

Teszt: alternatív levelező- és böngészőprogramok

A legfrissebb
PC 3 magazinnal

PC WORLD

3 CD

TESZTÖZÖN

VÁSÁRLÁSI TANÁCSOK
PLUSZ 8 OLDALON 55 TERMÉK

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN 12. ÉVFOLYAM 3. SZÁM 2003. MÁRCIUS ÁRA: 1200, ELŐFIZETÉSSEL: 972 FT

Ajándék teljes verzió:
SysCleaner 2.1
Pacolja ki Windows
rendszerét!

Ajándék teljes verzió:
Beszéljünk!
Multimédiás oktatóprogram
az emberi beszédről!

NETFELEZŐ

ÖSSZA MEG AZ INTERNETET OTTHONÁBAN!

DVD-MÁSOLÁS

MIT SZABAD ÉS MIT NEM?

WINDOWS NAGYTAKARÍTÁS

TEGYE RENDBE RENDSZERÉT!

E-MAIL FÉRGEK

LEVELEZŐKBEN TERJEDŐ VÍRUSOK TESZTJE

MOST NYERJEN!
SAMSUNG
152s LCD
MONITORT

Tippek Win98-hoz és XP-hez – Nyomatási mesterfogások – Hangkártyakörkép
Készítsen Windows telepítőlemez! – Multifunkcionális nyomtatók tesztje

PC WORLD

CD MELLÉKLETEK

12. oldal

Ismét két teljes verziót nyújthatunk át olvasóinknak. 1-es lemezünkön a SysCleaner rendszertakarító, a 3-ason pedig az emberi beszédről szóló roppant érdekes multimédiás programot találják olvasóink. Ne feledjék a *Panda Antivirus Titanium* változatát sem frissíteni, az e havi kód megtalálható a 14. oldalán!

FRISS

16. oldal

A hazai számítástechnikában történt események, újdonságok, érdekes termékek a világ minden tájkáról, valamint ízelítő az üzletekben kapható kínálatból.

SZOFTVER

Rajzfilmstúdió / Toon Boom Studio V2 40. oldal

A háromdimenziós animációs programok fejlődése mindig is a figyelem középpontjában volt. A kétdimenziós animációs szoftvekről azonban kevesebbet hallani.

Különbözöm, tehát vagyok /

Alternatív levelező- és böngészőprogramok 44. oldal

Amióta az Outlook Express és az Internet Explorer szerves részét képezi életünknek, illetve operációs rendszerünknek, azóta nincsenek könnyű helyzetben azok, akik alternatív levelező- és böngészőprogramokat fejlesztenek.

Igazi, digitális fotóalbum / Adobe Photoshop Album 50. oldal

A program elsősorban az amatőr fényképészeket célozza meg, és az Adobe-től meglepően alacsony áron kerül piacra.

A toplista folytatódik / Ingyensarok 52. oldal

E hónapban olyan, pillanatok alatt népszerűvé váló programokból is csemegéztünk, amelyek csak az év utolsó negyedében láttak napvilágot, így még nem érthettek a letöltési toplisták élére, de már jelenleg is ott vannak az élmézőnyben.

Stresszes idők / Web Applications Testing v2.0 56. oldal

Az orosz Novosoft által decemberben piacra dobott szoftver szerverek, internetes kapcsolatok stabilitását, teherbírását vizsgálja.

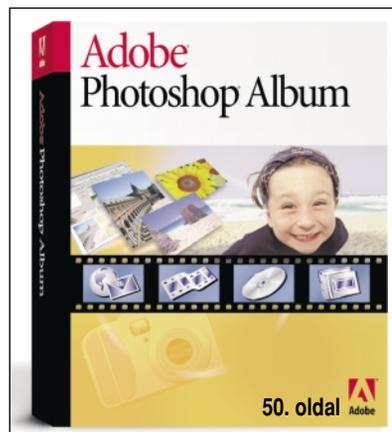
Házi videoregál / Pinnacle Expression 58. oldal

Ha egy pillantást vetünk a Pinnacle Expressionre, kiváló példáját láthatjuk annak, hogyan lehet eredetileg bonyolult dolgokat olyan egyszerűvé tenni, hogy az eddig félelemmel idegenkedőknek is megjöjjön hozzá a kedvük.

Térképet mindenkinek! /

Microsoft MapPoint 2002 European Edition 60. oldal

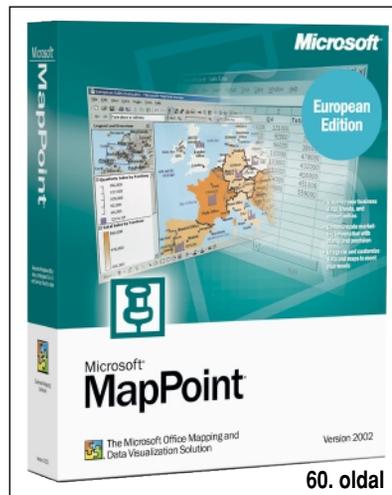
Számos térképészeti megoldás siet a szűkebb és tágabb földrajzi környezetével mind gyakoribb és összetettebb kapcsolatba keveredő felhasználó segítségére – a MapPoint ezek közül is az egyik legsokoldalúbb.

50. oldal

62. oldal

60. oldal

Multimédia /

CD-ROM ajánló 62. oldal

Vegyes felvágott a legújabb multimédiás korongokból.

FÓKUSZ

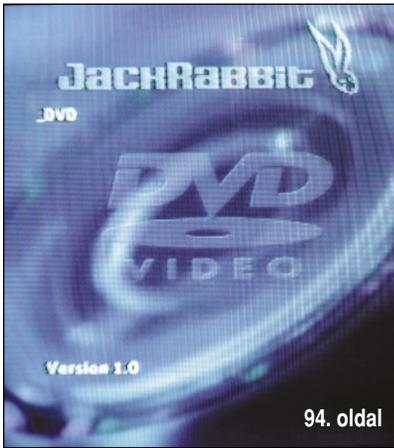

A szerverek már a spájzban vannak! /

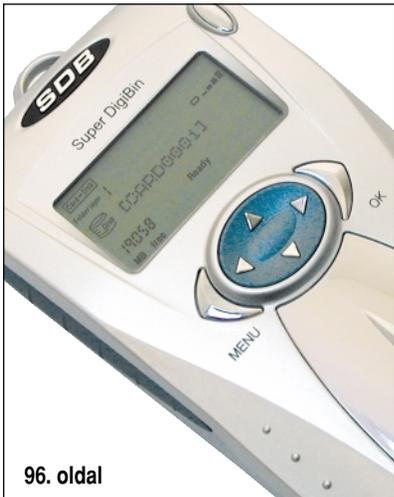
Szélessávú internet-hozzáférés otthoni megosztása

Az ADSL és a hasonló szélessávú internetelési formák kezdenek annyira beférkőzni mindennapjainkba, hogy helyénvalónak éreztük bemutatni azt, mit lehet rádugni az UTP kábel végére otthon, esetleg egy kisebb irodában. Leleplezzük a csapdákat, segítünk a buktatók elkerülésében, elosztatunk pár tévhitet, és érintjük a felmerülő jogi kételyeket is.

66. oldal

94. oldal

96. oldal

98. oldal

HARDVER

Négytusa / Többfunkciós nyomtatók körképe 80. oldal
Összeállításunkban olyan kombinált készülékeket vettünk szemügyre, amelyek a fénymásolót, a faxot, a nyomtatót és a lapolvasót helyettesítik.

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONS (USA) CÉGHEZ, A VILÁG LEGNAGYOBB SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK. AZ IDG COMMUNICATIONS TÖBB MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG 68 ORSZÁGBAN. A KIADÓ SAJTÓTERMÉKEIT HAVONTA MINTEGY 50 MILLIÓAN OLVASSÁK. AZ IDG COMMUNICATIONS TAGVÁLLALATAI VALAMENNYIEN HOZZÁJÁRULNAK AZ IDG HÍRSZOLGÁLTATHOZ, AMELY ONLINE MÓDON, NAPONTA SZOLGÁLTATJA A NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI HÍREKET.

Tinta-limuzin / Epson Stylus Photo 950 88. oldal
Bőven rászolgált a limuzin titulusra az Epson csúcsmínőségű fotónyomtatója. Ezt már csak a megjelenése alapján is indokoltnak éreznénk, cikkünkben viszont részletekbe menően vizsgáljuk az új versenyzőt és extráit.

Ide veled, régi kardom? / SiS Xabre 600 92. oldal
A grafikus kártyák piacáról minden gyártó szeretné kivágni a maga szeletét ebből a tortából. A tortaszeletelő neve: Xabre.

Az új hangjai / TerraTec Aureon 7.1 Space 98. oldal
Még szinte alig barátkoztunk meg az 5.1-es hangzással, máris nézhetünk új hangrendszer után, mert megérkeztek az új, nyolcsatornás térhangzást támogató hangkártyák.

Fogd a lemezt, és fuss! / Philips JackRabbit JR32RWDV 94. oldal
Az univerzális készülék nemcsak CD-írásra alkalmas, hanem DVD-t is nézhetünk vele – bárhol, bármikor.

Noteszgép helyett / LeadingSpect Super DigiBin W/20GB HDD 96. oldal
Bevett módszer, hogy bírjuk kapacitással: hosszabb utakra digitális kameránk mellé fél tucat memóriakártyát, noteszgépet cipelünk. Van azonban ennél kényelmesebb, a feladathoz illő útítárs is!

Hangos piac / Hogyan vásároljunk hangkártyát? 98. oldal
A jó hangkártya kiválasztása legalább olyan bonyolult feladat, mint a döntés egy otthoni hifeszekér vásárlásakor. Cikkünk segít tisztába kerülni a hangkeltő eszközök tudásával és az aktuális piaci helyzettel.

BIZTONSÁG

Az internetkapcsolat védelme / Otthoni, irodai biztonság 104. oldal
Ma már közhely, hogy ha internetes kapcsolattal rendelkezünk, akkor megfelelően védekeznünk is kell – mégis, nem beszélhetünk elég-szer a témáról.

Vírusvédelmi szoftverek tesztje II. / Biztonságunk érdekében 106. oldal
Ebben a hónapban a vírusvédelmi rendszereket abból a szempontból teszteljük, hogy mennyire képesek megvédeni számítógépünket a levelezőrendszeren át érkező kártevőktől.

FELHASZNÁLÓBARÁT

DVD et impera! / Másolás, régiókódok és a szerzői jog 110. oldal
Utánajártunk a DVD másolásával, DivX filmekkel, régiókódokkal kapcsolatos jogi kérdé-

seknek; érdemes alaposan végigolvasni, mert – úgy hisszük – sikerült minden kétséges pont-ra fényt derítenünk.

Takarítás a Windowsban / Tegye rendbe rendszereit! 114. oldal
A PC-s hétköznapokban sok adatszemet gyűlik össze. Nagy részben ennek maga a Windows az oka. Megmutatjuk önnek, hogyan tudja a felesleges dolgokat megtalálni és eltüntetni. Arra is kitérünk, miképpen tarthatunk rendet állományaink között.

TIPPEK ÉS TANÁCSOK

Segélyvonal / Önök kérdezték 120. oldal

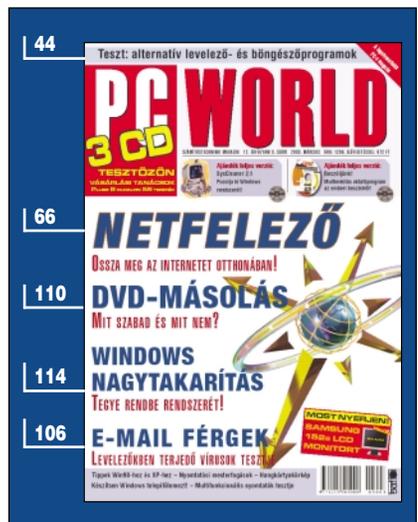
Windows XP-tanácsok / Az XP sem habos torta! 126. oldal
A Windows XP sajátosságaiával foglalkozó kérdésekre adunk választ.

Jól fészült Windows XP / Javított telepítőkészlet 130. oldal
Olyan Windows XP telepítő CD-t készítünk, amely már tartalmazza az XP-hez kiadott első szervizcsomag újdonságait és fontosabbnak vélt segédprogramjainkat is, ráadásul a számítógép indulásakor képes lesz automatikusan betölteni az XP telepítőjét.

Nyomatási mesterfogások / Printertípek 134. oldal
A nyomtatás tipikusan olyan tevékenység, amelyet a Windowsban magától értetődőnek tekintünk, és csak akkor foglalkozunk vele, ha nem működik. Néhány ügyes megoldással tegyük már most gyorsabbá, hatékonyabbá nyomtatásunkat!

RUTIN

Központi tárgyaló / Trillian 137. oldal
Új rovatot indítunk *Rutin* cím alatt: minden hónapban alaposan kitérgetünk egy-egy programot, a telepítéstől a beállításokig át egészen a napi szintű használatig. Márciusban a kommunikációs gordiuszi csomó kibugancolásával nyitunk: a Trillian csevegőprogram részletes ismertetésével.

A Microsoft bekebelezte az Apple-t

Elemzők és tanácsadók erős tiltakozása és kételkedése ellenére az AIA (Amerikai Befektetési Főfelügyelet) február utolsó hetében kétharmados többséggel megszavazta, és ezzel jóváhagyta a *Bill Gates* vezette Microsoft Corporation (MSFT) azon szándékát, hogy többségi rész tulajdont szerezzen az Apple Computer, Inc.-ben. Amennyiben az amerikai versenyhivatal (FTC) is jóváhagyja az ügyletet, minden akadály elhárul *Bill Gates* elől, aki egyszer s mindenkorra leszámolhat ellenfelével, *Steve Jobsszal*. Döbbenetes hír, ugye?

Az Amerikai Befektetési Főfelügyelet február utolsó hetében jóváhagyta a Microsoft Corporation azon szándékát, hogy többségi rész tulajdont szerezzen az Apple Computerben.

Pedig egyetlen szó sem igaz belőle. Magam találtam ki. Február utolsó hetében a Microsoft még véletlenül sem bekebelezte be az Apple-t, az elemzőket pedig éppen ezért tökéletesen hidegen hagyja az akvizíció – kacsza az egész. Mint ahogyan az is az volt, hogy készül a Final Fantasy játék legújabb része. A rajongók néhány éve annyira várták már az új epizódot, hogy gondolkodás nélkül elhitték néhány ügyes „hírgyárosnak”: hamarosan kapható lesz a boltokban a program. Sőt az egész világsajtó átvette a tudósítást, valószínűleg több

hírszerkesztőnek is megingott a széke abban az időben.

Az is pusztán csúsztatás, hogy „Install CD-vel törhető az XP”. Hazánk egyik legnépszerűbb internetes lapjában (egy – vélhetőleg – külföldről átvett anyagban) jelent meg az írás, amely elmagyarázza, hogyan kell egy Windows 2000 telepítőlemezrel „teljes adminisztrátori jogokkal felruházni bárkit”. Az állítás ezer helyen sántít és csúsztat, ezért alapvetően marhaságnak tarjuk. Elképzelhető ugyan, hogy *Brian Livingston* biztonsági szakértő tényleg talált egy rést, a részleteket azonban nem tárta a nyilvánosság elé. E nélkül pedig az írás „kacsagumit” sem ér. Számítalan ehhez hasonló történetet idézhetnék még az internetes világhíradóból – hihetetlenül sok felületes, véletlenül vagy szándékosan elferdített „tény” jelenik meg a hálón nap mint nap. Szerkesztőségünk például külön belső parancsban rendelkezett arról, hogy mely hírforrásokat tilos a lap újságíróinak és szerkesztőinek felhasználni, sőt lehetőség szerint olvasni is. Tanuljuk meg: az internet olyan, mint egy óriási vendégkönyv, amelyet valaki nyitva felejtett egy Moszkva téri padon. Az és azt írhat bele, aki és amihéz csak kedve támad. A bűncselekményre utaló weboldalakra előbb-utóbb felhívja valaki a hatóságok figyelmét, ám a téves, hibás információra rendszerint sosem

derül fény. Legyünk kicsit gyanakvóak még az olyan nagynevű portálokon is, amelyek napi több százezres látogatottsággal dicsekedhetnek. Annak, aki „mindenkéi Zsanettjéhez” csatlakozva hasonló „komoly” újságírói babérokra pályázik, javasolom, látogasson el például a <http://www.levantartoztatva.hu> oldalra – hamis híreket gyártva megtréfálhatja ismerőseit. A <http://www.faked-news.com> oldalon pedig még akár a CNN vagy az MTV „hírei” közé is bekerülhet.

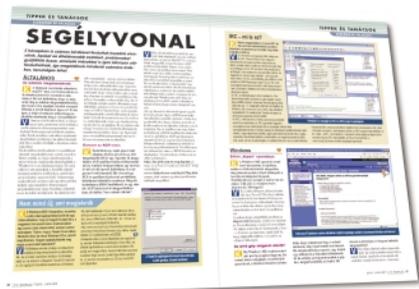
Bognár Ákos

AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJA. AZ ALÁBBI LISTÁN AZOKAT A KIADVÁNYOKAT SOROLJUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGYVILÁGBAN.

ARGENTÍNA: COMPUTERWORLD ARGENTINA, INFOWORLD ARGENTINA; AUSZTRÁLIA: COMPUTERWORLD AUSTRALIA, AUSTRALIAN PC WORLD, AUSTRALIAN MACWORLD, PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESELLER, NETWORK WORLD; AUSZTRIA: COMPUTERWELT ÖSTERREICH; ÁZSIA: COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; BRAZÍLIA: DATANEWS, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; BULGÁRIA: COMPUTERWORLD BULGARIA, EDI WORLD, PC WORLD EXPRESS; CHILE: COMPUTERWORLD, INFORMATICA; CSEHORSZÁG: COMPUTERWORLD, PC WORLD; DÁNIA: CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UDDANNELSE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACINTOSH PRODUKTKATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; ECUADOR: PC WORLD ECUADOR; EGYESÜLT ÁLLAMOK: AMIGAWORLD, CABLE IN THE CLASSROOM, CIO, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAMEPRO, INCIDER/A+, IDG BOOKS, INFOWORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXTWORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWATPRO; EGYESÜLT KIRÁLYSÁG: PC ADVISOR, LOTUS MAGAZIN, MACWORLD; EGYIPTOM: PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; FINNSZÁG: MIKROPC, TIETOVERKKO; FRANCIAORSZÁG: COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIQUE, GOLDEN MAC, INFOC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MONDE INFORMATIQUE, LE MONDE INFORMATIQUE, TELECOMS & RESEAUX INTERNATIONAL; FÜLÖP-SZIGETEK: COMPUTERWORLD, PC WORLD; GÖRÖGORSZÁG: INFOWORLD, PC GAMES, PC WORLD; HOLLANDIA: COMPUTERI TOTAAL, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; INDIA: COMPUTERS & COMMUNICATIONS; IZRAEL: COMPUTERWORLD, PC WORLD; JAPÁN: COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; JUGOSZLÁVIA: MOJ MIKRO; KANADA: DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD CANADA; KENYA: EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG: CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; KOLUMBIA: COMPUTERWORLD COLUMBIA; KOREA: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; LENGYELORSZÁG: COMPUTERWORLD, KOMPUTER; MAGYARORSZÁG: COMPUTERWORLD-SZÁMÍTÁSTECHNIKA, PC WORLD, GAMESTAR; MEXIKÓ: COMPU EDICION, COMPU MANUFACTURA, COMPUTACIONIPUNTO DE VEMA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; NÉMETORSZÁG: COMPUTERWOCHE, COMPUTERWOCHE FOCUS, COMPUTERWOCHE EXTRA, COMPUTERWOCHE KARRIERE, EDV ASPEKTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MACWELT NETZWELT, PC WELT, PC WOCHE, PUBLISH, UNIT, UNIX WELT; NIGÉRIA: PC WORLD AFRICA; NORVÉGIA: COMPUTERWORLD, PC WORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK, PC WORLD EKSPRESS, PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUDEM GUIDEN, UNIX WORLD, WINDOWS WORLD; OLASZORSZÁG: COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; OROSZORSZÁG: COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; PANAMA: PC WORLD PANAMA; PERU: PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; SPANYOLORSZÁG: AMIGA WORD, CIMWORLD, COMPUTERWORLD, COMMUNICATIONS WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; SVÁJC: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION; SVÉDORSZÁG: AFFARSEKONOMI MANAGEMENT, AITACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTERSWEDEN, DIGITAL VARLDEN, LOKALA NATVERK/LAN, LOTUS WORLD, MAC & PC, MACWORLD, MIKRODATORN, PC WORLD PUBLISHING & DESIGN (CAP), UNIX/OPNNA SYSTEM, DATALNGENJOREN, MAXI DATA, WINDOWS; TAJVAN: COMPUTERWORLD, PC WORLD; THAIFÖLD: THAI COMPUTERWORLD; TÖRÖKORSZÁG: COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; ÚJ-ZÉLAND: COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD.

Kedves Olvasóink!

Köszönjük, hogy ilyen aktívak, és megosztják velünk tapasztalataikat a *PC World*del kapcsolatban! Kérjük, hogy technikai kérdésekben továbbra is a segitseg@pcworld.hu e-mail címet használják, törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési problémával a terjesztes@idg.hu címen ügyfélszolgálatunkhoz forduljanak, míg a lappal kapcsolatos észrevételeiket a velemeney@pcworld.hu postafiókra küldjék.

K Megvettem a januári PCW-t. Feltelepítettem a vírusölőt, rendben ment. Megvettem a februári számot, de ebben úgy tesznek, mintha nem volna olyan, akinek csak megújítani kellene a telepítést (ahogy írták), nem pedig újonnan telepíteni. A lap ugyanazt írja most is, amit a múlt hónapban. Bejelentkezésnél (PC World registration) nem kapok jelszót. [...]

V Nekifutottunk a Pandával még egyszer a kérdésnek, mert az elmúlt napokban több efféle levelet is kaptunk. Tisztázzuk hát az alapokat! Kétféle Titanium szoftvert kaphattak olvasóink: az egyik a lapban minden hónapban megtalálható változat, amelyet egyszer (de csak egyszer) kell telepíteni, aztán havonta frissíteni a regisztrációt. A másik verzió, amelyet előfizetőink nyerhettek az év végi sorsoláson – őket külön levélben értesítettük, és küldtünk nekik CD-t. Hogy a kettő még véletlenül se keveredjen össze, csináltunk egy új élőkapsot a <http://www.pav.hu> oldalon a **Regisztráció**

alatt: **PC World nyeremény reg.** Ide kell kattintania, ha egyéves Titaniumot nyert a *PC World* előfizetési sorsolásán – ám ezt is csak egyszer kell megtennie, hiszen a nyereményre nem vonatkozik a havi regisztráció.

Azon olvasóinknak, akik nem nyertek Titaniumot, de a lapban minden hónapban közreadott teljes verziót használják, havonta újra kell regisztráltatniuk magukat (egy perc az egész, a Panda pusztán a használati statisztika miatt vezette be a nyilvántartásba vételt). Nekik a <http://www.pav.hu> oldalon a **PC World havi regisztrációra** kell kattintaniuk, és megadniuk nevüket, e-mail címüket. Postafordultával kapnak egy jelszót: ezzel az e-mailben kapott jelszóval, valamint a lapban talált (minden hónapban más) felhasználói névvel lehet újra regisztráltatni a vírusölő programot a kezelőfelület **Updates/Configure the updates** pontban. Telepíteni azonban ezt a változatot is elegendő egyszer!

K A segítségüket kérném egy termék vásárlása előtt! Azt tervezem, hogy 1-2 hónapon belül vásárolok egy DVD-író. De nem tudok dönteni a DVD-R és a DVD+R között. Olvastam egy cikkben, hogy van egy program, amely DVD+R lemezeket DVD-ROM-ra alakít át és így gyári lemezként kezelik ezután az asztali lejátszók. Házi videofelvételeket, esetleg filmek BIZTONSÁGI másolatát szeretném felvenni vele! Önök melyik típust ajánlanák (DVD-R vagy DVD+R)? Melyik típust olvassák

az asztali lejátszók? Önök szerint mikorra várható a DVD-írók árának csökkenése?

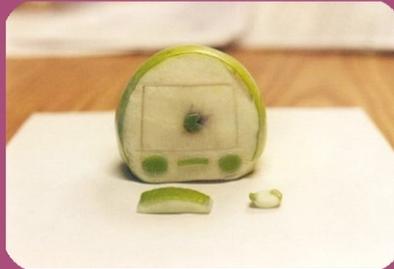
V Sokakat foglalkoztató dilemma a plusz-mínusz DVD téma, ezért is örültünk a kérdésnek. A kétféle írható DVD-lemezcsalád között elég nagy különbség van optikai tulajdonságaikat tekintve, ezért amely meghajtók írják a DVD-R/RW (DVD „mínusz” R/RW) lemezeket, azok lehet, hogy még csak nem is olvassák a DVD+R/RW (DVD „plusz” R/RW) korongokat, nem is beszélve az írásról. Több szoftver is létezik, amivel családi DV-felvételeinket DVD-lemezre írhatjuk, ám ezek zöme mindkét DVD-családot támogatja, ezzel nem lesz problémája. Olyan programról, mely speciálisan DVD+R lemezeket alakít át, nem hallottunk, mivel egy DVD+R vagy egy DVD-R nyersanyag egyaránt hordozhat DVD Video anyagot. A kérdés csupán az, mely gyártók és modellek melyik nyersanyagra írt anyagokat olvassák. A Philips új asztali meghajtói például biztosan megesszik a cég támogatta +R/+RW lemezeket, ugyanakkor a DVD-RW-t (merthogy az ellentábor formátuma) talán szándékosan nem. Mivel önnek az egyszer írható lemezek kompatibilitása lényeges, és ebben egyértelműen a DVD-R (tehát a mínusz R) vezet – ezt minden egyes asztali lejátszó hajlandó elfogadni –, ilyen írók javasolunk beszerezni. DVD-R nyersanyaghoz jelenleg a Pioneer DVR-A05 a legújabb, ez négy-szeresen képes írni a nagy sebességű DVD-R lemezekre. Több információt a <http://www.pioneer-eur.com/eur/body.jsp> címen a DVD Products menüpont alatt, illetve a <http://www.basys.hu> címen kaphat. Úgy tűnik, a DVD-írók árcsökkenése már megkezdődött, bár remélhetően ez csak a kezdet és akár év végéig is jelentős csökkenés várható. Az említett készülék jelenleg mintegy nettó 73 ezer forintos áron kapható a kiskereskedelemben.

BOGNÁR ÁKOS

LBA. HU-MOR-IGÁK
ONLINE HUMOR MAGAZIN WWW.LBA.HU

Reptéri kedvcsináló

Az új Apple iMac

- Tévedni emberi dolog, de valamit igazán hatásosan elrontani: ehhez már számítógép kell.

- Te is próbáltad már leformattálni az internetet?

(x)

SiKSysCleaner 2.1 rendszertakarító segédprogram

Windows-nagytakarítás

Mindannyian tudjuk, hogy a Windows használata során rengeteg átmeneti állomány kerül merevlemezünkre, amelyeket az adott program néha „elfelejt” eltávolítani maga után. E fájlok lokalizálása és eltávolítása „szabad kézzel” nem is olyan könnyű feladat – ezt a tevékenységet egyszerűsíti le és automatizálja ez a magyar nyelvű segédprogram, amelyet ingyen bocsátunk olvasóink rendelkezésére.

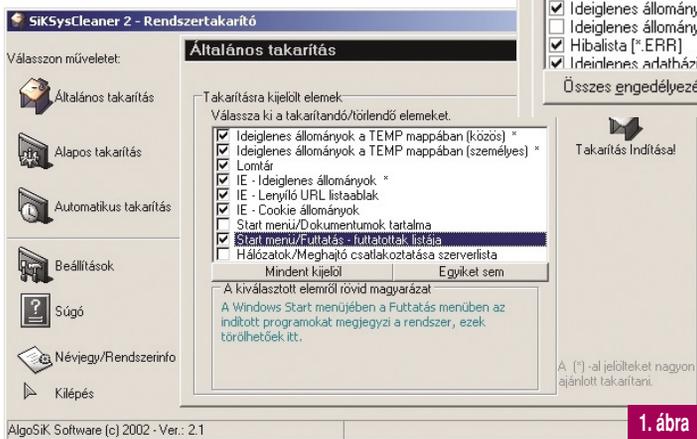
A SiKSysCleaner 2.1 rendszertakarító segédprogrammal egyszerűen meg-tisztíthatja számítógépét a Windows működése közben keletkezett ideiglenes vagy nem feltétlenül szükséges állományoktól, bejegyzésektől. Három különféle takarítási mód áll rendelkezésünkre.

Általános esetben a program nem vizsgálja át az egész merevlemez, csak célirányosan, a kijelölt összetevőket takarítjuk. Ha komplex takarítást szeretnénk, az általános takarítás után ajánlott lefuttatni az Alapos takarítást is. Válassza ki az **Általános takarítást** az ablak bal oldalán lévő menüpontok közül. Ez után válassza ki a szükséges, törlendő összetevőket az ablak közepén lévő listáról (1. ábra.) és nyomja le a **Takarítás indítása!** gombot.

Szabadítsa meg Windowsát a felesleges szeméttől!

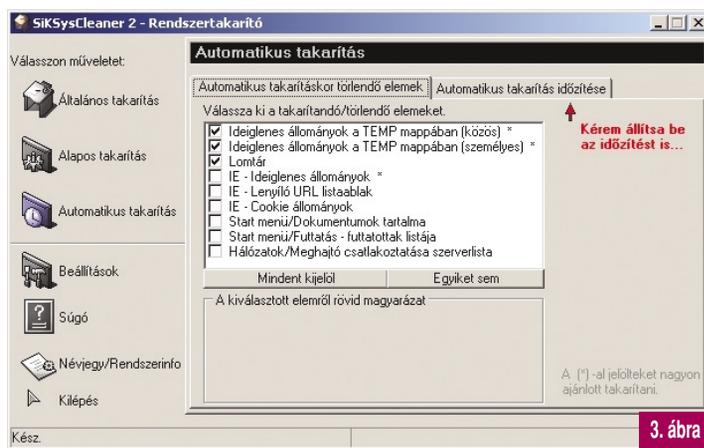
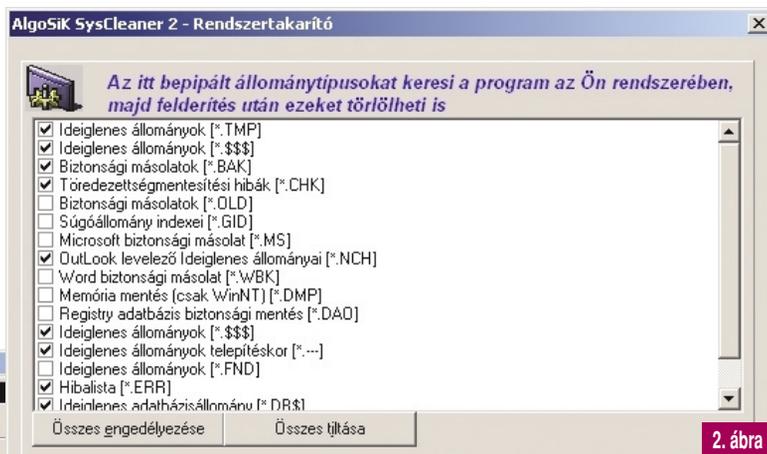
a keresendő állománytípusokat (2. ábra), s már indul is a „porszívózás”. Amennyiben van felesleges állomány, az megjelenik

Az **Automatikus takarítási** lehetőségek megegyeznek az általános takarításéival. Előnye, hogy e funkció használatával nem kell többé a rendszertakarítással törődni, a program magától, felhasználói beavatkozás nélkül végzi el a rendszeres takarítást (ez hetente ajánlott).

Amikor a művelet lefutott, a következő információs ablakban áttekintő információkat kap a takarítás eredményéről. Az **Alapos takarítás** segítségével az ideiglenes, nem feltétlenül szükséges állományokat is törölheti a merevlemezről, így még több terület szabadítható fel. Aktiválása után egy varázsló segítségével egyszerű a törlés, csak kiválasztja a vizsgálandó merevlemezegységet, majd

egy listán – a megjelenő **Indít!** gomb segítségével indul is a törlés (csak a listán kipipált állományok lesznek eltávolítva). Az alapos takarítómódul csak a főprogramból, manuálisan indítható, automatikus takarítás-kor NEM aktiválódik (hogy a felhasználó kezében maradjon a teljes kontroll).

Megadható, hogy mely témakörökben, illetve milyen időközönként végezzen a program automatikus takarítást (3. ábra).

Figyelem! A program a Registry (Rendszerleíró adatbázis) állomány tartalmában nem végez semmiféle módosítást, csak a merevlemezben lévő felesleges állományokat takarítja el!

TELJES VERZIÓ!

TELJES VERZIÓ!

Magyar nyelvi beszédtechnológiai alapismeretek

Beszéljünk!

A meglehetősen komolynak hangzó **Magyar nyelvi beszédtechnológiai alapismeretek** 600 oldalon keresztül nyújt értékes információt a beszéd mibenlétéről, és az ehhez kapcsolható beszédtechnológiai alapismeretekről. A program a tudásanyagon kívül tartalmaz egy ellenőrző tesztet is azoknak, akik szeretnék próbára tenni megszerzett tudásukat, valamint egy szótárt, amelyben a program által használt szakkifejezések magyarázata található.

A program az ismeretanyagot álló- és mozgóképekkel, élőbeszéddel, valamint rengeteg példával mutatja be. Ezek szorosan összefüggnek egymással (adott képhez adott szöveg és hang tartozhat). Az interaktív példák a legérdekesebbek, amelyekben – többek között – a következő dolgokat próbálhatjuk ki:

- kipróbálhatjuk, hogy a jobb vagy a bal agyféltekénk a domináns
 - megtudhatjuk, miként is működnek a beszédfelismerő rendszerek.
- A programot nem szükséges telepíteni a merevlemezre, mert webböngészőben fut (emiat nemcsak Windows, hanem más operációs rendszer alatt is használható),

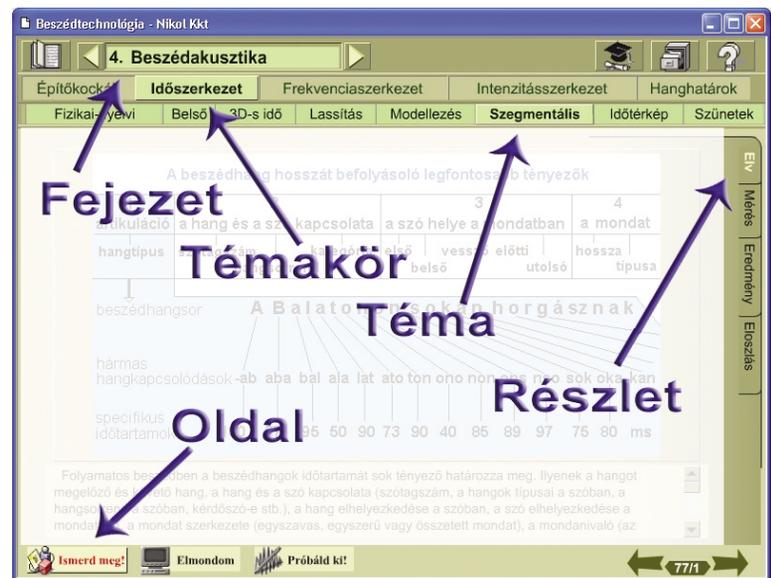
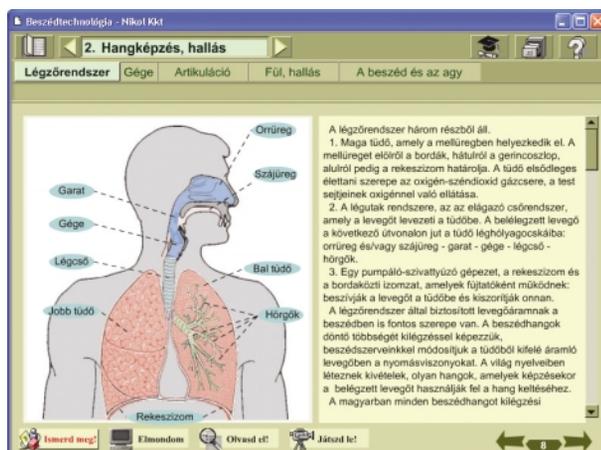
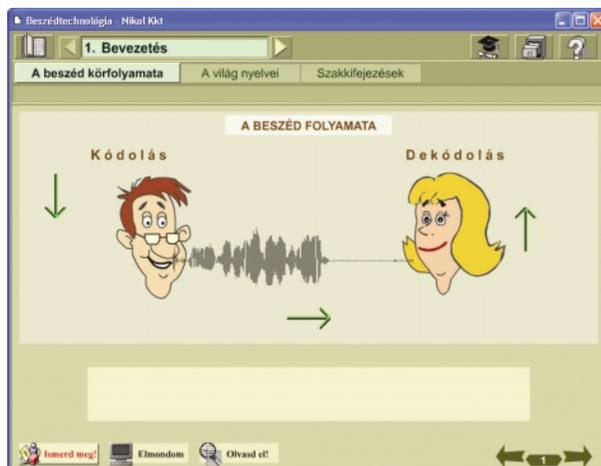
de három bővítményt (plug-in) használ, amelyeket muszáj telepítenünk (lassú CD-olvasó

player5installer.exe), a Java 2 beépülőmodul (segedlet\windows\j2re-1_3_1_03-win-i.exe), valamint a Quicktime 5 plug-in (segedlet\windows\QuickTimeInstaller.exe), amelyek mindegyike telepíthető a zárójelben jelzett fájlok futtatásával. A bővítmények meglétét a nyitó képernyő után megjelenő *Tartalomjegyzék* révén ellenőrizhetjük, amely egy, a programtól különálló oldal. A *Tartalomjegyzék* a fejezeteket és azok alpontjait mutatja be. Innen lehet belépni a programba, ha a *Kezdjük* gombra vagy a kiválasztott fejezetre kattintunk az egerrel.

A tényleges program, amely magát az ismeretanyagot tartalmazza, a *tartalomjegyzéktől* független ablakban indul el. Ez a következő részekből áll:

Fejezetek – a multimédiás szakkönyv összesen 9 fejezetből épül fel; a tárgyalt ismeretanyag különböző területeit jelölik meg, megnevezésük a képernyő legfelső vízszintes sorában látható

Témakörök – a fejezetek témakörökre tagozódnak, megnevezésük a fejezetek alatti sorban olvasható; ilyen a képen az „Építőkövek” vagy az „Időszerkezet”

- tetszőlegesen lassíthatunk és gyorsíthatunk szövegeket a hangmagasság változtatása nélkül
- meghallgathatjuk *Kempelen Farkas* beszélőgépét működés közben
- lemérhetjük, hogy milyen magasságú hangokat vagyunk képesek még meghallani

vagy bővítmény nincs telepítve számítógépünkön, akkor a program nem indul el, esetleg meghatározó fontosságú funkciói (menü, lapozás) nem működnek, hibaüzenetek jelenhetnek meg. A program tökéletes működéséhez szükséges a Flash 5.0 bővítmény, (CD)segedlet\windows\flash-

eseten azonban érdemes lehet a korong teljes tartalmát a merevlemez egy tetszőleges mappájába másolni, és onnan futtatni a *start.html* fájl indításával). Ha a megfelelő verziójú böngésző

Témák – a témakörön belüli anyagot tartalmazza, megnevezésük a témakörök alatt látható; ilyen a képen a „Fizikai-nyelvi” vagy a „Belső”

Oldalak – a téma adott bemutatási forma szerinti megjelenítése. Ilyen az *Ismerd meg!* vagy az *Elmondom* – ezek az oldalak szorosan összefüggnek egymással (adott képhez adott szöveg és hang tartozhat); a bemutatási formát a képernyő alján lévő gombokra kattintva választhatjuk ki

Részletek – az egyes oldalakhoz további részletek tartozhatnak, amelyek a képernyő jobb oldali részén, keskeny, függőleges irányú feliratként láthatók.

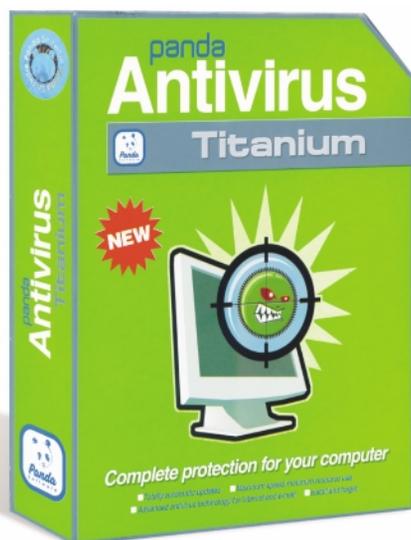

Vírusölő a *PC World* állandó olvasóinak!

Panda Antivirus Titanium

A *PC World* 2003 januárjától a Panda Software segítségével egy éven át biztosítja olvasóinak a vírusvédelmet – mellékletünkön közreadjuk a Panda Antivirus

CD MELLÉKLETÜNKÖN MEGTALÁLHATÓ A LEGÚJABB PANDA ANTIVIRUS TITANIUM TELJES VERZIÓJA. KÉRJÜK, OLVISSA VÉGIK A TELEPÍTÉSI ÚTMUTATÓT!

az internetről letölthető változattal – teljes verzióként, azaz az összes funkciója él). A 15. naptól kezdve figyelmeztet a nyilvántartásba vétel szükségességére:

TELJES VERZIÓ!

menjen el a <http://www.pav.hu> weboldalra, s a bal oldali főmenüben a *Regisztráció* menüpont alatt válassza ki a *PC World* havi regisztrációt. Töltse ki az űrlapon a nevét és az e-mail címét – postafordultával kap egy *Jelszót*. A *Felhasználói nevet* minden hónapban a *PC World*-ben tesszük közzé – az ily módon bejegyez-

tett program a következő hónap 15-éig működik. Vegye meg minden hónapban a *PC World*-öt, és élvezze egy éven át a Panda teljes körű vírusvédelmét!

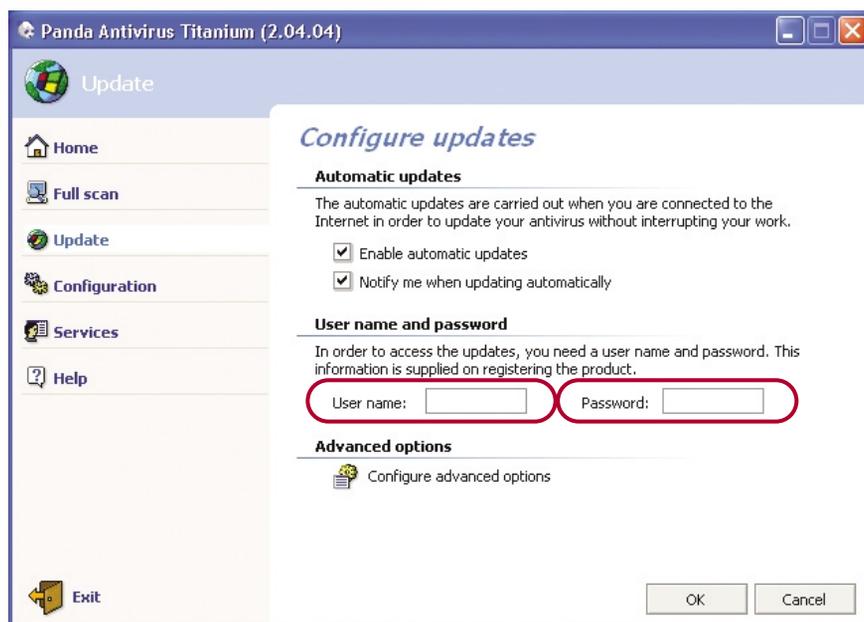
Márciusi felhasználói név (User name): CC3HEFVAQ5

Első dolgunk legyen frissíteni a vírusadatbázist, valamint megadni a Felhasználói

HA MÁR VÍRUSOS A GÉP...

A program az összes internetkapcsolattal rendelkező, Windows XP-t, 2000-et, NT 4.0-t, ME-t, 98-at és 95-öt futtató számítógépre telepíthető. Fontos, hogy ha egy másik vírusvédelmi szoftver (vagy akár a Panda egy régebbi, esetleg demó változata) is telepítve van a számítógépre, előbb el kell távolítani azt, mielőtt a Panda Antivirus Titaniumot installáljuk!

Amennyiben gyanítható, hogy számítógépünk vírusos, elképzelhető, hogy nem tudjuk telepíteni a Pandát (ez abból adódhat, hogy a CD-n található vírusadatbázis esetleg nem naprakész). A megoldás: először vírusmentesítsük gépünket a Panda internetes, ingyenes Active Scanjével (<http://www.pav.hu>, jobb oldali menü, középtájt), majd utána kezdjük meg a telepítést.

nevet és Jelszót az *Update* menüpont alatt (*Update the antivirus now!*). Szintén itt lehet beállítani (*Configure the updates*), hogy a számítógép a frissítéseket mindig automatikusan letöltse az internetről (erősen ajánlott)!

Titanium legfrissebb kiadásának teljes verzióját. A szoftver részletes működését bemutató PDF állomány megtalálható a CD mellékletben. Amennyiben a program használatával kapcsolatban kérdése lenne, kérjük, írjon a support@pav.hu e-mail címre. A program regisztrálás nélkül harminc napig működik (viszont – ellentétben

FIGYELEM!

A PANDA ANTIVIRUS TITANIUM SZOFTVERT CSAK EGYSZER KELL TELEPÍTENI! MINDEN UTÓLAGOS REGISZTRÁCIÓT ÉS ADATBÁZIS-FRISÍTÉST AZ EREDETELEG TELEPÍTETT PROGRAMBAN KELL VÉGREHAJTANI!

HÍREK

TINTASUGARAS LABOR CAMBRIDGE-BEN

Az angliai Cambridge-ben kezdte meg működését az Epson új kutatólaboratóriuma, az Inkjet Open Laboratory. Az 1998-ban az Epson által Cambridge-ben megnyitott kutatási létesítményeken belül ebben a laboratóriumban a tintasugaras technológiának elsősorban a vékonyfilm-transzistorok (TFT) és az organikus elektronikai részeségek terén történő ipari felhasználásának lehetőségeit kutatják. A Seiko Epson Corporation által létrehozott, kétmillió fontos befektetéssel támogatott, a kutatás-fejlesztés európai központjának szánt új laboratórium szorosan együttműködik a japán Suwa Minamiban található első Inkjet Open Laboratoryval. Ez utóbbi intézményt 2002 júliusában alapították a technológiai alkalmazások vizsgálatának, valamint a termelési lehetőségek ellenőrzésének céljából.

E-FLIGHT A BRITANNIA AIRWAYS FLOTTÁJÁBAN

Az IBM és a Britannia Airways megállapodásának megfelelően a légitársaság összes Boeing 757-es és 767-es gépén e-Flight terminálok foglalkoztatni. Az 1 millió font értékű szerződés keretében az IBM a Britannia 430 pilótájának IBM ThinkPad X24 típusú laptopot biztosít, amellyel a pilóták elektronikus úton hozzáférhetnek a repülőgép fedélzetén megkövetelt valamennyi kézikönyvhöz. A 20 vasos kötetnyi kézikönyv tartalmát ezentúl ThinkPad laptopokon fogják tárolni, emellett a repülés hatékonyságát növelő számításokat is fognak végezni rajtuk. A ThinkPad X24 segítségével a pilóták pontosabban kiszámíthatják a repülőúthoz szükséges üzemanyag mennyiségét, ezáltal minimálisra csökkenthetik a motorok terhelését. (Az üzemanyag-mennyiséget korábban kézzel számolták ki különféle bonyo-

lult képletek segítségével, melyek a tömeget és az időjárás körülményeket is figyelembe vették.) Emellett a pilóták megtekinthetik a különféle leszállási helyzetekre kidolgozott módszerek teljes leírását – köztük az összes vonatkozó adatot és képet –, aminek különösen rossz látási viszonyok között vehetik nagy hasznát.

AJÁNLOTT E-MAIL CSEHORSZÁGBAN

A cseh felhasználók a postán keresztül immár ajánlva is „feladhatják” elektronikus leveleiket. Az ajánlott elektronikus levelezési (REP) rendszer révén az e-mailek és az adatsomagok a hivatalos postai hálózaton át jutnak célba, így a posta értesíteni tudja a feladót, hogy a küldemény megérkezett a címzetthez. Elsősorban a kormányzati levelezés és az egyéb hivatalos tranzakciók számára találták ki a rendszert, hiszen ezekben az esetekben különösen fontos a kézbesítésről szóló értesítés. Ettől függetlenül természetesen bárki igénybe veheti a szolgáltatást, aki előfizet a REP szolgáltatásra (mind a feladónak, mind a címzettnek regisztrálnia kell magát). Az alapsomag, amely évente körülbelül havi 1800 e-mail elküldését teszi lehetővé, 19 euróba kerül.

MÁRCIUSTÓL 25 SZÁZALÉKKAL CSÖKKEN AZ INTERNETEZÉS KÖLTSÉGE

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium egyik fő célkitűzése, hogy tömegessé váljon az internet használata. A stabil, kiszámítható szabályozási környezet fenntartása mellett a tárca a partnerség jegyében folyamatosan tárgyal valamennyi szolgáltatóval. A tavaly augusztusi első lépések után idén márciustól jelentős, 25 százalékos árcsökkenés valósul meg az internetezésben. A legnagyobb szolgáltató szándéka szerint hamarosan olcsóbb internet-hozzáférési tarifát eredményező

új konstrukciók lesznek elérhetők az internet-szolgáltatók és a felhasználók számára. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium ugyanakkor egy nemrég kiadott közleményében üdvözli, hogy a szolgáltatók élnek az adókedvezmények által kínált lehetőségekkel, és a tavaly elfogadott adótörvények révén a szélessávú (gyors, korlátlan) internet-hozzáféréssel rendelkező felhasználók száma idén százezerre növekszik. Az évi 60 ezer forintos adókedvezménnyel vásárolható számítógépek tavasztól várják a vásárlókat, emellett pedig még az idén újabb 1000 eMagyarország pont – internetes közösségi hozzáférési hely – nyílik meg a lakosság számára.

VEZETŐVÁLTÁS AZ ERICSSONNÁL

Az Ericsson igazgatótanácsa Carl-Henric Svanberget nevezte ki az Ericsson új elnök-vezérigazgatójának. Az új vezető 2003. április 8-án veszi át hivatalát az Ericsson éves közgyűlésén. Carl-Henric Svanberg jelenleg az Assa Abloy nemzetközi zárszerkezetgyártó csoport vezérigazgatója. Az Ericsson jelenlegi elnök-vezérigazgatója, Kurt Hellström a sikeres átadás biztosítása érdekében az év végéig a vállalatnál marad. Az új CEO tovább folytatja

CARL-HENRIC SVANBERG: AZ ERICSSON NYERESÉGESSÉ TÉTÉLÉN FÁRADOZIK MAJD

az Ericsson költségeinek ellenőrzésére és vezető piaci pozícióinak megőrzésére irányuló tevékenységét. Fő törekvése az Ericsson nyereséges tétéle, a költségcsökkentés és a vállalat piaci pozíciójának megerősítése.

SYMANTEC INTERNET BIZTONSÁGI TANÁCSADÁSI NAPOK A MEDIA MARKTBAN

Ismét megrendezik az Árkád Bevásárlóközpontban lévő Media Marktban a Symantec Internet Biztonsági Tanácsadási Napokat. Március 19. és 23. között mindennap az érdeklődők rendelkezésére állnak a szakemberek, akik tanácsot adnak, segítséget nyújtanak a termékválasztásban. A Biztonsági Tanácsadási Napok ideje alatt két Symantec-termék, a Norton AntiVirus 2003 Upgrade és a Norton Internet Security 2003 Upgrade akciós áron lesz kapható.

IBM THINKPAD LAPTOPOK A BRITANNIA AIRWAYS JÁRATAIN

A KIS HAMIS

A Nokia közleményben hívta fel ügyfelei figyelmét, hogy hamis vagy gyenge minőségű akkumulátor vásárlása esetén mivel számolhatnak a vásárlók. Bejelentések érkeztek ugyanis a céghez megolvadt akkumulátorokról, amelyek magában a készülékben is maradandó kárt okoztak. Ilyen esetben a műanyag borítás az akku által termelt hőtől leolvad, mivel az elem nem rendelkezik túlmelegedés ellen védő áramkörrel. Míg az USA-ban ez a jelenség nem jellemző, Ázsiából, Afrikából és Európából sok ilyen panaszt regisztráltak. Noha panaszok szép számban érkeznek, azok a Nokianál nem találnak megérett fülekre, ugyanis a finn gyártó a nem eredeti alkatrészek használatából származó károk esetére nem vállal gyári garanciát.

DOKUMENTUMOK KIZÁRÓLAG ELEKTRONIKUSAN

A Hírközlési Főfelügyelet hivatalosan nyilvánartásba vette az első olyan magyar fejlesztésű szoftverterméket, amely megfelel a digitális aláírásról szóló törvény követelményeinek a fokozott biztonságú elektronikus aláírás létrehozásának és ellenőrzésének vonatkozásában. A Kopint-Datort Rt. Üzletfejlesztési Igazgatósága által kifejlesztett MultiSigno Standard nevű szoftvertermék a fokozott biztonságú tanúsítvány és eszköz (chipkártya) együttes alkalmazása esetén a törvény előírásainak megfelelően biztosítja, hogy a dokumentumok (szerződések, megrendelések, visszaigazolások) akár kizárólag csak elektronikus formában létezzenek. A MultiSigno Developer fejlesztői készlet segítségével – amely szintén megkapta a fokozott biztonságú elektronikus aláírási termék minősítést – már meglévő alkalmazások is rövid idő alatt képessé tehetők a digitális aláírás biztonságos használatára. A minősített biztonságú termékek (MultiSigno Professional és MultiSigno Developer Pro) piaci megjelenése az év közepe táján várható, közel azonos időben a minősített biztonságú tanúsítványok és eszközök színre lépésével. Ekkortól nyílik mód a törvény szerint a csak elektronikus formában előállított számlák kibocsátására, valamint a dokumentumok archiválására.

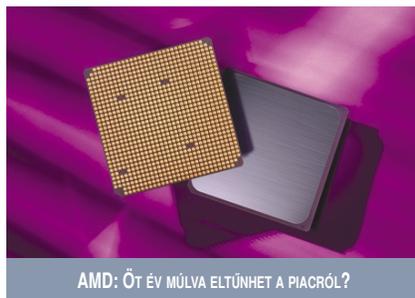
A FUJITSU AZ INTELLEL KÖZÖSEN FEJLESZT

A Fujitsu és az Intel együtt dolgozik a globális számítástechnikai piac legfelső szegmensének szánt, úgynevezett mission-critical (az üzlet szempontjából kritikus fontosságú) szerverek fejlesztésén. Az ipari szabvány Intel-processzorokkal és Linux operációs rendszerrel ellátott új megoldások a Fujitsu UNIX és nagy gép alapú kiszolgálókból álló, kritikus fontosságú nagyvállalati platformjainak kínálatát bővítik. Az együttműködés keretében a Fujitsu 2004 végétől a DP és MP Intel Xeon processzorcsaládokat is be akarja vezetni, 2005 végére pedig az Intel Itanium sorozat új tagjaira épülő, nagy többprocesszoros rendszerekkel is megszeretne jelenni a piacon. A vállalat megbízható, nagy teljesítményű Intel alapú szervereinek

jelenlegi választékára épülő új megoldások – a 128 processzorig terjedő méretezhetőségnek köszönhetően – bonyolult, nagy gép kategóriájú rendszerek kialakítását teszik majd lehetővé.

AZ AMD-T TEMETI AZ IBM-ALELNÖKE

Öt éven belül eltűnhet a piacról az Advanced Micro Devices (AMD) – véli *Bill Zeitler*, az IBM szerverekkel foglalkozó részlegének alelnöke.

AMD: ÖT ÉV MŰLVA ELTŰNHET A PIACRÓL?

Zeitler a *Fortune* magazinnak tett kijelentését azzal támasztotta alá, hogy a 64 bites processzorok piacán csupán két gyártó számára van hely, és az az IBM, illetve az Intel. A többiek várhatóan kiszorulnak a 64 bites lapkáik

szegmenséből – mondja a vezető. Az AMD a közelmúltban mindent egy lapra tett fel, nevezetesen az x86-64 architektúrára, illetve az erre épülő Hammer (Opteron és Athlon 64) chipekre épít. Amennyiben az Athlon 64 és Opteron processzorok, illetve a Hammer mag jövőbeli változatai elbuknak a piacon, az AMD-nek gyakorlatilag semmije nem marad – mondja az alelnök, akinek a kijelentése annál is meglepőbb, mert köztudott, hogy az IBM az AMD egyik legnagyobb stratégiai szövetségese.

VISSZAHÍVOTT APC SZÜNETMENTESEK

Az American Power Conversion (APC) biztonsági okokból önkéntesen visszahív a piacról két Back-UPS CS szünetmentes tápegység típust

A KÉSZÜLÉK HÁTÁN A SOROZATSZÁMOT KELL SZEMÜGYRE VENNI

(UPS), mivel azok esetleges túllejedése tűzveszélyt jelenthet. Az APC világszinten nyolc olyan esetről kapott értesítést, amikor is túllejedés következtében az egységek külső burkolata megolvadt. Az intézkedés világszerte körülbelül 2,1 millió készüléket érint. A termék-visszahívás az APC Back-UPS CS termékcsalád két specifikus modelljére, a Back-UPS CS 350-es, valamint a Back-UPS CS 500-as 120, illetve 230 voltos változataira korlátozódik. Az érintett modelleket 2000 novembere és 2002 decembere között gyártották. Az ügyfelek az egységek elején található típusjelzés, valamint az aljukon olvasható sorozatszám alapján tudják meghatározni, hogy érinti-e az adott terméket az intézkedés. A visszahívás mindazokra az egységekre vonatkozik, amelyek gyártási számának első hat számjegye az alább megadott tartományok valamelyikébe esik: AB0048–AB0251, BB0104–BB0251, JB0125–JB0251.

Az APC javasolja, hogy az érintett ügyfelek azonnal helyezték üzemem kívül az intézkedés hatálya alá tartozó szünetmentes tápegységeket.

SZERVERCSERE A PIXAR STÚDIÓBAN

A Szörny Rt., valamint a Toy Story animációs filmeket készítő Pixar Animation Studios az eddig használt Sun Microsystems gyártmányú szerverek helyett a jövőben Intel-platfomra vált. A Pixar új számítógépes rendszere nyolc

INTEL-SZERVEREKRE VÁLT A NEVES FILMSTÚDIÓ

olyan szerverből áll, amelyekben 1024 darab 2,8 GHz-es Intel Xeon processzor teljesít szolgáltatást, nyílt forrású Linux operációs rendszer felügyelete mellett.

A Pixar döntése nem meglepő ebben a szegmensben, ugyanis a közelmúltban több filmstúdió cserélte le UltraSPARC processzoros, UNIX operációs rendszerrel ellátott gépparkját olyan számítógépekre, amelyekben Intel, illetve AMD gyártmányú processzorok dolgoznak, továbbá Linux operációs rendszer fut. Így tett az Industrial Light and Magic, továbbá a DreamWorks, illetve a Sony Pictures érdekeltségi körébe tartozó Imageworks, mely cég nemrégiben több Intel-Linux alapú szervert vásárolt.

HAMAROSAN INFORMATIKAI KIÁLLÍTÁS A MILLENÁRIS PARKBAN

Medgyessy Péter február 11-i évtértékelő beszédében többek között informatikai témaköröket is érintve elmondta, hogy a Millenáris Parkban létrehozott Álmodók álmodói című időszakos

kiállítást hamarosan egy, a jövővel foglalkozó informatikai tárlat követi. A park új kiállítása a jövő tárgyait, az új, informatikára épülő világot mutatja majd be – mondta beszédében a miniszterelnök, aki egyúttal ígéretet tett arra, hogy európai uniós csatlakozásunkat követően 2004 második felétől hazánkban valamennyi állami múzeum állandó kiállítása – így természetesen a huzamosabb ideig nyitva tartó informatikai kiállítás is – ingyenesen lesz látogatható.

A FLOPIEGHAJTÓ VÉGNAPJAI

A számítógépgyártók egyre nagyobb számban hagyják el gépeikből a mára elavulttá vált hajlékonylemez-meghajtót. Így cselekszik újabban a Dell is, mely cég a Dimension 8250-es asztali

DELL-GÉPEK FLOPIEGHAJTÓ NÉLKÜL

zése sikeresnek bizonyul, a Dell várhatóan hasonló lépéseket tesz majd a Dimension 4550, Dimension 2350, valamint számos más PC-je esetén is.

ÉLETFOGYTIG VÁRNA A SLAMMER ÍRÓJÁRA

Ha elkapják, akár életfogytiglani börtönbüntetést is kaphat a közelmúltban nagy erejű pusztítást véghez vitt Slammer féregvírus írója, hiszen a néhány hónappal ezelőtt elfogadott terrorellenes szigorítások nyomán a hatóságok életfogytiglani büntetést kérhetnek az olyan hackerok fejére, akik efféle támadást indítottak vagy kíséreltek meg. Bár a törvény kemény kézzel bánna el a tettessel, egyelőre nincs kin végrehajtani az ítéletet, sőt az internetes biztonsági szakértők meglehetősen szkeptikusak a tekintetben, hogy az FBI és más nyomozó hatóságok felderítik-e az illető kilétét, ugyanis a szakértők a támadókód részletes elemzésével keveset tudtak meg a féregvírus kiindulási helyéről és a szerző személyéről.

GEORGE BUSH A SZÁMÍTÓGÉPES TÁMADÁSRA IS KÉSZ

Noha az Egyesült Államok eddig még nem élt a számítógépes támadás eszközével, Bush utasította kormányát: dolgozza ki az ellenséges számítógépes hálózatok elleni komputeres támadások irányelveit. Nem kizárt ugyanis, hogy a Pentagon számítógépes támadást is indít Irak ellen, ha az elnök végül is úgy dönt, hogy hadba száll az arab országgal annak tiltott fegyver-programjai miatt. A *Washington Post* jelentése

The "Slammer" virus is an Internet worm targeting unpatched Microsoft® SQL Server 2000 and MSDE 2000 systems and resulting in a high volume of network traffic on both the Internet and private internal networks.

We recognize that our partners are on the front line helping their customers manage this issue. This page provides crucial information and resources that you and your customers need to help

A MICROSOFT KÜLÖN WEBOLDALT HOZOTT LÉTRE A SLAMMER „TISZTELETÉRE”

gépeit, illetve Inspiron 4150 és Inspiron 8250 típusjelű hordozható számítógépeit már nem látja el flopi meghajtóval. A Dell Computer vezetői szerint mielőbb el kell felejteni ezeket a meghajtókat, hiszen a vásárlók sokkal inkább a memóriakártyákkal, illetve az USB csatolófelületű adattároló eszközökkel, hordozható CD-írókkal ellátott berendezéseket keresik. A Dell flash memóriát tartalmazó, USB csatolófelületű kulcstartóval próbálja leváltani az 1,44 MB-os flopiakat. A 16 MB kapacitású flash memóriákat a Round Rock-i székhelyű gyártó 20 dolláros áron fogja forgalmazni. Amennyiben a hajlékonylemezek és meghajtók mellő-

szerint Bush a múlt év júliusában írt alá titkos utasítást azon szabályok kidolgozására, amelyek alapján a későbbiekben eldöntik, milyen esetekben és hogyan fog behatolni az Egyesült Államok külföldi számítógép-hálózatokba azzal a céllal, hogy megbénítsa azok működését, illetve lehetetlenné tegye a hozzájuk kapcsolt egyéb rendszerek – radarok, telefonhálózatok, elektromos berendezések – működtetését.

INTERNET A MOUNT EVEREST ALAPTÁBORÁBAN

A Cisco Systems olyan nagy teljesítményű antennát ajándékozott a nepáli hatóságoknak, mellyel hamarosan a Mount Everest 5600 mé-

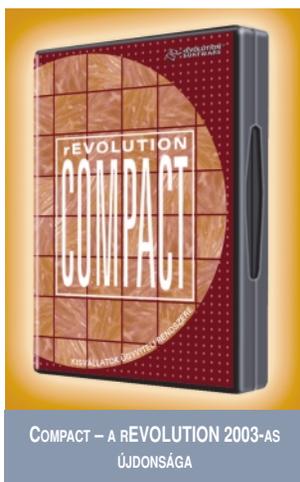

MAGASLATI INTERNETEZÉS MÁRCIUSTÓL A MOUNT EVERESTEN

teres alaptáborából is internetezhetnek a hegymászók. A cég az Aironet 350 vezeték nélküli bridge-ek segítségével alakít ki egy optikai rálátással rendelkező vezeték nélküli kapcsolatot az Everest 5600 méteren lévő alaptáborának VSAT parabolaantennájához, amely a tábortól 1,6 kilométerre lévő sziklafalhoz van rögzítve. Az Aironet hidak fontos részei a parabolaantennához vezető összeköttetésnek, mivel az antenna nem helyezhető az alaptábor közelébe: a tábor ugyanis egy mozgó gleccseren található, ahol az antenna állandóan kimozdulna a megfelelő helyzetből. Ugyanakkor vezetékes kapcsolatot a terepviszonyok miatt nem célszerű kiépíteni az alaptábor és az antenna között. A hegymászóknak várhatóan 64–128 Kbps-os internet-hozzáférést lesz a levelezéshez, webeléréshez, valamint az internet alapú hangkommunikációhoz. A márciusban induló három hónapos mászó szezonban már a hegymászók kényelmét szolgálja a vezeték nélküli rendszer.

HIÁNYPÓTLÓ SZOFTVEREK A REVOLUTION-TÓL

Két új programot mutatott be a rEVOLUTION Software a Számvitel 2003 Szoftverbörze nyitónapján. Az EVA-törvény szerint adózó vállalkozások számára készítette el a cég a piacon pillanatnyilag egyedülálló, EVA 1x1 nevű pénzügyi nyilvántartó programot, amely az egyszerűsített adó nemnek megfelelően egyszerűvé teszi a szükséges nyilvántartások vezetését. A másik újdonság a Compact nevű program, amely a kisvállalkozások számára optimalizált ügyviteli szoftvercsomag. A rEVOLUTION szerint az egyszerű kezelhetőség, a jól használható funkciók, illetve a kedvező ár okán mindkét termék komoly érdeklődésre tarthat számot. Az EVA 1x1 nettó 7920 forintos áron kerül forgalomba, a Compact bevezetése oktatással együtt a vállalatok igényeitől függően 200–300 ezer forint körüli áron valósítható meg.

ÚJ CA-PROGRAMVERZIÓK AZ APACHE, MYSQL ÉS WEBSHERE KISZOLGÁLÓKRA

A Computer Associates (CA) 12 új megoldást jelentett be a nyílt forráskódú technológia felügyeletéhez, biztosításához, integrációjához és kihasználásához a nagyvállalati linuxos programok piacán. Elosztott és nagygépes Linux-környezetekhez a CA a Unicenter Management for WebSphere, a Unicenter Management Portal, az eTrust Web Access Control, valamint a CleverPath Aion Business Rules Expert új verzióját adta ki. Elosztott környezetekhez a CA a BrightStor ARCserve Backup agent biztonsági mentési moduljával rukkolt elő Apache-ra és MySQL-re. Nagygépes környezetekhez a CA a Unicenter Network

and Systems Management Job Management Option, valamint az Advantage CA-Easytrieve új verzióit dobta piacra.

E programokkal együtt a CA jelenleg több mint 60 megoldást kínálva támogatja heterogén nagyvállalati környezetben a Linuxot.

ÚJ PAPIRFAJTÁK A HP KÍNÁLATÁBAN

Megjelent a Hewlett-Packard új HP Everyday Inkjet Paper és továbbfejlesztett HP Bright White Inkjet Paper papírja. A másolásra és faxolásra is használható, új fejlesztésű HP Everyday Inkjet Paper optimális tintasugaras nyomtatási minőséget biztosít. Ez az otthoni felhasználóknak és kisvállalkozásoknak ajánlott papír sokféle A/4-es méretet igénylő nyomtatási feladatot tud kiszolgálni. A tinta egyenletes felszívását elősegítő, egységes lapszerkezetnek köszönhetően a tinta nem szállikásodik, és nem folyik szét a papír felületén. Ráadásul az új papír megnövelt vastagsága és keménysége a minimumra csökkenti a tinta átütésének valószínűségét. A színes nyomtatásra optimalizált HP Bright White Inkjet Paperre kenődésmentes nyomatok készíthetők. A HP Bright White Inkjet Paper új jellemzője a vízállóság: a színes kép akkor sem kenődik vagy mosódik el, ha víz éri, mivel a tinta beivódik a papír szerkezetébe.

IDEHAZA IS BEINDÍTJA NYOMTATÓ ÜZLETÁGÁT A SAMSUNG

A Samsung a magyarországi piacra elsőként az otthoni és kirodai felhasználásra tervezett ML-1210-es, valamint a kisebb irodák számára könnyen kezelhető, hálózati nyomtatást

ML-1210: 2002-BEN AZ ÉV NYOMTATÓJA VOLT

biztosító ML-1450-es lézernyomtatókat vezet be. A 8 MB memóriával, 66 MHz-es központi egységgel szerelt ML-1210-es nyomtató 12 lap/perc nyomtatási sebességre képes, 600x600 dpi felbontású nyomtatási kép előállításával. A 2002-ben Az Év Nyomtatója címet elnyert készülék széles platformra készült. A Windows, Macintosh és Linux rendszerekre tervezett készülék az otthoni és kirodai felhasználást támogatja. Mindenképpen a nagy teljesítményű, 66 MHz-es processzorra ellátott ML-1450-es nyomtató percnként 14 oldal nyomtatására ad lehetőséget. Az opcionális tartozékként beszerezhető Ethernet 10/100 Base TX hálózati adapterrel a nyomtató a kisebb irodák részére biztosít könnyen kezelhető hálózati nyomtatást. Ismeri a PCL6-emulációt, és 1200 dpi felbontásával éles szöveg-, valamint képmegjelenítésre

képes. Az USB csatolófelülettel és párhuzamos csatlakozással felszerelt készülék egyaránt támogatja a Windows, Linux és Macintosh rendszereket.

DIGITÁLIS FOTÓ KIOSZKOK

A Digitáltechnika Kft. a cég 20. születésnapját ünnepelve szerződést írt alá az angol-francia KIS Photo Me Group céggel, amelynek értelmében 2003-tól megkezdődik a Digitális Fotó Kioszkjainak magyarországi kizárólagos forgalmazását. A gép a hagyományos fotólaboroknál megszokott RA4 vegyszeres előhívási technológiával dolgozik.

Az automatába betöltött képek (CompactFlash, SmartMedia, SD és MMD kártyát, Memory Stick, valamint CD-t és floppy képes fogadni) tetszés szerint szerkeszthetők is: a képkivágás, nagyítás, forgatás, világosságállítás azon nyomtatóban megoldható. A kért képek 10x15 cm-es Kodak-papírra készülnek. A berendezés négy nyelven beszél (hanggal is segíti a kezelést), a magyaron kívül az angol, német és francia nyelv választható. Az első darabok már megérkeztek Magyarországra – megjelenésük bevásárlóközpontokban, hipermarketekben várható.

ÚJ VIA CPU

A VIA bejelentette a C3 legújabb változatát, amely nemcsak órajel-emelkedést kínál – elérve végre az 1 GHz-et –, hanem teljesen új magra épül (a gyártó szokásához híven ismét bibliai kódnevet kapott: Nehemiah). Az új mag CoolStream architektúrája négy extra futószalaglécpsővel, az SSE utasításkészlet támogatásával, StepAhead továbbfejlesztett

ÚJDONSÁGOK

IMAC ÉS POWER MAC G4

Termék: iMac és Power Mac G4

Gyártó: Apple

Web: <http://www.apple.com/hardware>,
<http://www.apple.hu>

Az Apple bemutatta az iMac termékcsalád legújabb, 2003-as tavaszi kollekcióját, amely két teljesen új modelltől áll. A 17 hüvelykes, szélesvásznú TFT képernyővel épített változat 1 gigahertzes PowerPC G4 processzort, 133 MHz-es rendszersínt, 256 MB beépített DDR tárat és négyszeres sebességű CD-RW/DVD-R „SuperDrive” meghajtót tartalmaz, valamint felkészítették a választható AirPort Extreme és Bluetooth illesztőmodulok fogadására is. A 15 hüvelykes TFT képernyővel épített változat 800 MHz-es PowerPC G4 processzor köré épül, és lényegesen olcsóbb lett. Ugyanakkor az Apple bejelentette a Power Mac G4 termékcsalád legújabb modelljeit is. A három új családtag három teljesítménykategóriát képvisel: a kistestvér egy processzorra 1 GHz-es, míg nagyobb testvérei két, egyenként 1,25, illetve 1,42 GHz-es PowerPC G4 processzort kaptak. Mindhárom gép rendel-

kezik FireWire 800-as kapuval, illetve alapkiépítésben támogatják az 54 Mbps-os Airport Extreme és Bluetooth vezeték nélküli szabványokat.

MICROSOFT VISIO 2002 LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

Termék: Microsoft Visio 2002 lépésről lépésre

Kiadó: SZAK Kiadó

Web: <http://www.szak.hu>

A Visio a Microsoft Office család egyik kevésbé ismert tagja (előző számban írtunk róla – *A szerk.*). A Microsoft „vizuális kommunikációt támogató üzleti rajzoló és diagramkészítő” programnak nevezi: folyamatábrákat, projektbeosztásokat, szervezeti diagramokat és más olyan ábrákat készíthetünk vele, amelyek professzionális megjelenésükkélcik csak fel tudnak dobni egy prezentációt vagy egy jelentést, és amelyek az amerikai vezetési technikák begyűrűzésével nálunk is egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert. E program használatára tanít meg a könyv, minden különösebb felhajtás nélkül, de (vagy talán épp ezért) igen hatékonyan és egyszerűen. Szép sorjában

elágazás-előrejelzéssel, hatékonyabb másodsztintű gyorsítótárral (64 KB) és egy teljes sebességű lebegőpontos egységgel szolgál. A VIA ígérete szerint a CPU irodai alkalmazásokban hűsz, 3D-s alkalmazásokban pedig hetvenhárom százalékos teljesítménytöbbletet ígér elődjéhez képest, míg a maximális fogyasztás ugyanakkor mindössze 10 W. Újdonság még az integrált PadLock adatvédelmi motor, amely tulajdonképpen egy hardveres véletlenszám-generátor. Az új generációs, 0,13 mikrométeres technológiával készülő mikroprocesszor már megrendelhető a VIA-tól. Elődeihez hasonlóan változatlanul az Intel Pentium III és Celeron processzorait is fogadó Socket 370-es foglalatba illeszkedik, de CPGA és EBGA tokozásban is kapható. Avégett, hogy a Socket 370-es platformra is behozza az olyan – a felsőbb osztályban már mindennaposnak mondható – technológiákat, mint például az USB 2.0 és a FireWire, a VIA már régebben piacra dobta a VIA Apollo CLE266 lapkakészletet.

NÖVEKVŐ MINOLTA-ELADÁSOK

A Minolta 2000 óta közel 600 százalékkal növelte eladásait a színes lézernyomatók szegmensében, a digitális másolók piacán pedig 2001-hez képest tavaly 44 százalékkal több gépet adott el. A Minolta a piaci részesedését 2003-ban tovább szeretné növelni a digitális másoló-nyomató készülékek és a fekete-fehér, illetve színes lézernyomatók szegmensében egyaránt. Ezt segíti a Konica és a Minolta integrációja, amelyet a 2003. január 7-én megtartott közös sajtótájékoztatón jelentettek be. A közös vállalatot a későbbiekben Konica Minolta Holdingnak fogják hívni, s ennek keretében a két cég egyenrangú félként fog tevékenykedni. A két fél egy olyan világvállalatot kíván létrehozni, amely a közös fejlesztéseknek köszönhetően tovább tudja növelni meghatározó szerepét a képzőművészet terén, illetve a digitális piac olyan vezető cégét szeretné megteremteni, amely a fejlett technológiát a megbízhatósággal ötvözi. Az új, egyesült vállalatot 2003 augusztusában alapítják meg, ezt a részvénytársaság-megállapodás kidolgozása és a két cég szokásos közgyűlésének jóváhagyása követi majd. Előreláthatóan az egyesített tevékenység 2003 októberében indul el. A képi és informatikai eszközök – mindenekelőtt a többfunkciós termékek, lézernyomatók, digitális másolók és a polimerizált festék – értékesítése lesz a Konica Minolta Holding legnagyobb üzletága.

végighalad a fontos feladatokon, a teendőket jól követhető módon, lépésről lépésre mutatja be, és rengeteg ábrával illusztrálja mondanivalóját. Vagyis azt nyújtja, amit egy ilyen típusú tankönyvtől elvárhatunk. Amiben mégis felülmúlja a tisztes átlagszintet, az a CD melléklet, amely olyan tartalmas, hogy szinte már a könyv fölé nő. Különféle gyakorló-állományok és a gyakori feladatok végrehajtását illusztráló multimédia-bemutatók találhatók rajta, továbbá egy ajándék: a Visio Standard 2002 30 napos próbaváltozata. A könyv 254 oldalas, ára 6000 forint.

N-GAGE JÁTÉKKONZOL

Termék: N-Gage játékkonzol
Gyártó: Nokia
Web: <http://www.n-gage.com>

N-Gage néven a Nokia hamarosan játékgépet dob a piacra. Az innovatív, vezeték nélküli, és több játékos által egyidejűleg közvetlenül és hálózaton egyaránt használható platform élménygazdag, interaktív játékot ígér.

A Nokia N-Gage a játékok új módját kínálja azzal, hogy a több, egy térben elhelyezkedő játékost a Bluetooth vezeték nélküli technológia segítségével kapcsolja össze, a nem egy helyen játszókat pedig a mobilhálózaton keresztül. A Nokia N-Gage játékgépre készült játékok a MultiMedia memóriakártyán vásárolhatók majd meg. Az N-Gage a játékok mellett digitális zenelejátszót (MP3 és AAC), sztereó FM-rádiót, valamint egy háromsávú GSM 900/1800/1900 mobiltelefont is tartalmaz – 2003 utolsó negyedében, a karácsonyi bevásárlások idején jelenik meg az üzletekben.

P800 Smartphone

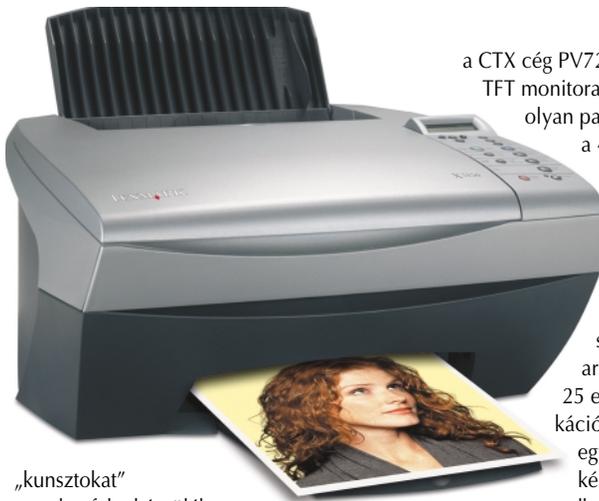
Termék: P800 Smartphone
Gyártó: Sony-Ericsson
Web: <http://www.sonyericsson.com/P800>

Február végétől már kapható a hazai mobilszolgáltatóknál a Sony P800 Smartphone készüléke. Nagy, színes érintőképernyőjével és lehajtható billentyűzetével mobiltelefonként és PDA-ként egyaránt használható, a beépített digitális kamera, valamint az audio-, video- és adattárolási funkciók pedig igazi multimédiás szórakoztatóeszközzé teszik a P800-at. A Sony Ericsson P800 nagy felbontású színes kijelzője álló- és mozgóképek megtekintéséhez, webböngészéshez és játékokhoz egyaránt tökéletes. A repülőgépen utazók számára speciális üzemmódot kínál: kikapcsolja a telefon rádiós egységeit, de a felhasználó a repülőtűt során is nyugodtan elolvashatja letöltött leveleit, módosíthatja az adatokat. Memory Stick Duo kártyájának segítségével MP3-as zenehallgatást és videók lejátszását is lehetővé teszi. A háromsávú GSM készülék támogatja a web- és WAP-böngészést (WAP 2.0-kompatibilis), akárcsak a multimédiás üzenetküldést (MMS), az EMS-t, a GPRS-t, a HSCSD-t és a Bluetooth-t.

X5150 AIO PRINT CENTER

Termék: X5150 AIO Print Center
Gyártó: Lexmark
Web: <http://www.lexmark.hu>

A januárban bejelentett, új AIO (All In One), azaz minden egyben) berendezésében a nyomtatási minőséget és a kezelhetőséget egyaránt fejlesztette a Lexmark. Egyetlen gomb megnyomásával pontos másolatot készíthetünk színes fényképekről, a számítógép használata nélkül is. A másolás sebessége 16 fekete vagy 11 színes oldal percenként vázlat üzemmódban. Z5-ös nyomtatósorozatában már bevezetett

„kunsztokat” vonultat fel a készülék, a PrecisionSense papírérzékelő technológiát, az automatikus patronigazítást, és a váltakozva 3 és 10 pikoliteres cseppmérettel dolgozó, két-féle fúvókákkal ellátott fejet, ami – ahogy eddig a Z5-ös nyomtatósorozatnál is tapasztalható – szép képminőséget eredményez. Felbontás terén nem kell megalkudnunk: speciális hordozókon 4800x1200 dpi, normál fénymásoló-papíron pedig 3600x1200 dpi felbontással dolgozhatunk, a 48 bites színmélységű lap-olvasó 600x1200 dpi-s. A Lexmark X5150 intuitív kezelőpaneljének és az egyszerűsített telepítésnek köszönhetően a témában nem járatosak számára is könnyebben megközelíthető az új modell. Nyomtatási funkciók fejlesztésére jó példa az automatikus fényképméretezés, segítségével a képek szabványos méretűvé alakíthatók: 3x5, 4x6, 5x7 és 8x10 colossá. Szoftveroldalról is támogatott a készülék: az integrált képszerkesztő modul segítségével körbevágathatók és átméretezhetőek a képek, továbbá eltávolítható a „vörösszem-effektus”. Mellékelik hozzá a BVRP Fax szoftvert (modemet igényel) és az ABBYY Fine-Reader Sprint szövegfelismerő alkalmazást.

PV722E MONITOR

Termék: PV722E monitor
Gyártó: CTX
Web: <http://www.ctxintl.com>

USB 2.0 elosztóval ellátott termékcsoporthoz immár második tagjaként jelent meg

a CTX cég PV722E jelzésű, 17 hüvelykes TFT monitora. E gyártó jelent meg elsőként olyan panelekkel, amelyek képesek a 480 Mbps sebességű perifériák csatlakoztatására. A készülék kijelzője 1280x1024 pixel felbontású, és az MVA technológiára épül, amely a TFT technológiák között a leg szélesebb, 170 fokos nézőszöveget biztosítja. Kontrasztaránya 500:1-hez, válaszsideje 25 ezred másodperc. Ilyen specifikációkkal a munka és a játék terén egyaránt a maximumot nyújtó készüléket várhatunk. Nem maradhat el a DVI csatlakozás sem, amely kompatibilis grafikus kártya használatával kiküszöböl egy digitális-analóg és analóg-digitális átalakítást a PC és a panel között. A „képernyő” elforgatható, ehhez mellékelik a PivotPro segédprogramot. Hivatkozva arra, hogy az MVA technológia vízszintes és függőleges irányban egyaránt széles szögben engedni látszani a képet, a gyártó álló módban is azonos mértékű, szabad rálátást ígér.

K7S7AG ALAPLAP

Termék: K7S7AG alaplap
Gyártó: ECS
Web: <http://www.ecs.com.tw>

Az integrált alaplapok esetében legtöbbször kompromisszumokat kell kötnünk: vagy a grafikus lapka, vagy a hálózati lehetőség hiánya, esetleg a gyenge memóriatámogatás kényszerít minket megalkuvásra. Az ECS új alaplapja minden szempontból áttörést jelent: a SiS 746 lapkának köszönhetően a legújabb Socket A-s AMD processzorokat is kiszolgálja a DDR200/DDR266/DDR333/DDR400 memóriatámogatásával. Xabre 200-as grafikus lapkát integráltak rá, amelyik külön (400 MHz-en üzemelő) 64 MB DDR memóriát kapott. A hangot a hatszatornás AC'97 kodek produkálja. Ezenfelül az IDE ATA 133-at is támogatja, így a gyors adatáramlással sem lesz probléma; 10/100-as hálózati csatlója is van. Három PCI hely és egy CNR foglalat áll rendelkezésünkre, valamint hat darab USB 2.0 külső bővítőhely.

DAVID BLATNER: QUARKXPRESS 5

Termék: David Blatner: QuarkXPress 5
Kiadó: Kiskapu Kiadó
Web: <http://www.kiskapu.hu/>

Ez a súlyos mű a QuarkXPress-használók legszélesebb táborához szól, és ez bizony igen sok ember jelent, mert a QuarkXPress napjaink talán legnépszerűbb kiadványszerkesztő programja. Amúgy a szerző sem akárcsak: David Blatner több mint tíz évvel ezelőtt írta első könyvét a Quarkról, és ezt az alapművet

azóta is csak „A Quark-könyvként” emlegeti a szakma. A több kiadást megért tankönyv mellett Blatner egy népszerű tippgyűjteményt is közreadott a QuarkXPressről, és a program legújabb változatáról szóló grandiózus művébe most ezt is beledolgozta. A szerző a zöldfülűektől az öreg rókákig mindenkinek nyújtani kíván valamit, és több mint ezer oldalt szán arra, hogy ezt az ambiciózus célját elérje.

Az első fejezetben mindjárt azzal lép meg bennünket, hogy harminc perc alatt átfogó képet ad a programról, és megtanít a használatára. A munkakörnyezet feltérképezése után megismerjük a dokumentumszerkezet kialakítását, a szövegek és képek elhelyezését, a nyomtatással kapcsolatos eszközöket, végül az internetes közzététel lehetőségeit, a függelékben pedig egyebek között a színkezelésre és az XML eszközökre vonatkozó kérdéseinkre is választ kapunk. Blatner műve a legátfogóbb magyar nyelvű kiadvány, amely a témában eddig megjelent: tankönyv, tippgyűjtemény és referencia egyszerre – ott a helye minden QuarkXPress-használó könyvespolcán. A könyv 1049 oldal, ára 14 ezer forint.

VILÁGÍTÓ BILLENTYŰZET

Termék: Világító billentyűzet

Gyártó: Auravision

Web: <http://www.eluminx.com>

Többször előfordult már, hogy éjszaka is kellett dolgoznunk számítógépünkön, vagy csak böngészünk az interneten, és nem akartuk felkapcsolni a villanyt, nehogy másokat zavarjunk vele. Igen ám, de sötétben gépelni mégsem lehet, így mindenképpen kell találnunk valamilyen

megoldást. Az Auravision Eluminx világító billentyűzetét pontosan erre találták ki. A billentyűk háttérvilágításával az éjjeli gépelés is lehetséges, akár teljes sötétségben is. Mivel illuminátoros technikával dolgozik, nappali fénynél csak egy szimpla fehér (átlátszó) billentyűzetnek tűnik, és ahogy egyre sötétebb lesz, úgy növekszik a háttérvilágítás fényereje.

SYNCMaster 152B LCD MONITOR

Termék: SyncMaster 152B LCD monitor

Gyártó: Samsung

Web: <http://www.samsung.hu>

Igen örömdetes az az egyre szélesedő trend, hogy a PC-t és – közvetlen környezetét – a hagyományosan krémszínű dobozból lényegesen dekoratívabb eszközzé varázsolják. Valami olyasvalamivé, mint ami napjaink képmagnója, híftornya – amely a pusztá funkcionálitáson kívül egyben dekoratív is. A Samsung 15 hüvelykes TFT monitorja az ebben a kategóriában megszokott paramétereket nyújtja: 1024x768 képpontos felbontást, 75 Hz-es sorfrissítési frekvenciát. Az igazi plusz ezüstös eleganciájában, valamint az ötletes állványban rejlik – az U betűt formázó talp zseniálisan egyszerű.

A két szárba bújtak az apró hangszórók – az U bal oldalán leljük meg a bemenet és a fejhallgató csatlakozóit, valamint közvetlenül mellettük egy régi kedves ismerőst: egy tekerő-potenciométert a hang-

erő-szabályozáshoz. Az U két szára között találjuk meg azt a kart, amelynek a végére maga a kijelző került. Ennek köszönhető, hogy olyan szabadon állítható a billenés szöge, illetve a kijelző magassága, mint ahogy azt még egyetlen

modellnél sem láttuk. A hosszas és körülmenyes magyarázat helyett beszéljen a *mellékelt kép*, mivel kitűnően illusztrálja a lehetőségeket.

DIGITAL PHOTO VIEWER

Termék: Digital Photo Viewer
Gyártó: SanDisk
Web: <http://www.sandisk.com/consumer>

A SanDisk alapvetően flash-memóriagyártó – hamar rájött azonban arra, hogy meg kell mutatnia, mi mindenre használhatók a memória-

kártyák. Eddig elsősorban univerzális kártyaolvasóval, USB kulcstartóval rukkolt elő. Most egy olyan eszközt mutatott be, amelynek segítségével digitális fotóinkat a televízió képernyőjén jeleníthetjük meg. A családi mulatságban akár 6 megapixeles JPG állományokat PAL és NTSC tévén egyaránt élvezhetjük; MultiMedia, Secure Digital, Memory Stick, CompactFlash és SmartMedia kártyákat egyaránt képes fogadni a VHS kazetta méretű készülék. Távirányítót is mellékelnek hozzá, amellyel könnyedén elforgathatjuk és kinagyíthatjuk a képeket.

SZEM ELŐTT

GERICOM SILVER SERAPH PER4MANCE

Termék: Gericom Silver Seraph Per4mance
Forgalmazó: Acomp
Ár: 46 2000 Ft
Web: <http://www.gericom.hu>,
<http://www.gericom.com>

A Gericom új, Silver Seraph névre keresztelt felső kategóriás noteszgépében minden benne van, amire egy utazógépnél szükség lehet – sőt annál jóval több is, paraméterei akár egy asztali gépnek is a becsületére válnának. A készülék 14,1 hüvelykes TFT kijelzőt tartalmaz, amelynek maximális felbontása 1024x768 lehet. Az 1,8 GHz-es (2 GHz-ig fejleszhető) mobil Pentium 4 processzor és a 256 megabájt (512-re bővíthető) DDR memória gondoskodik arról, hogy az erőforrás-igényes alkalmazások se fektessék két vállra a masinát. Mindezek mel-

lett egy beépített 16x CD-író/DVD-olvasó kombó meghajtó is helyet kapott a noteszgépben, a 40 gigabájtos merevlemez és a 32 MB-os NVIDIA GeForce4 GO S-video kime-

retű grafikus kártya társaságában. A készülék külsején a ki- és bemenetek bőséges tárházával szembesülhetünk, többek között 10/100 Mb-es hálózati csatlakozó, FireWire, 3 db USB, SMART-kártyaolvasó, infrakapu és 2 db Type II PCMCIA csatlakozó áll a rendelkezésünkre. A 3,2 kilogrammot nyomó noteszgéphez Li-ion akkumulátor és ajándék hordtáska jár.

LG W3000 MOBILTELEFON

Termék: LG W3000
Forgalmazó: Cobra Computers
Ár: 44 900 Ft
Web: <http://www.cobra.hu>
<http://www.lge.com>

A koreai LG cég az LG500 után újra közép-kategóriás mobiltelefonnal jelentkezett a piacon. A kellően extravagáns és feltűnő kék háttérvilágítással rendelkező készülék tudását tekintve elsősorban a fiatalok számára készült. Tömege 80 gramm, Li-ion akkumulátora optimális esetben három és fél óra beszélgetési, illetve 250 óra készenléti idővel ajándékozza meg tulajdonosát. Kijelzőjének felbontása 128x64 pixel, amelyen négysornyi szöveg kényelmesen elfér. Memóriájában 200 ismerősünk adatai férnek el, egy névhez akár négy különböző számot és egy e-mail címet is rendelhetünk. Tartalmaz határidőnaplót is, amelyben egyszerre húsz bejegyzés szerepelhet. A húsz beépített, 16 szólamú polifonikus csengetőhang mellé öt saját alkotásunkat is elhelyezhetjük a készülékben, amely minden további segítség nélkül megbirkózik a Nokia telefonokhoz készült dallamokkal is. Mindezek mellett három beépített játékot (Mobile Hawk, örült futam és Kóbalta), mértékegység-átváltót, számológépet, világorát és WAP böngészőt is kínál.

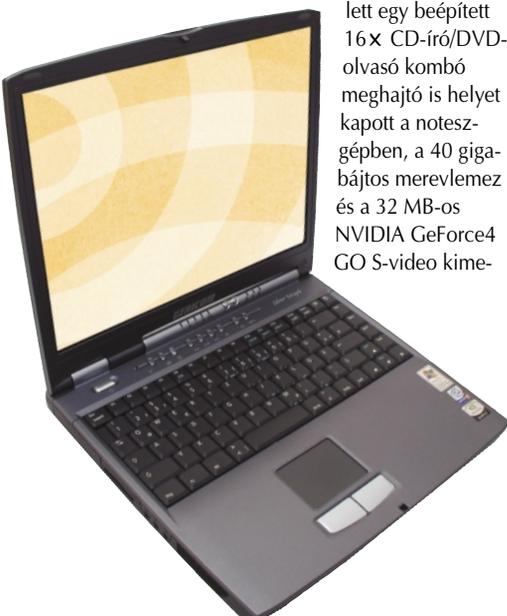

A készülékhez a szokásos tartozékok mellett még egy bónusz előlapot, valamint egy fülhallgató készletet is kapunk a pénzünkért.

INNOAX Q-CUTE

Termék: InnoAX Q-Cute
Forgalmazó: East Computer Kft.
Ár: 24 000 Ft
Web: <http://www.digital-world.hu>

A furcsa kinézetű termék nem más, mint az InnoAX hordozható MP3-lejátszója. A készülék 64 megabájt beépített memóriát tartalmaz, amely körülbelül egyalbumnyi zene tárolására elegendő. Számítógépünkkel USB csatlakozón keresztül kommunikál; miután rákötöttük masinánkra, már csak a mellékelt CD-n található meghajtót kell telepíteni, és máris indulhat a másolás. Érdekesség, hogy miután a számítógép felismerte a lejátszót, az külön meghajtójelet kap, így a Windows Intézőjével másolhatunk a készülék beépített memóriájára. Ez azt is jelenti, hogy a memóriában nemcsak MP3 fájlok lehetnek, hanem bármi más is – ily módon nem túl nagy álló-

mányok könnyedén szállíthatók két gép között. Az USB 1.1-es csatlakozásnak köszönhetően körülbelül öt perc alatt telik meg a 64 megabájtos memória. A készülékhez adott fülhallgató érdekessége, hogy ha Nokia gyártmányú mobiltelefonunk van, akkor „James Bond szett”-ként is használhatjuk. Ebből logikusan következik, hogy a fülhallgatóra mikrofont is szereltek, így természetes, hogy felvenni is tudunk a készülékkel, ADPCM formátumban akár ötórányi hangot is. Az InnoAX Q-Cute mindenfajta (CBR és VBR) MP3-mal könnyedén megbirkózik, öt különböző, előre beállított hangszínbeállítással (normál, dzsessz, klasszikus, rock és pop) javíthatjuk tovább a hangzást.

ANTEC SOLUTION SLK3700AMB

Termék:	Antec Solution SLK3700AMB
Forgalmazó:	Senerit Hungary Kft.
Ár:	30 000 Ft
Web:	http://www.antec-europe.com , http://www.senerit.hu

Gyakran okoz problémát, hogy számítógépünk túl hangos, vagy éppen a szellőzése nem megfelelő. Amellett, hogy szép, az Antec miditornya számos olyan szolgáltatást nyújt, amely egyedülállóvá teszi nemcsak a saját osztályában, hanem még a felső kategóriában is. Ilyenek például az első USB kivezetések – így nem kell a gép hátuljában, gumiember módjára matatnunk ahhoz, hogy egy USB-s eszközt a helyére csatlakoztassunk. Azokat a dolgokat viszont, amelyek igazán különlegessé teszik, a belsejében találjuk: 350 wattos, fordulatszám-szabályozós, dupla

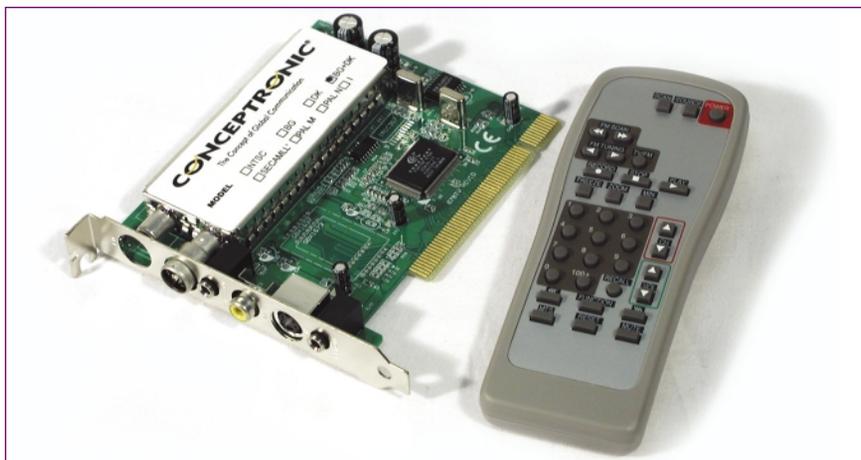
ventilátoros SmartPower tápegység gondoskodik a stabil áramellátásról, 12 cm-es házventilátor szippantja a házba halkan a friss levegőt, gumi felfogatógyűrűk nyelik el a merevlemez rezonanciáját. Ezek olyan tulajdonságok, amelyeket még az aranyárban mért „luxusvillákban” is csak ritkán találunk.

CONCEPTRONIC CTVFMI

Termék:	Conceptronic CTVFMI
Forgalmazó:	MK Trading Kft.
Ár:	13 800 Ft
Web:	http://www.mkcomputers.hu

Ötéves garanciát ígér a gyártó kiemelkedően olcsó tv-tuner kártyájához. A PCI kártya 125 csatornás monó tévé-, teletext- és sztereó rádiófunkciókat integrál, ezekhez természetesen

a szoftver is biztosított. Lehetőségünk van AVI felvételek készítésére is, tévéadásból (koax bemenetű kábeltévéhez vagy antennához), továbbá a kompozit és S-video bemenetekről. A távirányító infravevőjének aljátát és hangkimenetét találunk még a kártya hátulján, utóbbit hangkártyánk vonali bemenetébe kell csatlakoztatni a mellékelt kábellel. Puritán távirányítójáról azért a hangoló- és rögzítő-funkciók is elérhetők. A sztereó rádióvételhez egyszerű huzalantennát mellékelnek.

CREATIVE MUVO

Termék: Creative MuVo (64 MB)
Forgalmazó: Ramiris Kft.
Ár: 39 900 Ft
Web: <http://www.creative.hu>,
<http://www.ramiris.hu>

Alig nagyobb, mint egy öngyújtó, elegáns, és rendkívül könnyű. Nagy trükkje, hogy két részre szedhető: az egyik darab tartja az elemet, míg a másik egy USB-s memóriakártya, amelyet egyszerűen rádugunk a számítógépre. Miután a rendszer felismerte (a Windows

2000 és XP automatikusan, a Windows 9x-es meghajtókat pedig tartalmazza a hozzá adott CD), betűjellel ellátott lemezegységként jelenik meg a *Sajátgépben*. Egyformán kezel MP3 és WMA állományokat, mivel bármit felmásolhatunk rá, jól jöhet akkor is, ha egyik gépről a másikra kell átvinni adatot, és nincs a kezünk ügyében flopi vagy írható CD. Remekül elboldogul a 128, 192 bit per másodperces, valamint a változó bitrátájú (VBR) számokkal is. Nincs kijelzője, ezért nem igazán kell foglalkoznunk a számok nevével,

viszont jó, ha észben tartjuk, hogy az állományokat „érkezési sorrendben” játssza majd le. Az USB-s részén található a vezérlőgombok is. A megszokott lejátszó, léptető és hangerőszabályzó mellett egy ismétlőfunkciós gombot is használhatunk. A hangminőséggel nem voltunk igazán kibékülve: mindenféle hangszabályzó hiányában és a gyenge fejhallgatóval sokszor egy asztali hangszóró szintjét sem érte el.

LG CGE-8480B 48/16/48 CD-ÍRÓ

Termék: LG GCE-8480B 48/16/48 CD-író
Forgalmazó: Cobra Computer Kft.
Ár: 19 900 Ft (dobozos) 15 900 Ft (OEM)
Web: <http://www.lge.com>,
<http://www.cobra.hu>

A 48-szoros CD-író 16-szoros újrírásra, illetve 48-szoros sebességű olvasásra képes, így gyorsaságát tekintve mindenképpen az élbolyba tartozik. Belső modulról lévén szó, IDE felületen át csatlakozik a számítógéphez. A doboz tartozéka az ehhez való IDE kábel, a beszereléshez szükséges csavarok, illetve a vékony

hangkábel, amellyel a készüléket hangkártyával köthetjük össze (zenei CD-k lejátszásának céljából). Az öntnyelvű kézikönyv (a magyar nincs köztük) tanúsága szerint a meghajtó minden ismert formátummal elboldogul. Az írás biztonságáról a két megabájtos puffer és az LG saját pufferkiürülést megakadályozó technológiája, a SuperLink gondoskodik. Minthogy felismeri a behelyezett írható CD tulajdonságait, és ehhez optimalizálja az írási sebességet, nem fordulhat elő, hogy egy régebbi, lassabb lemezre túl gyorsan próbálnánk meg írni. A kézikönyv bővelkedik mind a beszerelést, illetve a kábelek megfelelő bekötését, mind pedig a jumperek beállítását szemléltető képekben, így minimális nyelvtudással bárki elboldogulhat vele. Szintén tetszetős, hogy a dobozban található Nero Burning ROM CD-író szoftverhez viszonylag részletes, kihajtogatható leírást kapunk, ahol nyelvtudás híján a program jellegzetes ábrái segíthetnek az egyes műveletek megértésében.

MGE PULSAR CL8 TELTV

Termék: MGE Pulsar CL8 TelTV
Forgalmazó: Media Markt
Ár: 16 500 Ft
Web: <http://www.mgeups.hu/>

Ha az autók mintájára a PC-nek is lenne kötelező tartozéksomagja, akkor az MGE újdonságának is bele kéne tartozni – mi több, értékes hifirendszerek vagy házimoziszettek tulajdonosainak figyelmére is érdemes. A nyolcaljzatos túláramvédő ugyanis nemcsak a földelt dugaszolóaljzataiba csatlakoztatott berendezéseket képes megvédeni az elektromos hálózaton érkező áramlökésektől, hanem a tévéantennán,

a telefondróton vagy a helyi hálózat vezetékén érkező csapásokkal szemben is védelmet nyújt. Azt, hogy az MGE mennyire komolyan veszi a védelmet, mi sem bizonyítja jobban annál, mint hogy garantáltan 50 ezer euró értékig megtéríti a CL8-ba csatlakoztatott berendezésekben esett kárt, hogyha azokat mégis túláram érné. Az aljzatokat úgy képezték ki, hogy minden további nélkül beléjük lehet dugni több,

VIA P4X266a NDSX

VIA P4X266a chipset
Socket 478
533 Mhz, 4x AGP
USB 2.0
ATA133, 3 DDR RAM
AC'97 32 bit Sound

VIA KT266a

VIA KT266a chipset
Socket A (Athlon/Duron)
266 Mhz, 4x AGP
ATA133
AMR Modem csatlakozó
AC'97 32 bit Sound

VIA P4M266a

VIA P4M266a chipset
Socket 478, 400 MHz
4x AGP, ATA133, DDR/SDRAM
Integrált 10/100 LAN
Integrált Savage4 3D VGA
AC'97 32 bit Sound

INTEL 845G

Intel 845G chipset
Socket 478
533 Mhz, 4x AGP
ATA133, DDR/SD RAM
Integrált VGA, USB 2.0
AC'97 32-bit Sound

SIS 650GL

SIS650GL chipset
Socket 478
533 Mhz, 4x AGP
ATA133, DDR/SD RAM
Integrált VGA, USB 2.0
AC'97 32 bit Sound

SIS730s

SIS730s chipset
Socket A (Athlon/Duron)
266 Mhz
4x AGP, ATA133
Integrált 128-bit VGA
AC'97 32 bit Sound

HT 5800R HANGFAL

Valós 5:1 csatorna (AC3®)
DTS & THX szabvány
Valós 5x25W teljesítmény (Satellite)
Valós 50W teljesítmény (fa Sub-Woofer)
Infrás távirányító
Mágneses védelem

KÜLSŐ MODEM

56000 bps átvitel
V.92/K56flex
Voice funkció
RS232 port
Full duplex
Kompakt méret

BELSŐ MODEM

Motorola/Rockwell chipset
PCI interface
56000 bps átvitel
Plug & Play
Full duplex
V.92 Data funkció/K56flex

DELUXE CAM

2.1 Megapixel felbontás
kamera/diktafon/digitális
fényképező egyben
1600x1200, 1280x1024,
640x480 felbontások
USB/Jack csatlakozó
TV-Out csatlakozó
Színes LCD kijelző (30 fps)
Állítható/Automata blende
Beépített hangfelvevő
4x digitális ZOOM
Makro fénykép üzemmód
SD memória bővíthetőség

MP3/CD/VideoCD lejátszó

MP3, CD-DA, VCD
(MPEG1) 1.0/2.0 lejátszás
MP3/CD-DA 50mp
rázkódásvédelem funkció
Multi-session CD-RW
támogatás
PAL/NTSC kimenet
Bass kiemelő
Infrás távirányító
Digitális hangerőszabályzó
Hordozható, kis méret
Mintavételezési frekvenciák:
22.5, 44.1, 48kHz

VISZONTELADÓINK:

Acotec Kft. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel.: 52/446 825
Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahí út 69. Tel.: 450-2930
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/486-487
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310
Flash-Com Kft. 1165 Bp., Emma u. 2. Tel.: 407-1500
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-5847
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kóvár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 412-4300
Sowah Kft. 1134 Bp., Lóportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szűv Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

csatlakozókra épített hálózati adaptert anélkül, hogy az adapter használhatatlanul letakarná a szomszédos aljzatokat. A falra is felszerelhető szerkezethez kábelösszefogó szalagokat és apró, piktogramos matricákat is mellékelnek, amelyekkel megjelölhetjük, hogy melyik tápkábel milyen berendezéshez tartozik.

PANASONIC KX-HCM10CE

Termék: Panasonic KX-HCM10CE
Forgalmazó: Axtron Kft.
Ár: 149 900 Ft
Web: <http://www.panasonic.com/consumer-electronics/gate/cameras.asp>
<http://www.axtron.hu>

Típusnevéből semmiképpen sem derül ki, hogy egy komoly, távvezérelhető internetes kamerával van dolgunk (nem keverendő össze a hétköznapi webkamerákkal, amelyek USB portra

kapcsolódva színesítik életünket némi mozgókép jellegű élménnyel). A szóban forgó eszköz ugyanis egyszerre látja el a webkamera, valamint az azt üzemeltető PC feladatait, sőt némi képp a felhasználót is helyettesíti, ugyanis a kamera távvezérléssel forgatható. HTTP szerver lévén Ethernet hálózati csatlakozón kapcsolódik a külvilághoz a szolid, talppal ellátott kis doboz, amely saját IP-címmel rendelkezik. Üzembe helyezhető a vállalat helyi hálózatán, de némi rendszergazdai közreműködéssel interneten is elérhető lehet, azaz megtekinthetjük otthonról, mi történik éppen az irodában. Hasonlóképpen, otthon is üzemeltethető a készülék kábelmodemre kötve (kábeltvés interneteléréssel). Ha ADSL kapcsolattal rendelkezünk, szükségünk lesz egy DSL router közbeiktatására, a PPPoE protokollt közvetlenül nem képes kezelni a beépített szerver (következő számunkban részletesebben foglalkozunk az eszközzel).

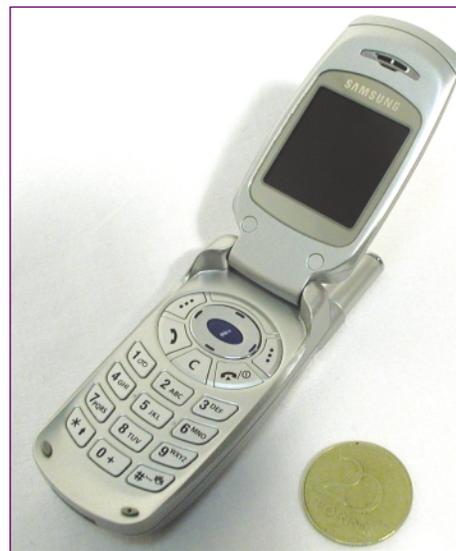
PLEXWRITER PX-S2410TU

Termék: PlexWriter PX-S2410TU
Forgalmazó: Ramiris Kft.
Ár: 59 000 Ft
Web: <http://www.plextor.be>
<http://www.ramiris.hu>

A Plextor új hordozható CD-újrírója olyan, mint egy tündéri ékszerdoboz. Kicsi, alig ténnyeni, megjelenésében rendkívül elegáns (lekerekített formák uralják, sehol egy szöglet), és nagyon könnyű, amit főleg annak köszönhet, hogy a noteszgépekben megszokott vékony (slim) CD modulra épül. Karcsú előlapján mindössze egy kilökö- (eject) gomb és egy működést

jelző, többszínű LED látható, míg oldalán hangérszabályzót, fejhallgató-kimenetet és ki-be kapcsoló gombot találunk. A hátsó lapra került a tápcsatlakozó-, valamint az USB aljzat. Az USB 2.0-s technológiát használva 24-szeres írásra, 10-szeres újrírásra és 24-szeres olvasásra képes. Kompatibilis a régi USB 1.1-es rendszerekkel is, ekkor maximális írási sebessége 4-szeresre, újrírási sebessége 2-szeresre csökken, míg 6-szoros gyorsasággal olvas. Ismer minden elterjedt formátumot, és tartalmazza a Plextor írás közbeni pufferekürlést kivédő technológiáját. Csomagjában a tápegységen kívül egy 80 perces írható és egy 74 perces tíz-szeresen újrírható CD-t találtunk. Lezárt boríték rejti a 16 nyelvű kézikönyvet, a PlexTools segédprogramot és a Nero CD-író szoftvert, valamint kellemes meglepetésként egy USB kábelt is.

SAMSUNG SGH S300 MOBILTELEFON

Termék: Samsung SGH S300 mobiltelefon
Forgalmazó: Szolgáltatók és mobilforgalmazók
Ár: bevezetés alatt
Web: <http://www.samsung.com>
<http://www.samsung.hu>

Idén teljesen megújul a Samsung mobiltelefon-palettája, amelynek egyik első példánya az SGH S300 névre hallgató készülék. Külsőjében ez a népszerű SGH S100-asra emlékeztet (de annál kisebb), egy-egy kijelzővel kívül és belül is. A kézreálló, pehelykönnyű telefon mindösszesen 77 gramm súlyú, és elődjével

ellentétben már a külső kijelzője sem egyszínű, hanem egyszerre akár 256 különböző színben is pompázhat. Ez a külső képernyő alaphelyzetben néhány fontosabb információt mutat, de híváskor különféle szemet gyönyörködtető animációkkal kedveskedik gazdájának. A belső képernyő paraméterei még ennél is meggyőzőbbek, 128 x 128 pixel felbontásban 65 535 különböző színt képes megjeleníteni. A készülék háromsávú (900/1800/1900 MHz) és támogatja a *class 8* GPRS szabványt, amelynek használatával maximálisan 43,2 Kbps-os letöltési sebesség érhető el. A készülék EMS küldésére és MMS fogadására is képes, emellett beépített Java-támogatással rendelkezik. Az unalmas egyszólamú csengőhangokra már lassan senki sem emlékszik, az S300-as 40 csatornás polifonikus melódiákat tud megszólaltatni. Szórakoztatásunkról két beépített játék gondoskodik, a lassan már kötelezővé váló naptár pedig arról gondoskodik, hogy ne feledkezzünk el semmi fontosról.

SAMSUNG USB FLOPPY DISK DRIVE

Termék:	Samsung USB Floppy Disk Drive
Forgalmazó:	Ramiris Rubin Rt.
Ár:	12 240 Ft
Web:	http://www.ramiris.hu

Egyre gyakoribbak a flopimeghajtót csak opcionálisan vagy egyáltalán nem tartalmazó hordozható számítógépek. Nem véletlen: az őserőg adathordozó kapacitása ma már egyetlen, megtermettebb digitális fotóhoz is kevés, nemhogy adataink archiválásához.

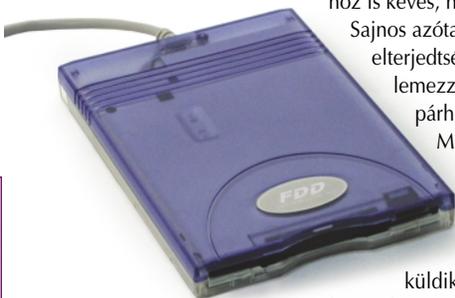
Sajnos azóta sem akadt olyan megoldás, amely elterjedtségében vetekedhetne a hajlékonylemezrel, helyette több tárolóeszköz párhuzamosan uralja a piacot (ZIP, MO, CD-RW és DVD formátumok, nem is beszélve az USB „kulcs-tartókról”). A kaput igazán az internet térhódítása zárta be, sokan már régóta e-mailben küldik haza a betevő kilobájtokat.

Olyan ritkán van szükség e közös nevezőre, hogy már sok asztali gépből is száműzték. Gond csak akkor van, ha igen fontos, és persze egyúttal rendkívül sürgősen feldolgozandó adatokat flopin bocsátanak a rendelkezésünkre – néha tehát mégis szükség van az öregre. Ezen a problémán segít a Samsung USB portra köthető hajlékonylemez egysége, amely Windows XP alatt azonnal üzemkész, régebbi operációs rendszerekhez pedig – a Win98-cal bezárólag – adott a meghajtószoftver. Hordozhatósága okán – külön tápellátást nem igényel – egy sokgépes munkahelyhez is elegendő egyet beszerezni, hogy kiszolgáljuk az alkalmi igényeket. Hasonlóan kézenfekvő megoldás alapkiépítésű noteszgépek mellé.

Umax Astra 6700 scanner

Termék:	Umax Astra 6700
Forgalmazó:	Origami Systems Kft.
Ár:	60 750 Ft
Web:	http://www.umax.com, http://www.origamisystems.hu

Már a nagyok felé kacsingat 2400 dpi-s felbontásával a fogyasztói kategória csúcsára besorolt Umax Astra 6700. Színesben 48 bites színmélységgel dolgozik, szürkeárnyalatos üzemmódban pedig 16 biten. Hogy a nagy felbontású anyagok számítógépre töltése ne tartson túl sokáig, USB 2.0 csatlakozással szerelték fel. A szkennert régebbi, USB 1.1-gyel felszerelt PC-kkel is használható, természetesen sebességsökkenés árán.

A meghajtóprogram mellett az MGI PhotoSuite III SE fotószerkesztő, az Abbyy FineReader Sprint karakterfelismerő, valamint a PaperCom Document Manager dokumentumalbum-alkalmazások kaptak helyet a CD-n. Opcionális tartozékként a készülékhez diadapter is beszerezhető, amely a megszokottól eltérően nem fedélbe épül, külön helyezendő a hozzá tartozó diakeretre – beüzemelésé miatt nagyon egyszerű.

SINOtech CWT-350BDP

Termék:	SinoTech CWT-350BDP
Forgalmazó:	Senerit Hungary Kft.
Ár:	18 750 Ft
Web:	http://www.sinotech.de , http://www.senerit.hu

Egyre több rémtörténetet hallani a gyenge minőségű tápegységek okozta számítógépes balesetekről. Ha „szerencsénk” van, csupán instabilabb lesz gépünk, de rosszabb esetben egész gépünk rámehet egy ilyen olcsó erőforrás okozta hibára. A német SinoTech tápegységei híresek stabilitásukról és kiemelkedő minőségéről.

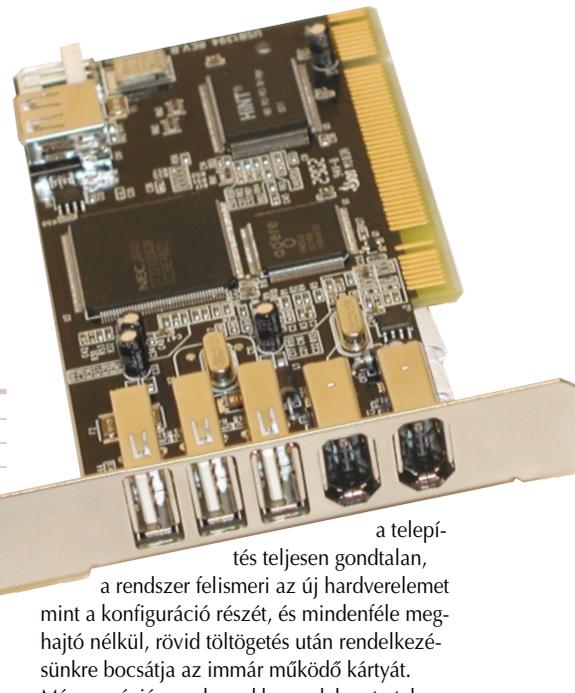

A CWT-350BDP-nek azonban más érdekessége is van, ugyanis fekete színével, pirosan világító ventilátorával és aranyozott védőrácsaival az egységiséget és stílust kereső vásárlókat célozták meg. De nemcsak a külsejével hódít, hanem az ereje is igen meggyőző: +5V – 35A, +12V – 16A, +3,3V – 28A leadására képes. Ezek mellett meg kell még említenünk, hogy hőszabályozós ventilátorának köszönhetően rendkívül csendes.

ST Lab – FIREWIRE/USB 2.0 ADAPTER

Termék:	ST Lab FireWire/USB 2.0 Adapter
Forgalmazó:	East Computer
Ár:	11 250 Ft
Web:	http://www.digital-world.hu

Lassan megszokottá válnak a nagy sebességgel kecsesgördülő illesztőfelületek, mint amilyen a FireWire és az USB 2.0. Ma már egyre több alapgártó szereli ezzel alaplapjait (általában a különleges szériákat), és sorban jelennek meg az ezeket kiaknázó eszközök is, gondoljunk csak az USB 2.0-s csatlakozású hordozható CD-írókra, a külső merevlemezházakra vagy a digitális videokamrára. Ám azok számára, akik nem kívánnak beruházni egy új alaplapba csak azért, hogy ezeket az előnyöket élvezhessék, jól jöhet egy adapterkártya. Az ST Lab megoldása ráadásul egy PCI-os bővítőkártyán három USB 2.0 és két FireWire aljzatot kínál – több ezer forintot érő, FireWire kábel is lapul a dobozban. Windows XP-t használva

a telepítés teljesen gondtalan, a rendszer felismeri az új hardverelemet mint a konfiguráció részét, és mindenféle meghajtó nélkül, rövid töltötetés után rendelkezésünkre bocsátja az immár működő kártyát. Más operációs rendszerekhez a doboz tartalmaz egy flopit az esetleg szükséges meghajtókkal.

CONCEPTRONIC WIRELESS CINEMA SET

Termék:	Conceptronic Wireless Cinema Set
Forgalmazó:	MK Trading Kft.
Ár:	17 500 Ft
Web:	http://www.mkcomputers.hu

Elérhető áron kínál vezeték nélküli videó- és hangátvitelt a Conceptronic Wireless Cinema Set terméke. Segítségével nemcsak nyílt téren, de falakon át is megoldható a jel-továbbítás, 50–100 méteres távolságig, a falak, akadályok minőségétől függően. Tipikusan VHS vagy DVD-lejátszók képének további-

PLAY TV Box stereo TV-tuner

A PC-t be sem kell kapcsolni hozzá, elég a monitor

GeForce4 Ti4200-8x AGP
128 MB DVI/VIVO

Szoftver: WinDVD, PowerDirector, 2db játék

WIN Computer

1064 Budapest, Vörösmarty u. 61.
Telefon: 353-4304, Telefax: 317-2834
www.win.hu, win@win.hu

InCash Számlázó Program

nem csak Számítástechnikai kis- és nagykereskedőknek

Főbb funkciói:

- Árjábanlat-készítés
- Konfiguráció-összeállítás, számlázás
- Árlista készítés a cikktörzs alapján
- Áruhitel számlázási lehetőség
- Gyári számos garancialevél-készítés
- Teljes szervizügyintézés
- Pénztárkezelés, készpénzszámolás
- Vevői, és beszerzési rendelések
- Többbraktáros üzemmód, leltár
- Szállítólevél, bizományosi értékesítés
- Átutalások figyelése, fizetési felszólítás
- Futárszolgálat kezelése
- Számlázás és árukiadás szétválasztása
- Haszonkimutatás tételenként, számlánként, vevőként
- Eladatlan készletek
- Előleghátralékos számlák, exportszámla
- Árképzés: 6db külön ár, árréses ár
- Kedvezmény: tételenként, számlánként, vevőként, termékcsoportonként
- Listák exportálása xls formátumba
- Internetes árlistafrissítés

Integrált számlázó szoftverünket ajánljuk azoknak a cégeknek:

- Akik már kidolgozták működési rendszerüket, de ügyvitelük még nem egy egységes számítástechnikai alapon nyugszik
- Akik még most formálják, építgetik cégüket, mert ez a szoftver egy kész, működőképes vezetési, elszámoltatási és irányítási rendszert ad a kezükbe.

InCash Rendszerház Kft. 1139 Budapest, Teve u. 41. (+36 1) 239-4800, www.incash.hu, E-mail: info@incash.hu

tásához kézenfekvő használni az eszközt, de könnyen elképzelhető gyermekszoba-figyelő kamera képének a továbbítójaként is. Egy adó- és egy vevőmodulból áll a készlet, ezek a 2,4–2,485 GHz-es tartományban dolgoznak, amely négy csatornára kiosztva használható, így több készlet üzemelhet egy légtérben. Tetszés szerint több vevőt is ráállíthatunk egy adóra. Az adóba (transmitter) kell csatlakoztatnunk a továbbítandó PAL normás video- és hangjeleket (RCA vagy Scart csatlakozókon), a vevőbe pedig tipikusan monitort vagy tévékészüléket. A vevő oldalán még egy infra jelfogadó is található, amely a távirányító parancsait hivatott továbbítani az adóra csatlakoztatott készülékhez. Apró korlátozás, hogy a távirányító-kiterjesztés hatósugara csak fele a képátvitelének.

YAMADA DVD PLAYER DVD-R100

Termék:	Yamada DVD Player DVD-R100
Forgalmazó:	Origami Systems Kft.
Ár:	32 000 Ft
Web:	http://www.origamisystems.hu

Jobbára lapolvasóiról ismerjük a jó nevű Umax céget, amely nemrégiben asztali DVD-lejátszóval jelent meg a piacon. Mivel a név kötelez, a Umax védjegyet továbbra is a lapolvasókhoz tartja fenn a cég, DVD-lejátszóját már Yamada márkanév alatt hozza forgalomba. Igen nagy áresésnek lehetünk tanúi az utóbbi években ezen a területen is, ráadásul az alacsony árkategóriában megjelenő készülékek zöme is extrákkal jön ki. A Yamadával szintén ez a helyzet: a digitális 5.1-es hanghoz optikai és koax kivezetést egyaránt kínál. Dolby Digital dekódert nem tartalmazó hangfalkészletet is használhatunk hozzá, erre a célra rendelkezésünkre áll a hat RCA kimenet. A készülék a kompozit video- és a sztereohang RCA aljzatai mellett Euro-Scart csatlakozót is kínál.

Mindenféle formátumot ismer: VCD, SVCD, DVD filmeket, hanglemezt és MP3 albumot egyaránt lejátszhatunk vele, ismeri a nem túl elterjedt Kodak Photo CD szabványt is. Olvassa az írott (CD-R), illetve újraírható (CD-RW) korongokat is, a kényelmes kezeléshez természetesen távirányítót mellékelnek. Garanciaideje egy év. ■

CD-TARTALOM

NÉZEGETŐK

IRFAN VIEW 3.80 **INGYENES**

A Windows XP előtt a Microsoft nem nagyon kényeztetette el azokat, akik képeket szerettek volna nézegetni a számítógépen. Hét évvel ezelőtt éppen e probléma megoldására készítette el egy bécsi egyetemista az Irfan View névre hallgatkozó képnézegető programját, amely egyre nagyobb népszerűsége tette szert „internetszerte”. Majdnem fél év telt el az előző, 3.75-ös verzió óta, ennyit kellett várnunk az új, 3.80-as változatra. Azt látni lehet, hogy a készítő nem pihent ez idő alatt, habár a verziószám csak öt századot emelkedett, az újítások listája

Mindenfajta képpállománnyal könnyedén megbirkózik az Irfan View

Első CD-nken kapott helyet a szokásos válogatás, amelyben rengeteg ingyenes, teljes értékben működő programot ajánlhatunk olvasóink figyelmébe. A hatalmas mennyiségű anyag miatt a *PC World Extra* könyvtár most a második lemezen kapott helyet, ahol a lapunk e havi szoftverrovátában szereplő programok kipróbálható vagy ingyenes változatait adjuk közre. Erre a korongra került még fel a *Toon Boom Studio rajzfilmkészítő program exkluzív, kipróbálható verziója*, a 3DMark03 tesztelőprogram, valamint 50 kisebb lélegzetű ingyenes és kipróbálható játékszoftver. Harmadik korongunkat pedig a beszédtechnikát bemutató multimédás program foglalja el.

CD/DVD

CRYSTAL PLAYER 035 **INGYENES**

Szinte mindennap megjelenik valamilyen újabb lejátszóprogram, amely a Media Player babérjaira szeretne törni. A most bemutatandó, orosz fejlesztésű Crystal Playert alkotója elsősorban DivX formátumban kódolt filmek lejátszásához ajánlja. Új oldalról közelíti meg a memóriakezelést: indításkor annyi memóriát foglal le, amennyit csak bír, és ide pufferele a lejátszandó filmet. Ennek hatására a program jóval barátságosabban bánik a merevlemezzel, sokkal ritkábban „ker-

reteti” azt, mint a többi lejátszó. A lassabb gépek tulajdonosai bizonyára annak is örülnek, hogy a lejátszóban négy különböző lehetőség van annak beállítására, mit tegyen a program, amikor nem tudja kellő sebességgel lejátszani az adott filmet. Mindezek mellett a Crystal Player megbirkózik a feliratfájlokkal, különféle audio- és videoszűrőkkel rendelkezik, és kezeli a lejátszási listákat is. Annak ellenére, hogy még messze nem végleges verzió, meglepően stabil és könnyen kezelhető, pillanatok alatt a szerkesztőség kedvenc videolejátszójává vált.

Kicsi és könnyen kezelhető videolejátszó a Crystal Player

Név:	Crystal Player 035
Készítő:	Kim A. Bondarenko
Licenc:	ingyenes/kipróbálható változat
Weboldali:	http://www.cplayer.ru
Ár:	a nem végleges változatok ingyenesek, a végleges 1.0-s verzió ára 35 dollár lesz

TOVÁBBI ÉRDEKESSÉGEK A CD-KEN

HASZNOS HOLMIK

> Antivírus-frissítések

A közismert vírusprogramok (F-Secure, McAfee és Symantec) CD-zárás előtti legújabb frissítéseit tettük fel a CD-re.

> ATI meghajtók

A legújabb meghajtóprogram (Catalyst 3.1) az ATI Radeon család valamennyi tagja számára. Figyelem! Először a használt operációs rendszernek megfelelő meghajtócsomagot, majd a *Control panel*t telepítse!

> Creative meghajtók

A legújabb meghajtóprogramok a Creative termékeihez.

> DirectX 8.2

A Microsoft kiadta a DirectX 8.2 változatát, amely a Windows XP kivételével minden Windows rendszerre telepíthető. Nem kell tőle túl sokat várni, csupán valami egyszerűbb dolgot javítottak a 8.1-es verzió óta.

> DirectX 9

A Microsoft kiadta a DirectX legújabb, 9.0-s változatát, amely minden Windows rendszerre telepíthető. Telepítésének egyelőre csupán ATI kártyákon van értelme, hiszen egyelőre e gyártó az egyetlen, amely DirectX 9-kompatibilis meghajtókat készített videokártyáihoz.

> DivX 5.03

A közismert videokodek továbbfejlesztett verziója. Ez a változat továbbra is ingyenes, és kiválóan alkalmas DivX-szel

kódolt filmek megtekintésére. További információk a DivX weboldaláról letölthetők.

> Logitech meghajtók

A legújabb meghajtócsomagok a Logitech egereikhez és billentyűzeteihez.

> Matrox meghajtók

Ebben a mappában a legfrissebb Matrox meghajtóprogramok találhatóak. Parheliához csak Windows 2000/XP-s, a régebbi G450-es, G550-es kártyákhoz Win98/ME-s, illetve Win2K/XP-s meghajtók találhatóak.

> NVIDIA meghajtók

Ebből a mappából telepíthető az NVIDIA legújabb, 41.09 verziószámú, közismert Detonator XP meghajtóprogramja Windows 9x/ME, Windows NT, valamint Windows 2000/XP operációs rendszerekhez. Szintén ebben a mappában találjuk a cég NVDVD nevű DVD-lejátszó programjának kipróbálható változatát, amely nemcsak NVIDIA kártyákkal hajlandó együttműködni.

> NVIDIA nForce meghajtók

Az NVIDIA nForce alaplapokhoz tartozó meghajtócsomagok. A csomag tartalmazza a megfelelő AGP, IDE stb. drivereket, tehát alapvetően szükséges ahhoz, hogy az alaplap a lehető legjobb kapcsolatot tartsa fent operációs rendszerünkkel.

> Terratec meghajtók

A Terratec Aureon 5.1 Sky és Aureon 7.1 Space hangkártyák legújabb meghajtócsomagja minden Windows-változat alá.

> VIA meghajtók

A VIA Hyperion 4-in-1 egy összetett meghajtócsomag valamennyi VIA lapkészletre épülő alaplap tulajdonosai számára. A csomag tartalmazza a megfelelő AGP, IDE stb. drivereket, tehát alapvetően szükséges ahhoz, hogy az alaplap a lehető legjobb kapcsolatot tartsa fent operációs rendszerünkkel.

> WinAce 2.20

A WinAce a tömörítőprogramok nagy triumvirátusának egyik tagja, a WinZip és a WinRAR mellett a harmadik legnépszerűbb, leggyakrabban használt csomagoló. Gusztusos felhasználói felülettel rendelkezik, így kezelése nem ütközik akadályokba. Új, 2.20-as változata még jobban együttműködik a Windows XP-vel.

> WinRAR 3.11

A WinRAR a világ egyik legnépszerűbb tömörítője. Íme a legújabb, magyar nyelvű 3.11-es verzió.

> WinZip 8.1 sr1

A WinZip tömörítő legújabb változata

NÉZEGETŐK

> Acrobat Reader 5.1 – INGYENES!

Adobe Acrobat (.PDF kiterjesztésű) állományok megtekintéséhez használatos alkalmazás.

> Excel Viewerv – INGYENES!

Microsoft Excel (.XLS kiterjesztésű) állományok megtekintéséhez használatos ingyenes alkalmazás.

> Irfan View 3.80 – INGYENES!

Teljesen ingyenesen használható képnézegető program.

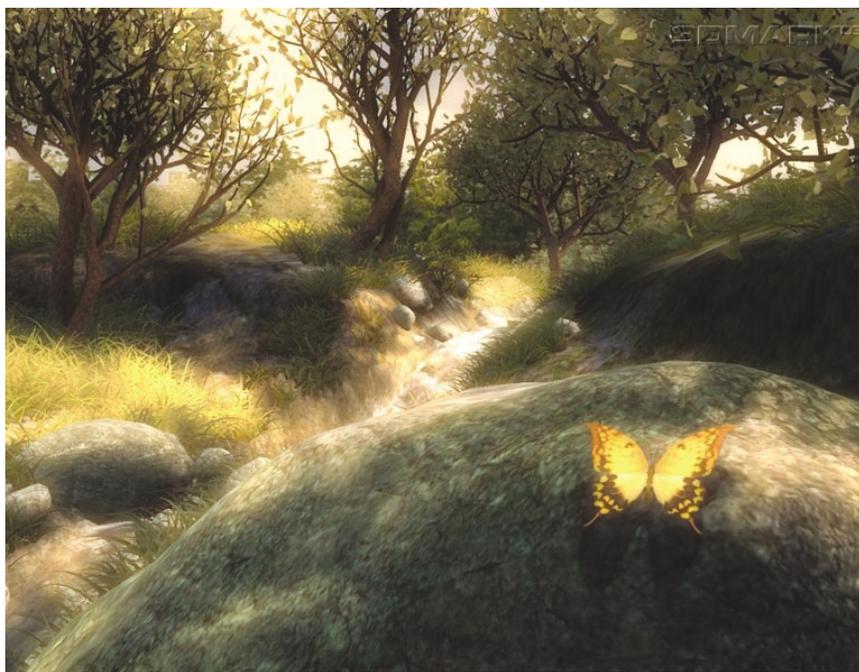
tekintélyes, több mint húsz elemet tartalmaz. Érdekes kiemelni, hogy a program immár digitális kamerák által készített RAW állományokat is képes megjeleníteni, egy beépülőmodul (plugin) segítségével OGG hangfájlokat lejátszani, képekből „diavetítés” CD-t készíteni (a Nero CD-író program segítségével), valamint a JPG állományokban „elrejtett” pluszinformációkat szerkeszteni, illetve kitörölni. Ezek mellett természetesen minden olyan feladat elvégezhető vele, amelyre szükség lehet, a képek méretének megváltoztatásától kezdve, egészen a különböző formátumok közötti konverzióig.

Név:	Irfan View 3.80
Készítő:	Irfan Skiljan
Licenc:	ingyenes változat
Weboldal:	http://www.irfanview.com
Ár:	ingyenes

TESZTPROGRAMOK

3DMARK03

Jóval több mint egy év várakozás után megjelent minden idők legjobban várt tesztprogramja, a 3DMark03. A korábban MadOnion, most pedig Futuremark névre hallgató cég előző 3DMarkja (a 2001), mondhatnánk, szabvánnyá vált a tesztelőprogramok között. Különböző konfigurációk sebességét általában ezzel a programmal hasonlították össze, annak ellenére, hogy sokan megkérdőjelezték hitelességét. Hogy miként lesz ez a 3DMark03-nál, a jövő majd

A tesztprogram gyönyörű, de a leggyorsabb gépek tulajdonosait is elszomorítja

eldönti, addig pedig mindannyian letesztelhetjük, hogy mire is képes masinánk. Az eredmény valószínűleg elszomorító lesz, hiszen a tesztek legtöbbje egy közép kategóriás gépen lassú lesz, mint egy csiga. Már ha egyáltalán elindul, hiszen a tesztprogram rendszerkövetelményei is elég magasak: minimum 1 GHz-es processzor és 256 megabájt memória, mind ezek mellett a DirectX 9-nek is telepítve kell lennie a gépen. Négy különféle „játékszerű” tesztet futtat le a program,

amelyek közül az első DirectX 7, a második és a harmadik DirectX 8, a negyedik pedig DirectX 9- (ATI Radeon 9500/9700, GeForce FX) kompatibilis videokártyákkal működik csak. A tesztprogramot következő számunkban egy kicsit részletesebben is bemutatjuk.

Név:	3DMark03
Készítő:	Futuremark
Licenc:	ingyenes/a Pro változat megvásárolható
Weboldal:	http://www.futuremark.com
Ár:	–/39,95 dollár

Minden olyan feladat elvégezhető vele, amelyre szükség lehet, a képek méretének megváltoztatásától kezdve, egészen a különböző formátumok közötti konverzióig.

> QuickTime 6

QuickTime formátumú (.MOV és .QT kiterjesztésű) videóállományok megtekintéséhez használatos alkalmazás. Képnézetgönggyként is használható, bár erre a célra léteznek sokkal jobb programok is.

PC WORLD EXKLUZÍV

> CodeX

Az előző hónapban indult programozási melléklet folytatása.

MODEM IDŐK

A Petőfi Rádióban minden csütörtökön este 10 órakor hallható a MODEM IDŐK című műsor, amelyben gyakran vesznek részt kollégáink is. A legutóbbi adások MP3Pro formátumban kerülnek fel CD mellékletünkre. Az állományok lejátszásához használja például a Winampet (amelyet a ZENE kategóriában találhat meg). Felhívjuk figyelmét az önálló MP3Pro modulra, amelytől élvezhetőbb lesz a lejátszás.

BIZTONSÁG

> Kerio Personal Firewall 2 – INGYENES!

Otthoni felhasználásra teljesen ingyenes, nagymértékben konfigurálható tűzfalprogram, amelynek segítségével külső támadásoktól védhetjük meg számítógépünket.

> Zone Alarm – INGYENES!

Internetes biztonságunk elsődleges feltétele egy megfelelő tűzfalprogram használata. A Zone Labs cég ZoneAlarm programjának ingyenes változata tökéletesen megfelel erre a célra.

CD/DVD KEZELŐ SZOFTVEREK

> Crystal Player – INGYENES!

Orosz fejlesztésű videolejátszó program, elsősorban DivX filmek nézéséhez. Támogatja a feliratokat és a lejátszási listákat is. Érdekesége, hogy lassabb gépek tulajdonosainak is ajánlott, mert négyfajta módszere van az „akadozó” filmek lejátszásának gyorsítására. Ingyenesen használható, teljes változat.

> DivFix 1.09 – INGYENES!

Valamilyen módon megsérült DivX formátumú videók „megjavítására” szolgáló alkalmazás. Használatával az internetről félig letöltött filmek is megtekinthetők, emellett képes kiszűrni a jónak tűnő, de valamilyen hibával rendelkező videókat is. Ingyenesen használható, teljes változat.

> n.player 1.1.0.3 – INGYENES!

Egy kicsi, jól használható médialejátszó program, amely támogatja az összes ismert formátumot (audio-CD, video-CD, MP3 vagy DivX), sőt a DVD-lemezekkel is elboldogul. Kezeli a DivX filmekhez való feliratokat és a Winamp lejátszási listáit is. Teljesen ingyenesen használható teljes változat, futtatásához telepíteni kell a DirectX-et.

GRAFIKAI SZOFTVEREK

> Beelcons 2.5

Ezzel a kedves kis programmal Windowsunk rendszerikonjait cserélhetjük le nekünk tetszőkre. Minden Windows-változattal együttműködik, kezelése igen egyszerű. 30 napig működő, kipróbálható verzió.

> Dogwaffle – INGYENES!

Teljesen ingyenes rajzolóprogram, amely a különféle rajzeszközök mellett effektusokkal és animációs lehetőséggel is rendelkezik. A furcsa nevű program az összes elterjedt képfarmátumot tudja kezelni. A program további előnye a több mint 90-féle grafikus szűrő, a könnyű és átlátható kezelőfelület, valamint az esetek széles választéka.

> IconArt 1.2 – INGYENES!

Kisméretű, teljesen ingyenes ikonkészítő program. Segítségével saját ikonokat készíthetünk magunknak, akár egy már meglévő tetszőleges képállomány felhasználásával. Alapvető rajzolófunkciókkal rendelkezik, kezelése nagyon egyszerű, mégis minden, ikonokkal kapcsolatos művelet elvégezhető vele. Érdekes kipróbálni!

> PhotoCleaner

Digitális fényképezőgéppel és lapolvasóval készített képművekhez való gyors és egyszerű retusálóprogram, mely a képeken az általunk beállított javítási funkciókat hajtja végre egy gombnyomásra. Segítségével képek újraméretezését, színtelítettségének beállítását és még sok egyéb dolgot végezhetünk el. Harminc napig használható, kipróbálható változat.

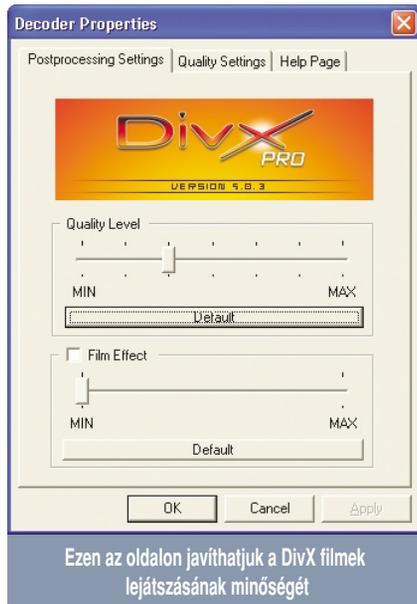
> PictureToTV

Ezen program segítségével a számítógépünkön található

MEGHAJTÓK

DivX 5.03 **INGYENES**

Több mint nyolc hónap telt el a DivX kodek előző, 5.0.2-es változatának megjelenése óta, mire végre megérkezett a várva várt 5.0.3-as verzió. A szokásos hibajavítások közül érdemes kiemelni, hogy az új válto-

zatban javították a DivX 3.11-es kodekek tömörített állományok kezelését, valamint a forráskód optimalizálásával gyorsították a dekódolást. Új utófeldolgozási algoritmus került a programba, amellyel a DivX filmekben az éles határvonalaknál látható „maszat” tüntethető el lejátszás közben.

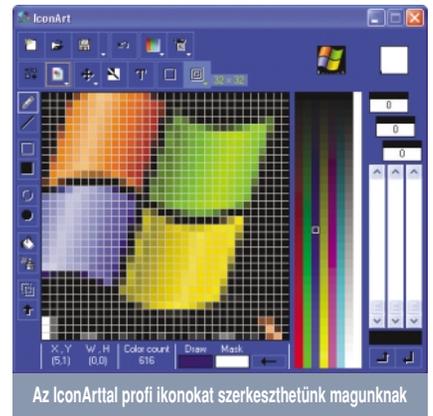
Elődjeihez hasonlóan ez a DivX is háromféle verzióban hozzáférhető: az első a teljesen ingyenes, de korlátozott kódolási képességekkel felruházott változat (ez került fel CD mellékletünkre is). Aki jobb minőségű DivX-et szeretne előállítani, annak vagy a második, reklámokkal tüzdelte, de ingyenes, vagy a harmadik, fizetős Pro változatok valamelyikét kell beszereznie. Mindhárom verzió a kodek mellett tartalmaz egy DivX filmek megtekintésére alkalmas lejátszóprogramot, amellyel nem igazán érdemes próbálkozni – például a mostani számunk CD mellékletén található Crystal Player vagy az n.Player jobb választás lehet.

Név: DivX kodek
Licenc: ingyenes/a Pro változat megvásárolható
Weboldal: <http://www.divx.com>
Ár: ingyenes/14,99 dollár

GRAFIKA

ICONART 1.2 **INGYENES**

Előbb vagy utóbb minden Windows-használóban felmerül az igény, hogy saját ikonokat hozzon létre, és azokkal díszítse programjait. Erre a problémára kínál egyszerű és teljesen ingyenes megoldást ez a segédprogram. Az Icon Arttal teljesen a nulláról is létrehozhatunk ikonokat, de egy már meglévő képből is készíthetünk egyet. Az importált képek lehetnek állományban, vagy a Vágólapon is, de az .EXE vagy .DLL állományokban található ikonokkal is megbirkózik az alkalmazás. A program kezelése egyszerű: aki látott már bármilyen rajzolóprogramot (legyen az akár a legeggy-

szerűbb Paint is), az mindenféle előképzettség nélkül is elboldogul ezzel az alkalmazással. Szerkesztési lehetőségeink változatosak, az ikonokat mozgathatni, tükrözni és forgatni is tudjuk, a beépített szöveges eszközzel pedig tetszőleges feliratokat is elhelyezhetünk rajtuk. Az IconArt teljes szabadságot nyújt az ikonokhoz tartozó színpaletta kezelésénél is, természetesen figyelembe veszi, hogy milyen Windows-verzió alatt dolgozunk. A beépített *Icon Assimilator* névre hallgató segédlettel egyszerűen több elkészült ikont is elmenthetünk egy .ico állományba. Az új, 1.2-es verziótól kezdve az elkészült ikonokat akár mappákhoz is hozzárendelhetjük, ráadásul a program támogatja a Windows XP átlátszóság-gal rendelkező ikonjait is.

Név: IconArt 1.20
Készítő: ConWare
Licenc: ingyenes változat
Weboldal: <http://www.conware.org>
Ár: ingyenes

→ További érdekességek a CD-ken

képállományokból Video-CD-t készíthetünk, amelyet ezután bármely asztali VCD- vagy DVD-lejátszóval meg lehet tekinteni. A lejátszás alá zenét is rakhatunk, valamint különféle effektusokkal is megboldondíthatjuk a képeket. Korlátozásokkal rendelkező, kipróbálható változat.

> Ulead Photo Express 4

A minőségi termékeiről híres Ulead képnézegető és -szerkesztő programja. A programmal többek között albumokat szerkeszthetünk, CD-borítót, speciális képeslapokat tervezhetünk. 30 napig használható, kipróbálható változat.

INTERNETES SZOFTVEREK

> Bandwidth Monitor 1.16 – INGYENES!

Hálózati adatforgalom figyelésére szolgáló aprócska alkalmazás. Napi, heti és havi statisztika készítésére képes, ezenfelül többfelhasználós rendszereken a különböző felhasználók adatait külön-külön képes eltárolni. Ingyenesen használható teljes változat.

> Opera 7.01 – INGYENES!

A világ leggyorsabb böngészőjének tartott Opera legújabb, 7.01-es verziója. Kétféle változata van: javás és Java nélküli. Ingyenesen használható teljes verzió, cserébe csupán a képernyő tetején található reklámcsíkot kell elviselnünk.

> Outlook Express Backup 6.0

Rendeteg fejfájástól kímélhetjük meg magunkat, ha Outlook Express 6-os levelezésünk lementését erre a programra bizzuk. Az Outlook Express Backup ugyanis tökéletesen meg tudja valósítani ezt a feladatot. 15 napig használható, kipróbálható változat.

> Pop This! 2.00 – INGYENES!

Végre itt az igazi védelem a sunyi módon előbukkanó „popup” ablakokkal szemben. A Pop This tökéletesen beépül az Internet Explorerbe és az előugró ablakok 99 százalékát még letöltés előtt megsemmisíti. Kicsi, könnyű használni, és teljesen ingyenes. Kell ennél több?

> WebStripper 2.53 – INGYENES!

Ez az alkalmazás olyan offline böngésző, amelynek segítségével teljes weboldalak tartalmát menthetjük le a merevlemezünkre, hogy ott internetkapcsolat nélkül is lehessen azokat nézegetni. Kezelése egyszerű, csak meg kell adni a „leszippantani” kívánt oldal címét, és a program minden mást elvegye. Otthoni használatra ingyenes.

RENDSZER

> File Scavenger 2.1h

Letörölt, vagy valamilyen más módon „eltűnt” fájlok visszaállítására szolgáló segédprogram. Csak NTFS-partíciókkal képes dolgozni, de akár egy formázás után is vissza tud nyerni adatokat a merevlemezünkről. A CD mellékleten szereplő kipróbálható változat korlátozósa, hogy csak bizonyos méretű fájlokat tud visszaállítani.

> Total Uninstall 2.31 – INGYENES!

Ezen program segítségével pontosan nyomon követhetjük, hogy egy alkalmazás telepítésekor milyen fájlok kerülnek fel számítógépünkre. A Total Uninstall ezek után tökéletesen eltávolítja az adott alkalmazást a gépről, a Windows beépített rutinjának megkerülésével. Ingyenesen használható, teljes változat.

> WCPUID 3.1a – INGYENES!

Ezzel a programmal a PC-nken lévő processzor(ok)ról tudhatunk meg részletes információkat. Elárulja a processzor névleges frekvenciáját, szorzóját, valamint a benne lévő átmeneti tároló adatait is. Emellett pár tuninglehetőséggel is szolgál. Ingyenesen használható teljes változat.

> Window Washer 4.8

Ezzel a programmal internetezésünk „nyomait” lehet eltüntetni a számítógépről. A Windows Washer mindent kipucol: a böngészők átmeneti tárolóját, az előzményeket, kiüríti a kukát, az átmeneti mappákat és még sok minden mást. Tökéletesen együttműködik az Internet Explorerrel, a Netscape-pel és az Operával is. Kipróbálható változat.

SZÖVEGSZERKESZTŐ SZOFTVEREK

> UltraEdit 10

Sokrétű, mégis könnyen kezelhető, text alapú szövegszerkesztő, rengeteg funkcióval. Képes különböző kódolású szövegekkel dolgozni, sőt van benne egy FTP kliens is. 45 napig használható, kipróbálható verzió.

TESZTELŐSZOFTVEREK

> 3DMark03

A legnépszerűbb tesztelőprogram legújabb verziója. Futtatásához a DirectX 9-es verziója szükséges!

> AIDA16 1.72 – INGYENES!

Az AIDA az AIDA32 elődje, amely még a 16 bites korszakban született, de még ma is él. Ráfér egy floppira, így hordozható, telepítés nélkül szinte minden gép letesztelhető vele.

RENDSZER

TOTAL UNINSTALLER 2.31

INGYENES

Előző számunk CD mellékletén szerepelt, illetve az újságban is bemutatott a Your

Ebben a hónapban egy sokkal érdekesebb és ráadásul teljesen ingyenes alkalmazást mutatunk be, amelyet ugyanerre a célra fejlesztett ki készítője, mégis sokkal elegánsabban oldja meg ezt a feladatot. A Total Uninstaller csak azokat a telepített programokat tudja eltávolítani, amelyeket

The screenshot shows the Total Uninstaller 2.31 interface. The main window is titled "Total Uninstall [EvrSoft 1st Page] - uninstalling". It features a tree view on the left showing the file system structure, including "My Computer", "File System", "C:", "WINDOWS", "Start Menu", "Programs", "SYSTEM", "Program Files", "Registry", "HKEY_CLASSES_ROOT", "HKEY_LOCAL_MACHINE", "Software", "Evrsoft", "Microsoft", "Windows", "CurrentVersion", "SharedDLLs", "App Paths", "Uninstall", and "HKEY_CURRENT_USER". A context menu is open over the "Uninstall" folder, showing options like "Check branch", "Uncheck branch", "Expand all", "Collapse all", "Remove branch", "Del", "Open", "View", and "Add to ignore list". The main area displays a list of detected changes with columns for "Before" and "After". The list includes items like "12:29 22/03/99 233472 bytes", "1 (incremented)", "1st Page 2000 2.00 Free", "1st Page 2000 2.00 Free", and "C:\WINDOWS\Uninst.exe -f'C:\Program Files\1st Page 2000\Uninst.isu'". At the bottom, there are buttons for "Save", "Print", "Overall progress:", "Checked changes will be restored. Press <Next> to uninstall.", "Back", "Next", and "Exit". The "martS" logo is visible in the bottom right corner.

A Total Uninstallerrel fájdalommentessé tehetjük a programeltávolítást

Uninstaller! alkalmazást, amellyel a Windows alatti programeltávolítást lehetővé tehetjük fájdalommentessé és egyszerűbbé tenni.

felrakása után installáltunk, de azokat teljesen, minden nyom nélkül „leradírozza” a gépünkről. Hogyan is csinálja mindezt?

The advertisement features a central image of a fighter jet flying over a mountain range. Text overlays include "Mélyrepülésben az áraink!" and "Hívjon, mert mikor hirdetésünket olvassa, áraink már olcsóbbak is lehetnek!". Three computer systems are shown with their prices: "Bruttó 79.900,- Ft", "Bruttó 99.900,- Ft", and "Bruttó 127.375,- Ft". The advertisement also includes the Qwerty logo, a 3-year warranty badge, and contact information for Qwerty Computer.

Mélyrepülésben az áraink!

Bruttó 79.900,- Ft
Qwerty Celeron 1.1 GHz
128 Mb RAM
GeForce2 MX 400 32 MB VGA
30 GB HDD, 52X CD
komplett számítógép
billentyűzettel és egerrel
monitor nélkül!

Bruttó 99.900,- Ft
Qwerty Celeron P4 1.7 GHz
256 Mb RAM
GeForce2 MX 400 32 MB TV out
40 GB 7200 HDD, 16/40 DVD IDE OEM
komplett számítógép
billentyűzettel és egerrel,
monitor nélkül!

Bruttó 127.375,- Ft
Qwerty Celeron P4 2.0 GHz
256 Mb RAM
GeForce2 MX 400 64 Mb TV out
60 Gb 7200 HDD
32/10/40 CD író+DVD olvasó
Panda Antivirus szoftver
monitor nélkül!

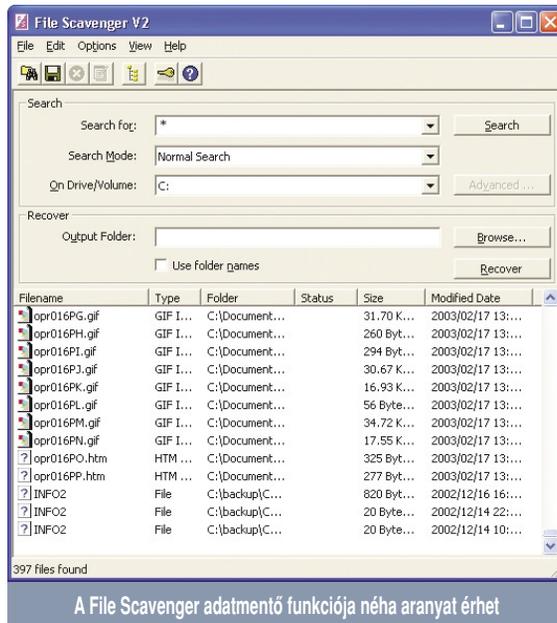
Hívjon, mert mikor hirdetésünket olvassa, áraink már olcsóbbak is lehetnek!

www.qwerty.hu
EPSON-OLYMPUS Márkabolttal 1114 Budapest, Bartók B. ut 9. Tel.: 406-5419
További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház - Corvin Áruház
Minden, ami számítástechnika

3 év garancia
QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1994-ben
ISO 9001
ULAS

0332

Úgy, hogy egy új alkalmazást „rajta keresztül” kell telepítenünk, és a program figyelni, hogy az milyen állományokat pakol fel a gépre, és hová is tőr be a rendszerleíró adatbázisba. Ha le akarjuk szedni az adott alkalmazást, akkor a Total Uninstaller mindent leszed, amit a program felrakott a gépre, ezzel az egyszerű trükkkel megelőzhető, vagy legalábbis lelassítható a Windows „elszemetesése”. Ha az új operációs rendszer telepítése után rögtön ezt az alkalmazást rakjuk fel a gépünkre, akkor sok fejfájástól kímélhetjük meg magunkat.

Név:	Total Uninstaller 2.31
Készítő:	Gavriła Martau
Licenc:	ingyenes változat
Weboldal:	http://www.geocities.com/ggmartau/index.html
Ár:	ingyenes

FILE SCAVENGER 2.0

Akinek bármilyen okból (vírus, villámcsapás, véletlen particionálás következtében) tűntek el pótolhatatlan fájlok a merevlemezeiről, az bizonyára egyetért velünk abban, hogy egy adat-visszaállító segédprogram néha kincset érhet. A File Scavenger pontosan erre a célra született, azaz segítségével letörölt, formázott vagy megsérült NTFS rendszerű merevleme-

→ **További érdekességek a CD-ken**

➤ AIDA32 3.20 – INGYENES!

Minden, amit tudni akartál a PC-dről, de nem tudtad, hol keresd! CD-nk elmaradhatatlan darabja az AIDA, ha mégis lemaradna, az baj! Hazánk büszkesége ez a mindenre kiterjedő diagnosztikai program, amelyet számos világégen licencelt már saját hivatalos használatára. Szerzője, *Fiery*, azaz *Miklós Tamás*, külsős szerzőként gyakran ír lapunkba is. Magánhasználatra ingyenes, legújabb 3.20-as verzió.

➤ Memtest86 3.0 – INGYENES!

DOS alapú memóriatesztelő alkalmazás, amelynek segítségével letesztelhetjük memóriamoduljaink stabilitását. A többfajta tesztelési eljárásnak köszönhetően hamar kiderül, hogy van-e hibás memóriamodul gépünkben. Az INSTALL.BAT állomány futtatásakor egy indítólemez készítt, amellyel elvégezhetjük a tesztelést. Ingyenesen használható, teljes változat.

ZENELEJÁTSZÓ ÉS -SZERKESZTŐ SZOFTVEREK

➤ Audacity 1.0 – INGYENES!

Audioszerkesztő alkalmazás, segítségével felvehetünk, lejátszhatunk és különféle formátumokra alakíthatunk (.MP3, .WAV) hangállományokat. Szerkesztésnél lehetőségünk van kivágni, másolni és beilleszteni részeket, több fájl összemenni, vagy különféle effektusokkal megbolondítani a hangállományokat. Ingyenesen használható, teljes változat.

➤ Audiograber 1.82

A CD-grabber programok „nagy öregje” mintegy féléves hallgatás után visszatért közénk. A vadonatúj 1.82 verzió

zekről lehet életre kelteni az állományokat. Sőt, a program még eltűnt partíciókkal és megsérült RAID0 vagy RAID5 kötegekkel is tud mit kezdeni. Természetesen csodákra ez a program sem képes, az adatok csak akkor hozhatók vissza, ha a merevlemez megfelelő területét még nem írta felül semmi. Arra sincs garancia, hogy a visszahozott állományok tartalma tökéletesen megegyezik az eredetivel, de ha megtörténik a baj, akkor érdemes megpróbálkozni az adatmentéssel. Ilyenkor a legfontosabb, hogy a megsérült merevlemezre ne történjen semmiféle írás, mert ez nagymértékben csökkenti az esélyeinket. Éppen ezért a program alkotói

a szokásos hibajavításokon kívül teljes OGG Vorbis-támogatással büszkélkedhet. A kipróbálható változat korlátozása, hogy csak a CD-n lévő számok felét tudja lementeni merevlemezünkre.

➤ mp3Trim 1.85a – INGYENES!

Ezzel az aprócska alkalmazással MP3 állományainkat tisztíthatjuk meg a felesleges „szeméttől”. Az MP3-ak elején és végén ugyanis néha található pár másodperc csend is, amelyet könnyedén megszabadulhatunk e program segítségével. Előnye, hogy közvetlenül az MP3 fájlal dolgozik, nem alakítja vissza WAV-vá működés közben. Ingyenesen használható, teljes változat.

➤ Winamp 2.81 – INGYENES!

A világ legnépszerűbb MP3-lejátszója kissé háttérbe szorult nulláról újraterjesztett 3.0-s változatának kiadásakor, de az új hiper-szuper multimédia-szupersztár sikere korántsem egyértelmű. Aki továbbra is az utolsó 2.80-asra bízna MP3-ait, annak mellékeljük a teljes és a LITE kiszerezést is – utóbbi csak a zenelejátszáshoz szükséges dolgokat tartalmazza, míg az előbbi mindenféle más is.

➤ Winamp 3.0 – INGYENES!

Sokévi fejlesztés után megjelent a Winamp három, így a világ legkedveltebb MP3-lejátszója teljes körű multimédia-lejátszóvá alakult át. A program teljes verzióját innen telepítheti.

PC WORLD EXTRA

➤ Alternatív böngésző- és levelezőprogramok

Ebben a mappában találják az újságunkban szereplő

CODEX PROGRAMOZÁSI ROVAT

A CD mellékleten található CodeX Programozási Magazin második számában – többek között – a következő ingyencégeket tárltuk fel önöknek:

➤ Win32API, illetve a Delphi kapcsolatát boncoló sorozatának második része. A cikk egy pár nagyon hasznos API függvényt mutat be, természetesen a Delphi szemszögéből

➤ A Java reflection cikksorozat második részében a Constructor osztályt mutatjuk be, illetve programozási technikákban érdekelt olvasóinknak mutatunk be egy optimális megoldást a legkisebb n szám megtalálására egy sorozatból

➤ A C++ operátorokról szóló cikkünkben sok érdekességet fog megtanulni az, aki most kezd el mélyebben foglalkozni ezzel a nyelvvel

➤ ASP-kezdőknek cikksorozatunk e hónapban az űrlapokat és egyéb karaktermanipulátor függvényeket fog megvizsgálni.

azokra is gondoltak, akiknek csak egy merevlemezük van, ők egy floppira telepíthetik, és onnan indíthatják el az adatmentési folyamatot.

Név:	File Scavenger 2.0
Készítő:	QueTek
Licenc:	kipróbálható változat
Weboldal:	http://www.qtcorp.com/prod02.htm
Ár:	39,95 dollár

WINDOW WASHER 4.8

Kevesen gondolnák, hogy számítógépes tevékenységünknek mennyi nyoma is marad a Windows számunkra nem nagyon látható mélységeiben. Fokozottan igaz ez internetes aktivitásunkra. Rengeteg helyen

Alternatív böngésző- és levelezőprogramok összeállításunkban ajánlott alkalmazásokat.

➤ Betti-démó

Az újságunkban bemutatott Betti című, gyerekeknek szóló multimédiás program kipróbálható verziója.

➤ Hangkártyakörkép

Ebben a mappában a *Hangkártyakörkép* című cikkünkhez kapcsolódó három segédprogram található.

➤ Ingyensarok

Ebben a mappában az újságunkban szereplő *Ingyensarok* című cikkben bemutatott programok kaptak helyet.

➤ LeadSpect Super DigiBin firmware

A LeadSpect Super DigiBin firmware frissítése; csupán a készülék gyökérkönyvtárába kell másolni, és lecsatlakoztatás, illetve ki-be kapcsolás után automatikusan megtörténik a frissítés.

➤ MS-biztonság

A Microsoft Windows XP-Office XP biztonsági bemutatója. Az SWF fájl lejátszásához Internet Explorer szükséges.

➤ Pinnacle Expression

Az újságunkban bemutatott Pinnacle Expression CD/DVD program kompatibilitási listája HTML formátumban.

➤ Segélyvonal

Ebben a mappában találják a Segélyvonal összeállításunkban ajánlott kisebb segédprogramokat.

➤ Toon Boom Studio

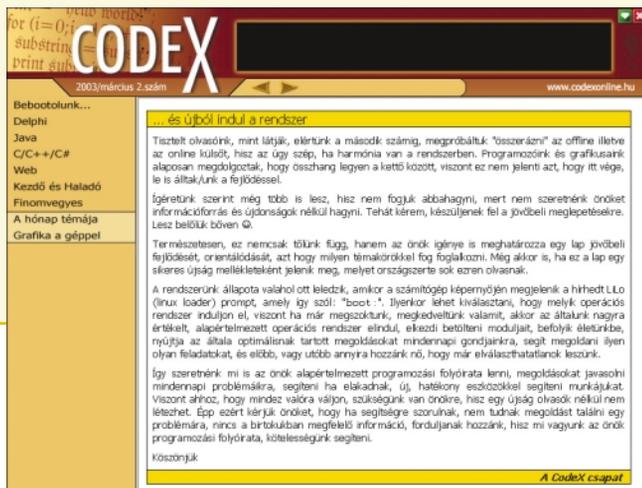
Ebben a mappában a Toon Boom Studio rajzfilmkészítő program kipróbálható változata kapott helyet. ■

A hónap témája a grafika iránt érdeklődő programozók számára nyújt betekintést a következő rendszerekbe:

► A Linux alatti SVGAlib könyvtár bemutatása – a cikkben minden megtalálható, amire szüksége lehet annak, aki Linux alatt SVGA grafikát akar programozni

► OpenGL cikksorozatunk első része egy bevezető az OpenGL-be

► Azoknak, akik Windows alatt akarnak grafikázni (és már belátták a GDI limitáltságát) ajánljuk DirectX-ről szóló cikkünket, amely az alapvető DirectDraw-képességeket mutatja be

nyoma marad annak, hogy milyen weboldalakat látogattunk meg, kivel leveleztünk, vagy milyen állományokat törlöttünk le. A Window Washer, azaz „ablakpucló” segíthet ilyenkor, hiszen a Windows legrejtettebb zugaiból is eltünteti a nyomainkat.

Window Washer: hogy senki se tudja meg, milyen oldalakat nézegettünk korábban

Többek között ki tudja pucolni böngészőnk átmeneti tárolóját, a sütitket (cookies), az előzményeket, valamint a letöltött programok listáját is, tehát minden olyan helyet, ahol benne van, hogy hol is jártunk korábban. Az új, 4.8-as verzióba már belekerült egy olyan opció is, amely mindezeket a takarítóműveleteket automatikusan elvégzi akkor, amikor bezárjuk böngészőnk. A Windows megfelelő részeinek (Lomtár, Dokumentumok menü, Temp mappa) tisztán tartásával annak is segít a program, aki nemcsak az internetes aktivitását szeretné eltüntetni. Ráadásul ingyenesen letölthető hozzá rengeteg beépülőmodul, amelyek segítségével több mint 150 különböző programot „takaríthatunk ki”.

Toon Boom Studio V2

RAJZFILMSTÚDIÓ

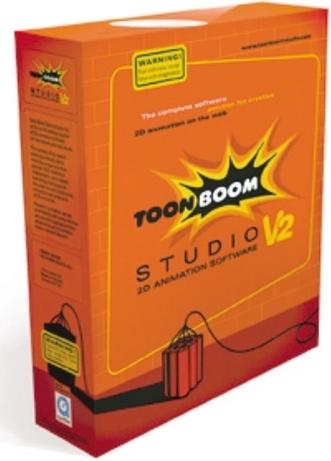
A háromdimenziós animációs programok fejlődése mindig is a figyelem középpontjában volt. A kétdimenziós animációs szoftverekről azonban kevesebbet hallani, kiváltképp olyanról, amelyik a hagyományos rajzfilmörökséget nem kényszernek, hanem minden fejlesztés alapjának tekinti. Ezen a pályán halad a Toon Boom Studio (TBS), a fejlesztő cég – a Toon Boom Technologies – világhírű USAnimation nagygépes rendszerének árnyékában.

A piac bővelkedik Flash alapú web-animációs rendszerekben, de a TBS egyedinek mondható. Azoknak készült, akik előtt nem ismeretlen a hagyományos animációs munka, és ceruzával is rengeteget dolgoznak. A TBS sok ismerős módszerrel rendelkezik, így a rajzfilmesek azonnal otthon érezhetik magukat a szoftverben, és a webfejlesztőknek is bevált, gyorsan tanulható munkafolyamatot teremt a környezetet (← CD MELLÉKLET).

A fejlesztés alapjait a Toon Boom Technologies profi 2D-s animációs rendszere, a USAnimation adta. Nagy stúdiók (Warner Bros, DreamWorks, Walt Disney

Pictures, Paramount Pictures, MGM) egész estés animációs filmjeinek előállításához és menedzseléséhez készült.

Ilyen háttérrel a TBS már több mint egy éve megjelent első verziója könnyen kezelhető, profi eszközökkel rendelkező megoldást jelentett.

A TBS teljesen vektor alapú rendszer, amely az első változattól tartalmaz vektorgrafikus és bittérképes szerkesztőeszközöket. A szoftverben az expozíciós listán (Exposure Sheet) követhetjük nyomon a jelenet minden összetevőjének változását. Az egyik legerősebb fejlesztés a 3D-s jelenettervező üzemmód, ahol a 2D-s objektumok 3D-s eltolásával animált térbeli rajzfilmes hatásokat kelthetünk. Mindezt sokkal precízebben és gyorsabban, mint például Flash-környezetben. A szoftver arcminikaszinkron (lip-synching) megoldása rengeteg munkát takarít meg: rögtön a hangfájl importálása után elemzi az állományt, és az animátor számára fonetikai segítséget ad.

ÁTTŰNÉSI EFFEKTUS KÉSZÍTÉSE

A PC World CD mellékletén található jelenetben egy gördeszka srác félcsőben bemutatott mutatványát effektezük a Toon Boom Studio V2 segítségével. A feladat elkészítéséhez a ColorFX_alap mappában található .tbp kiterjesztésű állományt használjuk fel.

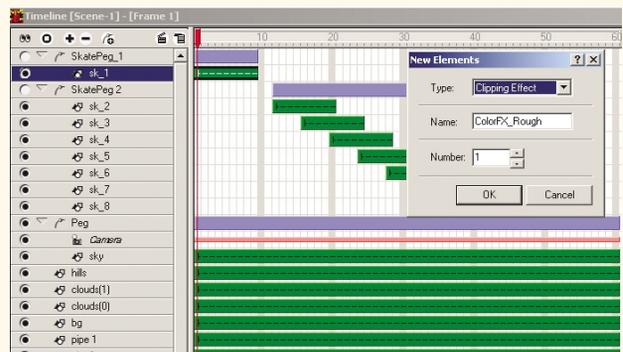
A projekt

A TBS indítását követően nyissuk meg a CD-n található ColorFX_alap.tbp projectet, majd mentjük el tetszés szerinti néven számítógépünkre, így gyorsabban dolgozhatunk majd, mint ha a CD-ROM-ot használnánk. A View→Sceneplanning Mode kapcsolóval váltunk át jelenettervező nézetre, ahol a [P] gomb megnyomásával megnézhetjük jelenetünk előre elkészített fázisait.

A Color Transform elem kezelése

Ahhoz, hogy rajzunk színét az idősíkon változtathassuk, jelenetünk összetevőihöz új elem hozzárendelése szükséges. Alapállományunkban jelenettervező nézetben láthatjuk, hogy a Timeline ablakban jelenetünk milyen összetevőkből, és hány képkockából (frame) áll. Ahhoz, hogy karakterünk színe mozgás közben változhasson, új elemet kell elhelyeznünk jelenetünkben.

Új elemet a „+” szimbólum megnyomásával helyezhetünk el. A párbeszédablakban a Type legördülő menüből válasszuk ki a Color Transform Effect-et, majd változtassuk meg az effektus nevét skateColor-ra. Ha mindent jól csináltunk, bal oldali elemlistánk tetején megjelenik az új hatás.

Az újonnan hozzáadott elemet rendeljük a SkatePeg2 (peg) elemhez. Ezt a legegyszerűbb módon úgy tehetjük meg, hogy a Color Transform-skateColor elemet megfogjuk, és a SkatePeg2 elem alá húzzuk. Ezt követően fogjuk meg egerünkkel az sk_2 rajzelemet, és húzzuk rá a Color Transform-skateColor elemre.

Ahhoz, hogy a színátmenet rajzunkon a megfelelő képkockánál jelenjék meg, meg kell változtatnunk a Color Transform-skateColor elem belépési időpontját az idősíkon az 1. képkockáról a 12.-re. Tehát: az idősíkon kattintsunk egerünk jobb gombjával a színátmenetet jelölő barna sávra, majd a felbukkanó ablakban válasszuk ki a Change Start Frame-et, azután a megjelenő értéket írjuk át 12-re. Egerünkkel fogjuk meg a színátmenet-effektus végét, és húzzuk azt a 20. képkockáig, vagyis sk_2 rajzunk végső kockájáig.

Toon Boom Studio telepítése

A 2. CD mellékleten található TBS szoftver a PC World kezelőfelületről, vagy a ToonBoomStudio alkönyvtárban a setup.exe futtatásával indul. Javasolt telepítési mód: Typical. A TBS kizárólag olyan számítógépen indul, amelyen az Acrobat Reader 5.0 és a QuickTime 5 szoftver telepítve van (ezek telepítője is megtalálható a CD-n).

A szoftver regisztráció nélkül 30 napig üzemel, az exportált anyagba TBS jeleket elhelyezve. A Toon Boom Studio szoftver használatával, telepítéssel kapcsolatos problémákkal kérjük keresse a Studio21-et: mpapp@westel900.net.

A RAJZOLÁS

A rajzfilm készítésének első és legfontosabb fázisa a rajzolás, amelyet a TBS számtalan eszközzel támogat a tökéletes,

feldolgozott, felbontásfüggetlen vektorgrafikus állomány létrehozása érdekében. A 2-es verziótól megjelent a tükrözés, az elsőből nagyon hiányolt automatikus megszakításkereső (Gap Tool) és kitöltő-eszköz. Az Auto Gap Closing megtalálja és bezárja a vonalakat, így minden felület pontosan kitölthető.

Újdonság, hogy a felületeket akár tetszőlegesen beolvasott bittérképés textúrával is kitölthetjük. A Bézier-görbe Polyline és Cutter eszközökkel is szerkeszthető.

ANIMÁLÁS

Az expozíciós lista legjelentősebb fejlesztései a Cycle (mozgásciklus) és az Advanced Cycle szerkesztők, amelyek egy mozgásciklus felépítését végzik el. Az Advanced verzió a megjelölt fázisrajzok között

összetett hivatkozások, bonyolultabb ismétlések elkészítését segíti. A szájszinkron eszközt használva könnyen és gyorsan hozzárendelhetünk jellemző arcminikafázisokat a szájszinkronizálathoz, miközben a TBS elemzi a beolvasott hangállományt. A felhasználók kívánságának megfelelően közvetlenül mozoghatunk a hangállományon a Sound Editorben, ily módon támogatva a szájszinkronizációs munkafolyamatát. Animációkészítéshez a szoftver úgynevezett pegeket használ, amelyek hasonlítanak a 3D-s animációs Dummy vagy null object megoldásokhoz. Ezen a kis fogóponton tudjuk térben mozgatni, külső ponton átforgatni és átméretezni a 2D-s grafikai elemeket, kamerákat és effektusokat, így a legbonyolultabb animációkat is gyorsan levezényelhetjük.

Kulcskockák elhelyezése és paraméterezése

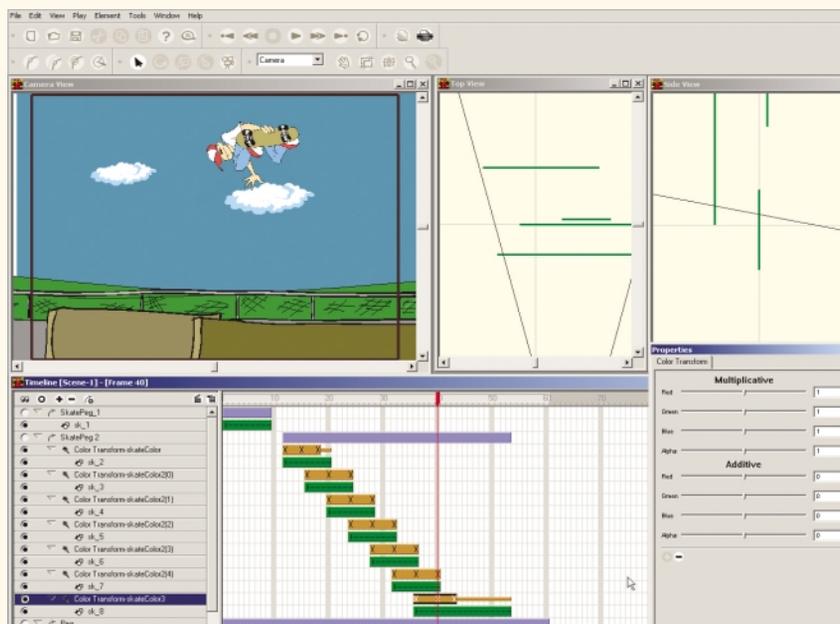
Az első Color Transform effektusnál azt szeretnénk, hogy rajzunkon az áttűnés a 16. és a 20. képkockáknál jelenjen meg.

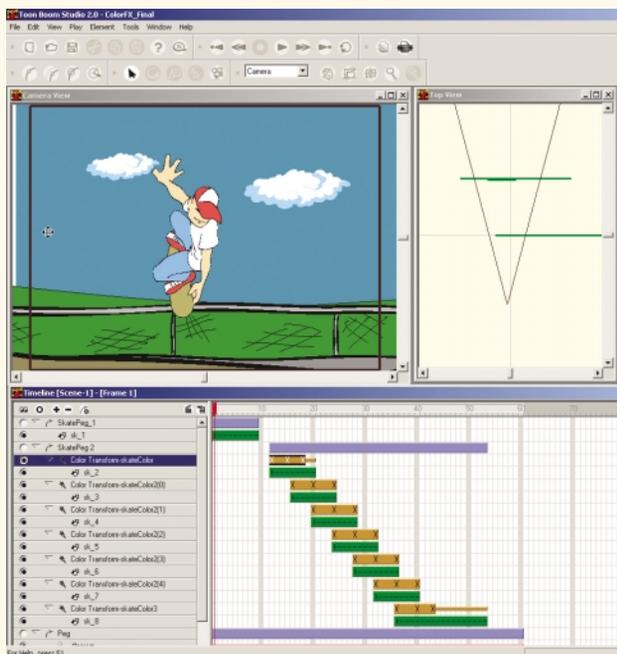
Ahhoz, hogy ezt elérhessük, kulcskockákat – kulcsokat – kell elhelyeznünk a 16. kockánál. A Color Transform-skate-Color elemre kattintva a képernyőnk jobb oldalán megjelenő Properties ablakban

2x4 csúszkát láthatunk, amelyek segítségével a hatás színösszetevőit és alfa-csatornáját változtathatjuk meg. Ezek az értékek kizárólag olyan képkockáknál módosíthatók, amelyeken kulcs található. Az idősíkon látható piros csúszkát állítjuk a 16. képkockára, majd a jobb oldali Properties ablakban látható „+” jelre kattintva helyezünk el egy kulcsot. A kulcs elhelyezését az elemünkön megjelenő „X” jel mutatja. A piros csúszka segítségével álljunk át a 20. képkockára, ügyelve arra, hogy effektusunk aktív maradjon. A 20. képkocka kulcskocka, ezért a jobb oldali Properties ablakban látható értékek változtathatók. Változtassuk meg a Multiplicative értékek közül az alfa-csatornát 0-ra. Piros csúszkánk 11–20. képkockáig történő mozgásával máris láthatjuk gördeszkás karakterünk elhalványulását.

További színátmenetek készítése

Adjunk egy új Color Transform effektust elemeinkhez a „+” – Add New Elements – segítségével. A korábban leírt módszerrel válasszuk ki a Color Trans-

form hatást, és nevezzük át **skateColor2**-re. Elemlistánkon húzzuk át az új elemet az **sk_3** rajzelem fölé. Fogjuk meg az **sk_3** rajzelemet egerünkkel, és húzzuk rá a **skateColor2** színátmenet-effektusra. A **skateColor2** elemünk kezdő kockáját állítsuk a 16. kockára, míg az utolsó kockának a 24.-et választjuk.

A piros csúszkával álljunk a 20. képkockára. A **Properties** ablakban a „+” szimbólum segítségével helyezzünk el egy kulcsot a 20. képkockára. Álljunk a 16. képkockára, aztán az alfa-csatorna értékét vegyük 0-ra. A 20. képkockán elhelyezett kulcs alfa-értéke alpból 1, ha valamiért nem annyi, állítsuk át. A 24. képkocka kulcsán az alfa-csatorna értékét vegyük szintén 0-ra. Tehát a **Color Transform-skateColor2** elemen található három kulcskocka az alábbi értékeket kell, hogy mutassa:

- Frame 16: 0
- Frame 20: 1
- Frame 24: 0

Hatások sokszorosítása

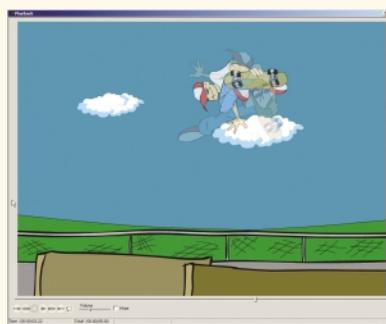
Ha megnézzük a **Timeline** melletti elemlistát, láthatjuk, hogy maradt még **sk_4-8** rajzunk, amelyeket érdemes lenne ellátnunk további színátmenetekkel. Ahhoz, hogy ne kelljen az előző lépésben leírt „favágó” módszert minden egyes rajzon elvégeznünk, lehetőségünk van egy már meglévő effektus sokszorosítására. Mivel az előző pontban leírt **sk_3** rajzhoz csatolt **skateColor2** hatás

tökéletesen megfelel a célnak, ezért további rajzainkhoz ezt fogjuk „klónozni”. Az eljárás során a kiválasztott effektus beállított paramétere megmaradnak.

A **Timeline** ablak elemlistájáról válasszuk ki a **skateColor2**-t. Kattintsunk az elemre egerünk jobb gombjával, majd a felbukkanó párbeszédablakból válasszuk ki a **Clone Element** funkciót. Elemlistánk tetején megjelenik egy új tag, **Color Transform-skateColor2(1)** néven. A klónozott példányt csatoljuk az **sk_4** rajzelemhez, majd ha ez megvan, utóbbit húzzuk rá a **Color Transform-skateColor2(1)** elemre. Az effektus elem kezdő kockáját a korábban ismertetett módszerrel állítsuk át a 20. képkockára. A végső kockát már nem kell megváltoztatnunk, a hatás hosszúsága megfelelő. Ismételjük meg a fenti lépést valamennyi megmaradt **sk_5-6-7** rajzunkra, ügyelve arra, hogy az effektus kezdő kockája mindig a hozzáadott rajzelem kezdési pontjához illeszkedjék. Az **sk_8** rajzelemhez a következő lépésben rendelünk effektust! Eddig elkészített anyagunkat a **[P]** gomb lenyomásával nézhetjük meg.

Az utolsó effektus

Jelenetünk befejezése előtt már csak az **sk_8**-as rajzelemhez tartozó hatásokat kell előállítanunk. A 2. lépésben ismertetett módon adjunk elemeinkhez egy új **Color Transform** effektust, és nevezzük azt át **skateColor3**-ra. Az új hatáselemet ráhúzással csatoljuk a **skatepeg2** elemhez, az **sk_8**-as rajzelem fölé, majd húzzuk rá az **sk_8**-as elemet a **skateColor3**-ra. Kattintsunk egerünk jobb gombjával a **Timeline**-on a **skateColor3**-at jelölő barna sávra, ezt követően pedig a **Change Duration** menüben állítsuk át az effektus időtartamát (**Enter New Duration**) 9 képkockára. Ugyanennek az elemnek új kezdőpontot kell beállítanunk, ami jelen esetben a 36. képkocka (jobb kattintás a barna sávra → **Change Start Frame** → 36). Álljunk a piros csúszkával a **Color Transform-skateColor3** elem 40. képkockájára, és a jobb oldali **Properties** ablak „+” szimbólumával tegyünk le egy kulcsot. Álljunk a **SkateColor3** elejére (**frame 36**) a piros csúszkával, és az alfa-csatornáját állítsuk 0-ra. Következhet a 40. kocka, ahol az alfa-csatorna értékét vegyük 1-re.

Renderelés

Nem maradt más teendőnk, mint hogy eddig elkészített anyagunkat elmentsük valamilyen könnyen terjeszthető, kezelhető formában. Lévén vektor alapú eszköz, a TBS felbontásfüggetlen, ezért exportálás előtt a **File** → **Properties** → **Camera Size** menüben állítsuk be az exportálni kívánt anyag felbontását. A végső renderelést a **File** → **Export** menüben választhatjuk ki.

A pegék használatával gyönyörűen szerkeszthető mozgási útvonalak messze túlmutatnak a Flash egymásba ágyazott moziklip-lehetőségein.

ILLUSTRATOR-TÁMOGATÁS

A TBS 2.0 közvetlenül be tud olvasni Adobe Illustrator 5–10 fájlokat és PDF állományokat. A vektorizálómódul hasonló a Flash Trace Bitmap eszközhöz:

a beolvasott bittérképekből kiváló minőségű vektorállományokat képes előállítani.

JELENETTERVEZÉS – SCENEPLANNING

E mód fejlesztésével közvetlenül másolhatunk, illetve beilleszthetünk vezérlőpontokat és kulcsképeket. Új színátmenet-animációkat és klipmaszkokat szerkeszthetünk, amelyek tetszőleges formában képesek

megjeleníteni vagy elrejtetni elemeket az animáció során. A TBS jelenettervező eszköze az újításokkal percek alatt megold olyan animációs feladatokat, amelyeket a Flash szoftverben csak hosszas idegőrlő munka során tudnánk elérni. A szoftver egyaránt előnyös térbeli animációs háttérrel rendelkező alkotóknak, mivel a többkamerás, több nézetablakos környezet már megszokott tájékozódási pontot ad nekik. ■

Alternatív levelező- és böngészőprogramok

Különbözöm, tehát vagyok

Amióta az Outlook Express és az Internet Explorer szerves részét képezi életünknek, illetve operációs rendszerünknek, azóta nincsenek könnyű helyzetben azok, akik hasonló programokat fejlesztenek. A Windows XP első és a Windows 2000 harmadik javítócsomagja már lehetőséget kínál arra, hogy a Microsoft megoldásait – igaz, csak kozmetikailag – de eltávolítsuk a rendszerből. Ennek apropóján vizsgáltuk meg az alternatív levelező- és böngészőprogramokat.

A Microsoft döntése miatt – amely szerint az Internet Explorer elválaszthatatlan része az operációs rendszernek – csak azok a programok maradhettek életben, amelyek már nagy felhasználói bázissal rendelkeztek. Persze labdába rúghattak még, akik valami olyat tudtak, amit a „nagy testvér” alkotásai nem, vagy pedig egy tőkeerős cég állt a szoftver mögött – tény, hogy meglehetősen kevés az efféle programok száma. Habár a konkurensok többször próbálták megtámadni a Microsoftot ezen döntése miatt, a mai napig nem jártak igazi sikerrel. A malmukra hajtja a vizet az, hogy sokan azért választanak más levelezőt és böngészőt, mert félnek a Microsoft programjaiban megbújó biztonsági résektől. Most három levelező-, valamint három (és fél) böngészőprogramot vizsgálunk meg kicsit közelebbről.

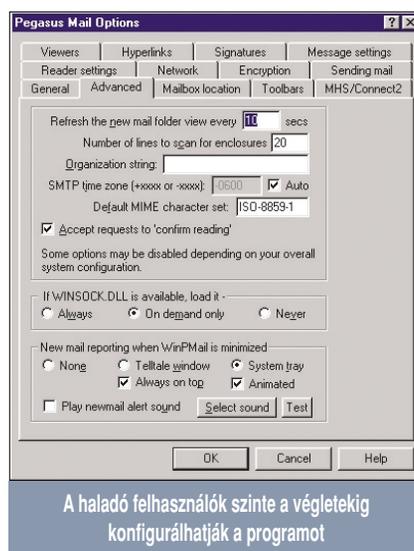
PEGASUS MAIL 4.02

Talán a legidősebb az összes levelező-program közül: külön érdekessége, hogy nem áll mögötte programozócsapat – egy David Harris nevű úriember fejlesztte évről évre ezt a teljesen ingyenes alkalmazást. A szokásos funkciókon kívül érdemes kiemelni fejlett levélszűrési képességét, amelynek segítségével a nem kívánt üzenetek egyenesen a kukában landolhatnak. Itt kell megemlíteni, hogy a Pegasus Mail volt az első olyan levelezőprogram, amely már 1991-ben (!) is tudta szűrni a bejövő üzeneteket. A program támogatja a többfelhasználós levelezést, tehát egyszerre több postafiókról képes begyűjteni a leveleket, a különböző személyeknek szóló üzeneteket pedig intelligensen és automatikusan külön mappákba rendezi. A beérkezett üzeneteket színekkel láthatjuk el – ennek a funkciónak főleg akkor vesszük hasznát, ha sok levelet tárolunk egyszerre a mappákban. Érdemes még kiemelni a Pegasus Mail nagyon fejlett, könnyedén áttekinthető címjegyzékét, amelyben akár becenév alapján is lehet

Amióta az Internet Explorer elválaszthatatlan része az operációs rendszernek, csak azok a böngészőprogramok maradhettek életben, amelyek már nagy felhasználói bázissal rendelkeztek, vagy valami olyat tudtak, amit a „nagy testvér” alkotásai nem.

keresni kontaktjaink között. A program beépített nézegetőjével több ismert formátumot megtekinthetünk; ha csatolt állományként kapunk ilyen képfájlokat, azokat meg tudja jeleníteni. A bejövő üzenetekben szereplő e-mail és webcí-

ható a kezelése, mindenkinek bátran ajánljuk, aki levelezőprogramot keres. A fejlesztő információi alapján a Pegasus Mailnek több mint négymillió felhasználója van világszerte. (← CD MELLÉKLET)

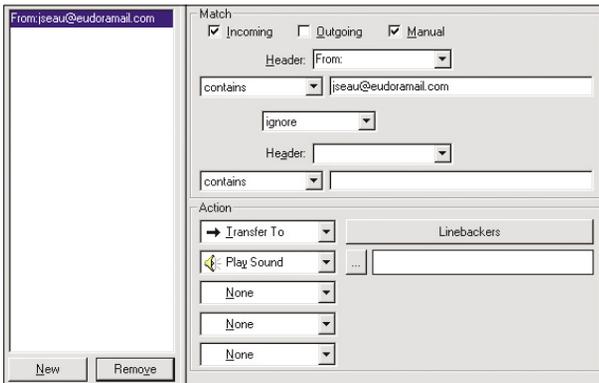

Termék: Pegasus Mail
Fejlesztő: David Harris
Ár: ingyenes
Web: <http://www.pmail.com>

EUDORA 5.2

A másik „ösi” levelezőprogram, amely a kilencvenes évek elején született: az Eudora. Régebben fizetős volt, ám az Outlook Express Windowsba való integrálásával új utat kerestek a fejlesztők. A program egyszerre ingyenes is, meg nem is: háromféle módon használhatjuk. Az első a fizetős változat, ekkor a program összes funkciója elérhető. A második az úgynevezett „Light”, azaz könnyített verzió, amely teljesen ingyenes, viszont a fizetős változat nem minden funkciója használható benne. A harmadik pedig a „szponzorált” mód, amelyben minden funkció elérhető és ingyenes is, cserébe a felbukkanó reklámok megtekintésével „fizetünk” a program használatáért. Ez utóbbi változat egyébként nem annyira idegesítő, mint amennyire elsőre gondoljuk: a reklámok nem felugrálóknak, hanem diszkrétan egy kis ablakban jelennek meg, amelyet nyugodtan elhúzzhatunk a képernyő valamelyik sarkába. A készítő elmondása alapján ez a szponzorált mód tartja életben az Eudorát, mivel majdnem hárommillióan használják így a programot.

Az Eudora a szokásos levelezőfunkciókon kívül három igazán érdekes, máshol meg nem található dologra képes. Az első a *mood-watch* névre hallgató „műszer”, amely a kimenő és a bejövő üzeneteket

Talán a legfejlettebb szűrőrendszer az Eudorában van

különböző számú (egyől háromig) chili paprikával látja el, annak függvényében, mekkora az esély arra, hogy az üzenet nem szalonképes szavakat és kifejezéseket tartalmaz (sajnos csak angolul működik). A második ilyen kuriózum, hogy az Eudora képes különféle statisztikákat előállítani levelezésükről (például, hogy mennyi időt töltünk naponta üzenetek olvasásával és írásával). A program harmadik különleges képessége az ESP, azaz az *Eudora Sharing Protocol*, amelynek segítségével Eudora-használók állományokat oszthatnak meg egymás között, pontosan úgy, ahogy a híres/hírhedt Napsterrel vagy Kazaa-val tették. Mindezek mellett a program támogatja a többfelhasználós működést is, képes szűrni a leveleket, valamint igen fejlett kereső részt tartalmaz, amellyel pillanatok alatt megtalálhatjuk a bennünket érdeklő üzenetet. (← CD MELLÉKLET)

Termék: Eudora

Fejlesztő: QUALCOMM Incorporated

Ár: ingyenes/39,95 dollár

Web: <http://www.eudora.com>

THE BAT! 1.62

Ez az az alkalmazás, amelyik minden valószínűség szerint az első három között végezne, ha indulna a „legbutább programnevek” versenyben. Szerencsére nemcsak a nevével, hanem tudásával is kiemelkedik a többi közül. Nagyon nagy előnye az itt bemutatott többi programhoz képest, hogy magyar kezelőfelülettel és magyar nyelvű sűgóval is rendelkezik, így használatához nem szükséges idegen nyelvek ismerete, sőt képes alkalmazni egy adott nyelvű Microsoft-termék alá telepített helyesírás-ellenőrzőt is. Aki nem

rendelkezik az Office-szal, az a magyar forgalmazó weboldaláról letölthet kétfajta magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzőt is, egy ékezeteset és egy ékezet nélkülit, ez utóbbira azért lehet szükség, mert sok

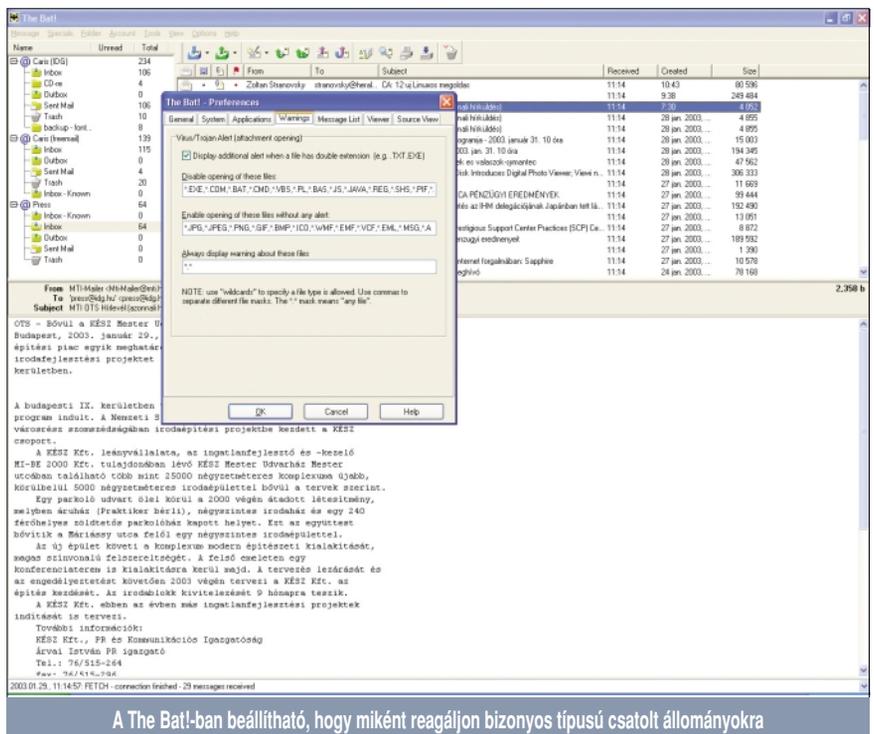
olyan levelezési lista van, ahol nem engedélyezett az ékezetes karakterek használata. Ezek valós idejű helyesírás-ellenőrzők, amelyek levélíráskor közben aláhúzzák a kérdéses szavakat. Az aláhúzott szavakra a jobb egérgombbal kattintva választani lehet a felkínált javítások között. A más levelezőprogramról való áttérést a beépített postaláda-importáló vagy a rázó segítő, amely többek között a Microsoft Outlookból, Outlook Expressből, Eudorából vagy a Pegasus Mailből képes a leveleket beolvasni, és a The Bat! számára emészthetővé tenni.

A The Bat! magyar kezelőfelülettel és magyar nyelvű sűgóval is rendelkezik, sőt képes alkalmazni egy adott nyelvű Microsoft-termék alá telepített helyesírás-ellenőrzőt is.

A The Bat! előnye, hogy a program soha, semmilyen körülmények között nem indít el rejtett szkripteket, így az Outlook Express biztonsági réseit kihasználó, világ-

szerte pusztító vírusoknak ezzel a programmal szemben semmi esélye. Az alkalmazás külön figyelmet bennünket, ha csatolt állományt szeretnénk letölteni, sőt a kettős kiterjesztésű fájlok futtatásánál (néhány vírus azt a trükköt használja, hogy egy állományt például olvassal.doc.bat néven terjeszt, így a gyanútlan felhasználó dokumentumnak hiszi) extra figyelmeztetésben részesít bennünket. A program tökéletesen együttműködik a Norton Antivirussal, sőt vírusirtó beépülőmodulok is telepíthetők alá, így levelezésünk teljes mértékben biztonságossá válik. Mivel több e-mail cím egyidejű használata is képes, akár egy iroda levelezését is rá lehet bízni. Az egyes e-mail címekhez tartozó postafiókok titkosíthatók, így ha több munkatárs használ egy gépet, akkor is megoldható, hogy ne lássák egymás üzeneteit. Minden e-mail címhez (postaládához) bármennyi mappa rendelhető, így külön rakhatók a különböző személyektől érkezett levelek. A program képes ezt a szétválogatást automatikusan is elvégezni, így a felhasználónak ezzel sem kell időt töltenie.

Amellett, hogy a The Bat! tökéletesen alkalmas egy személy levelezésének kezelésére, megoldható vele helyi hálózatban (pl. Windows vagy Novell Netware)

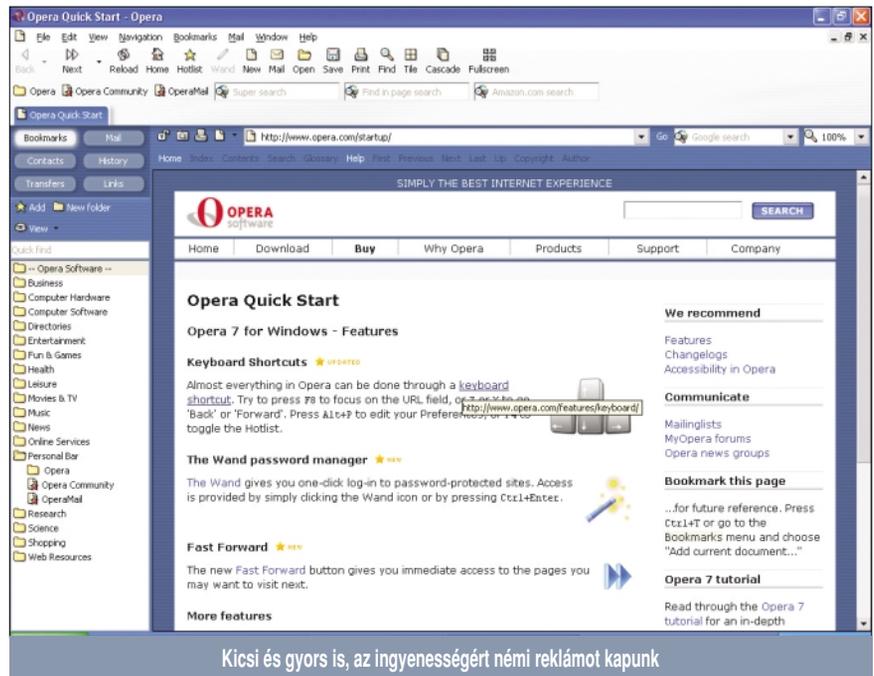
A The Bat!-ban beállítható, hogy miként reagáljon bizonyos típusú csatolt állományokra

egy levelezőszerver helyettesítése is, illetve annak kliens oldalát is kiszolgálja. Három hálózati módot támogat: önálló (TCP/IP alapú munkaállomás), szerver (TCP/IP vagy tárcsázószerver) vagy ügyfél (munkaállomás TCP/IP nélkül). Ily módon egyszerű és olcsó megoldást nyújt kisebb cégeknek hálózati szerver kiépítésére, s nincs szükség külön levelezőszerverre.

A programban igen fejlett, beépített archíváló rész van, levelezésünket egy mozdulattal lementhetjük és visszatölthetjük. Egyedi sajátossága a *Mail Ticker* névre hallgató „futófény”, amely folyamatosan keringeti az új levelek fejlécét egy kis ablakban, így értesítve a felhasználót az üzenetekről. A programmal le tudunk „parkoltatni” egy levelet (ilyenkor egy P betű jelenik meg mellette), az így megjelölt levél törlése lehetetlen. A *The Bat!* igen fejlett szűrőrendszert is tartalmaz, amelynek segítségével többek között automatikusan válaszolhatunk a beérkezett levélre, makrókkal támogatott levélsablonok közül választhatunk, vagy bizonyos leveleket törölhetünk már a szerveren is.

az Internet Exploreréi vagy a Netscape-éi, emellett gyorsabban is jeleníti meg az oldalakat, mint a konkurencia. Ráadásul

százalékát töltöttük le az aktuális oldalnak. Természetesen megmaradt a fejlett ablakkezelés: vagyis képes a különböző

MÉG BIZTONSÁGOSABB LEVELEZÉS A SECUREBAT!-TEL

Ahol nagyon fontos a levelezés biztonsága, ott jöhet jól a *SecureBat!*, amely a *The Bat!* programmal teljesen megegyező funkciókat kínál, s ezenfelül egy, az USB portra csatlakoztatható, kisméretű hardverkulcsot használ a bejelentkezéshez, a levelek, a címjegyzék és a konfigurációs adatok titkosításához. Így ahhoz illetéktelenek nem férhetnek hozzá. A kikódolt információ csak és kizárólag a memóriában tárolódik, soha nem jelenik meg a merevlemezben. A kulcs használata mellett egy PIN kódot is meg kell adni, ezért elvesztésekor sem kell attól tartanunk, hogy levelezésünk illetéktelen kezekbe kerül.

Habár a program nem ingyenes, harmincnapos demóját érdemes kipróbálni, hátha éppen benne találjuk meg a nagy Ő-t, legalábbis, ami a levelezőprogramokat illeti. (☞ CD MELLÉKLET)

Termék:	The Bat! és The SecureBat!
Fejlesztő:	RITLabs
Forgalmazó:	Macasoft Bt. (The Bat!), Polyware Kft. (hardverkulcs)
Ár:	8750 Ft (egyéni), 6000 Ft (diák/nyugdíjas), 6250 (nonprofit), 43 750 Ft (SecureBat! + hardverkulcs)
Web:	http://www.ritlabs.com, http://www.thebat.hu

OPERA 7

Az Operát fejlesztő norvég Opera Software szerint övék a világ legkisebb és leggyorsabb böngészője. Ebben van is valami, hiszen egyrészt az Opera rendszerkövetelményei jóval kisebbek, mint

a hetes verzió Java nélküli telepítőjének mérete alig haladja meg a három megabájtot. A program ingyenes változatában egy

weboldalakat külön futó programokként is megjeleníteni (úgy, ahogy azt az Internet Explorer teszi), továbbá úgy is, hogy

Az Opera rendszerkövetelményei a vizsgáltak közül a legkisebbek, gyorsabban jeleníti meg az oldalakat, mint a konkurencia – a hetes verzió Java nélküli telepítőjének mérete alig haladja meg a három megabájtot.

kicsiny reklámcikket kell elviselnünk a képernyő tetején, ez a regisztráció után természetesen eltüntethető. A korábbi verziókban és a most megjelent hetesben is rengeteg minden szolgálja azokat, akik lassú internetkapcsolattal rendelkeznek. Többek között a képek letöltését pillanatok alatt ki-be kapcsolhatjuk, emellett a program egy oldal letöltése közben folyamatosan kijelzi, hogy milyen gyors az adatforgalom, vagy azt, hogy hány

tálcán csak az Opera szerepel, az ablakok kis fülek „mögött” foglalnak helyet. Egy mozdulattal ki- és bekapcsolható, hogy az idegesítő felugró (pop-up) ablakok megjelenjenek-e. Újdonság a hatos verzióhoz képest, hogy egy beépített jelszókezelő is helyet kapott a programban, amelynek segítségével a felhasználónevünket és jelszavunkat megjegyeztethetjük a programmal, így nem kell folyton begépelnünk.

Természetesen a fejlesztők tovább javították programjuk különféle szabványokkal való kompatibilitását, így egyre kevesebb olyan oldallal találkozhatunk, amelyet nem tudunk megnyitni az Operával. Belekerült egy gyors előretekerés (*Fast Forward*) gomb is, amelynek segítségével a többoldalas találati listákban (például a Google keresőben) navigálhatunk egyszerűen. A korábbi verziókhoz hasonlóan a hetesben is van beépített levelező, az újítások innen sem maradhattak ki: fejlett spamszűrő, gyorskereső és Outlook Express-importáló varázsló teszi könnyebbé életünket. Nagyon jópofa dolog (bár ennek leginkább a webprogramozók veszik hasznát) az úgynevezett *Small Screen Rendering*, amellyel megnézhetjük, hogy az adott oldal miként nézne ki egy mobiltelefon „hosszúka” kijelzőjén. A programot immár egérmozdulatokkal is vezérelhetjük, azaz bizonyos egérmozgásokhoz bizonyos funkciókat rendelhetünk hozzá – ezt egyesek imádni fogják, míg másoknak az első dolgunk lesz azonnal kikapcsolni.

Termék: Opera

Fejlesztő: Opera Software

Ár: ingyenes/39 dollár

Web: <http://www.opera.com>

NETSCAPE 7.01

A böngészőháború igazi vesztese a Netscape volt. Amióta az Internet Explorer szerves részévé vált életünknek, azóta folyamatosan veszít piaci részesedéséből és népszerűségéből (már Operát is többen használják), pedig az internet hőskorában szinte mindenki ezzel a programmal nézte a weboldalakat. A bukást csak súlyosbította a hatos változat, amely csupán óriási erőforrásigényével és lassúságával lógott ki a tömegeből, még az „ős-netscape”-esek is messziről elkerülték, éppen ezért nem sokan várták lélegzet-visszafojtva a hetes verziót.

A Mozilla alapjaira épített böngésző pedig nem sikerült annyira vészesre, mint azt sokan gondolták. A böngészőmodul mellett tartalmaz egy teljesen jól használható levelezőprogramot, valamint az AOL Instant Messenger üzenőprogramot is (a Trilliannal azért jobban járunk). Mivel a Netscape az AOL befolyása alá került, ezért szinte mindenhol találkozhatunk a cég nevével: az *Asztalon* különféle AOL-ikonok jelennek meg, sőt még az Internet Explorer-kedvencek közé is befészkelte magát egykét AOL-hivatkozás, amely borzasztó idegesítő. Szerencsére a 7.01-es változatba már bekerült egy

pop-up-ablaklól, ha ezt bekapcsoljuk, akár évekkel is tovább élhetünk. Immár a Netscape-ben is helyet kapott az Operában megismert „ablak az ablakban” böngészési lehetőség, azaz a böngésző csak egy helyet foglal el a *Tálcán*, a nyitott ablakok a programon belül lévő „fülekkel” váltogathatók. Jópofa, hogy egy mozdulattal az összes nyitott ablakot egy elemként elhelyezhetjük a kedvencek között, így legközelebb igen gyorsan megnézhetjük őket ismét. Külön pozitívum, hogy a *Kedvencek* menüben az ilyen „csoportos” bejegyzéseknek külön ikonjuk van, így nem fogjuk őket összekeverni a „sima” oldalakkal. Ez talán az egyetlen olyan tulajdonsága a programnak, amelyért érdemes használni az Internet Explorerrel szemben. Bár az oldalak megjelenítése – köszönhetően a Mozilla motorjának – kellően gyors, az utóbbi időben azonban nagyon sokan megutálták a Netscape-et, ezért kérdéses, hogy ilyen kevés dolog miatt vissza fognak-e szokni rá az emberek.

Termék: Netscape

Fejlesztő: Netscape Software/AOL

Ár: ingyenes

Web: <http://www.netscape.com>

MOZILLA

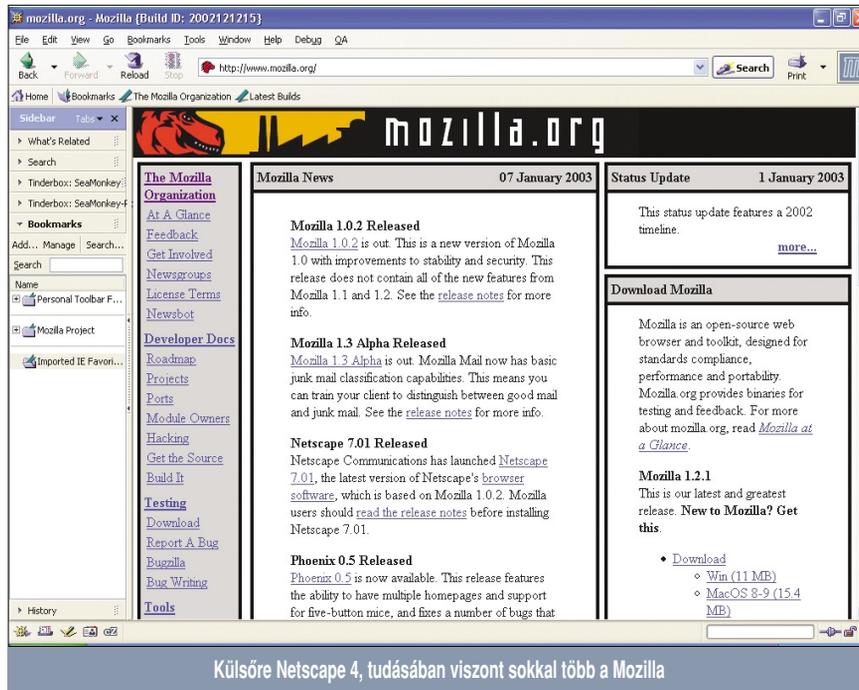
Teljesen ingyenes, sőt nyílt forráskódú böngésző, amely nagyon rövid idő alatt hatalmas rajongótáborra szerzett magának. A nyílt forráskód előnye, hogy akár mi is beleszólhatunk a program fejlesztésébe, és nagyon kicsi annak az esélye, hogy valami „gonosz” dolog, esetleg biztonsági rés maradjon a programban, hiszen magát a kódot is bárki átnézheti. A többi nyílt forráskódú rendszerhez hasonlóan, a Mozillát is kétféle változatban lehet letölteni: a legfrissebb és a legstabilabb verzióban. A fejlesztők egyik fő elképzelése volt, hogy a programot könnyedén át lehessen ültetni más operációs rendszer alá is. Hogy sikerrel jártak, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy már most létezik a Mozillának szinte minden operációs rendszeren futó

NOTEBOOK SZAKÜZLET

15" XGA TFT, P4 2.4Ghz CPU
256MB DDR, 40GB HDD
Combo (DVD+CDRW)+FDD
Táska+Optikai egér+128MB DDR
2 ÉV GARANCIA

369,900+áfa

MK Trading, 1111 Bp. Budafoki út. 15 Kérje árajánlatunkat a www.mkcomputers.hu-n
Tel/Fax: 209-23-23, 209-75-66 info@mkcomputers.hu-n

változata. A készítő más célja az volt, hogy böngészőjük precízen idomuljon az összes webes szabványhoz, ennek köszönhetően kevés olyan oldal van, amelyik nem, vagy esetleg rosszul jelenik meg Mozillával. E sorok írásakor a legfrissebb elérhető verzió az 1.3-as Alpha volt, amely jó pár érdekes újítást tartalmaz. Ezek közül az egyik legérdekesebb a *Type Ahead Find*, amelynek segítségével egyszerűen kereshetünk a weboldalakon, elég csak elkezdni a keresett szöveg gépelését, mire a böngésző automatikusan megfelelő helyre ugrik, és kiemeli a kívánt részt. Szintén szokatlan újítás, hogy ha egy megnyitott oldalnál nem csinálunk semmit, akkor a program képes a háttérben a hivatkozások mögötti oldalakat szépen csendesen letölteni és megjegyezni, így ha rákattintunk a linkre, akkor az igen gyorsan megjelenik. Természetesen a beépített levelező is tartalmaz érdekes dolgokat. Például, ha létrehozunk egy szűrőfeltételt a bejövő levelek szűrésére, akkor azt a program a már régebben megkapott üzeneteken is végig futtatni.

Termék: Mozilla

Fejlesztő: The Mozilla Organization

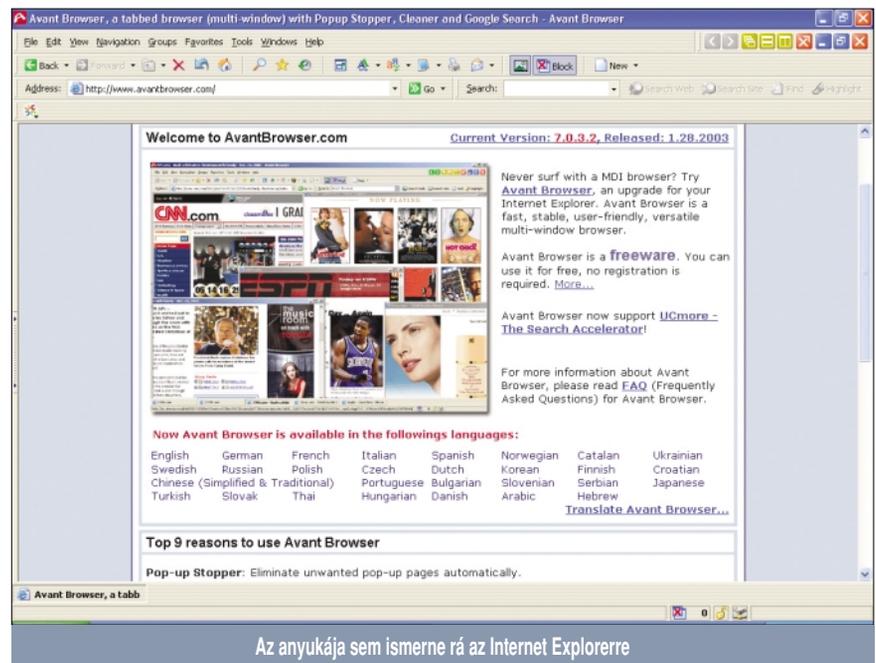
Ár: ingyenes

Web: <http://www.mozilla.org>

AVANT BROWSER 7.0.3.2

Talán nem egészen ide tartozik, hiszen az Avant nem egy alternatíva az Internet Explorerhez képest. Nem tesz mást, „csak” a Microsoft böngészőjét ruhazza fel új külsővel és tulajdonságokkal. Ideális választás lehet azoknak, akiknek hiányoz-

nak, mondjuk, az Opera vagy a Mozilla bizonyos képességei, de alapvetően meg vannak elégedve az Explorerrel, és nem szeretnének váltani. Az egyik legfonto-

sabb, hogy az Avant Browser tartalmaz egy konfigurálható, *pop-up* ablakokat írtó részt, amelynek segítségével viszonylag fájdalommentesen megszabadulhatunk a felugró hirdetésektől. A fejlesztő gondolt a modemes felhasználókra is: lehetőségünk van könnyedén megakadályozni a képek, videók, hangok és az ActiveX komponensek letöltését, jelentősen gyorsítva ezzel a böngészést. Az Avant kiegészítő is képes csoportokba rendezni hipervivatkozásokat, így egyetlen kattin-

tással betölthetjük az összes kedvenc oldalunkat. Szintén jó dolog, hogy ha valami miatt elszállt a böngészőnk (magával rántva az összes nyitott ablakot), akkor

Az Avant Browser a Microsoft böngészőjét ruhazza fel új külsővel és tulajdonságokkal – ideális választás azoknak, akik hiányolják az Opera vagy a Mozilla bizonyos képességeit, de alapvetően meg vannak elégedve az Explorerrel.

az Avant Browser következő indításakor visszajönnek az „elveszett” oldalak. Az Operához hasonlóan itt is helyet kapott egy beépített Google kereső, amelynek segítségével könnyen és gyorsan kutakodhatunk a világhálón. Újszerű keresőfunkciójával a keresett kifejezés összes előfordulási helyét kijelölhetjük

a szövegben (színnel). Mivel ez az Internet Explorer-kiegészítő teljesen ingyenes, nyugodt szívvel ki lehet próbálni, a szerkesztőségünkben is többen a rabjai lettek pillanatok alatt.

Termék: Avant Browser

Fejlesztő: Anderson Che

Ár: ingyenes

Web: <http://www.avantbrowser.com>

TÓSZEGI SZABOLCS

Adobe Photoshop Album

Igazi, digitális fotóalbum

Az év elején felröppent a hír: a Photoshop kódját felhasználva az Adobe hamarosan új termékkel jelentkezik. A Photoshop Album elsősorban az amatőr fényképezőket célozza meg, és az Adobe-tól meglepően alacsony áron kerül piacra.

Ha nem kellene többé filmre és előhívásra költeni, vajon ön, kedves olvasó, mennyivel fényképezne többet? Valószínűleg sokkal. És minthogy ma már ez a digitális fényképezőgépekkel egyáltalán nem lehetetlen, előbb-utóbb szükség lesz egy digitális fotóalbumra is, ahol kényelmesen el lehet helyezni ezt a rengeteg képet.

A nagyítás (illetve ez esetben a nyomtatás) költségeit digitális képek esetén sem lehet megtakarítani – feltéve, ha egyáltalán bármit is ki akarunk nyomtatni. Persze ha valaki a tárcájában szeretné őrizni szerettei fotóját, annak sincs semmi akadály, de a nyaralásunkról készített felvételek remekül élvezhetőek a számítógép monitorán vagy éppen a tv képernyőjén is.

FÉNYKÉPEK GARMADÁJA

A Photoshop Album azoknak készült, akik egyre gyakrabban szembesülnek a fenti dilemmákkal. Legnagyobb erőssége a képek katalogizálása és rendezése. Indításakor egyből a *Quick Guide* jelenik meg; ez amolyan varázslóféle, amely segít

a különböző munkafolyamatok kiválasztásában és végigvitelében. A panelen a következő hat fül közül választhatunk:

- > *Get Photos*: különféle forrásokból (fényképezőgép, lapolvasó stb.) fényképeket hoz be a programba
- > *Organize*: segít a képeket megadott szempontok szerint rendezni
- > *Find Photos*: megtalálja az általunk keresett fotót
- > *Fix Photo*: a segítségével kijavíthatjuk a felvételek kisebb-nagyobb problémáit, tipikus hibáit
- > *Create*: hasznos apróságok készíthetők vele, például naptár vagy üdvözlőlap
- > *Share*: kedvenc fotóinkat megoszthatjuk barátainkkal, ismerőseinkkel.

MÁRIS DÍJNYERTES

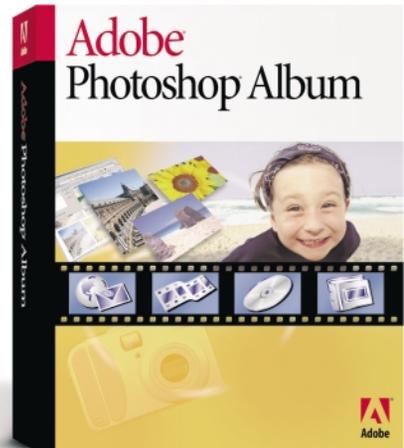
A Photoshop Album a Las Vegas-i CES (Consumer Electronics Show) kiállításon elnyerte a TechTV „Best Photography and Imaging Product” díját.

Első lépésként a már meglévő vagy éppen frissen elkészített képeket kell behoznunk a programba, válasszuk hát a *Get Photos*

pontot. Jelöljük meg a kívánt forrást, amely a fentiekén kívül akár merevlemezünk is lehet, ha ott bújjuk meg egy régebbi kép. Hacsak külön meg nem kérjük erre a programot, akkor az eredeti képeket meghagyja eredeti helyükön, csak egy kis bélyegképet hoz létre, és azt tárolja el. Így a képek a többi program is megtalálja ott, ahol addig is voltak.

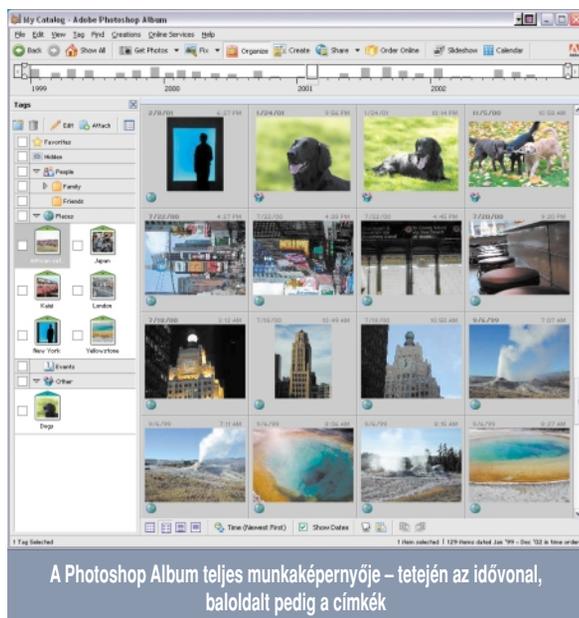
TÖRTÉNELMET ÍRUNK...

Miután már vannak képeink, elkezdhetjük a rendezésüket. A Photoshop Album a fotókat készítési

idejük szerint teszi sorrendbe, s ezt a digitális fényképezőgépek által használt EXIF adatokból nyeri ki. Ha ilyet nem talál, akkor az állomány létrehozásának dátumát veszi alapul.

Fényképeink történelmét így könnyedén elkészíthetjük: erre szolgál az ablak tetején található idővonal. Emögött az a fel-

ismerés rejlik, hogy az emberek sokkal könnyebben jegyzik meg, mikor készült egy adott fénykép, mint azt, hogy hova és milyen néven lett elmentve. Az idővonalon minden egyes osztás egy hónapot jelöl, s a rajta levő oszlop az akkor készített felvételek számával arányos. Ha bármelyik hónapra rákattintunk, automatikusan megjelenik az első kép a kijelölt hónapból. Az idővonal két végének mozgatásával szűkíthetjük vagy bővíthetjük a megjelenő fotók tartományát. A *Calendar* gombra kattintva még ennél is részletesebb történelmi áttekintést kaphatunk: az így megjelenő naptárban minden egyes dátum mellett megjelenik az aznap készült kép bélyegképe.

Ha az idő szerinti keresés nem lenne elég, használhatunk saját címkéket is képeinkhez. Néhány ilyet már eleve is találunk a programban a képek mellett, de persze további, tetszés szerinti kategóriákat és alkategóriákat is létrehozhatunk. Ezeket a kis címkéket az egérrel ráhúzhatjuk a kiválasztott képre, és az már bele is került

Képek a CD-n

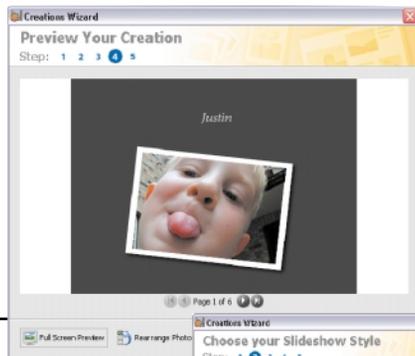
A Photoshop Album képeink archiválásában is segít. Így nem kell attól tartanunk, hogy a nekünk kedves pillanatok áldozatul esnek valamilyen balesetnek, vagy egyszerűen csak az idő vasfoga rágja meg a negatívokat. Az Albumban a kiválasztott képeket vagy akár a teljes albumot egy gombnyomással lementhetjük CD-re vagy DVD-re.

kategóriánkba. Például előállíthatunk egy *London* címűt, így az ott készült képeket nagyon gyorsan ebbe a kategóriába sorolhatjuk. A dolog visszafelé is működik: a címkék segítségével vissza is kereshetjük beskatulyázott képeinket.

Az ablak közepén, a legnagyobb helyet a képtár (*Photo Well*) foglalja el, ahol az egyes fényképeket kicsinyítve, bélyeg-

képként láthatjuk. Utóbbiak méretét az ablak alján állíthatjuk be. A méret itt nemcsak azt befolyásolja, hogy egyszerre hány kép fér el monitorunkon,

Könnyedén összeállíthatunk egy házi diavetítést...

hanem azt is, hogy a kép mellett mennyi kísérőinformációt jelenít meg a program.

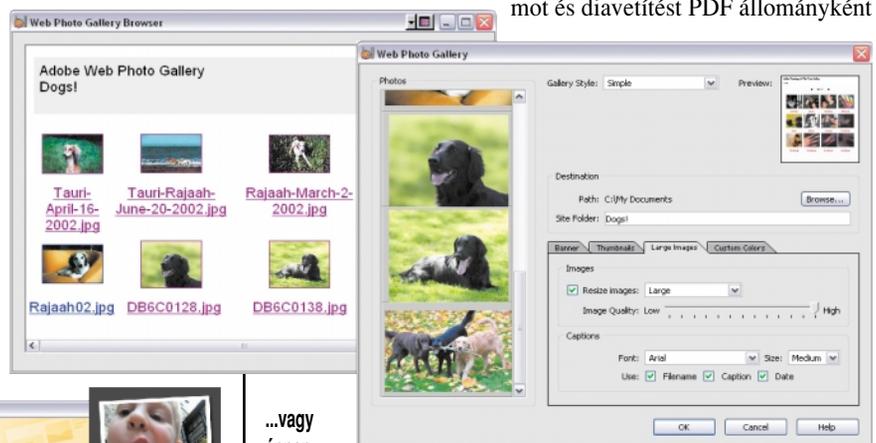
A legnagyobb nézetben – amelyet egyébként a képre kétszer kattintva is elérhetünk – az összes fontos adat olvasható.

REJTSÜK EL HIBÁINKAT!

A digitális képek sem sikerülnek mindig tökéletesre, sőt! De miért is ne tennék őket jobbat? Erre szolgál a *Fix Photo* pont. A javítások egyszerűek, de hatékony-

nyak, az egész mögött a „nagy testvér”, a Photoshop magja működik, azaz olyan eredményt várhatunk, mintha a Photoshop 7-essel dolgoznánk, csak korántsem kell annyi, a kezdők számára zavaros beállításokkal vesződni.

Vegyünk például a vakuval készített családi képek egyik gyakori hibáját: a vörös szemeket. A Photoshop Albumban mindössze a *Red Eye* pontra kell kattintanunk, hogy ezt korrigálhassuk. A program ezután megkér, hogy a szaggatott vonalú kerettel minél pontosabban határoljuk be a szemeket, majd valóban egy kattintással elvégezhetjük a javítást: a vörös szemek eltűnnek, és szeretneink szeme visszakapja megszokott árnyalatát. De ha már a vakuval elkövetett hibáknál tartunk: ugyanilyen gondot okoz sokszor az is, hogy kis teljesítményű vakuval dolgozva az előtér jó (sőt néha túl fényes is), míg a háttér túl sötét lesz. Az Album ennek

...vagy éppen egy böngészhető weboldalt

a kijavításában is segít: érzékeli a képen a sötétebb és világosabb területeket, és ezeket egyensúlyba

hozva kiegyenlíti a kép expozícióját. Hasonlóképpen automatikusan kiegyenlíthetjük a kontrasztot és a színeket az *Auto Levels* és az *Auto Colors* segítségével – ezek egyébként ugyanúgy működnek, mint a Photoshopban.

Az ilyen jellegű szerkesztéseket minden esetben a kép másolatán hajtja végre a program – s erre figyelmeztet is –, így

az eredeti megmarad, és bármikor visszahívhatjuk a kiindulási állapothoz.

LEGYÜNK KREATÍVAK!

„*Ez a kép olyan jól sikerült, hogy egy utazási iroda prospektusában is megállná a helyét!*” Ismerős a mondat? Nos, miért is ne használnánk fel igazán szép képeinket valamilyen kreatív célra? Készíthetünk például üdvözlőkártyát, amelyet barátainknak postázhatunk, vagy éppen képes naptárt nyári élményeinkről, hogy a téli hónapokban is kellemes emlékeket ébresszen.

A Photoshop Album ebben is partner, hiszen a *Create* és a *Share* pont alatt megtaláljuk a szükséges sablonokat, ahová már csak a fotókat kell beilleszteni, sőt ezeken kívül diavetítést (*Slide Show*), elektronikus üdvözlőt (*eCard*) vagy webes galériát is létrehozhatunk a program segítségével. Az elektronikus albumot és diavetítést PDF állományként

hozza létre a program, így azt bárki élvezheti, akinek gépére telepítve van az ingyenes *Acrobat Reader*.

A webes képtár természetesen az interneten elterjedt HTML formátumú fájlokból áll, de amellett, hogy ezeket a program automatikusan elkészíti, gyárt minden egyes képhez bélyegképet is, hogy az interneten könnyebb legyen böngészni. Mindezeket összevetve a Photoshop Album jó választásnak ígérkezik mindazoknak, akik egyszerű, gyors és könnyen kezelhető megoldást keresnek digitális fotóik kezelésére. Különösen, hogy az ára sem ígérkezik túl magasnak (előzetes híreink szerint 20ezer forint körül lesz).

JAKAB ZSOLT

INGYENSAROK

A TOPLISTA FOLYTATÓDIK

Múlt havi számunkban szemezgettünk a tavalyi év legnépszerűbb ingyenesen használható programjai közül. Akkor ígértük, hogy később visszatérünk helyhiány miatt kimaradt multimédiás és rendszerprogramokra. Kicsit túlteljesítve a tervet, e hónapban olyan, pillanatok alatt népszerűvé váló programokból is csemegéztünk, amelyek csak az év utolsó negyedében láttak napvilágot, így még nem érhettek a letöltési toplisták élére, de már jelenleg is ott vannak az élmezőnyben.

WINAMP3 – A MULTIMÉDIA-ZSENI

A múlt év egyik régóta várt programja a Winamp új verziója volt (☛ CD MELLÉKLET). A rendkívül sikeres 2.x változatok után alapjaitban újraírták a szoftvert, ám a harmas verzió erősen megosztotta a rajongótábort. Lassabb, és némileg nagyobb erőforrás-igényű lett az érdemi munkát végző lejátszómotor, a lecsérélhető felhasználói felületet pedig XML alapokra helyezték. Ettől a program

Lehet, hogy döcögős a Winamp 3 új felületmotorja, de az eredmény nagyon látványos

kissé nehezkesebben indul, és néha így is viselkedik, ám ez főleg csak a régebbi, gyengébb gépeken okozhat igazi problémát. Mindezért kárpótolnak a videók lejátszásának képessége, illetve a jelentősen továbbfejlesztett lejátszási listák.

DIVX 5.03 – A LEGALITÁS KÜSZÖBÉN

Ez ugyan már idejű újdonság, de maga a DivX kodek az elmúlt években forradalmasította a számítógépes videózás világát. Fejlesztése némileg illegális módszerekkel indult, alapjai a Microsoft-féle MPEG-4 formátumra épültek, ám az ötös verzió készítésénél előlről kezdték a munkát, így kikerült belőle minden olyan kódrészlet, amely más tulajdonában volt. Ettől függetlenül a jelenleg elérhető MPEG-4, DivX és Xvid kodekek nagyon közeli rokonok, mondhatni testvérek (☛ CD MELLÉKLET).

Az ötös sorozat megjelenése rengeteg újdonságot hozott a DivX világába. Különvált a teljesen ingyenesen használható verzió

a professzionális, megvásárolható változattól. A különbségek leginkább a filmkódolásban mutatkoznak, így főleg azokat érintik, akik nemcsak néznek ilyen formátumú videókat, hanem

szeretik barkácsolgatni házi videofelveteleiket. A Pro verzióba néhány olyan, a képminőséget befolyásoló lehetőséget is beépítettek, amellyel a hozzáértő tovább javíthat a végeredményen.

ZOOM PLAYER 2.90 – A „FELÜLETES” LEJÁTSZÓ

A Zoom Player (☛ CD MELLÉKLET) minden bizonnyal a múlt év egyik legsikeresebb videolejátszó programja. Népszerűsége nagyban köszönhető remek képességeinek, cserélhető felületének, egyszerű kezelhetőségének. A kiváló program önmagában is csak egy felület, úgynevezett *front-end* a számítógépre telepített *DirectShow* szűrőkhöz, így a Media Player teljes repertoárját képes lejátszani. Ha rendelkezünk a DVD-k lejátszásához szükséges *DirectShow* kiegészítővel, elbaldogul az ezüstszínű korongokkal is. Funkcióit tekintve tudása megegyezik a megvehető professzionális DVD-programokkal, tehát többféle sebességgel képes lejátszani a filmet, tisztességesen böngészhetünk a DVD-k menüjében, közvetlenül elérhetjük az egyes fejezeteket, és az információkat jól használható, OSD jellegű (*On Screen Display*; képernyőn megjelenő) üzenetek formájában kapjuk. Tartogat néhány érdekes meglepetést. Például a *DVD Overlay Color control* funkcióval a lejátszás színeit finomhangolhatjuk.

VIRTUALDUB 1.4.13 – A FÉLPROFI VIDEOVÁGÓ

Magazinunkban bemutatottuk már, így a videózás iránt érdeklődő olvasóink előtt sem ismeretlen a nagyszerű videoszerkesztő: a VirtualDub (☛ CD MELLÉKLET). A főleg AVI kiterjesztésű állományok rögzítésére, vágására, szerkesztésére szolgáló program nem rendelkezik a drága, professzionális termékek (pl. Adobe Premiere) képességeivel, de amit tud, az legtöbbször bőven elegendő. A leggyakrabban fájlok összefűzésére, áttömörítésére használják, de például remek lehetőség arra is, hogy a videókból egy-egy képkockát kivéve azokat illusztrációként használjuk (a képlomás általában nem működik a médialejátszóknál). Képes kötegelt feldolgozásra, így a kívánt műveletek akár nagyszámú

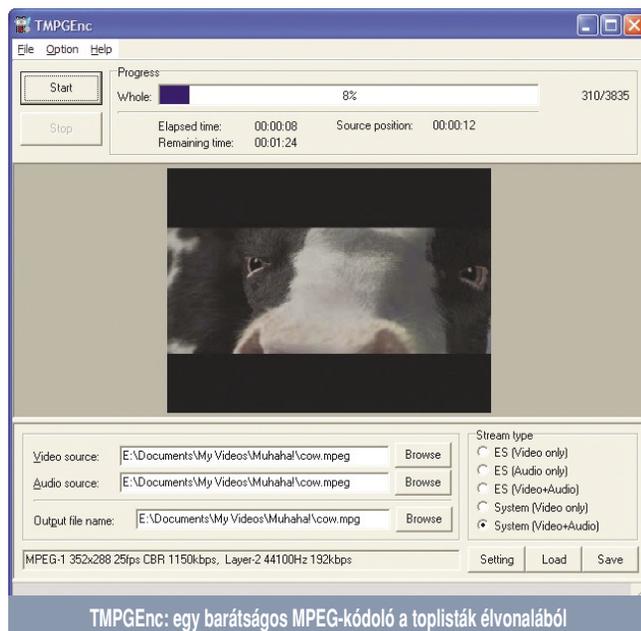
Rögzítés, szerkesztés, effektsók: a VirtualDub kiváló program videóink „karbantartásához”

könnyen használható szűrőrendszer segít. Ez olyan külső beépülőmodulokból áll, amelyek különböző speciális effektsók előállítására, a képminőség javítására vagy egyszerűbb dolgokra (például feliratozás) használhatók. A szintén ingyenes szűrőfejlesztő csomag segítségével bárki készíthet ilyen modulokat; az interneten elég sok érdekesre, izgalmasra bukkanhatunk.

TMPGEnc 2.5.10 – MPEG-MESTER AZ ÉLVONALBÓL

A furcsa nevű TMPGEnc (azaz *Tsunami MPEG Encoder*) egyfolytában a letöltési listák élvonalában található, ami – tekintve a tulajdonságait – egyáltalán nem meglepő. Az egyik legjobb használható MPEG-kódoló, amely ráadásul félig-meddig ingyenes is. Elsődleges tevékenységi köre, hogy AVI állományokat alakítson át MPEG-1, azaz VideoCD és SCVD formátumba. A program képes a DVD-ken használt MPEG-2 kódolásra is, de ezt már nem ingyen: 30 napig kísérletezhetünk vele, mielőtt kifizetnénk (☛ CD MELLÉKLET).

Az ismert fájl típusok a konvertáláshoz szükséges legfontosabb paramétereket tartalmazó sablonállományok formájában vannak jelen. Minden típusnál csak annyit módosíthatunk ezeken, amennyit az adott formátum megenged. Így például VCD-kompatibilis

TMPEGnc: egy barátságos MPEG-kódoló a toplisták élvonalából

MPEG esetén egyáltalán nem férünk hozzá a kódolási paraméterekhez, hiszen azok nagyon szigorúan definiáltak. Ám dönthetünk a művelet során alkalmazott kép-váltás-felismerési módszerről – ezzel egyensúlyozhatunk a képminőség és a feldolgozás

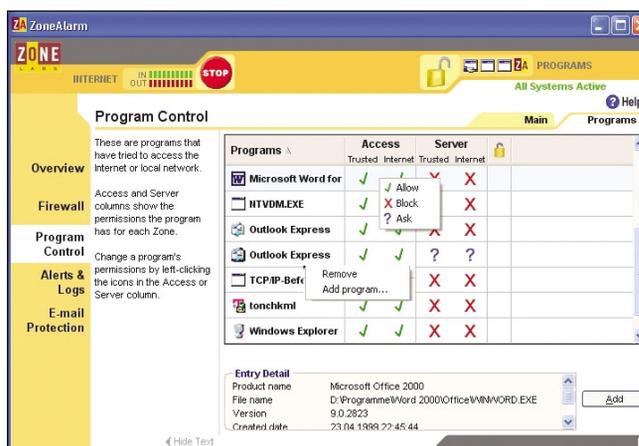
állományon is elvégezhetők.

Mínt hogy a kép- és a hangsáv szétválasztható, igényeinknek megfelelően módosíthatjuk az egyiket; általában a hangot a kép alatt (zajkiszűrés, háttérzene hozzáadása, újrakódolás más formátumba stb.). A képanyag manipulálásában

sebessége között –, valamint a képarány megtartásáról, avagy az adott formátum felbontásának megfelelő torzításról; a hanganyag normalizálásáról; az előszűrők alkalmazásáról.

ZONEALARM 3.1.393 – MEGBÍZHATÓ VÉDELEM

Más vizekre evezünk, a biztonságtechnikai programok világába. Hároméves pályafutása alatt a ZoneAlarm (☛ CD MELLÉKLET) meghódította a világot, és így minden idők egyik legnépszerűbb személyi tűzfalává vált. Köszönhető ez annak, hogy kezdettől fogva elérhető volt otthoni használatra szánt ingyenesen verziója: ez ugyan kevesebbet tud, mint professzionális változata, de mindig jelentős, megbízható védelmet nyújtott számítógépeink számára. Teszi mindezt úgy, hogy könnyen átlátható, barátságos felületét nagyon egyszerű használni még azoknak is, akik vajmi keveset tudnak az internet háttéréről. Renделkezik beépített e-mail-figyelési képességgel is, így ezen a téren szintén fokozza

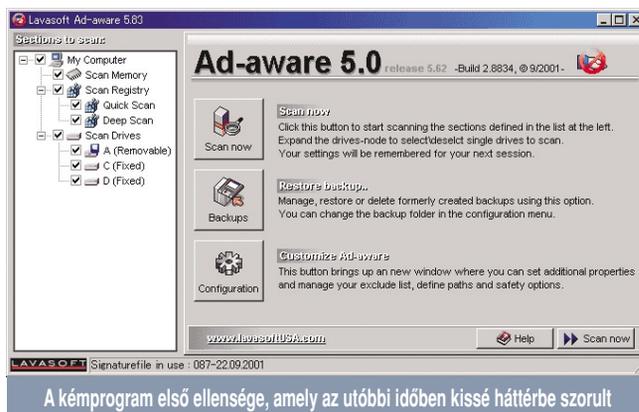

ZoneAlarm: kiváló tűzfal, amelyre az internetet nem túl jól ismerők is rábízhatják számítógépeiket

biztonságunkat. Habár a nemrég megjelent harmas verzió több új funkcióval a fejlesztők egyértelműen az üzleti szféra felé fordultak, a korlátozott eszközkészletű ingyenes változat továbbra is elérhető és megbízható.

AD-AWARE 5.83 (6.0) – A KÉMGYILKOS

Amióta kiderült, hogy elmés programozók sokszor kémkódokat rejtenek programjaikba, illetve hogy az interneten naponta tucatnyi cég árgus szemekkel igyekszik figyelni böngészési szokásainkat, erősödött az igény az ezekkel szembeni védekezésre is. Az Ad-aware volt az első olyan ismert segédprogram, amely felvette a harcot a személyes információkat kijuttató kódokkal, a hirdetések letöltő és futtatató megoldásokkal (☛ CD MELLÉKLET).

A kémprogram első ellensége, amely az utóbbi időben kissé háttérbe szorult

Galaktikus Winamp3-felületek

CD!

A Winamp3-ról készült kép a lejátszó Mercury nevű felületét ábrázolja, amely R. Peter Clark munkája. A Naprendszer sorozat két elkészült tagja megtalálható a <http://www.rpeterclark.com> címen, illetve CD mellékletünkön.

A sorozat készülő Vénusz nevű felülete ▶

Használata nem igényel komolyabb ismereteket: indítása után kiválaszthatjuk, hogy számítógépünk melyik bugyrát járja végig. Bravúros módon sok esetben úgy tudja hatástalanítani ezeket a részeket, hogy a program eredeti, hasznos funkciói nem csorbulnak (azért akad néha ellenpélda is). A program időről időre megújult, az újabb verziók frissített tudásbázissal, korszerűsödő módszerekkel rendelkeztek. Az 5.83-as verziót azonban tavaly nyár óta nem frissítették, ami egy ilyen jellegű programnál szinte megengedhetetlen. Így a netezők figyelme olyan más termékek felé fordult (például: *Spybot S&D*), amelyek naprakészek az aktuális fenyegetésekkel szemben. Az Ad-aware a februárban megjelent 6-os verziójával próbálja visszahódítani régi rajongóit.

REGCLEAN 4.1A – IN MEMORIAM '98

Mozdulunk tovább a biztonsági programoktól az általánosabb segédprogramok felé. A nagyszerű RegClean egykor a rendszerleíró adatbázis (*registry*) alapvető karbantartó eszköze volt. Lévéen, hogy a Windowsokban a mai napig nincs megoldva valamely telepített program százszázalékos eltávolítása, a RegClean az adatbázisban maradt ilyen jellegű „szemetet” távolította el jó hatékonysággal. Az idő már persze jócskán eljárt felette, de még ma is igen népszerű. Legutóbbi verziója még 1998-ban készült, így elsősorban a Windows 98-hoz használható (← CD MELLÉKLET). Minimális hozzáértést, inkább odafigyelést igényel, működése

a memóriából a nem feltétlenül szükséges tartalmakat. Elsősorban akkor van jelentősége, ha ritkán kapcsoljuk ki gépünket, de közben sok programot indítunk el és zárunk le. A mai napig igen kétséges, mekkora hatással is vannak a rendszerteljesítményre, illetve a stabilitásra az ilyen jellegű szoftverek. Ennek ellenére az egyik legnépszerűbb kategóriát alkotják a letölthető segédprogramok között.

ICQ LITE ÉS ICQ Pro 2003A – HÉTÉVNYI BÉTA-VERZIÓ

Végül egy igazi veterán: az ICQ tekinthető minden üzenetküldő és csevegő-program elődjének. 1996-ban a négy izraeli fiatalember által alapított Mirabilis cég állt elő ezzel az ötlettel: ez volt az ICQ első változata. A hihetetlenül népszerűnek bizonyult első kiadást egyre szélesebb körű tudással felvértezett újabb és újabb verziók követték, míg végül a világsikert meglovagolva az egész céget programostul lenyelte az America OnLine (ahogy a Winampet is). Mostanság két változattal van jelen az interneten: a folyamatosan fejlesztett alapprogram mellett megjelent egy finomított „Lite” változat, amely csak a legalapvetőbb szolgáltatásokat nyújtja,

ellenben látványos, könnyen használható felülettel látták el (← CD MELLÉKLET). Kezdőknek, illetve mindazoknak nagyon ajánlható, akiknek nincs szükségük az ICQ gigantikus képességeire – hiszen a hajdani egyszerű programocskára robusztus, mindenre képes monstrummá nőtte ki magát, éppen csak vacsorát nem főz. Ez pedig nem mindenkinek tetszik, aminek ékes bizonyítéka, hogy megjelenése óta a Lite verziót többen töltik le, mint a sima ICQ-t. Bár felhasználói bázisa valószínűleg ma is a legnagyobb, kissé eljárt felette az idő, s ezt az újabb és újabb béták sem tudják feledtetni (sosem készült belőle végleges változat, hét éve csak alfa- és béta-verziók jelennek meg).

JAKAB SZABOLCS

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A cikkben említett programok természetesen megtalálhatók CD mellékletünkön, ám ha valaki több információra vágya valamelyik programmal kapcsolatban, nézzen szét az alábbi weboldalakon!

Winamp:	http://www.winamp.com
DivX:	http://www.divx.com
Zoom Player:	http://www.inmatrix.com
VirtualDub:	http://www.virtualdub.org
TMPGEnc:	http://www.tmpgenc.net
ZoneAlarm:	http://www.zonelabs.com
Ad-aware:	http://www.lavasoft.de
RegClean:	nincs hivatalos weboldala
FreeRAM XP Pro:	http://www.yourwaresolutions.com
ICQ Lite és Pro:	http://www.icq.com/download/

Web Applications Testing v2.0

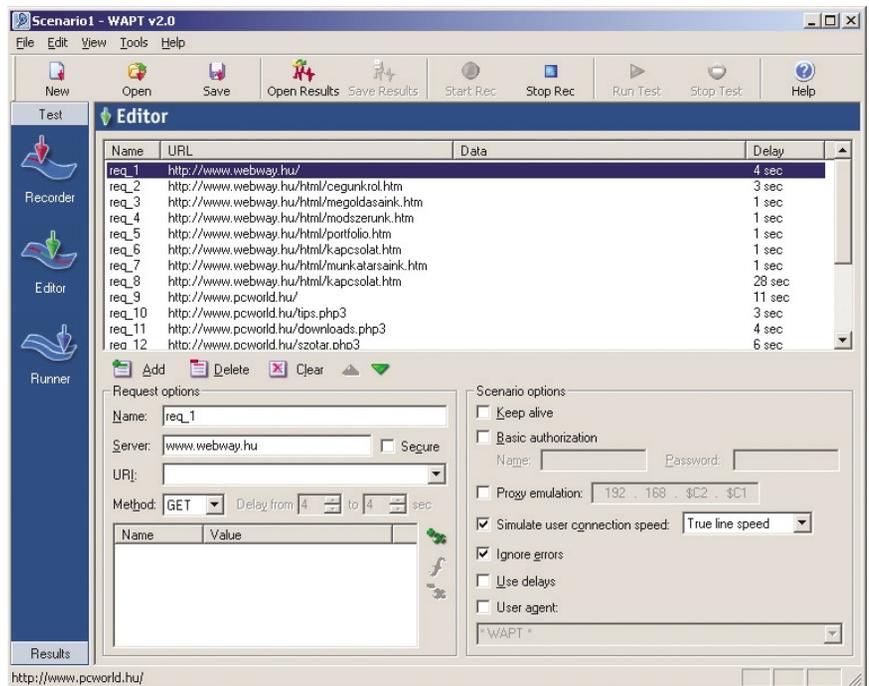
Stresszes idők

Sok olyan segédprogram található a világhálón, amely elsősorban a szerver-üzemeltetők, illetve programozók számára nyújt segítséget. Az orosz Novosoft által decemberben piacra dobott Web Applications Testing 2 szintén e kör számára lehet érdekes. Olyan tesztprogramról van szó, amely szerverek, internetes kapcsolatok stabilitását, teherbírását vizsgálja.

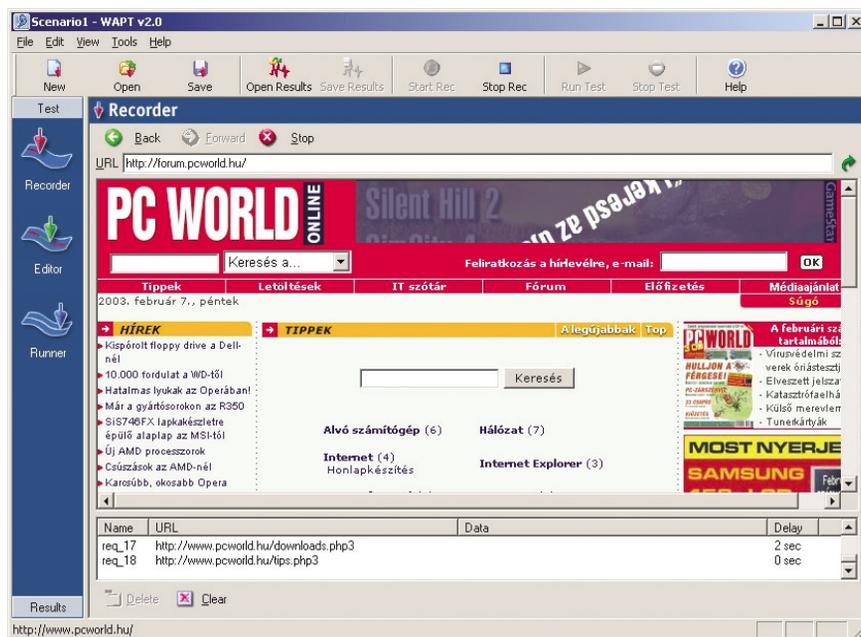
A WAPT névre hallgató segédprogram könnyen használható, megbízható, informatív és igen olcsó lehetőséget biztosít weboldalak, illetve kiszolgálók teljesítményének és megbízhatóságának vizsgálatára. Kiválóan alkalmas arra, hogy az úgynevezett stresszteszt segítségével megkeressük weboldalunk gyenge pontjait, megnézzük az egyes oldalak elérésének idejét, a forgalmazott adat mennyiségét. Vizsgálati lehetőségei igen szélesek, módszerei jól parameterezhetők.

A program indítása után szemünk elé kerülő látványt közepén egy böngészőablak uralja, baloldalt három ikon láthatunk, amellyel a szoftver három üzemmódja közt váltogathatunk, míg felül egy módosított ikonsort találunk, néhány szokatlan ikonnal. A szoftver három működési módja együttesen igazán hatékonyan alkalmazható teszt-eszközt szolgáltat.

Első lépésben a Recorder móddal tanácsos megismerkedni. Ekkor a középső

Kézzel szerkeszthető lépések

Böngészés közben rögzíti a lépéseket

részen uralkodó valós, de egyszerűsített webböngésző játssza a legfontosabb szerepet. A Start Rec gombbal indítva el a műveletek rögzítését, a program a böngészőben történő minden lépésünket felveszi egy listába. A későbbiekben ezeket hajthatjuk végre több felhasználó alkalmazásával, tetszőleges ismétlésszámmal, késleltetéssel.

A finomhangolásra készült az Editor szerkesztő mód. Ekkor egymás alatt láthatjuk a lépéseket, míg a képernyő alsó felén a hozzájuk tartozó adatok tekinthetők meg. Ezeket átszerkeszthetjük,

módosíthatjuk, vagy akár manuálisan is felvehetünk újakat, esetleg törölhetünk régiakat. A sorrend szintén megváltoztatható. A sávszélesség szimulálására is lehetőséget kínál a program. Redukálhatjuk továbbá tényleges kapcsolatunk lehetőségeit annak érdekében, hogy megnézzük, hogyan is találkozhat a kérdéses oldallal például egy modemes felhasználó.

A harmadik üzemmód – a Runner – az összeállított teszt futtatási körülményeit hivatott hangolni. Itt adhatjuk meg, hány felhasználót szimuláljon a rendszer, milyen iterációs lépésekkel, hány tized másodperces késleltetést alkalmazzon a felhasználók közt. Meghatározhatunk olyan naplóállományokat is, ahová a vizsgálat eredményét rögzíti.

A szerkesztő és a tesztfutató résszel érdemes alaposan megismerkedni (működésük megértéséhez is kell egy kis kísérletező hajlam). Próbálkozásaink során legyünk óvatosak a felhasználók

Futtatási paramétereket adhatunk meg

és az iterációk számával, mert könnyedén hatalmas adatforgalmat okozhatunk magunknak! Különösen igaz ez, ha köteleggel, több ízben is végrehajtunk egy tesztsorozatot. Persze az igazi teljesítmény- és stabilitásteszt végrehajtásakor nem szabad fukarkodni, hagyni kell rendesen kimelegedni a rendszert, csakis így kaphatunk valóban használható adatokat.

A kapott eredményeket többféle módon tárja elénk a szoftver. Egyrészt megpróbál látványos grafikai prezentációt mutatni az eredményekből, de ahhoz, hogy igazán értelmes grafikont tudjon előállítani, olyan feladatokat is kell végrehajtani. A másik lehetőség a szöveges eredményablak, amelyben rengeteg információval szembesülhetünk.

Mindenképpen szót kell még ejteni az igen kevés hangolási lehetőséget nyújtó *Settings* menüpontról, amely az *Edit* menü alatt kapott helyet. Itt a program bejelentkezési paramétereinek állítása a legfontosabb (választhatunk HTML 1.0 és 1.1, illetve SSL 2.0 és 3.0 közül). Nagyon fontos: ha proxy szervert használunk, azt is itt kell meghatározni! Ez a program elsősorban nem a hétköznapi felhasználók számára készült. Sokkal inkább fejlesztői segédeszköz, amely weboldalakat vagy komplett szerverek teljesítményének feltérképezésére szolgál. Persze olyanok is jól alkalmazhatják, akik internetes kapcsolatuk minőségével elégedetlenek valamely szerver vagy szervercsoport irányában. Meggyőződhetünk arról, hogy kiszemelt „ingyenes” szolgáltatók szervere hogyan bírja az igénybevételt. De HTML-oldalakat hobbiból fabrikálók számára is hasznos segítség lehet.

Termék:	Web Application Testing 2.0
Kiadó:	NovoSoft (Oroszország)
Ár:	kb. 60 000 Ft (250 dollár)
Web:	http://www.novosoft.us/ http://www.loadtestingtool.com/

JAKAB SZABOLCS

Pinnacle Expression

Házi videodaráló

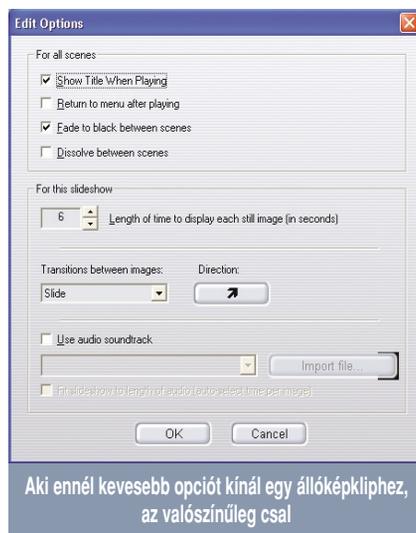
Akadnak talán, akik úgy gondolják, hogy a számítástechnikát csak mágusok érthetik és művelhetik. Van egy jó hírünk: ez az idő már rég elmúlt. Ha egy pillantást vetünk a Pinnacle Expressionre, kiváló példáját láthatjuk annak, hogyan lehet eredetileg bonyolult dolgokat olyan egyszerűvé tenni, hogy az eddig félelemmel idegenkedőknek is megjöjjön hozzá a kedvük.

Megjelenésében számos hasonlóságot mutat a program a lényegesen összetettebb Studio 8 szoftverrel, valószínűleg sok közös van bennük valahol rendszer- és programozásszinten, ám szemléletükben nagyban eltérnek. Ha valaki már a Studiót is „felháborítóan” egyszerűnek találta, akár felejtse is el az Expressiont, amely maximálisan az egyszerűség jegyében készült. Rendelgetése a videoszerkesztés és lemezre írás, célközönségét pedig a hobbihasználók alkotják.

GAZDASÁGOS KISZERELÉS

Semmi felesleges sallanggal nem találkozunk a program indulásakor, a jól láthatóan nagy vezérlőelemekből kirakott főképernyő videolejátszó masinát formáz, legalábbis a képernyőt és a távirányítót. Itt tekinthető meg a kész – vagy éppen félkész – mű, az alsó sávon pedig nyomom követhetjük minőségbeállításainkat, illetve az aktuális projekt helyigényét. A csavar- kulcsos nyomógomb mögött állítható be, milyen minőségben készüljön el végül

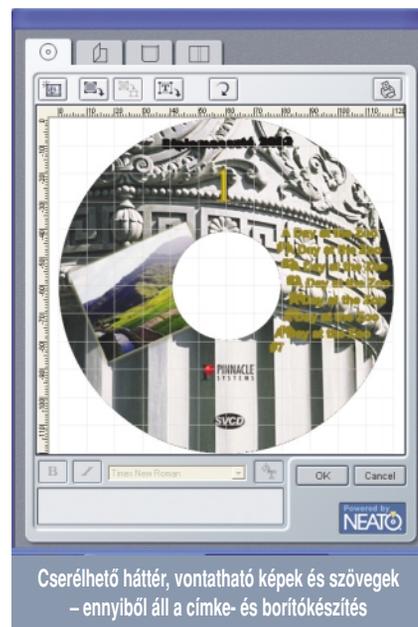
a munka, ehhez igazodik a kijelzőn is a szabad hely mérete. Lemezformátumként Video CD, Super Video CD és DVD választható, utóbbi két esetben befolyásolhatjuk a kódolás minőségét és egyúttal a helyigényét is. A nyers lemez kapacitását

Aki ennél kevesebb opciót kínál egy állóképklipehez, az valószínűleg csal

650, 700 megabájtban adhatjuk meg, DVD esetében ez az érték fixen 4,7 gigabájt. Szintén a főképernyőben adható meg a grafikus menü stílusa is: a jobb oldali galériából válogathatunk, igazán izléses elrendezések között.

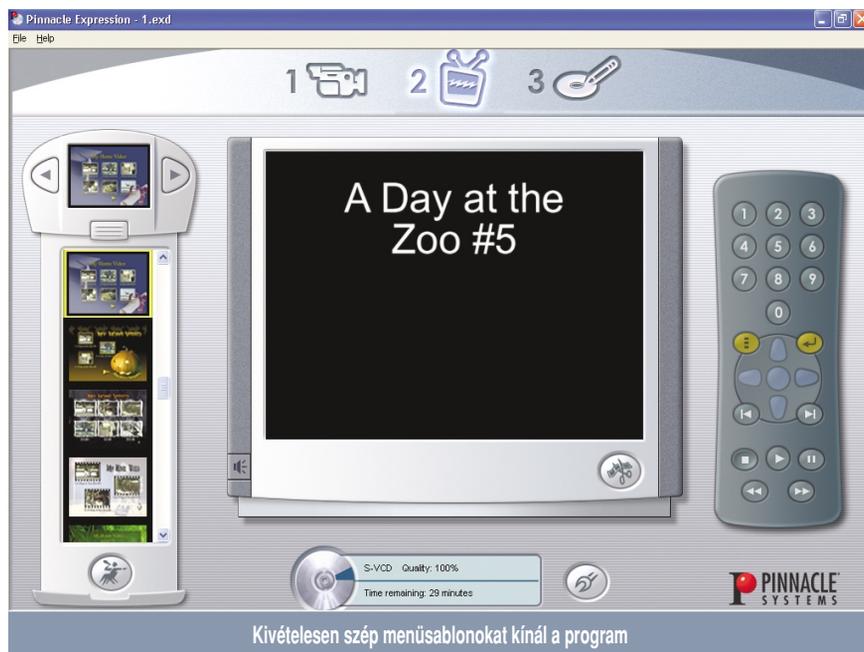
A legtöbb mai szoftverhez hasonlóan fázisokra osztva kezelhetjük a munkát, a főképernyőről visszaléphetünk a rögzítés üzemmódba, illetve előre, a lemez elkészítéséhez.

Rögzítési módban DV kameráról tölthetünk le képsorokat – erre utal az is, hogy szinte az egész oldalt elfoglalja egy vázlatos kameraábra –, vagy meglévő AVI, illetve MPEG állományokat használhatunk fel. Mivel állóképeket is behívhatunk, külső alkalmazással készített nyitó címdoldal is felhasználható. Többféle video- és képanyaggal is dolgozhatunk, ezek egy listán sorakoznak. Beolvasás és rögzítés közben automatikus jelenetfelismerést végez a program, azaz az egyes színhelyeket külön elemként kezelhetjük a szerkesztés során, szabadon megváltoztathatjuk tehát a sorrendet. A jelenetfelismerés módszere ugyancsak megadható: DV kamera esetén kiindulhatunk a szalagra rögzített időködváltásából is, kész állomány beolvasásakor pedig csak a jelenetek tartalmát vehetjük alapul. Első esetben a felvételgomb felengetésével zárul a csapó, a második módszer pedig elemzi a képi anyagot, és ez alapján deríti fel a váltásokat.

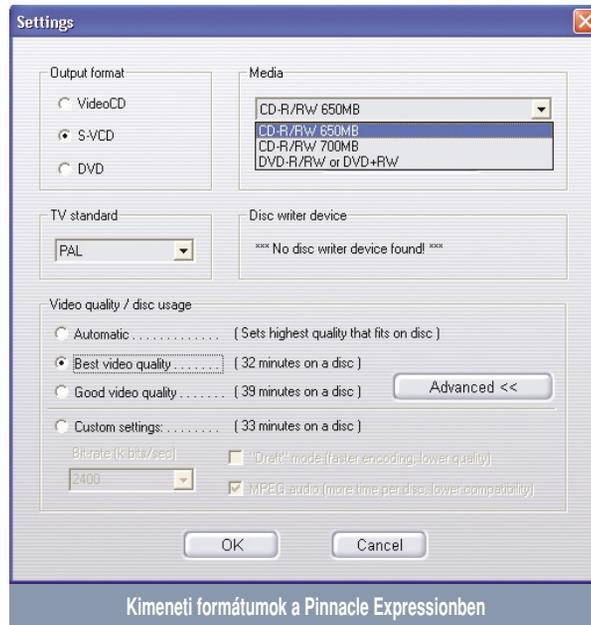
JÁTSZANI IS ENGEDD...

A főképernyőről hívható meg a program legtöbb variációs lehetőséget nyújtó része, az Edit Video (video szerkesztése) dialógus. Itt az egész forgatókönyv a szemünk elé tárul egy görgethető képlista formájában.

Minden nézőképet az adott jelenet egy képkockája reprezentál. Megjegyzendő, elég intelligensen jár el a program, a sok jelenetet megnyitó fade (feketéből áttűnés) szakaszokat nem veszi alapul a nézőkép kiválasztásához, ha mégsem tetszene a gépi eredmény, magunk is megadhatjuk a videóállomány tetszőleges képkockáját. Nem nyílik túl sok lehetőség a variálásra, egérrel vontatva átrendezhető a forgatókönyv sorrendje, valamint vágással és összeillesztéssel felülbírálnak a szakaszok automatikus kiosztását. Beállítható néhány globális, minden szakaszra érvényes opció: hogy megjelenjen-e a klipek címe (ez tetszőlegesen megadható, és feliratként funkcionál), a helyszínek közti átmenet pedig a klasszikus feketedésből álljon-e, vagy egymásba tűnjenek a képek.

Minden állóképünket egy kupacba rendezi a program, nem „szórhatjuk szét” azokat. Az előbbieken részletezett jellemzők mellett állóképeknél megadható még a képváltások közötti késleltetés, vagy kérhetjük, hogy a sebességet igazítsa a program

Kimeneti formátumok a Pinnacle Expressionben

Video CD esetén könnyen haladunk, DVD-minőségénél azért a legtöbbször fontolóra vennénk, hogy beruházzunk egy

Minimális szerkesztőeszközökkel áll rendelkezésre az Expression

a WAV vagy MP3 formátumú háttérzene hosszához. Itt már négyféle áttűnés is igénybe vehetünk, vagy dönthetünk azok véletlenszerű alkalmazása mellett. Csúszón néhány alapvető szerkesztőművelet – forgatás, tükrözés, kivágás, keretszín megadása és színekorekció – érhető el.

LISTÁM, LISTÁM, MONDD MEG NÉKEM

Íráskor már nincs más dolgunk, mint megnyomni a start gombot, s megkezdődik a lemez összeállítása. A nyersanyagok kódolásától függően időigényes a folyamat:

új CPU-ba. Nem csekély vigasztalást méríthetünk viszont a képminőségéből, ezen a területen abszolút nem lehet okunk panaszra. Sajnos gyárilag beépített CD-író modul dolgozik a program, ami nem túl sok meghajtót ismer, 24-szeres Plextor íróval – és a kompatibilitási lista tanúsága szerint a Plextorokkal például általában nem képes együttműködni. Ez annál is szomorúbb, mert így csak az átmeneti állományokból dolgozva tudunk CD-t, illetve DVD-t „eszkábnálni” (ezek a *Dokumen-*

tumok Pinnacle Expression mappán belül található, projektenként elkülönítve). A teljes lista naprakészen olvasható a www.pinnacle.com címen az *At Home* → *Expression* → *Product Support* → *CD/DVD Burners* menüpontok alatt. Az aktuális adatok másolata megtalálható CD mellékletünkön is (← **CD MELLÉKLET**).

Szintén nagy vonalakban kezelhető a címszerkesztő modul, segítségével nemcsak a korongra, de a tokba valókat is megtervezhetjük, legyen szó akár DVD-tokról is (CD-címkéző készlet

mellékelve). Itt sem kell tartanunk a túlcicomázástól: éppen tucatnyi elrendezés közül választhatunk, majd a program a jelenetek elnevezéséből automatikusan állítja össze a listákat. Belenyúlhatunk a gépileg generált idillbe, új szövegeket

TIPP: CD/DVD írókra vonatkozó kompatibilitási lista a CD-n

és képeket illesztve be. Egységesen illeszkedik a modul a csomagba: nagyon egyszerű, és rendkívül gyorsan lehet dolgozni vele, ám túl sok variációs lehetőség nem áll rendelkezésünkre.

KINEK A PAP...

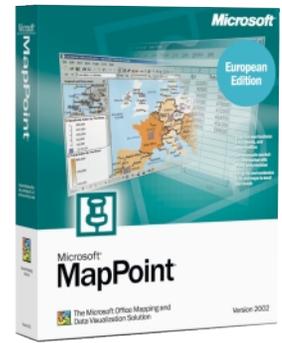
Mindent összevetve, ha a program ennél „nagyvonalúbban” dolgozna, már nem szerkesztőnek, hanem konverternek, darálónak hívnák. Így viszont ötvözi a két műfaj előnyeit: egyszerű használni, ugyanakkor azokat a funkciókat találjuk meg benne, amelyeket a házi videovágás során használnunk is kell majd. Aki szeret videót szerkeszteni, a munka minden buktatójával és pepecselésével, annak nem ajánljuk a Pinnacle Expressiont. De aki új a „szakmában”, és csak minimális kozmetikával szeretné lemezen viszontlátni felvételeit, az éppen most találkozott a lehető legolcsóbb és a célnak legmegfelelőbb alkalmazással.

EGRI IMRE

NÉV JEGY	Termék:	Pinnacle Expression
	Forgalmazó:	Axico Kft.
	Ár:	12 400 Ft
	Web:	http://www.axico.hu

Microsoft MapPoint 2002 European Edition

Térképet mindenkinek!

Gyorsan változó világunk kihívásai között élen jár az információk minél hatékonyabb közvetítése és feldolgozása. Ennek egyik erőteljes eszköze a grafikus adatábrázolás. Számos térképészeti megoldás siet a szűkebb és tágabb földrajzi környezetével mind gyakoribb és összetettebb kapcsolatba keveredő felhasználó segítségére – ezek közül most a Microsoft sokoldalú MapPoint termékét vettük szemügyre.

Sokféle térképészeti szoftvert találunk: a legegyszerűbb statikus város-térképektől a gépkocsikba épített vagy kéziszámitógépekre telepíthető, GPS-szel támogatott navigációs programokon át a településgazdálkodásban használt, bonyolult térinformatikai rendszerekig. Ezek szolgáltatásait a felhasználói célcsoport igényei határozzák meg: a Microsoft első sorban az üzleti felhasználóknak kínálja a MapPointot, de otthon és az oktatásban is egyaránt jó hasznát vehetjük – feltéve, ha tudunk angolul, mert a MapPoint honosítására jelen sorok írásakor nincs kilátás.

SOKSZÍNŰ

A MapPoint ugyan nem csúcshintű GIS (földrajzi információs rendszer) termék, de nem is holmi egyszerű útvonaltervező

A	B	C	D	E
1	megye	ladas		
2	Vas			
3	Baranya			
4	Békés			
5	Csongrád			
6	Heves			
7	Tolna			
8	Somogy	50		
9	Zala	283		
10	Nógrád	407		
11				

Száraz adatok az Excelben, amelyeket az *Intelligens Címke* segítségével a MapPointba küldve látványossá tehetünk

– bár párhuzamokat mutat azzal, és ilyen célra is kitűnően használható, sőt GPS- és kéziszámitógép- (PocketPC) támogatást is nyújt. A Microsoft kifejezetten az Office programcsomag kiegészítésének szánja, és egyedülállóan erős szálakkal köti össze a már megszokott alkalmazásokkal (Excel, PowerPoint stb.).

A termék koncepció kulcsfogalma az ún. „business mapping”, azaz üzleti célú térképészeti felhasználás. Ennek alapján a MapPoint szolgáltatásai három nagyobb csoportba oszthatók: a felhasználó hatékonyabban dolgozhatja fel és ábrázolhatja földrajzi vonatkozású üzleti adatait (*adatvizualizáció*), földrajzi információkkal és adatokkal bővítheti mondanivalóját (*térképes információ*), továbbá mindezt be is ágyazhatja megszokott dokumentumaiba (*Office-integráció*).

Emellett lehetőségünk nyílik útvonaltervezésre is, azaz megadott indulási és célhely között a MapPoint kijelöli a követendő útvonalat, majd (megfelelő beállítások esetén) mellékeli a várható üzemanyag-fogyasztást, a távolságot, valamint a járulékos költségeket is. Noha a MapPoint nem honosított termék, a hazai viszonyokkal elég jól megbirkózik (lásd *Magyar utak* című keretes írásunkat), bár az érdekes helyeket keresve inkább Nyugat-Európában mozog otthonosabban.

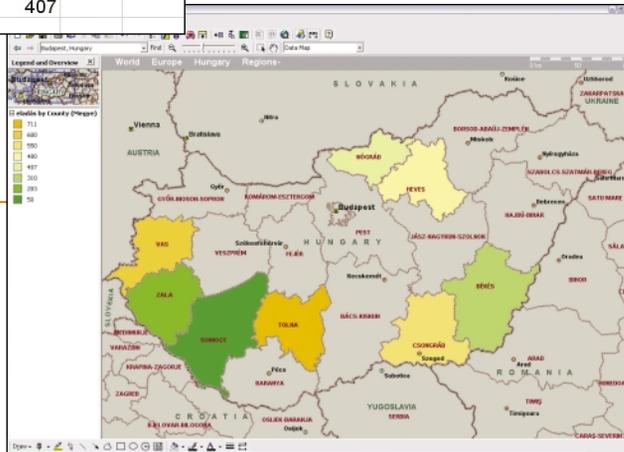
A mobilitás szolgálatában a MapPoint a már korábban említett támogatással lehetővé teszi az elkészült térképek, út-

a géphez kapcsolt GPS-vevőre van szüksége ahhoz, hogy ne érezze magát elveszettnek a világban.

ADATVIZUALIZÁCIÓ

Az adattérképező varázsló funkció segítségével ezerféle száraz adattípust alakíthatunk látványos térképekké. Az ábrázolni kívánt adatok függvényében különböző megjelenítések állnak rendelkezésünkre, például regionális árnyékolások, árnyékolt és eltérő méretű körök, szimbólumok, statisztikai torta- és oszlopdiagramok stb. A megfelelő ábrázolás kiválasztását követően adatforrásként a MapPoint beépített adatbázisait is használhatjuk (például egyes országok népességének előrejelzéséhez 2025-re), de külső adatforrást is megadhatunk. Ez utóbbi tipikusan Excel-táblázat: esetünkben egy megyei eladási statisztika adatait használtuk fel egy szemléletesebb térkép elkészítéséhez, és mindez csak néhány kattintásunkba került. Természetesen ennél sokkal bonyolultabb adatelemzésre is lehetőségünk nyílik. Például egy alaposan felkészített táblázatban feltüntethetjük a főbb vetélytársak értékesítési helyeit, az egyes területek háztartásainak átlagos jövedelmét, és mindezt térképre vetve, könnyebben megtervezhetjük, hol lenne célszerű új üzletet nyitnunk. Ha a fenti példa szerint új boltot nyitunk, és mondjuk, erre szeretnénk felhívni meglévő ügyfeleink figyelmét, akkor tovább ésszerűsíthetjük munkánkat. Felesleges összes ügyfelünknek közvetlen ajánlatot kiküldeni, elegendő csupán azoknak, akik, mondjuk, a leendő üzlettől számított 10 kilométeren belül vannak. Az ügyfelek címlistáját áttehetjük a MapPointba (rögzítőtüskés ábrázolással), majd leendő boltunk helye köré egy 10 km-es sugarú kört pattintunk, így a program ennek alapján már „tudja”, kik kerülnek a körön belülre, és kívánságra kigyűjti őket, például Excel-táblázatba exportálva.

A DTZ (*Drive Time Zones*) szolgáltatás lehetővé teszi, hogy adott területen, pél-

vonatok, ábrázolások kézigépre (pontosabban a *PocketStreets* minialkalmazásba) történő exportálását, a noteszgépen futó MapPoint tulajdonosának pedig csak egy,

dául egy városban és a környékén meghatározzuk azokat a részeket, amelyek autóval egy bizonyos időn belül – teszem azt 5, 10 vagy 20 perc alatt – elérhetők. Ez igen fontos lehet a vonzáskörzetek üzleti tervezésében. A MapPoint az út-

Vezetési időtartam-zónák (DTZ) Budapestre és környékére

hálózatok besorolásának és a vonatkozó sebességkorlátozásoknak a figyelembevételével rajzolja ki a zónákat, amelyeket akár egymás mellett is ábrázolhatunk, tetszés szerinti színekkel, az utak feltüntetésével együtt.

OFFICE-EGYÜTTMŰKÖDÉS

A MapPoint az Office család tagja, az alapprogramok aktív kiegészítője, így az átjárhatóság az egyes alkalmazások között nagyon erős és egyszerű. Az Excelben vagy a Wordben dolgozva az egyes földrajzi nevek intelligens címkéin (Smart Tags) elérhető a *MapPointba* exportálás parancs. Erre kattintva az adat átkerül a programba, és ott a jellegének megfelelő (egyszerű, statisztikai stb.) térképen jelenik meg. Az elkészült ábrázolások bárm-

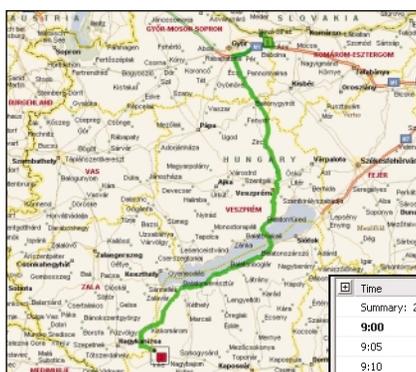
MAGYAR UTAKON

Természetesen kíváncsiak voltunk arra, mennyire állja meg a helyét a program egy kisebb, hazai települések közötti útvonal megtervezése során. Próbaképp terveztünk hát egy útvonalat Gönyőtől Varáslóig, egy átlagos közép kategóriás kocsifogyasztását és a hazai sebességkorlátozásokat véve figyelembe. A MapPoint Tihany-Szántódra és árkon-bokron át tervezett útvonala szerint ez mintegy 215 kilométer autózást jelent, cirka 3 óra alatt, amelynek során, 240 forintos benzinárral számolva, 3351 forintot locsolunk el. Aki nem hiszi, járjon utána!

lyikét a *Másolás* paranccsal egyszerűen a *Vágólapra* tehetjük, ahonnan (képként) beilleszthetjük, mondjuk, a PowerPointba.

ÚTVONALTERVEZÉS

A klasszikus térkép felhasználás minden napos eleme az autós útvonaltervezés.

Útvonalterv Gönyőtől Varáslóig, valamint instrukciók és adatok az útvonaltervezőben

Bár a Microsoftnak van kifejezetten erre a célra készült szoftvere is, azért a MapPoint sem marad le. A használható információkhoz persze némi előkészületre van szükség.

Megadhatjuk előre a távolság

mértékegységét, az egyes útvonalfajtákra vonatkozó maximális sebességértékeket, kocsink városi és országúti fogyasztását, az üzemanyag mértékegységét és az erre vetített árát vagy éppen a kilométerköltséget, hosszabb út esetére pedig a tervezett pihenők intervallumát. Ezek után csak ki kell jelölnünk a kiindulás helyét és a célállomást, majd egy kattintással részletes útvonalleírást kapunk, térképen bejelölt útvonallal, távolságokkal, időadatokkal. Ez alapértelmezésben a leggyorsabb elérést mutatja, de lehetőségünk van átterveztetni az útvonalat a legrövidebbre, vagy előnyben részesíteni egyes útfajtákat, például az autópályát. A kész térképeket és instrukciókat

Time	Km	Instruction	For
Summary: 214,9 kilometres (2 hours, 54 minutes)			
9:00	0,0	Depart Gönyű on Local road(s) (East)	4,3 km
9:05	4,3	At Nagyszentjános, bear RIGHT (South-East) onto Local road(s)	3,8 km
9:10	8,0	At Nagyszentjános, turn RIGHT (West) onto M1 [E60]	19,0 km
9:18	27,0	At Győr-II, turn LEFT (South) onto 82	68,0 km
10:09	95,0	Bear RIGHT (South) onto 8 [E66]	3,7 km
10:12	98,7	Turn LEFT (South) onto 73	12,1 km
10:21	110,8	Turn RIGHT (South-West) onto 71	7,9 km
10:28	118,7	Continue (South) on Local road(s)	6,0 km
10:35	124,7	*Check timetable* Take Tihany-Szántód (South)	
10:38	124,7	Take Local road(s) (South)	0,6 km
10:39	125,4	Bear RIGHT (South) onto Local road(s)	1,9 km
10:42	127,2	At Szántód-Fürdőtelep, bear RIGHT (South-West) onto 7 [E71]	74,8 km
11:38	202,0	Turn LEFT (South) onto Local road(s)	6,2 km
11:46	208,2	At Mihád, turn LEFT (East) onto Local road(s)	6,7 km
11:54	214,9	Arrive Varászló	
SUMMARY			
Driving distance: 214,9 kilometres			
Trip duration: 2 hours, 54 minutes			
Driving time: 2 hours, 51 minutes			
Cost: 3 351,85 Ft			

MICROSOFTOS TÉRKÉPÉSZETI TECHNOLÓGIÁK

Ahogy azt már az utóbbi időben megszokhatuk, az egyes Microsoft-alkalmazások egy-egy technológiai magra épülve egész családokká nőnek ki magukat. A MapPointtal sincs ez másképp: a cég a számos partner által szállított, fejlett térképészeti technológiákat különféle termékekben és szolgáltatásokban jeleníti meg. A technológia legjellegzetesebb „megtestesülése” a *MapPoint 2002* alkalmazás, amelynek európai kiadását teszteltük. Azonos alapokra épül a *Streets & Trips 2003*, amely komplex utazástervezést tesz lehetővé, több mint 800 ezer érdekes pontot és mintegy 9,5 millió kilométernyi úthálózatot tartalmazó adatbázissal. A 2 millió helységnevet feldolgozó *AutoRoute 2003* az európai autósok útvonaltervezését könnyíti meg. A PocketPC-tulajdonosokat a *PocketStreets* térképprogram kényezteti, a bárholon elérhető térképszolgáltatást pedig az *MSN Maps & Directions* biztosítja mindenkinek. A webfejlesztők számára a *MapPoint .NET Web Service* teszi lehetővé, hogy a weboldalakba útvonaltervező és egyéb térképszolgáltatásokat integrálhassanak.

Az MSN térképes weboldala szintén a MapPoint technológiáját alkalmazza

kinyomtathatjuk, vagy áttűthetjük PocketPC alapú kézisámítógépünkbe, s már indulhatunk is. A MapPoint rendkívül sokoldalúan használható, kézreálló alkalmazás, amelynek jó hasznát vehetjük az elemző irodai munkában éppen úgy, mint akár a külföldi családi nyaralás megtervezésében. Sokkal praktikusabb volna, ha elkészülne honosított változata, de az angolul értő hazai felhasználók számára így is kiváló munkaeszköz.

AJKAY ÖRKÉNY

NÉVJEGY

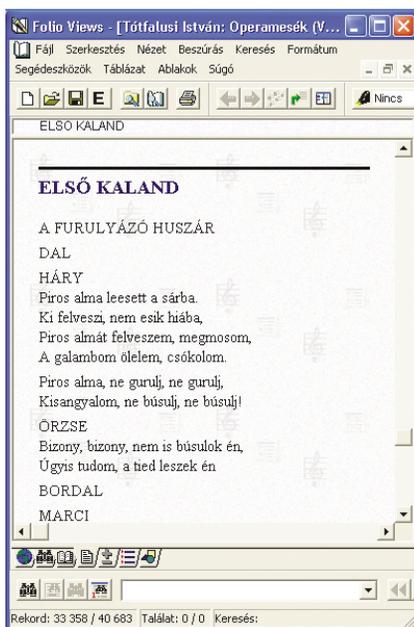
Termék: **Microsoft MapPoint 2002**
 Fejlesztő: **Microsoft**
 Ár: **75 000 Ft**
 Web: **http://www.microsoft.hu**

Operamesék

Hozzáértők szerint az opera olyan műfaj, amely vagy azonnal megérint bennünket, vagy soha nem tud igazán közel férkőzni a szívünkhöz. Sorsdöntő tehát az első találkozás, és nem árt, ha mi is illendően felkészülünk rá. Például úgy, hogy előre megismerkedünk a művek sztorijával, így nem az előadás közben kell bogozgatnunk a kusza cselekményszálakat, és teljes mértékben átadhatjuk magunkat a zene varázsának. Ebben a felkészülésben segít ez a nagyszerű kiadvány.

A *Tótfalusi István* kétkötetes könyvére épülő lemez 63 híres opera történetét ismerteti. Meg sem kíséreljük valamennyit felsorolni; legyen elég annyi, hogy *Mon-*

teverdi Orfeusz hazatérése című „ősoperájától” *Mozart, Wagner és Verdi* nagy művein át egészen *Bartók Kékszakállú-jáig* és *Gershwin Porgy and Bess-éig* a világ operairodalmának valamennyi klasszikus alkotása megtalálható a lemezen.

Az anyag szerkezeti felépítése és kezelése roppant egyszerű. Miután az ismertető részből kiválasztottuk az operát, először a zeneszerzőről és az opera keletkezésé-

nek körülményeiről olvashatunk, majd *Tótfalusi István* részletekbe menően és igen élvezetes stílusban elmeséli a sztorit. A szövegben kis ikonok jelzik, ha a történet adott pontjához valamilyen zenei részlet tartozik az operából. Összesen nyolcórányi MP3-as zenei anyag található a lemezen, és a gyönyörű áriák, duettek nemcsak az operameséken belülről szólaltathatók meg, hanem egy listáról külön is: munka közben akár háttérzeneként is hallgathatjuk őket.

Néhány kivételtől eltekintve felkerült a lemeze az operák eredeti nyelvű librettója is. Ez megint csak olyan kiegészítés, amely az operameséktől függetlenül is jól használható: például szövegeknyveket nyomtathatunk belőle, amelyeket az operába is magunkkal vihetünk. Végül helyet kapott a CD-ROM-on egy név- és szómagyarázat: mivel a klasszikus operaszerzők előszeretettel választottak műveik alapanyagául mitológiai és bibliai témákat, szükség is van egy ilyen kislexikonra, amellyel befoltozhatjuk általános műveltségünk esetleges hézagait.

KIADÓ: ARCANUM
FORGALMAZÓ: ARCANUM
ÉS A NAGYOBB KÖNYVESBOLTOK
ÁR: 3500 FORINT

Könyvek Könyve – hangos képes Biblia nem csak gyerekeknek

Az Arcanumnak nem ez az első Bibliával kapcsolatos kiadványa, de míg a Biblia-fordításokat és a bibliatudomány klasszikus alapműveit egybegyűjtő korábbi lemez inkább a kutatást és a Bibliában való tudós elmélyülést segítette, ez a lemez ismeretterjesztő jellegű, a *Könyvek Könyvével* való barátkozást szolgálja. Annyiban viszont hasonlít az első kiadványra, hogy hihetetlenül anyag-erős, a terjedelmes és szerteágazó szöveganyagon kívül rengeteg gyönyörű képillusztrációt és zenét tartalmaz.

Az összeállítás gerincét *Tótfalusi Istvánnak* korábban a Móra Kiadónál megjelent kétkötetes munkája alkotja, amely első részében a *Biblia* eseményeit meséli el, a másodikban pedig

történeti keretbe ágyazza az eseményeket. *Tótfalusi* nagyszabású történeté formálja a bibliai anyagot, olyan történetté, amelynek olvasásában akár a gyerekek is örömeiket lelhetik. A lemeze *Tóth Géza* előadásában hangzó anyagként felkerült a Biblia tekintélyes része is, vagyis a fejezetek elején eredetiben is meghallgathatjuk azt a részt, amelyet *Tótfalusi* a továbbiakban elmesél. Ezenkívül a fejezetek elején gazdag illusztrációs anyagot találunk metszetekből, illusztrált bibliákból (ezek válogatása ugyancsak tematikus, kapcsolódik az adott szövegrészhez), és az élőkapsokra kattintva a *Biblia Károli Gáspár-féle* fordítását is behívhatjuk.

A szöveg második része fejezetről fejezetre haladva történelmi és vallástörténeti kommentárokkal látja el a Biblia szövegét, és megismertet a régészet, a történettudomány, a vallástörténet, valamint a bibliatudomány legfrissebb eredményeivel. A szemléltetésről itt néhány nagyszerű térkép gondoskodik. Végül a hasznos ismeretek mellé gyönyörű ajándékként kapunk ótörányi

klasszikus zenét is: *Händel Messiását* és *Mendelssohn Éliás* című oratóriumát, amelyet megszólaltathatunk a lemezen lévő szoftveres MP3-lejátszóval is.

KIADÓ: ARCANUM

FORGALMAZÓ: ARCANUM

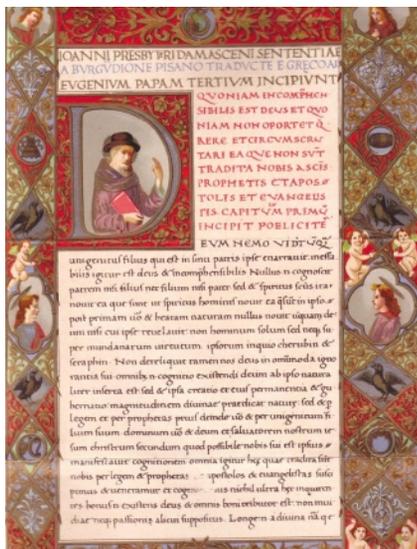
ÉS A NAGYOBB KÖNYVESBOLTK

ÁR: 3500 FORINT

A magyar irodalom története

A mai bölcsészek számára a „magyar irodalomtörténet” egyértelműen azonos a „Spenóttal”, azzal a gigantikus sorozattal, amely borítójának jellegzetes színéről kapta fura becenevét. A Spenótnak azonban voltak fontos előzményei, és ezek közül tett fel kettőt új lemezére az Arcanum. Az egyik a *Pintér Jenő* szerkesztette nyolckötetes *Magyar irodalomtörténet*, amelynek a középkortól az 1900-ig terjedő időszakot tárgyaló első hét kötete 1930 és

1934 között jelent meg, a XX. század első harmadát – benne *Babitsot*, *Kosztolányit* és *Móricz Zsigmondot* – feldolgozó zárókötet pedig 1940-ben. Pintér irodalomtörténete szintisztán szöveges anyag; annál színesebb, látványosabb viszont a másik kiadvány, a *Beöthy Zsolt* szerkesztésében a millennium tiszteletére megjelent *Képes magyar irodalomtörténet*, amely a kezdetektől nagyjából *Jókaiig* és *Madáchig* követi nyomon a magyar irodalom fejlődését, és címéhez híven tele van gyönyörű illusztrációkkal, kódexrészletekkel, régi metszetekkel és hasonló szépségekkel.

Betti

„Vendégségben a magyar Barbie-nál” – akár ez is lehetne a kiadvány alcíme. Betti ugyanis kísértetiesen hasonlít Barbie-ra; van neki mindene, ami az amerikai játékvilágsztárnak: sudár alakja, hosszú, szőke haja, ragyogó sportkocsija, sok szexis ruhája, sőt még egy seprűs szempillájú kicsi pónija is. És legfőképp van Bettinek egy takaros, úszómedencés háza: ide invitál bennünket ebben a játékban. Szvinges zenével nyit a lemez, majd a bevezető képek után Betti villája előtt találjuk magunkat. Innen léphetünk be a magyar Barbie birodalmába, hogy bejárjuk vele kies hajlékának minden szögletét: az előszobát, a nappalit, a fürdőszobát, a hálószobát, a gardrót, a galériát és a konyhát, a garázst, az istállót és a medence környékét. A helyiségekben apró játékok várnak ránk: ha a kurzorral – amely egyébként rúzs alakú – körbejárunk, és rákattintunk az egyes berendezési tárgyakra, azok megelevenednek, és különféle magánszámokat adnak elő; a parfümszóró pöffen egyet, a hűtőszekrényből kiugrik egy fagyasztott csirke stb. Ezenkívül minden szobában várnak ránk komolyabb játékok is: a nappaliban áttapétázhatjuk a falakat, a gardróbban segíthetünk Bettinek kiválasztani a délutáni randira szánt ruhát, a nappaliban névjegykártyákat tervezhetünk, a galériából beléphetünk a műterembe, ahol Betti rajzait alakíthatjuk át

Végül kiegészítésként bekerült az összeállításba egy angol nyelvű magyar irodalomtörténet is, az Angliában élő neves irodalomtörténész, *Czigány Lóránt Hungarian Literature* című átfogó műve. Ennek első kiadása 1986-ban jelent meg; a lemez már a frissen átdolgozott legújabb kiadást tartalmazza. A mű megjelentetésével komoly hiányt pótol az Arcanum, mert angol nyelvű magyar irodalomtörténet eddig még nem jelent meg CD-ROM-on.

KIADÓ: ARCANUM

FORGALMAZÓ: ARCANUM ÉS A NAGYOBB KÖNYVESBOLTK

ÁR: 3500 FORINT

egy rajzolóprogram segítségével, a garázsból motoros száguldozásra indulhatunk, az úszómedencében pedig egy úszkálós ügyességi játékot zavarhatunk le. Tartalmilag nagyjából ennyi a CD-ROM: ez talán nem túl sok, de a Barbie-rajongó kislányokat bizonyára boldoggá teszi.

A játék grafikai kivitele nem rossz, bár kissé eklektikus (a helyiségekben minden logika nélkül váltakoznak a két- és háromdimenziós objektumok), a zene kellemes, és az apró ötletek viszonylag mulatságosak. Összességében a lemez nem nyújt ugyan felkavaró élményt, de súlyos lelki bántalmat sem okoz – azokban a lányos családokban, ahol Barbie a sztár, biztos sikerre számíthat.

KIADÓ: DEXSOFT

FORGALMAZÓ: DEXSOFT

ÉS MÁS SZOFTVERFORGALMAZÓK

ÁR: 1990 FORINT

MÓRAY GÁBOR

Szélessávú internet-hozzáférés otthoni megosztása

A SZERVEREK MÁR A SPÁJZBAN VANNAK!

Ha valaki két-három évvel ezelőtt azt mondja nekünk, hogy otthonra szánt hálózati eszközökről azért fogunk írni, mert izgalmasnak találjuk a témát, akkor valószínűleg eléggé furcsán néztünk volna az illetőre. Sőt! Már az is elég lett volna, ha csak annyit mond, hogy „otthonra szánt hálózati eszközök”. A következő oldalakon pedig pontosan erre készülünk. Az ADSL és a hasonló szélessávú internetelési formák kezdenek annyira beférkőzni mindennapjainkba, hogy helyénvalónak éreztük bemutatni, mit lehet rádugni az UTP kábel végére otthon, esetleg egy kisebb irodában. Leleplezzük a csapdákat, segítünk a buktatók elkerülésében, elosztatunk pár tévhitet, és érintjük a felmerülő jogi kételyeket is.

Az emberi természet alapvető sajátossága, hogy könnyen megszokjuk a jót, és nagyon rövid idő alatt valami még jobbat szeretnénk. Nemrég még a telefonvonalon keresztüli internetelés is csodaszámba ment, ma már azonban ez már sokszor használhatatlanul lassú. Az olyan, széles-sávúnak mondható internetelés-típusok, mint az ADSL vagy a kábeltévé hálózatokon át működő rendszerek, mára már széles tömegek számára elérhetővé váltak, mind a fizikai telepíthetőség, mind a megfizethetőség szempontjából. Az analóg modemes megoldásoknál lényegesen gyorsabb hozzáférési lehetőségek előbb-utóbb beindítják a felhasználó fantáziáját, aki aztán olyanokon kezd el spekulálni, hogy „Mi lenne, ha nemcsak az én gépemről menne az internet, hanem a gyerek is tudná használni a sajátját?”, vagy „Jó lenne, ha mindenkinél menne a levelezés az irodában.” Technikailag ez mindenképpen lehetséges – és a ráfordítandó anyagiak közel sem olyan fájdalmasak, mint azt elsőre gondolnánk.

JOGI PROBLÉMÁK?

Mielőtt belemerülnénk a téma technikai részleteibe, fontos tisztáznunk a széles-sávú internet-hozzáférés megosztásának legális vagy illegális voltát. Szolgáltatója válogatja, hogy ki hogyan áll ehhez a kérdéshez. A legtöbben kategorikusan tiltják, hogy „a szerződésben meghatározottnál több számítógépet” kapcsoljunk a hozzáférési ponthoz. Az Axelero így fogalmaz:

...fontos tisztáznunk a széles-sávú internet-hozzáférés megosztásának legális vagy illegális voltát.

„A hozzáféréshez egy számítógép csatlakoztatható, üzleti vagy háztartáson kívüli LAN hálózaton történő megosztás, illetve szerverüzemeltetés nem megengedett, a szolgáltatáscsomag egy időben egy bejelentkezést tesz lehetővé”. A mi „józan paraszti” értelmezésünk szerint

a szolgáltató attól fél, hogy a szomszédoddal közösen használunk egy hozzáférést, esetleg kis irodán belül megosztjuk – arra pedig külön szolgáltatási csomagja van. Mivel bizonytalanok éreztük a megfogalmazást, az Axelerótól kértünk hivatalos állásfoglalást:

„A hivatkozott Axelero szerződésben található felsorolás jogi szempontból egyértelmű: az »egy számítógép csatlakoztatható« állítás jogi értelemben egyértelmű tiltást jelent. Természetesen jobban sérti

Kitűnő megoldást nyújtanak az itt bemutatott eszközök – hivatalos nevükön átjárók (gateway) vagy útválasztók (router) –, amelyek nagyjából maximum akkorák, mint két könyv egymáson.

a szolgáltató érdekeit, ha a lakossági piacról szánt (és a felhasználói szokások figyelembevételével oda árazott) terméket kifejezetten üzleti célra használják (például szerverüzemeltetéssel óriási forgalmat generálnak), mint ha a családon belül két gépet megosztva használnak. Sajnos azonban nem lehet egyértelműen meghúzni ezeket a határokat, ezért kerül a lakossági jellegű csomagokba az egyértelmű tiltás.

Továbbra is csak azt tudom javasolni, hogy ezt az eszközt igénybe venni kívánó felhasználók válasszanak olcsóbb, kis üzleti előfizetők számára kialakított ADSL csomagot. Az ilyen jellegű eszközök tömeges megjelenése esetén természetesen meg kell fontolnunk, hogy e szegmens számára alakítsunk-e ki megfelelő megoldást.”

HÁZI BARKÁCS

Mindaddig, amíg mindössze két gépet szeretnénk rákapcsolni hozzáférésünkre, viszonylag egyszerű dolgunk van. Lévé, hogy a modern operációs rendszerek képesek az internet-hozzáférés megosztására, csak annyit kell tennünk, hogy az egyik gépbe (szerver) beszerelünk egy második hálózati kártyát, és bármelyik számítástechnikai üzletben beszerezhető, olcsó, csavart UTP kábellel (crosslink) össze-

kötjük a második gép (kliens) hálózati kártyájával. Rövid konfigurálás után mindkét gépen élvezhetjük a világháló előnyeit. A dolog szépséghibája, hogy a „szervernek” működnie kell ahhoz, hogy a „kliens” elérje a netet. Ezenkívül még tűzfalsoftverrel és vírusirtóval is fel kell véteznünk mindkét gépet, ami nem olcsó mulatság (lásd 2001. decemberi számunkban a *Hálóban a hálóra* című írásunkat, ahol részletesen ismertettük az efféle megosztás technikai részleteit).

Előbb-utóbb terhekké válik az egymástól való függőség, és hamarosan felmerül egy önálló kiszolgáló iránti igény. Ha a klasszikus megoldást választjuk, és nekiállunk szervert építeni, akkor hamarosan szembesülünk a költségek kérdésével. Még ha egy „levetett”, 133 MHz körüli teljesítményű Pentium-gépet (amely már alkalmas a feladatra) állítunk is csatasorba, a ráfordítás – otthoni mércével mindenképpen, de még egy kis cég számára is – tetemes. Szükségünk lesz egy hálózati hubra vagy kapcsolóra (switch), operációs rendszerre a szervernek, a hozzáférés megosztását ellátó programra, tűzfalra, vírusirtóra és nem utolsósorban jókora adag szakértelemre. Ha pedig ingyenes Linux-disztribúcióra és szoftverbázisra építkezünk, akkor is a nyakunkba szakad a karbantartás nyűgje, oda kell figyelni a szerverre, hogy minden rendben van-e vele, forognak-e a hűtőventilátorai, ki-be kell kapcsolgatni, hogy ne menjen feleslegesen, rengeteg áramot fogyaszt, zúg és nagy. Kötvé hinnénk, hogy szerverszobát akar kialakítani bárki, akár ha jókora családi házban él is. Kitűnő megoldást nyújtanak az itt bemutatott eszközök – hivatalos nevükön átjárók (gateway) vagy útválasztók (router) –, amelyek nagyjából maximum akkorák,

Miért Hi-Grade notebook?
2 év garancia! + 2 év teljes körű biztosítás!
www.higrade.hu

FULL EXTRA

Ahhoz, hogy megértsük, mi az, amire ezek a berendezések képesek, némileg mélyebb technikai részletekkel is tisztában kell lennünk. Ha belenézünk egy új autó prospektusába, akkor számtalan, egyetlen mozaikszóval kifejezett tulajdonságot találunk, amelyek csak a beavatottaknak mondanak valamit. Jelen cikkünk alanyainál is hasonló a helyzet, így az a leghelyesebb, ha áttekintjük ezen gyakran előforduló „varázsigéket”. (Felhívnánk a figyelmet a cikkünk végén található szótárra, amely segítséget nyújt a szakkifejezések megértésében.)

X-Way Switch/X-port Switch – X-utas kapcsoló

A szolgáltatás nevében az „x” a készüléken található, a helyi hálózat számára kialakított Ethernet csatlakozók számát fedí. Ez a leggyakrabban négy, de léteznek például egy-, hat-, nyolc- stb. utas kivitelű berendezések is. Lévéen szó kapcsolóról, az aljzatokba közvetlenül kapcsolhatunk számítógépeket, de hubokat is.

Configurable DHCP server – konfigurálható DHCP kiszolgáló

Ez az a szolgáltatás, amely IP-címet rendel a kliensekhez, és a NAT (lásd a szótárat) segítségével lehetővé teszi, hogy több számítógépet is rákössünk szélessávú internet-hozzáféréseinkre, és egy időben üzemeltessük azokat. Ugyanezen szolgáltatás révén az útválasztó az egyetlen olyan berendezés, amely az internet felől „látszik”. Az, hogy az ADSL útválasztók DHCP-je maximum hány felhasználót kezel, készülékenként eltérő. Tízről akár kétszázötvenötig is terjedhet a skála. Az utóbbi esetet tekintjük csak elméleti maximumnak, mert ennyi felhasználót az ADSL áteresztőképességére szabadítani – azontúl, hogy a szolgáltatató tiltja – a mazochizmus kategóriába tartozik.

Internal Firewall – beépített tűzfal

Bár csak ennyire egyszerű lenne egy hatásos tűzfal, hogy egy útválasztóban „elférjen”! Egy „igazi” tűzfal (szerver) három feladatot lát el: IP-címtranszlációt a mögötte található hálózat gépei számára – ez az, amit az útválasztó beépített NAT-ja tesz – és csomagszűrés, valamint az adatforgalom vizsgálatát. Az előbbi feladatot ellátja az útválasztó, míg az utóbbit nem. Éppen ezért ez utóbbi teendőit tanácsos egy fix IP-s hozzáférésnél (kábelnet) személyi tűzfalprogramra bízni, egy útválasztó mögötti hálózatban. Mindazonáltal pontosan az ADSL dinamikus IP-cím kiosztása az, amely miatt igazán nagy pechünknek kell lennie ahhoz, hogy egy webmetsző (hacker) pont minket találjon meg a hálón. Egy szó, mint száz, a semminél lényegesen jobb a beépített „tűzfal”, de ne bízunk meg benne feltétel nélkül.

Az áruk a „házi szerverekéhez” képest pedig egyenesen jutányos! Amint arról majd önök is meggyőződhetnek, ezek az apróságok elképesztően sok szolgáltatást nyújtanak – persze azt is látni kell, hogy ezek a kis berendezések csupán néhány gép kiszolgálására alkalmasak, tíz gépnél nagyobb hálózatot nem mernék rájuk bízni; sem forgalmi, sem biztonsági okokból.

TESSÉK VÁLASZTANI!

Pontosan azért, hogy a szélessávú internet-hozzáférést megosztó eszközök operációs rendszer-függetlenek legyenek, konfigurálásuk általában saját HTML-felületükön át történik. Mindössze csatlakoztatunk kell őket gépünkhöz, böngészőprogramunkba beírjuk gyárilag előre beállított IP-címüket, megadjuk az ugyanígy gyárilag meghatározott és bármikor megváltoztatható jelszót, azután máris nekiláthatunk a beállításoknak.

Külön nem jeleztük, de a berendezések egyöntetűen 10/100 Mbps sebességű Ethernet helyi hálózatot képesek kezelni. A berendezéseket a tesztlaborunkba való megérkezésük sorrendjében mutatjuk be.

Level-One SOHOCON FBR-1402TX

Talán nem fogalmazunk bántóan, ha azt mondjuk, hogy a német illetőségű Level-One neve többségünk számára ismeretlenül cseng. Tesztünk tapasztalatai alapján – be kell látnunk – érdemtelenül.

mint két könyv egymáson. Az alapvető konfigurálás után nem kell őket karbantartani, nem fogyasztanak sokat, és a hozzáférés megosztásán túl még alapvető tűzfalfunkciókat is ellátnak. A zömüket úgy alakították ki, hogy középhaladó számítástechnikai ismeretekkel is könnyedén konfigurálhatók legyenek, nem lehet őket vírussal kiütöni – még ha kifejezetten erre a célra készít is valaki egy férget, akkor is körülményes –, és nem bocsátanak ki zajt.

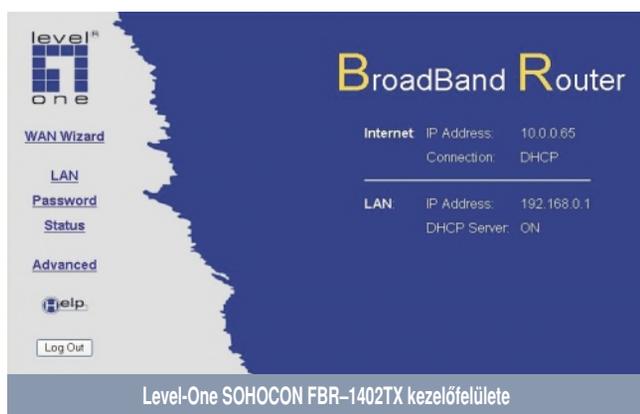

Level-One SOHOCON FBR-1402TX

Angol megbízhatóság • Prémium márka felár nélkül • 72 cím büszke birtokosa
A világ egyik legmegbízhatóbb notebook-ja • Magnézium (könnyű, ütészálló) ház
Cseppálló billentyűzet • 2 év garancia • Akár 3 GHz-es Pentium4 processzorral

www.higrade.hu Hi-Grade

Technology with a human face

Az FBR-1402TX külső megjelenése elegáns, mely minőség talán triviálisnak hangzik, mivel azonban lakásba fog kerülni, igenis szempont.

A mellékelt – angol nyelvű – leírás kitűnő, részletes, igényes kivitelű. A szerkezet HTML-felületét – amely társaihoz hasonlóan operációs rendszertől függetlenné teszi a konfigurálást – tanítani kellene! Azon túl, hogy letisztult, célszerű, még ízléses is. Szemlátomást olyan valaki tervezte, aki maga is felhasználó, olyan valakiknek, akik nem feltétlenül rendelkeznek rendszergazdai szintű ismeretekkel. A legalapvetőbb beállításokhoz éppúgy vannak beépített varázslói, mint olyan funkciók konfigurálásához, hogy mondjuk, a beépített tűzfala melyik rákötött számítógép felé

NÉVJEGY

Termék:	Level-One SOHOCON FBR-1402TX
Forgalmazó:	Asbis Magyarország Kft.
Forgalmazó a neten:	http://www.asbis.hu
Ajánlott végfelhasználói ár:	22 000 Ft
Gyártó a neten:	http://www.level-one.hu
Benyomások:	<ul style="list-style-type: none"> ☉ Igényes megjelenés ☉ Fém készülékház ☉ Kiemelkedően jó HTML-felület a konfiguráláshoz ☉ Aggasztóan melegszik

engedje át a Yahoo Messengert kommunikálni. (Igen, konkrétan ilyen varázsló is van!) Vagy képes automatikusan kiolvasni gépünk hálózati kártyájának MAC-címét, és átvenni azt. Ha mindez nem lenne elég ahhoz, hogy elboldoguljunk vele, még sűgömenük is a rendelkezésünkre állnak. Csak ajánlani tudjuk, kitűnő eszköz! A használat során egyetlen negatívumot tapasztaltunk vele kapcsolatban, nevezetesen, hogy a fémház nagyon melegszik.

OvisLink eLive IP-2047

Nem, nem a SuliNet mintájára készült új hálózatról szóló hír keveredett ide, hanem pusztán egy tajvani illetőségű cég egyáltalán

MINDEN SZINTRE, SZINTE MINDEN!

Tesztünkben olyan eszközöket kértünk a forgalmazóktól, amelyek leginkább az otthoni felhasználók igényeit elégítik ki. A gyártók nagyon széles szolgáltatási skálájú berendezéseket kínálnak, gyakran minimális árkülönbséggel, így érdemes körülnézni a kiszemelt gyártó oldalán, mert könnyen olyan berendezésre bukkanhatunk, amely – az itt ismertetettekhez képest – sokkal jobban megfelel igényeinknek. Például egy beépített nyomtatónak nagyon hasznos lehet egy kisirodában (párhuzamos kapus nyomtatónkat közvetlenül az útválasztóra kapcsolhatjuk, így a helyi hálózat összes gépe számára elérhetővé válik), míg otthonra lehet, hogy csak feleslegesen megfizetett, sohasem kihasznált extra lenne.

nem „ovis” termékéről van szó. Nomen est omen – az Ovis tényleg picurka – nagyjából 16x10,5x2,5 cm –, és a falra is fel lehet szerelni, amihez még a csavarokat és a tipliket is mellékelik.

OvisLink eLive IP-2047

Notebook a legjobb áron!

www.higrade.hu

www.visionkft.hu

Tel.: (36-1) 215-2080

Technology with a human face

0264

Termék	Funkció	LAN-kapuk száma	Beépített LAN-eszköz	Milyen szolgáltatásokkal kompatibilis?	Tűzfalfunkció
Level-One SOHOCON FBR-1402TX	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet	van
OvisLink eLive IP-2047	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet	van
D-Link DI-604	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet	van
Microcom ISDN DeskPorte Router	ISDN útválasztó (ISDN Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ISDN, ADSL, kábelnet	van
Linksys BEFSR41	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet	van
Planet XRT-401B	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet	van
3ComOfficeConnect 3C855	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet	van
SMC Barricade 7004ABR	Szélessávú útválasztó (Broadband Router)	4	Kapcsoló (Switch)	ADSL, kábelnet, analóg modem	van

Global Port - CATV dynamic Mode

Obtain configuration automatically (CATV dynamic mode)

Device Information

Adapter Address: 00 03 47 DA 2C F7

Device/Computer Name: TESTGEP

Domain Name: Domein

IP Address will be obtained automatically

DNS Configuration

DNS Server: Dynamic Static

Primary: 0 0 0 0

Secondary: 0 0 0 0

UNDO SAVE

OvisLink eLive IP-2047 kezelőfelülete

Versenyársaihoz hasonlóan HTML-felületről konfigurálható, de a dobozban lévő CD-n találunk egy, a Windowsok alól futtatható varázslót, amely automatikusan elvégzi az alapbeállításokat úgy, hogy egyáltalán nem tesz fel csalafinta kérdéseket, csak kiolvassa a beállításokat a gépünkről, és lemásolja őket. Aprópó CD! Az „igazi” leírás is ott található PDF formátumban – amelyet papíron kapunk, de csak a legalapvetőbb lépések ismertetése. A bennünk szunnyadó gyermeket célozza az a LED – ki ne lelkesedett volna anno az Alfa Holdbázis soklámpás, echoterminális számítógépeiért? –, amelyet a készülék villogtat, ha arra a postafiókra levél érkezik, amelynek figyelésére kitanítjuk. Szeretni való, ámde – lássuk be – tulajdonképpen haszontalan szolgáltatás, hiszen már csak a kábelerdő miatt is valószínűtlen, hogy egy ilyen berendezés nagyon szem előtt lenne. A konfigurációs menü puritán, de pont ettől jól áttekinthető, célszerű. Míg az alapbeállításokra ott van a már említett varázsló, addig a „húzóssabb”

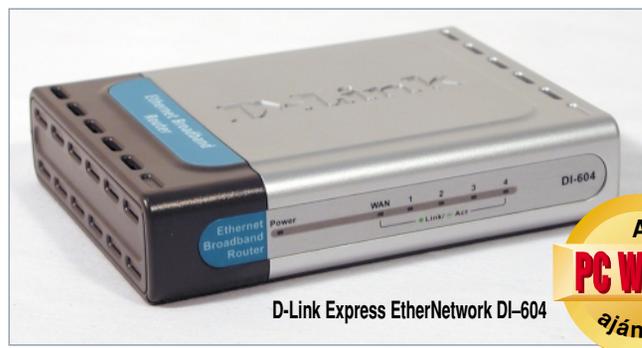
szabályoznivalókhoz a saját szakértelmünkre vagyunk hagyatva – éppúgy, mint a hasonló berendezések túlnyomó többségénél.

NÉVJEGY

Termék:	OvisLink eLive IP-2047
Forgalmazó:	Crown-Tech Kft.
Forgalmazó a neten:	http://www.crown-tech.hu
Végfelhasználói ár:	25 000 Ft
Gyártó a neten:	http://www.ovislink.com.tw/2047.htm
Benyomások:	<ul style="list-style-type: none"> ☺ Nagyon apró ☺ Falra szerelhető kivétel ☺ Az alapbeállításokat automatikusan elvégző varázsló ☺ Felhasználói kézikönyv csak a CD-n

D-Link Express EtherNetwork DI-604

A kissé harsány kivételű D-Link eszköz dobogós helyezést kapna a méretversenyben, lévén nagyjából akkora, mint egy zsebszótár. Jutányos ára révén nagyon vonzó a megcélzott, fokozottan árérzékeny vevőkörnek: az otthoni felhasználóknak. Éppen ezért

Mennyire bonyolult installálni?	Bruttó végfelhasználói ár (Ft)	Forgalmazó	Garancia (év)
Egyáltalán nem	22 000	Asbis Magyarország Kft.	2
Alapbeállításokban a varázsló segít, a finomhangolás hálózatos szakértelmet kíván	25 000	Crown-Tech Kft.	5
Alapbeállításokban a varázsló segít, a finomhangolás hálózatos szakértelmet kíván	20 000	Crown-Tech Kft.	5
Rendszergazda szintű ismeretek szükségesek	49 400	Ramiris-Rubin Rt.	3
Alapbeállításokban a varázsló segít, a finomhangolás hálózatos szakértelmet kíván	29 500	Pilot-Comp Kft.	1
Alapbeállításokban a varázsló segít, a finomhangolás hálózatos szakértelmet kíván	23 000	Ramiris-Rubin Rt.	2
Alapbeállításokban a varázsló segít, a finomhangolás némi hálózatos szakértelmet kíván	29 900	Pilot-Comp Kft. garancia	Élettartam
Rendszergazda szintű ismeretek szükségesek	39 500	Pilot-Comp Kft.	2

D-Link Express EtherNetwork DI-604 kezelőfelülete

sajnálatos, hogy a beépített – egyébként csinos és letisztult – menürendszert a kezdő felhasználó nem mindig találja barátság-

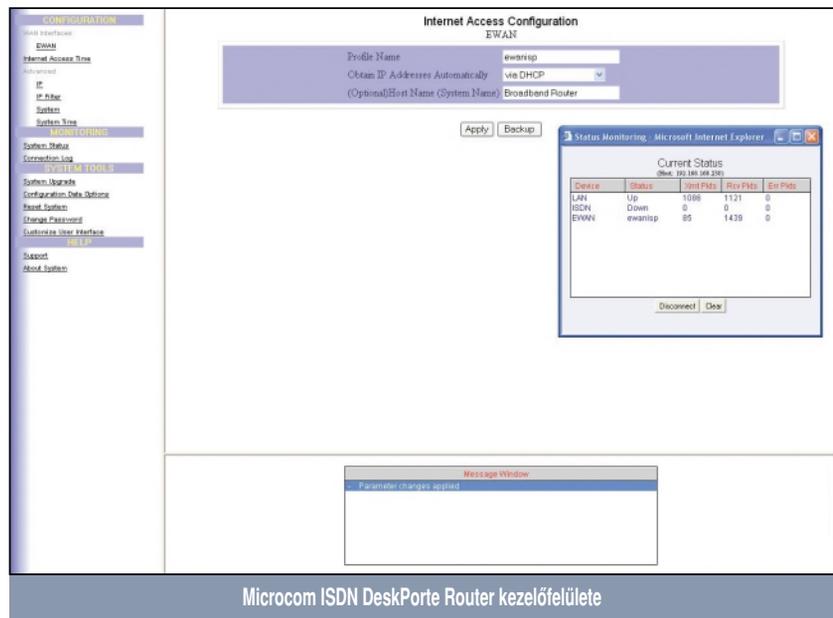
gosnak. Van ugyan az alapbeállítások elvégzésére szolgáló varázsló, de az nem az első rá kötött gép beállításait olvassa ki,

és veszi át, hanem lépésről lépésre haladva kérdéseket tesz fel a felhasználónak, így végzi el a konfigurálást. Az internetszolgáltató kibocsátotta adatlap alapján természetesen könnyen beállítható a szerkezet – éppen ezért távol álljon tőlünk, hogy bárkit is analfabétának gondoljunk –, de abban biztosak vagyunk: egy olyan kérdés, mint például hogy internet-hozzáférésünk típusa PPPoE, avagy dinamikus IP, egy kezdő felhasználóból heveny fejkavarást fog kiváltani. Még akkor is így lesz ez, hogyha a mellékelt „gyorsindító leírás” sok nyelven próbál segíteni. A teljes dokumentáció a versenytársakhoz hasonlóan a mellékelt CD-n lelhető fel. A falra is szerelhető kivételű berendezés nagyon vonzó, már pusztán az ára okán is, de jó szívvel csak haladó felhasználóknak ajánljuk – nekik viszont melegen!

NÉVJEGY	
Termék:	D-Link Express EtherNetwork DI-604
Forgalmazó:	Crown-Tech Kft.
Forgalmazó a neten:	http://www.crown-tech.hu
Végfelhasználói ár:	20 000 Ft
Gyártó a neten:	http://www.dlink.com/products/broadband/di604/
Benyomások:	<ul style="list-style-type: none"> ☺ Kicsi ☺ Falra szerelhető kivétel ☺ Az alapbeállítások elvégzésében segítő varázsló ☺ A varázsló használatához is szükséges némi szakértelem ☺ Felhasználói kézikönyv csak a CD-n

Microcom ISDN DeskPorte Router

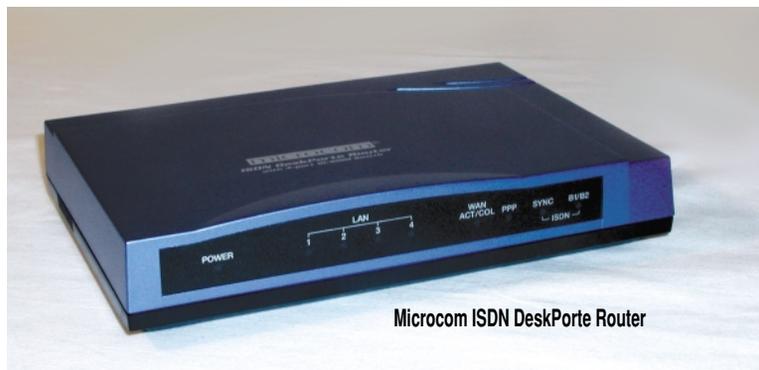
A mezőny legsokoldalúbb darabja, hiszen egyaránt képes ISDN, ADSL és kábeltel típusú kapcsolat menedzselésére is, természetesen vagy-vagy alapon. Ennek viszont sajnos ára van: nem igazán felhasználóbarát. Nagyon dicséretes, hogy dobozában – a mezőnyből egyetlenként – magyar nyelvű „gyorsleírás” is van, amely az alapvető beállításokat tárgyalja; de ez valóban nem sokkal több, mint egy „hová mit kell dugni” szintű ismertetés. A valódi részletes leírás a CD-n található, HTML formátumban, immár csak idegen nyelveken (angolul és németül).

MACDÖBBENÉS

Egyes szolgáltatók (például a UPC) figyelik a gépünkben lévő hálókártya úgynevezett MAC-címét (lásd szótárunkat), és kizárólag a náluk regisztrált hálókártyával engedik használni a szolgáltatásokat. Szerkesztőségünk tagjai még vitáznak azon, hogy ebben mi is a jó, de abban mindannyian egyetértünk, hogy ha alaplapra integrált hálózati kártyánk van, és netalántán gépfejlesztésre vetemedünk, akkor „kítőnő” bosszankodnivaló! A cikkünkben bemutatott eszközök gyártói is szembesülhettek a problémával, ezért gyártmányaik kivétel nélkül változtatható MAC-címmel bírnak. Magyarul: beállíthatjuk azt az értéket, amelyet a szolgáltató engedélyezett számunkra, ezzel „átvágva” a rendszert. (Azt is érdekes lehet tudni, hogy az olcsó hálókártyák gyártói gyakran nem vásárolják meg a termékekhez szükséges MAC-tartományt, hanem egészen egyszerűen lenyúlják azt másoktól, vagy éppen séggel az összes kártyának ugyanaz a MAC-címe.

A szerkezet funkcionális, de csúnyácska HTML-felülete nem rejt varázslókat, ez kifejezetten rendszergazdai szintű tudáshoz szánt terep. Olyannyira, hogy még egy soros kaput is kiépítettek a hátulján, aminek köszönhetően egy terminálemulációs szoftver

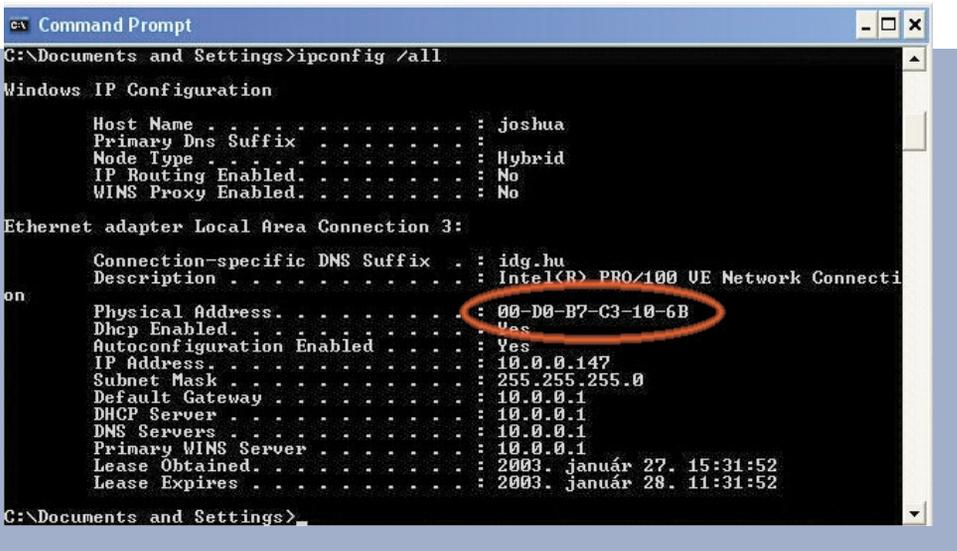

segítségével parancssorból is konfigurálható. Az ISDN-képességek kiaknázásához egy, a Win9x-ek, Windows NT és 2000 alatt futó kommunikációs szoftvert is mellékelnek – a Windows XP-nek már nincs szüksége ilyesmire. Az ISDN DeskPorte Router

kitűnő eszköz lehet olyan kiserodai felhasználáshoz, ahol egy kábeltelnetes hozzáférés az állandó köldökzsinór a külvilág felé, amelynek üzemzavara esetén az ISDN „ugrik be”.

SZÉLES SÁVON

Cikkünkben a legtöbbször az ADSL-ről beszéltünk, de fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az itt bemutatott eszközök alkalmasak más, szélessávú internet-hozzáférési lehetőségekkel való együttműködésre is, például a kábeltelnetes hálózatokon szolgáltatott internet-hozzáférés – amelyet gyakran emlegetnek kábeltelnetes vagy TVnetként – megosztásához. Lévn szó rokon technológiákról, a gyártók felkészítették az eszközöket arra, hogy azok mind a kettőn használhatók legyenek.

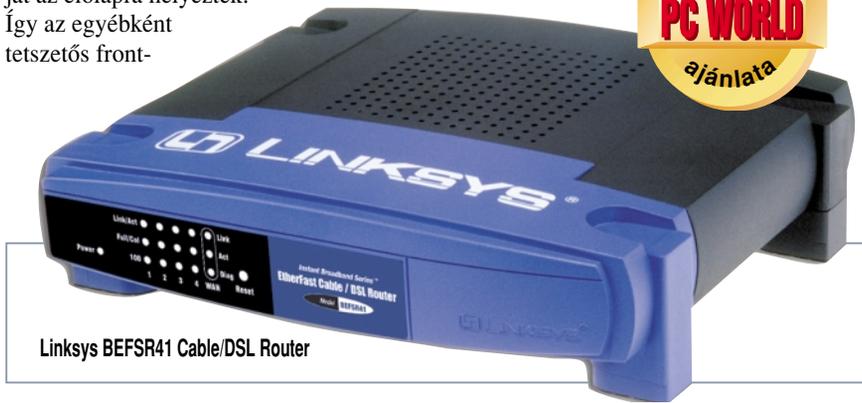
NÉVJEGY	
Termék:	Microcom ISDN DeskPorte Router
Forgalmazó:	Ramiris-Rubin Rt.
Forgalmazó a neten:	http://www.ramiris.hu/
Végfelhasználói ár:	49 400 Ft
Gyártó a neten:	http://www.microcom-ce.com
Benyomások:	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Magyar nyelvű kézikönyv ☐ ISDN/ADSL/kábelnet-kompatibilis ☐ Csúnyácska menü ☐ Nincsenek a beállítást segítő varázslói ☐ Nagyon drága

Linksys BEFSR41 Cable/DSL Router

Nagyjából fél évvel ezelőtti Wi-Fi-tesztünkben járt nálunk először Linksys-termék. Akkori fényes szereplése okán most is hasonló produkciót vártunk. Hogy valamelyest már előre leljük a poént: nem csatlakoztunk. A készülékház szakasztott olyan, mint az előző itt járt Linksys-terméké, ami nem csoda, hiszen a teljes termékcsalád „egyenruhát” visel. Ez azért jó, mert a különböző rendeltetésű eszközöket így legőszérűen egymásra lehet építeni. Azt viszont nem bocsátottuk meg, hogy a készülék – a véletlen lenyomást elkerülendő – sülyesztett kivitelű Reset gombját az előlapra helyezték. Így az egyébként tetszetős front-

panelen egy lyuk tátong, amitől az a benyomása támad a felhasználónak, mintha szegény berendezést homlokukon lőtték volna. A menürendszer szép is, és célszerű is. A mellékelt CD-n található varázsló kitűnő. Képregényszerűen vezeti végig a fel-

használót az installálás folyamatán, kezdve a „Melyik csatlakozót hová dugjam?” feladattól. Részletes leírást csak a CD-n találunk, papíron csak a gyorstalpalót mellékelik. A finombeállítások elvégzésében magunkra vagyunk hagyva; bár ez tulajdonképpen nem teljesen igaz. A Linksys weboldalán kitűnő támogatást találunk a gyakori problémákra – például „Hogyan bírjuk működésre a Windows Messenger összes funkcióját?” –, instant megoldásokat írnak le, lépésről lépésre ismertetve a tennivalókat. Kezdő felhasználóknak is ajánljuk, ugyanakkor biztos, hogy a haladók is kedvelni fogják.

Linksys BEFSR41 Cable/DSL Router

LINKSYS® Setup Password Status DHCP Log Security Help **Advanced**

SETUP

This screen contains all of the router's basic setup functions. Most users will be able to use the router's default settings without making any changes. If you require help during configuration, please see the user guide.

Host Name: (Required by some ISPs)

Domain Name: (Required by some ISPs)

Firmware Version: 1.42.7, Apr 02 2002

LAN IP Address: (MAC Address: 00-06-25-93-D3)

. . . (Device IP Address)

(Subnet Mask)

WAN Connection Type: (MAC Address: 00-06-25-93-28-D4)

Select the Internet connection type you wish to use

Linksys BEFSR41 Cable/DSL Router kezelőfelülete

HA MŰKÖDIK, AKKOR NE JAVÍTSD MEG!

A bemutatott eszközök kivétel nélkül a felhasználó által megváltoztatott beágyazott alprogrammal, úgynevezett firmware-rel bírnak. Ez azért jó, mert a gyártó ily módon képes javításokat közreadni, vagy akár a készülékek funkcióit bővíteni. A firmware-ek cseréjére is ugyanazon intelmünk vonatkozik, mint az alaplap BIOS-ok frissítésére. Ha minden működik, ha minden rendben, ha nem tapasztaltunk hibákat, és a firmware-frissítés nem hoz be olyan új funkciót, amelyet valóban használni is akarunk, akkor járunk a legjobban, ha nem nyúlunk hozzá!

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

A szoftverek leírásaiban olvasható GYIK mintájára csokorba foglaltunk olyan kérdéseket, melyek felmerülhettek olvasóinkban szélessávú internet használatakor.

K Szükséges az útválasztók beépített tűzfala mögé személyi tűzfalprogramot telepíteni a kliensekre?

V Fix IP-s hozzáférésnél (mint amilyen például a Chello) létfonosságú, míg ADSL esetében „csupán” erősen ajánlott, mert IP címünk naponta változik, így kevésbé vagyunk kitéve direkt támadásoknak.

K Milyen szintű tudás kell egy útválasztó üzembe helyezéséhez?

V Ez készülékfüggő. Teszteltünk olyan berendezést, amely talán csak a hálózatba nem tudta bedugni önmagát, ezenkívül mindenre voltak varázslói. De az ellentétes végletbe is belefutottunk. Az alapszintű beállítások elvégzéséhez gyakorlott felhasználói ismeretek általában elégségesek, míg az olyan finomhangolásokhoz, mint például a Windows Messenger állományküldésének engedélyezése, már rendszergazdai szintű jártasság tanácsos.

K Szeretném az irodában 3-4, levelezésre használatos gépet rákapcsolni a 384 k-s ADSL-hozzáférésünkre. Érdemes?

V Mindaddig, amíg levelezésre vagy egyszerűbb webszörfözésre használják őket – és nem küldenek sok megabájtos vicces videókat a fél világnak, illetve nem töltenek le masszív méretű állományokat –, addig igen.

K Szeretném, ha a gyerek gépe is elérné a netet. Érdemes ráengednem az ADSL hozzáférésemre?

V Ha képesek úgy időzíteni, hogy a sok megabájtos leltöltések ne egy időre essenek, akkor igen. Jó tudni, hogy egyes útválasztók rendelkeznek tartalomszűrő funk-

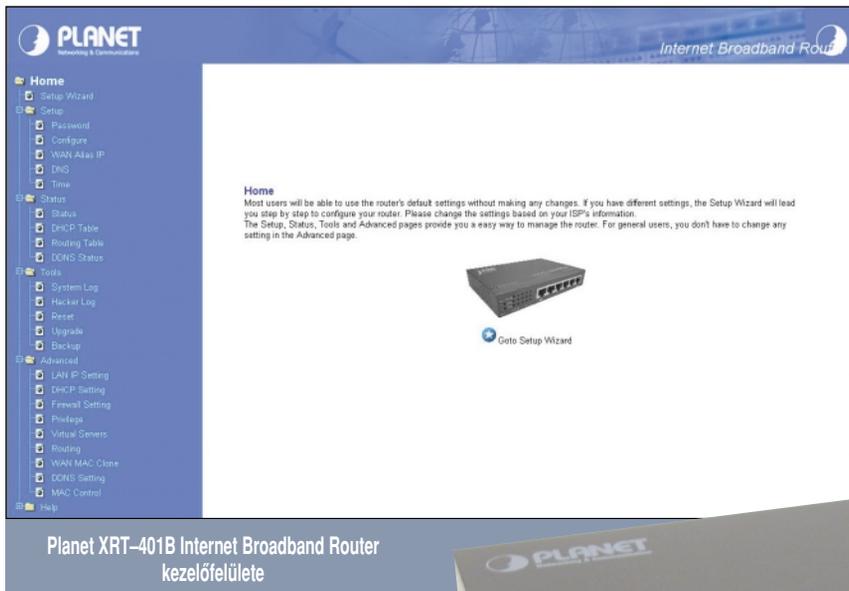
NÉVJEGY

Termék:	Linksys BEFSR41 Cable/DSL Router
Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
Forgalmazó a neten:	http://www.pilotcomp.hu/
Végfelhasználói ár:	29 500 Ft
Gyártó a neten:	http://www.linksys.com
Benyomások:	☒ Kítűnő konfigurációs varázsló ☒ Tetszetős készülékház ☒ Jól felépített konfigurációs menü ☒ Csúnyácska előlap ☒ Leírás csak a CD-n

cióval is! Néhol megadhatjuk azt is, hogy melyik kapu milyen típusú elérést, mely portokat engedélyezzen (lásd még *Tűzfalu* című írásunkat). Így megoldható, hogy a mi gépünkön mindent lehessen csinálni, míg a srác csak az e-mailjeit érheti el.

K Összedobnánk egy ADSL- vagy kábelenet-hozzáférésre a szomszédal, amelyet aztán közösen használnánk, és megosztanánk a havidíjat. Lebukhatunk a szolgáltatónál, ha ilyen útválasztót használunk?

V De le ám! A szolgáltató, ha felkeltettük a figyelmét – mondjuk azzal, hogy elkezd érdekeln, mitől van 24 órán át a teljes sáv szélességünk kihasználva –, akkor meg tudja állapítani az adatcsomagok elemzéséből, hány gép használja egy időben a hozzáférést. Egyszerű gyakorlatiassági okokból is mindenkit lebeszélünk az ilyen közösködésről, mert – különösen egy „sima” ADSL-hozzáférésnél – egymást akadályoznák a használatban. A szélessávú hozzáférések lényegesen nagyobb mozgásteret kínálnak, mint egy analóg modemes betárcsázós szolgáltatás, de ezek kapacitása sem végtelen. Ha valaki nekilát letölteni, mondjuk, egy 30-40 megabájtos videót, akkor a többiek „alól” még az egyszerű webszörfözésre is elégtelenre fogy a sáv szélesség.

Érdekes, hogy a tenyérnyi doboznak „hátral van az eleje”, azaz az UTP kábelek aljzatai mellé kerültek a kijelzők. Az összesen hat darab aljzat ne tévedessen meg senkit, ha az „uplink” (továbbmenő) aljzat használatban van, akkor a negyedik LAN-kapu nem él. A konkurensekhez hasonlóan a konfigurációs felület HTML, ami mentes minden cikornyától, de jól használható, funkcionális. Az alapbeállításokban egy „kérdőző” varázsló segít, amely sajnos önműködően nem képes megbirkózni a konfigurálással. A dobozban csak egy pár lapos segédletet találunk, az igazi leírást a mellékelt CD-n leljük, HTML és PDF formátumban is.

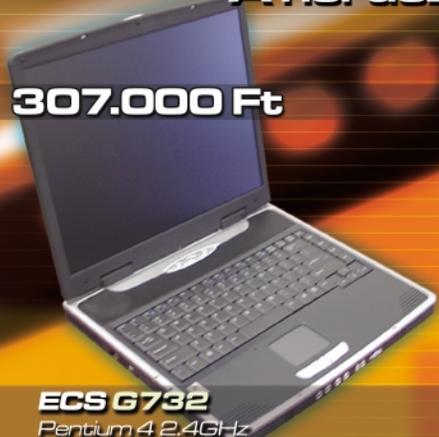

Planet XRT-401B Internet Broadband Router

Már a kicsomagolásakor feltűnt a fém készülékház. Lehet, hogy a világon semmi jelentősége nincs, de mégis jóleső „az ebben van anyag” érzés; ámbar mivel falra is felszerelhető, az ellenállóbb burkolat jól jöhet egy véletlen erőbehatás kiküszöböléséhez – véletlenül neki-tolunk egy bútort vagy belerúgunk az asztal alatt.

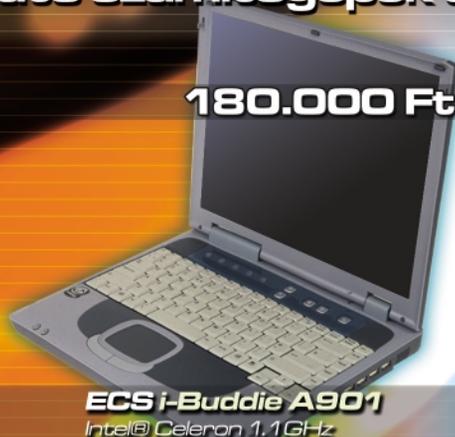
ECS ELITEGROUP

A hordozható számítógépek új generációja

307.000 Ft

ECS G732
Pentium 4 2.4GHz
256 MB PC266 200pin DDR RAM
ATI Radeon Mobility 8500 64MB
15,1" XGA TFT-LCD 1024x768
40 GB HDD, DVD-Combo
Integrált AC'97 audio, Lan, FireWire
PCMCIA csatlakozó, S-Video csatlakozás

180.000 Ft

ECS i-Buddie A901
Intel® Celeron 1.1GHz
256 MB PC 133 SDRAM
20 GB HDD, 8xDVD
14,1" XGA TFT-LCD 1024x768
Integrált AC'97 audio, Lan, Modem
S-Video csatlakozás

230.000 Ft

ECS i-Buddie A928
Intel® Pentium 4 1.8GHz
256 MB PC2100 DDR RAM
15" XGA TFT-LCD 1024x768
20 GB HDD, DVD-Combo
Integrált AC'97 audio, Lan
S-Video csatlakozás

A DeskNote termékek megvásárolhatók a Pulsar Hungary Kft. -nél.

A hirdetésben szereplő fotók illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszereltségben különbözhet a képen láthatótól. A feltüntetett árak végfelhasználói árak, az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

SZÓTÁR

▶ **ADSL:** Assymmetric Digital Subscriber Line, azaz aszimmetrikus digitális előfizetői vonal. Normál, sodrott érpáras rézvezetékű telefonvonalon át nagy sebességű digitális kommunikációt lehetővé tévő technológia, illetve berendezések. A technológia a bemeneti (a felhasználó felé haladó) vonalon akár 9 megabit másodpercenkénti maximális adatátviteli sebességet is lehetővé tesz, míg a kimeneti (a szolgáltató felé haladó) vonalon maximum 800 kilobitét másodpercenként. A hazai szolgáltatók kínálta otthoni ADSL-hozzáférések a leggyakrabban 384 Kbps letöltési sebességet, míg 64 Kbps feltöltési sebességet tesznek lehetővé

▶ **DHCP:** Dynamic Host Configuration Protocol, azaz dinamikus gazdaszámítógép-konfigurációs protokoll. Olyan protokoll, mely lehetővé teszi az internethez csatlakoztatott hálózat számára, hogy egy állomáshoz ideiglenes IP-címet rendeljen

▶ **Dinamikus IP-cím kiosztás:** az internetszolgáltató a rendelkezésére álló IP-címtartományból dinamikusan, az előfizető minden bejelentkezésekor más és más IP-címet oszt ki. Az eljárás előnye, hogy valamelyest megnehezíti a webmetszők dolgát, hiszen ahhoz, hogy illegálisan rákapcsolódjanak számítógépünkre, ismerniük kell IP-címünket. Ugyanez a hátránya is, hiszen dinamikus IP „mögül” nem lehet szervert üzemeltetni. (Pontosabban a gépünkre csatlakozni kívánóknak mindig ismerniük kell éppen aktuális IP-címünket.) Otthoni internetezéskor azonban mindenképpen előnynek érezzük

▶ **Ethernet:** olyan adatátviteli protokoll, amelyet eredetileg a Xerox fejlesztett ki. A mindennapokban Ethernet hálózaton

a 10 Mbps adatátviteli sebességű (IEEE 802.3) helyi hálózatot, illetve annak 100 Mbps sebességű változatát (IEEE 802.3u) értjük

▶ **Fix IP-cím kiosztás:** az internetszolgáltató előfizetői számára a rendelkezésére álló IP-címtartományból fixen osztja ki az előfizetői IP-címeket, azaz minden előfizető saját, nem változó „internetes rendszámmal” rendelkezik

▶ **Hub:** csillag topológiájú kommunikációs vonalak közötti központi kapcsolóegység. Ha semmit sem tesz a jelátvitellel, akkor passzív hubnak hívjuk, ha viszont az a jelerősség feljavítására a jeleket regeneráló elektronikát is tartalmaz, akkor aktív vagy intelligens hub a neve. Egy Ethernet hub minden rá csatlakozó számítógéphez eljuttatja az adatsomagokat, függetlenül attól, hogy azok mely gépnek szólnak

▶ **IP-cím:** Internet Protokoll-cím. Ez egy 32 bites bináris szám, amely egyértelműen azonosítja az internetre kapcsolódó számítógépeket. Afféle rendszám, amellyel a világhálón közlekedve azonosítjuk magunkat

▶ **Kapcsoló (switch):** olyan nagy teljesítményű, többkapus híd, amely alszegmensekre osztja a hálózatot, majd e szegmensek között átjárást biztosít. Az Ethernet kapcsolók előnye a hubokkal szemben, hogy az adatsomagokat csak azokhoz a szegmensekhez juttatják el, ahová azokat szánták, így lényegesen csökkentik a felesleges adatforgalmat

▶ **Kábelmodem:** olyan eszköz, amely a szokványos sodrott érpáras rézvezetékű telefonvezetéken vagy a kábeltelevíziós hálózaton lehetővé teszi a digitális jelátvitelt

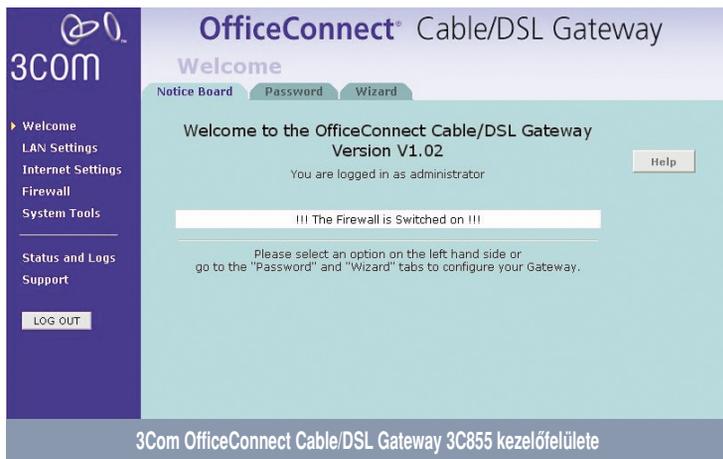
NÉVJEGY

Termék:	Planet XRT-401B Internet Broadband Router
Forgalmazó:	Ramiris-Rubin Rt.
Forgalmazó a neten:	http://www.ramiris.hu/
Végfelhasználói ár:	23 000 Ft
Gyártó a neten:	http://www.planet.com.tw/
Benyomások:	☒ Fém készülékház ☒ Falra szerelhető kivitel ☒ Kicsi ☒ Leírás csak a CD-n

Abszolút kezdőknek pontosan az automatikusan konfiguráló varázslók hiánya miatt nem javasoljuk, de egy haladó felhasználó bizonyosan könnyen elboldogul vele a mellékelt leírások segítségével. Megfontolandó alternatíva!

3Com OfficeConnect Cable/DSL Gateway 3C855

Elegánsan egyszerű külleme hódít, míg a kezelőfelülete a mézőnyben a legszebb. A falra is felszerelhető készülékház alja fém, a „karosszéria” műanyag. Biztos, hogy nem attól a mennyiségtől fognak kipusztulni az esőerdők, amelyet az e berendezéshez mellékelt leírások gyártásához vágnak ki, de a részletes leírás ott van a mellékelt CD-n. Az alapbeállítások elvégzéséhez van varázsló, amely ugyan nem önműködő, de – éppúgy, mint a teljes kezelőfelület – jótékonyan tele van tömve részletes, mindeköz-

ben azért emészthető nyelvezetű súgókkal. Megkockáztatjuk, hogy egy kezdő is képes a segítségével elvégezni a konfigurálást. Nagyon tetszett, hogy minden létező helyen igyekeztek a legközérthetőbbé és legegyszerűbbé tenni a beállításokat.

3Com OfficeConnect Cable/DSL Gateway 3C855

- ▶ **LAN:** Local Area Network, azaz helyi hálózat
- ▶ **MAC Address:** Media Access Control Address, azaz média-hozzáférést vezérlő cím. Olyan hardvercím, amely egyénileg azonosít minden hálózati eszközt
- ▶ **NAT:** Network Address Translation, azaz hálózati címkonverzió. A helyi hálózaton használt számítógépek IP-címének internetes IP-címekké történő átalakítása. Ezen szolgáltatásnak köszönhetően helyi hálózatokon nagyszámú gép üzemeltethető anélkül, hogy kimerítenénk a korlátozott internetes IP-címtartományt. (Az internet IP-címtartományának olyan a szervezése, hogy valamivel kevesebb mint négy milliárd internetes eszköz csatlakoztatását teszi lehetővé. Ez a szám első hallásra bődületesen nagynek tűnik, de ha végiggondoljuk azt, hogy ennyi „rendszám” elegendőnek kell lennie a Föld összes internetes eszköze számára – a legnagyobb szerverektől kezdve a fűszerező automatikusan rendelő intelligens hűtőszekrényig –, akkor látható, hogy a NAT nélkül milyen hamar ki is merülne ez a címtartomány)
- ▶ **UTP:** Unshielded Twisted Pair, azaz árnyékolatlan sodrott érpár. Az Ethernet hálózatok kiépítéséhez használt kábel is ilyen, azaz több sodrott huzalpárból álló, kiegészítő árnyékolás nélküli kábel
- ▶ **WAN:** Wide Area Network, azaz széles (nagy) kiterjedésű hálózat. Egyes ADSL útválasztókon WAN-ként jelölik a kábelmodemből érkező Ethernet kábel csatlakoztatására szolgáló aljzatot, illetve az azon adatforgalmat jelző LED-et

NÉVJEGY	
Termék:	3Com OfficeConnect
	Cable/DSL Gateway 3C855
Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
Forgalmazó a neten:	http://www.pilotcomp.hu/
Végfelhasználói ár:	29 900 Ft
Gyártó a neten:	http://www.3com.com
Benyomások:	☐ Tetszetős kivitel ☐ Szép kezelőfelület ☐ Bőséges és részletes súgók a kezelőfelületben ☐ Leírás csak a CD-n

Például a legkritikusabb ponton, a tűzfal beállításainál is pofonegyszerű, szinte varázslószerű a menü. Kezdő felhasználók is elboldogulnak majd vele – feltéve, ha beszélnek angolul –, ezért csak ajánlani tudjuk.

SMC Barricade 7004ABR Broadband Router

Alapvetően a legegyszerűbb (értsd: legolcsóbb) kivitelű berendezéseket kértük be a gyártóktól és a forgalmazóktól tesztelésre. Az SMC Barricade-je azonban kilóg a sorból. Nem csupán amiatt, hogy nyomtatókiszolgálóként is képes működni – hiszen a többi gyártónál is lelünk olyan kivitelű modelleket, amelyeket felruháztak ilyen képességgel –, hanem sokkal inkább azért, mert a rajta lévő soros kapura külső, analóg modemet is köthetünk, és így telefonos hozzáférést is megszerezhetünk. A készülékház látványos négyzetmotívumait mintha Victor Vasarely tervezte volna. Szintén szép, de egyáltalán nem praktikus, hogy a készülék aljzataiból jutott az előlapra és a hátlapra is. Így szinte lehetetlen megfékezni

SMC Barricade 7004ABR Broadband Router

a kábelmakarónit, és rendet teremteni. Az egész mezőnyben az SMC az, amely – egyetlen vetélytársát nem számítva – teljes értékű leírást mellékel a termékhez. Biztos, ami biztos, ugyanezt CD-n is megkapjuk PDF formátumban. Sajnos szükségünk is lesz arra, hogy forgassuk a leírást, mert ezenkívül nem sok segítségünk lesz a konfiguráláshoz. A menürendszer

NÉVJEGY

Termék: SMC Barricade 7004ABR Broadband Router

Forgalmazó: Pilot-Comp Kft.

Forgalmazó a neten: <http://www.pilotcomp.hu/>

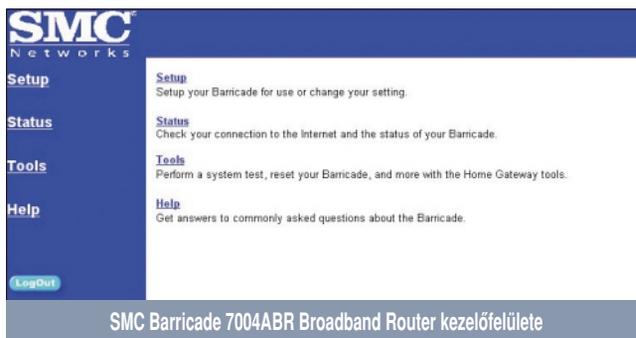
Végfelhasználói ár: 39 500 Ft

Gyártó a neten: <http://www.smc-europe.com>

Benyomások:

- ⊗ Részletes kézikönyv
- ⊗ ADSL/kábelnet/analóg modem kompatibilis
- ⊗ Barátságatlan menürendszer
- ⊗ Nem praktikus a csatlakozóelhelyezés

kifejezetten barátságatlan, varázsló pedig egyáltalán nem segíti a munkát. Azon képességének köszönhetően, hogy a szélessávú hozzáférés üzembiztos esetben, rövid konfigurálás után hagyományos analóg telefonvonalas modemet is képes kezelni, kitűnő kisirodai eszköz lehet, de kezdő felhasználóknak nem ajánljuk. Belépés csak rendszergazdáknak!

ÉRTÉKELÉS

Vizsgálódásunk nagyon érdekes tanulsággal szolgált: alapszintű hálózati ismeretek birtokában is felkonfigurálható az ilyen internetmegosztást lehetővé tevő berendezések többsége. A *PC World Ajánlata* díjjal a felhasználóbarát kialakítást, illetve a kedvező árat jutalmaztuk. Értelemszerűen a *Legjobb Vétel* elismerést az a termék kapta, ahol e kettő találkozott.

SAMU JÓZSEF

Többfunkciós nyomtatók körképe

NÉGYTUSA

Szükség lenne egy fénymásolóra, kell fax, nyomtató nélkül nem megy az ügymenet, és olykor be kellene szkennelni egy-egy prospektust is. Bármelyik kisebb irodában természetes az efféle kíváncsi, ám mindez együtt egy vagyonba kerül, és több négyzetmétert foglal el. Összeállításunkban olyan kombinált készülékeket vettünk szemügyre, amelyek e négy feladat mindegyikére használhatók.

Minden kombinált, többfunkciós készülékkel szemben felmerül a vád, hogy nem képes felvenni a versenyt a különálló nyomtatókkal, lapolvasókkal, másológépekkel és faxokkal. Két dolgot tudunk mondani erre vizsgálatul: nagy fejlődés volt tapasztalható az utóbbi években, a mai nyomtatók, lapolvasók teljesítménye pedig már megüti, sőt meg is haladja az irodai feladatokhoz szükséges szintet. Túlnyomóan ugyanis szöveges oldalakat termelnek az irodák, illetve olykor prospektusokat – a fénykép minőségű reprodukció igénye nem jellemző. Számos előnyt mutatnak fel az egybegyűrt munkaeszközök. A több különálló célberendezéssel szemben töredéknyi helyet foglalnak el (gyakorlatilag egy testesebb nyomtatót), és ma már beszerzési árban is rengeteget takaríthatunk meg velük.

Olykor felmerül az érv: ugyanez olcsóbban megvalósítható egy átlagos, modemmel kiegészített PC-vel, amelyhez külön nyomtatót és szkennert csatlakoztatunk. Valóban, ám jusson eszünkbe, hogy számítógépünk olykor lefagy, ha kollégánk másolna, percekig kell szöszmötölnie a gépen, amelyen ez az idő alatt nem dolgozhatunk. Jogos igény tehát, hogy önállóan használható, nem PC-függő készülékkel találkozzanak a dolgozók, így a hagyományos, analóg másolóhoz és faxhoz szokott munkatársak is könnyebben átszoknak a technika e csodáira. Nem feledhetjük a hátrányokat sem: ha szuperkombinált egységünk

háttérrel élveznek. Összeállításunk a kínálat javát mutatja be a legalsó árkategóriában – vélhetően mindenki talál a kínálatban igényeinek megfelelőt.

LEXMARK X125

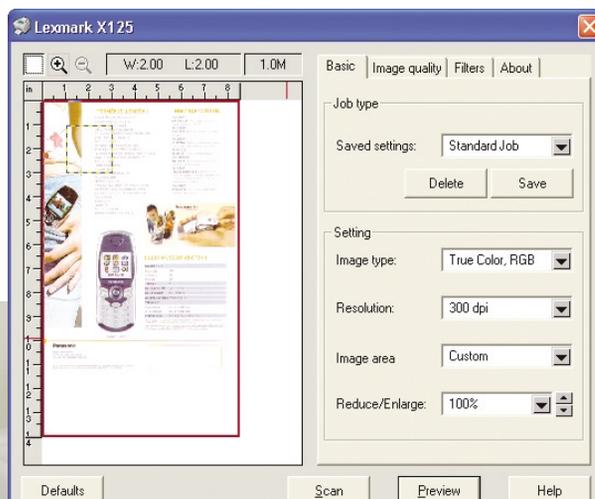
Színes nyomtatómű lépett frügyre egy lapadagoló szkennelrel és egy faxmodullal, hogy elvégezze a kisirodákban jelentkező leggyakoribb feladatokat.

Lexmark X125

Gondoljunk csak bele, mibe kerül egy normálpapíros fax, egy középkategóriás A/4-es színes nyomtató, valamint akár egy olcsó lapolvasó – táblázatunkra pillantva szembeütő az árelőny.

meghibásodik, leáll mind a négyféle tevékenység. Így vásárláskor kiemelten fontos meggyőződni a gyors szervizszolgáltatásról. Körképünk résztvevői ismert márka neveket képviselnek, és mind erős szerviz-

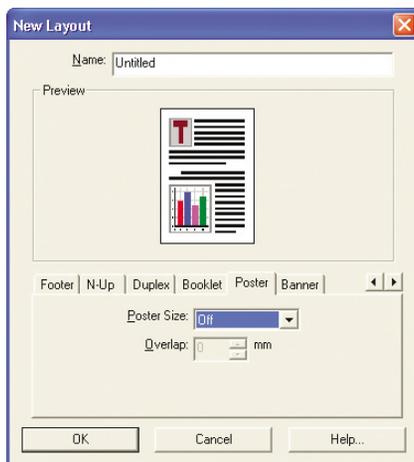
A Lexmark X125 TWAIN-kezelőfelülete

Billentyűzetéről minden funkció kezelhető, a menüpontokat és az aktuális beállításokat kétsoros kvarckijelzőn követhetjük nyomon. Emellett PC-s oldalról apró tálcalkalmazás segíti a PC-vel kapcsolatos beállítások kezelését. Itt is megadhatjuk a lapolvasás, másolás és faxolás beállításait, nemcsak a készülék billentyűzetén. Beépített faxmodemje 33,6 kbps sebességű, színes képtovábbításra is alkalmas, természetesen ehhez az üzemmódhoz a fogadó oldalon is kompatibilis készülékre van szükség. Fekete-fehér módban nyolcvan oldalt tud tárolni a készülék memóriája.

Többféle minőségűből választhatunk másoláskor, a vázlattól a fotó minőséget megközelítőig, színesben és fekete-fehérben.

Megadható a példányszám, és százalékosan a kicsinyítés-nagyítás mértéke. Normál beállításokkal a színes tesztbrosúrát kicsit haloványan adta vissza – legjobb (best) beállításnál csak kicsivel szebb eredményt kapunk, ám meglehetősen lassan. Nem alapkövetelmény ebben a kategóriában, de az X125-ös fotókazettával is kiegészíthető, ami nagyban javít a színes képmásolás minőségén, hiszen az alaptartozékként mellékelt tintakazettákkal csak némi fenntartással reprodukálhatunk fényképeket.

Elsősorban szöveges dokumentumok beolvasására tervezték a 600×1200 dpi felbontású, CIS érzékelőkre épülő szkennermódult. Automatikus, 30 lapos dokumentumadagoló rendszere (ADF) alkalmasá teszi többoldalas dokumentumok automatikus beolvasására vagy feldolgozására. A digitalizált oldalak tárolhatók

Jól kombinálhatók a Lexmark X125 nyomtatóbeállításai, amelyekből saját sablonokat is létrehozhatunk

képként TIFF, BMP vagy JPG formátumban, vagy szerkeszthetők TXT, illetve RTF szerkezetű szöveggé. Utóbbi formátumokba a mellékelt ABBYY

FineReader 5.0 Sprint alakítja a képet, akár a készülék billentyűjével kezdeményezett beolvasáskor is, automatikusan (persze egy PC segítségével). A program ismeri a magyar nyelvet, ám alapállapotban angolul próbál dolgozni, telepítés után érdemes azonnal korrigálni ezt

Kényelmesen kezelhetővé teszi a beállításokat a Lexmark X125 segédprogramja

FŐBB ADATOK

Termék	Lexmark X125	Canon SmartBase MPC600F	HP OfficeJet 5110
Méret (mm)	191 × 321 × 441	440 × 523 × 301	452 × 371 × 234
Lapadagoló	ADF (30 oldalas)	ADF (30 oldalas), síkgyas	ADF (20 oldalas)
Bemeneti papírkapacitás (oldal, 90g/m ² papírminőségénél)	100	100	150
Forgalmazó	RCE Kft.	Canon Hungária	HP Magyarország
Bruttó kiskereskedelmi ár (Ft)	89 990	129 990	64 990
Másolás			
Monokróm	n. a.	600 × 600 DPI	600 × 600 DPI
Színes	n. a.	1200 × 1200 DPI	1200 × 1200 DPI
Nagyítás/kicsinyítés százalékban	25–200	25–400	25–200
Nyomatás			
Maximális felbontás (DPI)	2400 × 1200	2400 × 1200	4800 × 1200 ¹⁾
Tintatankok száma	2	4	2
Opcionális fotókazetta	van	–	–
Lapolvasás			
Lapolvasó típusa	CIS	CIS	CIS
Lapolvasó felbontása	600 × 1200 DPI	600 × 1200 DPI	600 × 1200 DPI
Fax			
Szabvány	n. a.	ITU–T.30E	n. a.
Modem sebessége (bps)	33 600	33 600	33 600
Monokróm kompresszió	n. a.	MH, MR, MMR, JBIG	n. a.
Színes kompresszió	n. a.	JPEG	n. a.
Faxmemória (monokróm oldal)	80	270	70
Névleges sebesség értékek (lap/perc)			
Monokróm másolás	12	17	12
Színes másolás	5	10	8
Monokróm nyomtatási sebesség (lap/perc)	16	17	12
Színes nyomtatási sebesség (lap/perc)	8	12	10
Monokróm fax (másodperc/oldal)	n. a.	3	n. a.
Színes fax (másodperc/oldal)	n. a.	60	n. a.
Számítógépes jellemzők			
PC-interfész	USB	USB, IEEE 1284	USB
Kompatibilitás	Windows 9x, Me, 2000, XP	Windows 9x, Me, 2000, XP és NT 4.0	Windows 9x, Me, 2000, XP és NT 4.0, Mac OS 9 és OS X
Extra szoftver	OCR	Fax meghajtóprogram	Fax meghajtóprogram, OCR, képszerkesztő, fotóalbum, képnymató
Mellékletek	telefonkábel	–	USB-kábel

¹⁾ Fotópapír esetében, többszörös időigénnyel

az apró „téveszméjét”. Fotók beolvasásánál a nagy papírvastagság miatt kudarcot vall a lapolvasó modul – megjegyzendő, hogy a célközönség számára ez kevésbé érdekes. Természetesen a lapolvasás bármely TWAIN-kompatibilis fotó- vagy dokumentumszerkesztő alkalmazásból meghívható, ilyenkor részletes beállításokkal dolgozhatunk: megadható a felbontás, a színmélység (színes, 256 színű, 256 szürkeárnyalatos), a nagyítás, az elforgatás, a tükrözés, az élesítés és a descreen (moarészűrés). Képmínősége kissé elmarad a síkgyas lapolvasókétól, de jó minőségű prospektusokhoz is megfelelő. Sebességére nem lehet panasz, egy oldalas színes prospektust 1 perc 4 másodperc alatt emésztett meg, 300 dpi-s felbontással, moarészűréssel, bár ez utóbbi nem hozott lényeges képmínőség-javulást. A Lexmark 2400×1200 dpi-s tintasugaras nyomtatóműve főleg szövegnyomatáskor remekel, tízoldalas dokumentumunk 2 perc 11 másodperc alatt készült el normál minőségben. Nagyon szép számban találunk finiselőlehetőségeket a nyomtató meghajtóprogramjában: vízjel, fejléc, lábléc, N-up, kézi duplex, könyvfűzés, poszter, szalagopciók szerepelnek a választékban. Mindezek összefogásával saját kollekciókat nevezhetünk el későbbi

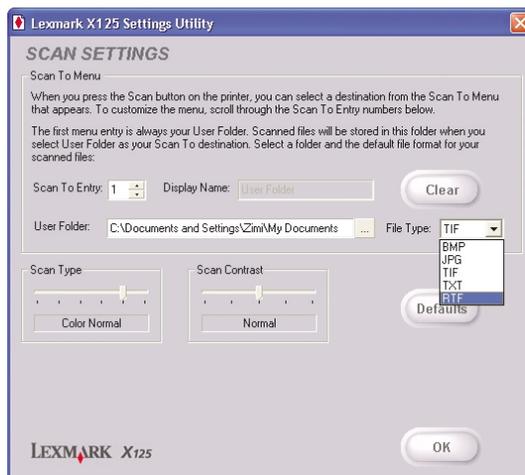

Canon SmartBase MPC600F

a sebességéből, ahol legtöbbször monokróm és főként szöveges anyagokkal dolgoznak, amit olykor némi prospektumásolás, fejlecés papíron történő levelezés színesít.

Termék:	Lexmark X125
Forgalmazó:	RCE Kft.
Ár:	89 990 Ft
Web:	http://www.lexmark.co.hu

Nyomatáskor névleges sebessége feketében 16, színesben 12 oldal percenként. Sokoldalúan használható a gép 33,6 Kbps sebességű, színes átvitelre is alkalmas faxmodulja. A Canon Multipass Toolbar alkalmazás és a Windows Intézőbe épülő My Multipass mappa segítségével kezelése PC-s szemmel is barátságosabb. Előbbiből gyorsan elvégezhető a napi rutinfeladatok (szkenelés e-mail küldéséhez, faxoláshoz), tetszőlegesen beállíthatjuk – például olcsóbb telefonálási időszakra – a küldés időpontját (dátum és idő). A Multipass mappában nyomon követhetjük a beérkező, küldés alatt vagy előtt álló faxüzeneteket, valamint a készülék memóriájába beolvasott dokumentumokat. PC-s kapcsolat hiányában ugyanis a beolvasott dokumentumok az MPC600F saját, 270 monokróm oldalra elegendő memóriájában vároznak. Szoftveres oldalról az MPC600F egyik pozitívuma, hogy a faxmodulhoz is biztosít meghajtóprogramot a gyártó, vagyis számítógépünkön is igénybe vehetjük a szolgáltatásait. Másoláskor fürge a gép, jól együttműködik az olvasó- és nyomtatómodul. Monokróm és színes módban egyaránt jó képet ad, magazinokat és fotókat is rábízhatunk. Automatikusan kiválasztja a dokumentumadagolót vagy a síkgyat.

Az adagolás lapolvasók előnye, hogy egymás után több lappal is megbirkóznak, így ideálisak szövegfeldolgozáshoz, OCR-hez

gyors felhasználásra, ezen az irodai munkánál hasznos területen kiemelkedő a készülék. Olyan helyeken profitálhatnak

a festékkazetták tartalmazzák, hanem az fix, a gép élettartamidejére szól (ezért érdemes gondosan kezelni a fejet).

CANON SMARTBASE MPC600F

Síkgyas lapolvasó köré épül a Canon MPC600F jelű készüléke, amely egyúttal harminclapos dokumentumadagolót is tartalmaz, így többlapos dokumentumok automatikus beolvasása és vastag könyvek behelyezése is lehetséges. Küllemében a kisebb analog másológépeket idézi, viszonylag nagy alapterületű. Belsejében 2400×1200 dpi-s nyomtatómű lapul, amely meglehetősen fürge, és a takarékoság jegyében külön patronokból táplálja az egyes alapszíneket. A szokásostól eltérő módon a nyomtatófejet nem

Termék	Másolás		
	Monokróm szöveges másolás normál beállításokkal	Színes másolás, normál beállításokkal	Színes másolás legjobb minőségben
Lexmark X125	0:00:34	03:20	06:15
Canon SmartBase MPC600F	0:00:45	00:58	01:45
HP OfficeJet 5110 all-in-one	0:00:27	01:20	03:45

¹ normál minőségben, monokróm módban, 600×600 DPI felbontással ² normál minőség, színes mód, általában 1200×1200 DPI ³ nagy felbontású papírra, magas minőségi beállításokkal

Multivá alakulni

Sokan rendelkeznek már otthon megfelelő minőségű nyomtatóval és akár lapolvasóval is, mégis kényelmetlen lehet, ha egy egyszerű másolatot csak a PC bekapcsolása és nem kevés szöszmötölés után tudunk előállítani. A többfunkciós készülékek egyik nagy előnye, hogy magukban is működnek: az Avision gyártotta kiegészítő egység ugyanezzel a kedvező tulajdonsággal ruhazza fel nyomtatónkat.

Ne ítéljük a külső alapján, az első pillantásra csupán szkennereknek tűnő készüléket megfelelő intelligenciával vértették fel, hogy számos nyomtatómárka számára legyen képes eljárni a számítógép – és a rá telepített nyomtatómeghajtó szoftver – szerepét. Egyfelől a nyomtató párhuzamos

Avision D5610CF – több, mint egy lapolvasó

aljzatára kell kötni szokványos kétirányú nyomtatókábelrel, másfelől a mellékelt vezetékkel a PC-hez kell csatlakoztatnunk (a számítógéppel a szokásos módon, 600×600 dpi-s lapolvasóként működhet együtt a készülék). Néhány hasznos szoftver található a lemez mellékleten, kiemelhető közülük

Nyomtatómeghajtó szoftvere a Canon szokásos stílusát követi, rengeteg irodai és fotóopciót találunk benne: N-up nyomtatás (2, 4, 6, 9, 16 oldal laponként), poszter-, illetve szalagnyomtatás, nagyítás-kicsinyítés. Lehetőségünk van bélyegző-

a címoldalon jelentkezék, a vízjel- és bélyegzőbeállításaink nevesíthetők is későbbi felhasználáshoz. Fotónyomtatáskor kérhetünk magas kontrasztot vagy egyszínű (tipikusan szépiá) hatást, élsimítást és akár egész oldalas fotóoptimalizációt.

Nemcsak a számítógéphez szokott felhasználóknak könnyíti meg a dolgát a Canon MultiPASS Toolbar – MultiPASS moduljában például könnyen áttekinthető a faxforgalom

utánzatot megadni szöveggel vagy akár BMP képállománnyal. Vízjellet is képezhetünk BMP-ből, megadható, hogy csak

Monokróm szövegnyomtatásban 1 perc 40 másodperc alatt is elkészülhet normál minőségű szövegdokumentumunk. Bekap-

A gép és a nyomtató közé ékelve kikapcsolt PC mellett is másolhatunk az Avision DS610CF segítségével – képünkön a párhuzamos csatlakozók láthatók

a PaperCom dokumentummenedzsere, az MGI PhotoSuite képszerkesztő, valamint a TextBridge optikai karakterfelismerő alkalmazás.

Ahhoz, hogy a megfelelő vezérlőkódok továbbítódjanak a nyomtató felé, a típusnak megfelelő szintábrákat fel kell töltenünk a számítógépre csatlakoztatott másolóegységre; a szükséges segédalkalmazást mellékeli a gyártó. Hogy mely nyomtatókkal illeszthető, azt megtudhatjuk a gyártó weboldalán, az aktuális lista a szervizmunkának köszönhetően folyamatosan bővül. Előjáróban annyit, hogy számos Brother, Canon, Casio, Epson, HP, Kyocera, Lexmark, Mita, Minolta, OKI, Tek, Xerox nyomtató szerepel e listán – végül is bármely PCL- vagy PostScript-masínához megoldható az illesztés.

Egy egyszerű lapolvasónál azért lényegesen többbe kerül a készülék, ezért főleg drágább színes lézernyomtatókhoz ideális; ajánlott végfelhasználói ára 148 100 Ft. Az Avision digitális másolóegységek és dokumentumszkennerek kizárólagos magyarországi forgalmazója és márkaszervize az Origami System's Kft. (<http://www.origamisystems.hu>). Egy év garanciát és teljes körű technikai támogatást nyújt a cég. Külön szolgáltatásként egyedi nyomtatóhoz történő illesztést és beüzemelést rendelhetünk, a kompatibilitási listán eddig nem szereplő legtöbb típushoz is.

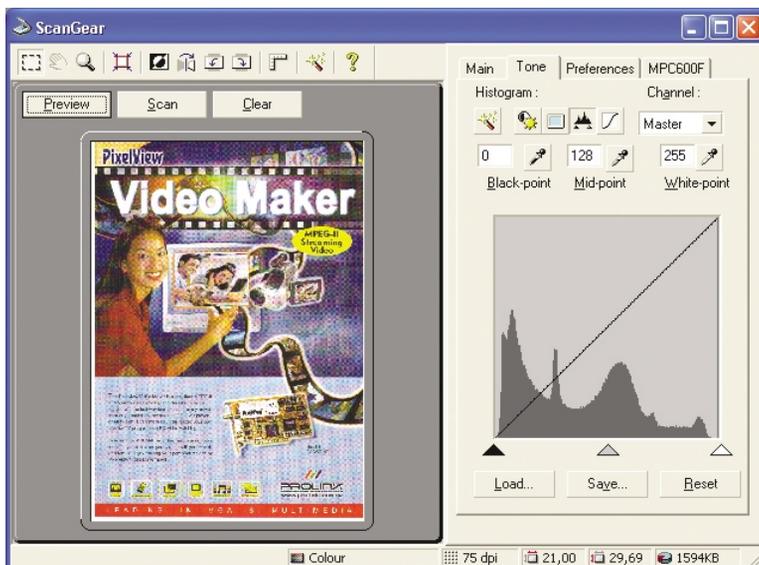
csolás után az első nyomtatás alkalmával viszont ez az időtartam akár egy perccel is megnőhet, mert a készülék fejtszítást végez. A képmínőség normál üzemmódban is kiváló, a szövegek élesek, tiszták, a színes diagramok kitöltése szép folytonos. Fotónyomtatáskor kimagasló sebességgel dolgozott a Canon nyomtatómű, kevesebb mint három perc alatt kikeverte a teljes A/4-es méretű tesztnyomatot. Minőségben nem sokkal marad el a gyártó önálló nyomtatóitól, közel jár a fotó minőséghez. Kiemelendő, hogy a lapbehúzástól eltekintve a nyomtatás zaja elvész egy számítógépes iroda „zajában”. Irodai munkákhoz illő, 600×1200 dpi felbontású lapolvasó modul várja a dokumentumokat, szolgáltatásai TWAIN-kompatibilis alkalmazásokból is elérhető.

Nyomtatás			Lapolvasás				
Szövegnyomtatás, tíz oldal ¹	Üzleti dokumentum, négy oldal ²	Színes A4-es fotóoldal ³	Előnézeti kép	Mono A4 300 DPI	Lapolvasás színes A/4 300 DPI	Színes A/4 200 DPI (descreen)	
02:10	05:13	12:15	00:15	00:18	01:00	01:02	
01:41	02:23	02:52	00:09	00:15	00:35	02:16	
02:38	02:31	04:00	n. a.	00:45	00:39	00:25	

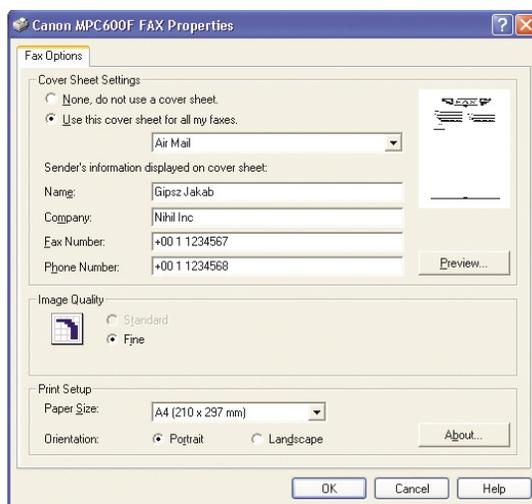

Print Advisor néven fut a Canon fotónyomtató varázslója

Kiemelten jól kezelhető a Canon TWAIN moduljában a színek összhangja, több metódust alkalmaztunk a színek kordában tartására: kontraszt és fényerő, gamma-, fekete és fehér referenciapontok, valamint saját szerkesztésű tónusgörbék alapján is dolgoztunk ▶

Széles körű beállítási lehetőségekkel dolgozhatunk, meglehetősen kedvező sebességgel: kevesebb mint tíz másodperc alatt „kezünkben” az előnézeti kép, a további munkákat is nagyon gyorsan végezte el. Egyszerű és fejlett módban kezelhetjük a TWAIN-meghajtóprogramot, első esetben előre elkészített sablonokból (színes fotó, OCR, színes nyomtató stb.) választhatunk a felhasználás jellegének megfelelően. Szimpatikus módon a program ekkor is megmutatja a részleteket (felbontás, színmélység), számszerűen feltünteti a kijelölt terület dimenzióit. Igazi finomhangoláshoz a fejlett mód ajánlott, itt a színmélység és felbontás mellett a színbeállításokat is kézben tarthatjuk. Rendelkezésünkre áll a descreeen opció, kiválaszthatjuk a dokumentum forrását (síkágy vagy adagoló). Bár CIS érzékelőkkel dolgozik, minősége jó, a moaré eltunte-

tésében alapos lassúsággal és jól dolgozott. Fotóknál, ha automatikus tónust használtunk, akkor utólag elkelt egy kis színnormalizálás, amely a legtöbb fotószerkesztővel elvégezhető.

◀ Windowsos számítógépünkről is használhatjuk a Canon MPC600F fax-szolgáltatásait, lehetőségünk van fedőlap kiválasztására is, amely személyes adatainkkal együtt töltődik fel

Nagyon jól jön többoldalas dokumentumok beolvasásához az ADF, ugyanakkor – ha csak a mellékelt szoftverekre támaszkodunk – bosszantó lehet, hogy nincs mivel szerkeszthető szöveggé alakítani a lapokat, külön kell OCR alkalmazást vásárolnunk. Kategóriájában nagyon erős készülékkel állt elő a Canon, kiemelkedően gyors és halk is, az alapszínenként külön cserélhető tintakazetták pedig takarékos üzemeltetést sejtetnek – erősebb munkaterhelésű helyekre javasolt.

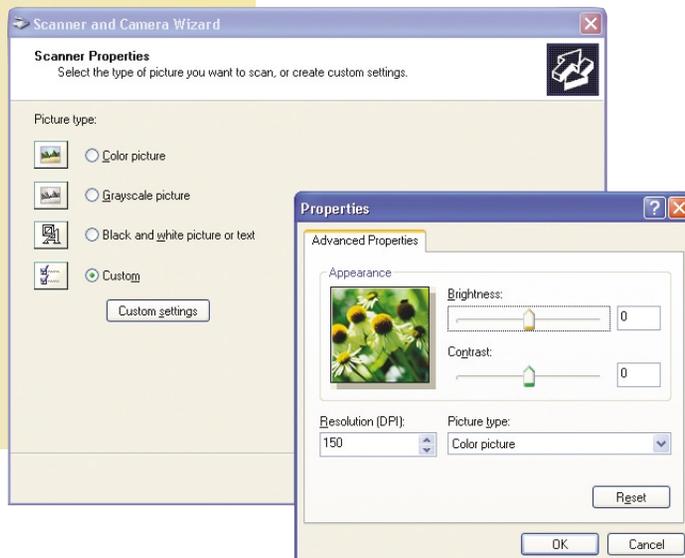
Termék: Canon SmartBase MPC600F
Forgalmazó: Canon Hungária
Ár: 129 990 Ft
Web: <http://www.canon.hu>

Szkenner-KRESZ XP módra

Örömmel konstatálhattuk a legújabb Windows megjelenésekor, hogy számos elterjedt meghajtóprogram bekerült a rendszerbe, így frissiben csatlakoztatott nyomtatóink és lapolvasóink sokszor a gyártótól származó telepítőlemez nélkül is azonnal használatba vehetők – bizonyos szinten.

Több lapolvasóval kapcsolatban volt alkalmunk tapasztalni, hogy a Windows szolgáltatva beolvasófelület bosszantóan kevés lehetőséget kínál, és kiaknázatlanul hagyja a készülékek speciális képességeit (például a moarészűrést). További bosszúság, hogy ha előbb csatlakoztatjuk a lapolvasót, mint ahogy a szoftvert telepítenénk, az operációs rendszer levakarhatatlanul ráveti magát – előfordul, hogy utóbb sem engedi a gyári TWAIN-meghajtókat telepíteni. A javasolt sorrend tehát: először a szoftvert telepítsük a mellékelt lemezzel, és csak utána csatlakoztassuk magát a hardvert.

Ez minden beállítás, amelyet a Windows lapolvasó rendszere felkínál – mindig érdemesebb a gyártó meghajtószoftverét használni

HP OFFICEJET 5110 ALL-IN-ONE

Tervezői impresszív vonalakkal álmodták plastikba az OfficeJet 5110-et, amely a lapadagolós készülékek sorát gazdagítja. Húszlapos ADF modulja nagyon rugalmasan kezeli a nyersanyagokat, még 10x13 centiméteres fotókkal is elboldogul. Mint összeállításunk egyéb résztvevői, az OfficeJet is bírja mind a négy alkalmazási területet. Papírtálcája 150 férőhelyes, dokumentumadagolójába 20 lapot tehetünk. A kész oldalak a HP-nál megszokott módon a papírtálca fölé érkeznek egy meglehetősen kis területre – a papírhullás megakadályozása érdekében célszerű nem az asztal legszélére felállítani a készüléket.

33,6 Kbps sebességű modemje – úgy tűnik, ma már alapkövetelmény – színesben is képes dolgozni. Legkedvesebb számaink részére öt feliratozható billentyűt helyeztek el a kezelőpanel bal oldalán, emellett további hetven gyorsrívószám érhető el. Memóriája hetven faxoldalig képes tárolni a bejövő üzeneteket.

Másolásban kiváló az OfficeJet, normál minőségben is árnyalatgazdag, színes kópiákat ad, igaz, helyenként felfedezhető némi csíkozás az árnyaltan telített részen. Legjobb beállításokkal ez a kis defekt

HP OfficeJet 5110 all-in-one

elmarad, képminőségben magasra teszi a mércét a készülék.

Nyomatási beállításai a gyártótól megszokottak, ezzel együtt – legalábbis az irodai dokumentumnyomatás szempontjából – nem túl bőségesek. Lehetőségünk van tükrözött, N-up (2- vagy 4-szeres), poszter

(2, 3 és 4 lapra) üzemmódú, valamint kézi kétoldalas nyomtatásra. Minthogy további finombeállítások nem hozzáférhetők, ezért a beállítási sablonok készítése fel sem merül.

Nagyon jó minőségű munkák érkeznek a készülék kimeneti tálcájára, tüélesek

ENJOY **MODE COM**

Enjoy

Feel V

Magie II

Prostation

Winner

**Csavar nélkül szerelhető házak
3 év garanciával!**

300W tápegység, túláramvédelem

Hűtőventillátor (60x60x25mm)

3,5" HDD keret

CD előlap

2 USB, mikrofon és fülhallgató kimenet az előlapon

A hirdetésben szereplő fotók illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszereltségben különbözhet a képen láthatótól.

OZAKI
multimédia
hangszórók

SZÓTÁR

dpi – dot per inch; egyhüvelyknyi szakaszra jutó elemi képpontok száma. Digitális képek felbontásának (részletességének) a mértékegysége

TXT – az angol Text (szöveg) szó rövidítése. A .TXT kiterjesztésű állományokban minden karaktert (a betűt, a számot, az írásjelet) egy bájt reprezentál, külalaki (betűméret, szín vagy vastagság) jellemzők nem tárolódnak

RTF – Rich Text Format, azaz gazdagon formázott szöveg. Az alfanumerikus jelek mellett azok megjelenése – többek között a betű típusa, mérete, a bekezdés rendezettsége – is rögzül az RTF dokumentumokban. Előnye a DOC állományokkal szemben, hogy bár formázott, és minden windowsos gépen olvasható, vírusokat semmilyen formában sem tartalmaz

ADF – Automatic Document Feeder, automatikus dokumentumadagoló vagy eredeti adagoló

OCR – Optical Character Recognition, vagyis optikai karakterfelismerés. Az eljárás a többnyire papír alapú, nyomtatott dokumentumokat a merev képi formából szöveg-szerkesztőben tördelhető szerkesztvé alakítja

a szövegek, a kitöltések folytonosak, a diagramokon jól megkülönböztethetőek és elég élénkek a színek. Mindez

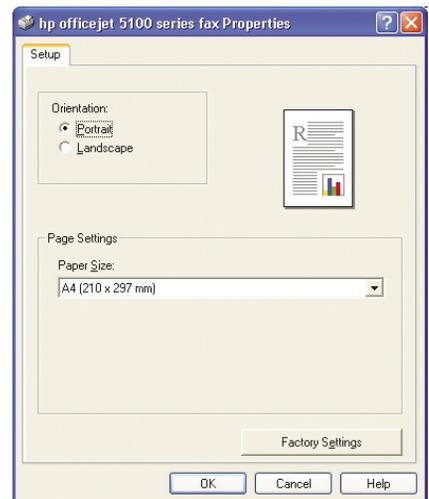

Igencsak megkönnyíti a fotónyomatást a HP célszoftvere, amely természetesen ismeri a speciális fotópapírokat is

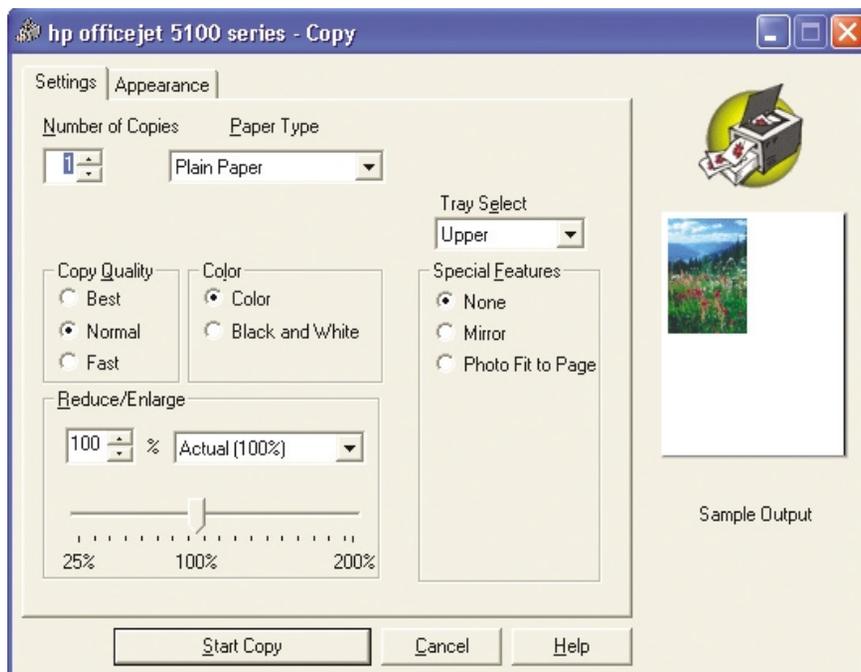
nagyon jó sebesség mellett történik, összetett kiadványok sem „akasztják ki” a rendszert.

Nem ildomos ugyan elvárni egy többfunkciós készüléktől, hogy fotó minőségben nyomtasson, ennek ellenére az OfficeJet 5110 ezen a kényes területen is helytáll. A gyártó által csak „egyszerűen” HP Premium Plus Photo Paper Glossynak nevezett hordozóra 1 perc 50 másodperc alatt nagyon is elfogadható minőségű nyomatot állított elő, köszönhetően a PhotoRET III precíziós színrétegező technológiának. További részletek tisztulnak ki a 4800x1200 dpi optimalizált felbontás kiválasztásával, cserébe viszont jelentős sebességsökkenést kell elszenvednünk. A jó minőség hátránya, ha egy kis irodában többen is használják a készüléket, hiszen igen nagy lehet a kísértés családi fotók nyomtatására.

tulnak ki a 4800x1200 dpi optimalizált felbontás kiválasztásával, cserébe viszont jelentős sebességsökkenést kell elszenvednünk. A jó minőség hátránya, ha egy kis irodában többen is használják a készüléket, hiszen igen nagy lehet a kísértés családi fotók nyomtatására.

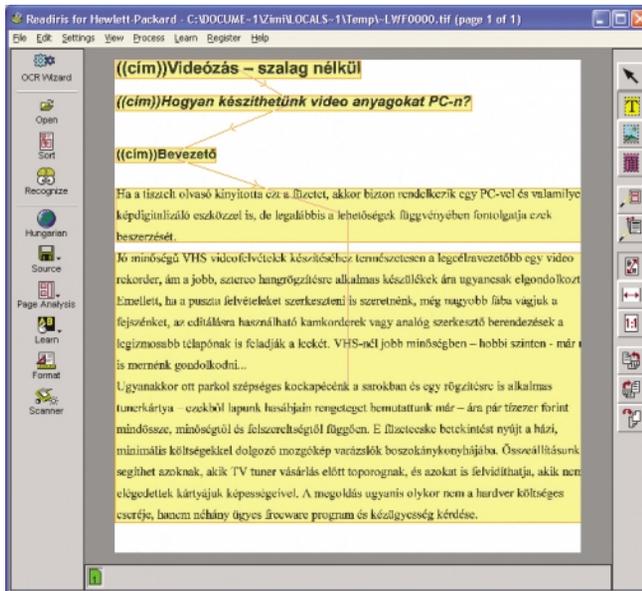

Fax-nyomatómeghajtó HP módra – egyszerűbb már nemigen lehetne

Könnyebben kezelhetők a beállítások a HP Directorból, képünkön a másolás párbeszédablaka

Lapolvasáskor szintén igényesen dolgozik. Ekkor is érdemes a Director alkalmazás szolgáltatásait igénybe venni, amely lényegesen precízebb beállítási lehetőségeket tartalmaz, mint a Windows XP lapolvasó varázslója. Sok egyéb beállítás mellett zajszűrést alkalmazhatunk a nyomdai technikától „kockás” képek feljavítására; az eljárás közepes eredményt nyújt, azt viszont meglehetősen függően. Egyértelmű, hogy igényes, gyakran fotókba

átcsapó munkáknál mutatja meg igazi erejét az OfficeJet. Bátran ajánljuk igényesebb prezentációk készítéséhez is.

Termék: HP OfficeJet 5110 all-in-one

Forgalmazó: HP Magyarország

Ár: 64 990 Ft

Web: <http://www.hp.hu>

EPSON BEVEZETÉS ELŐTT

Négy készüléket ígértünk, ám precíz teszt alá csak hármat vonhattunk. Hamarosan hazánkban is kapható lesz az Epson többfunkciós készüléke, amely összeállításunkból némiképp kilóg, ugyanis nem

rendelkezik faxmodullal. A Stylus CX3200 néven forgalmazott készülék 600×1200 dpi-s síkgyas lapolvasója háromsoros CCD érzékelőjével jó képminőséget ígér. Nyomatóműve természetesen Micro Piezo elven működik, 4 pikoliteres elemi cseppjeivel jó minőségű fotópapíron 5760 dpi-s felbontásra képes. Megfelelő sebességről tesz bizonyosat a gyártó leírása, amely vázlat minőségű szöveges monokróm nyomtatáshoz 14 oldalt ad meg percenként, egy 10×15 centiméteres fotóra pedig 168 másodpercet

Magyar ékezetes szövegek megbízható felismeréséhez érdemes a HP mellékelte Readiris-t választani

kell várnunk. Másoláskor monokróm szövegoldalból tízet, színesből kilencet láthatunk viszont a kimeneti tálcán, takarékos üzemmódban. Lehetőségünk van kicsinyítésre és nagyításra 25 és 400 százalék között. Számításra 25 és 400 százalék között. Számításra 25 és 400 százalék között. Számításra 25 és 400 százalék között. Számításra 25 és 400 százalék között.

Epson Stylus CX3200

az Epson ingyenes fotóalbum webhelyére (www.epsonphoto.hu). A készüléket hamarosan vendégül láthatjuk tesztlaborunkban, akkor majd részletesebb eredményekkel szolgálhatunk.

EGRI IMRE

Ability Office Kft.

1054 Budapest
Zoltán utca 11.
Telefon: 472-0485
Fax: 332-9923
info@ability.hu
<http://www.ability.hu>

Fotópályázat !!!

Ilyen volt és ilyen lett.

A Digitális Fotó Magazin és az Ability Office Kft. közös pályázatot hirdet! A téma kötetlen de előnyt élveznek a portrék, természetfotók vagy az érdekes látványt megörökítő felvételek.

A pályázat három fordulós Minden fordulóban három Ability Photopaint Studio képszerkesztő programot és három Digitális Fotó Magazin fél éves előfizetést lehet nyerni. Ezen kívül a harmadik forduló végén kisorsoljuk a fődíjat, egy darab Casio Exilim S2 digitális fényképezőgépet.

Nyerjen egy görögországi utazást!

Indul az Ability Office vásárlási láz!

... és amiért érdemes küzdeni:
napsütés, barnulás, tenger, pihenés!
Viszonteladók jelentkezését várjuk!

Pályázatunkról és akciónkról részletesebb információkat talál a weboldalunkon:
<http://www.ability.hu>

Epson Stylus Photo 950

Tinta-limuzin

Bőven rászolgált a limuzin titulusra az Epson csúcsmínőségű fotónyomtatója. Ezt már csak a megjelenése alapján is indokoltnak érezhetnénk, cikkünkben viszont kitérünk a sötét ajtók, és beindul a motor is, azaz részletekbe menően vizsgáljuk az új versenyzőt és extráit.

A mint az ismeretes, a limuzinokra is várni kell megrendelés után. Sajnos így esett – egy szokatlanul hosszú vámeljárásnak köszönhetően – az Epson Stylus Photo 950-nel is. Annál nagyobb érdeklődéssel vehettük aztán kézbe a természetes dobozt, amely kibontva igazi nyomtatós bőségszaruként hatott. A megfelelő hordozón 2880×1440 dpi felbontású nyomtatásra képes fejfüstszerű plexifedél alatt rejtőzik, a takarékoság jegyében hét különálló tintakazettából kapja az egyes alapszíneket. Párhuzamos és USB 2.0 csatlakozást egyaránt találunk a hátoldalon. A hét tankban a hat alapszín a cian, világoscian, bíbor, világosbíbor, sárga, fekete és – bár ugyanazzal a festékkel – külön, hetedik cseretartály a fekete tinta folyamatos biztosításához. Papíradagolója igen rugalmas, akár 2,5 mm vastag

borítékokkal is megbirkózik, ilyenkor az etetés fordított irányban történik egy kiegészítő adagoló beillesztésével. Érthető is a rugalmasság, merthogy a kellékek között a CD-felületnyomtatáshoz szükséges adapter is megtalálható – kipróbálá-

a boltban vásárolható tekercsek hosszabbak. A készre vágott képek a hópapíros faxoknál rendszeresített textilkosárba hullanak. Minden kellék problémamentesen, pár mozdulattal szerelhető. A CD-n mellékelt HTML dokumentáció ugyan

Kategóriájában minden konkurens terméket „überel” az Epson limuzinja – ez az a nyomtató, amellyel a lehető legtöbbféle nyersanyagra nyomtathatunk.

sához egy darab nyomtatható felületű CD-R lemezt mellékelnek. A másik „egzotikus” nyersanyag-adagoló a papírolni, azaz tekercselt fotópapírhoz való adagoló, amely a kimeneti tálcára illeszthető papírvágó berendezéssel egészül ki. Mintegy kéttucatnyi 15×10 centiméteres keret nélküli fotóhoz elegendő a dobozban található mennyiség, természetesen

angol nyelvű, ám a kiváló illusztrációk, animációk révén nem probléma a készülék összeállítása.

FŐLEG FOTÓHOZ

Lévény fotónyomtató, először ezen a területen próbáltuk ki a készüléket. 2,1 megapixeles fotó A/4-es méretben nyomtatva közel két perc alatt készül el inkjet papírra,

CD-futam

Ha meguntuk volna a CD-címkéző készülékekkel való pécseletést, áttérhetünk egy fokkal „gyáríbb” megoldásra: a CD-felület közvetlen nyomtatására. Természetesen ehhez speciális, tintasugaras nyomtatóval írható (a csomagoláson: „Inkjet Printable”) felületű nyersanyagot kell felhasználnunk. Tesztünk során a Napfény Kft. nyersanyagait használtuk: az „eProFormance CD-R80 inkjet printable bulk” művésznevű nyersanyagot a tízenkét centiméteres nyomtatáshoz, valamint a SmartBuy 21 perces mini CD-R-jeit a nyolc centiméteres kategóriában. Előbbi ipari csomagolásban, százasával kapható, az utóbbi tízes adagokban.

Maximális papírvastagság beállítása mellett kézzel kell a nyomtatóműbe csúsztatni a sablont, ezután gombnyomásra meglehetősen pontosan behúzza a mechanika. Minimális eltérés így is előfordulhat, de a mellékelt igazítólemez segít a kalibrálásban. Akár fotómontázzsal is terhelhetjük a nyomtatót, a tesztelt nyersanyagok szép eredményt adtak, főleg a nyolc centiméteres SmartBuy színei tetszetősek. Egy lemez kinyomtatása 2 perc 22 másodpercet vesz igénybe.

A mellékelt Epson CD Print alkalmazással készítettük a tesztterveket. Nagyon egyszerű, objektumszemléletű kis rajzolóprogramról van szó, amely nem tesz lehetővé különösebb kunsztokat és finombeállításokat, viszont pontosan tudja,

hova is kell nyomtatni. Szövegeket, egyszerű alakzatokat használhatunk, ismeri az átmenetes kítőltést, de megadhatunk árnyékot és körvonalat is. A korlátokat némileg oldja, hogy más alkalmazásokban készült képeket is beilleszthetünk a programba, így dolgozhatunk külső alkalmazás bevonásával.

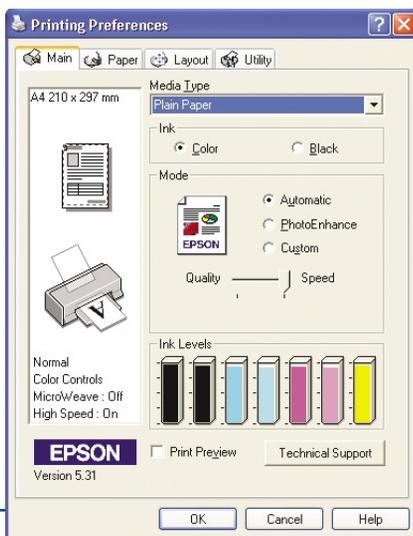
CD-címkéink elkészítéséhez az Epson Print CD-t melléli a gyártó

A hőpapíros faxok korát idézi a levágot fotókat begyűjtő textilkosár

ekkor oldalirányban két és öt, felül hét, alul tizenhét milliméteres margót tart fenn a készülék. Sorozatos, papírtekeresre történő fényképnymtatáskor egy kép egy perc huszonegy másodperc alatt pottyan a tartóba. Maximális minőséget állítottunk

rával képes együttműködni a nyomtató a legjobb színvisszaadás érdekében. Vonaltesztnél várakozáson felül teljesített a készülék: a lézernymtatókat messze megsejyénítő eredményt kaptunk normál- és inkjet papírra is. Természetesen monokróm üzemmódban dolgoztunk maximális felbontással, bekapcsolva az élsimítást is. Mi tagadás, szövegnymtatásban eddig kissé lemaradt az Epson a versenytársaktól, de most igencsak behúzták a fejlesztők. Normál szövegnymtatási beállítás

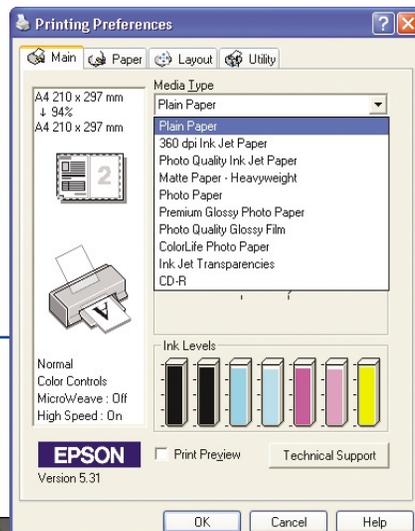
Nyomon követhetjük a hét külön kezelhető tintapatron állapotát

be, hisz a fényes fotópapír nyersanyagra már ezzel érdemes dolgozni. Két megapixel felvételek is csaknem a hagyományos fényképek minőségét mutatják, ennél jobb minőségű anyagok nyomtatásakor pedig pusztán szemrevételezéssel nem lehet észrevenni a különbséget. Köszönhető ez többek között a *Print Image Matching* funkciónak, melynek szellemében a legtöbb digitális kame-

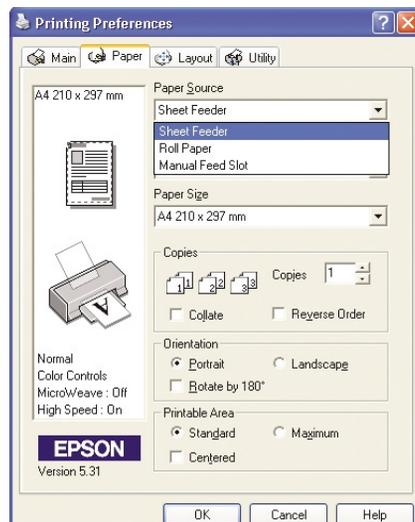

sokkal (normálpapír, sebességre optimalizált munka) is végleges minőségű anyagok bukkannak elő a tálcán, tíz oldalhoz 1 perc 39 másodpercre volt szükség. Legmagasabb minőségi beállítások mellett

Igen változatos az alapanyagok listája, használható akár CD-R lemez vagy hosszú élettartamú fotópapír is

(720 dpi, egyirányú, részletes nyomtatás) normálpapíron is tízszeres időigénnyel szembesülünk, viszont érezhetően telítettebb feketét kapunk. Irodában és otthon is gyakran szembesülünk a weboldalnymtatás feladatával, kétoldalas mintaanyagunk 36 másodperc

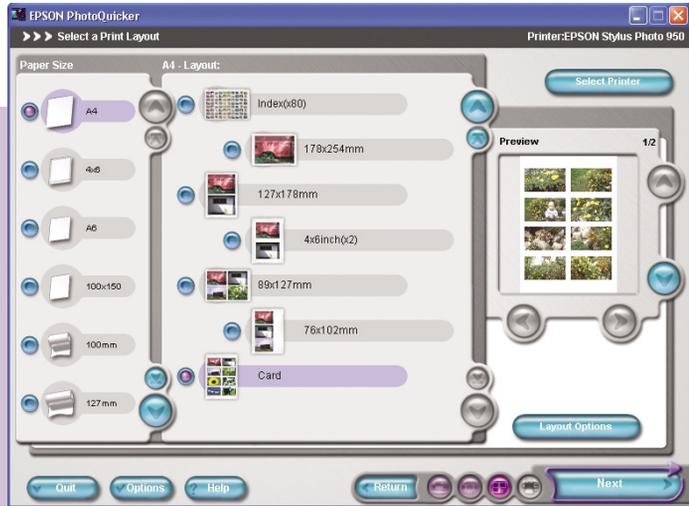

Kézi adagolással és tekereselt fotópapírhoz való adagolóval egyaránt dolgozhatunk

Epson PhotoQuicker

Képeink gyors nyomtatásához kézreálló eszköz a mellékelt PhotoQuicker alkalmazás, amely felosztás tekintetében rengeteg variációt ismer, akár 80 felvétel indexképét is elrendezhetjük vele egy oldalon. Ki kell jelölnünk a célmappát, amelyben a kívánt képek vannak, majd egyesével válogathatunk közülük, ezután meghatározzuk a lapméretet, illetve a felosztást, és indulhat is a nyomtatás.

Sok pepecseléstől szabadulhatunk meg az Epson PhotoQuicker használatával

alatt készült el színesben, sebességoptimalizált beállításokkal. Ezt a minőséget azonban legtöbbször jobbfajta vázlatnak titulálnánk, főleg mert olykor egy-egy csíkot ejt benne a gép. Ha telített, folyamatos kitételekre utazunk, akkor 3 perc 13 másodpercet kell várakoznunk minőségi eredményre.

Üzleti, illusztrált árjegyzék jellegű színes anyagunk 49 másodperc alatt készült el sebességoptimalizált változatban, ami – tekintettel arra, hogy túlnyomóan szöveges jellegűek az üzleti anyagok – a legtöbb éles munkához is megfelelő. Minőségi

beállításokkal 5 perc 6 másodpercre nő a munka időigénye, a javulást leginkább a grafikai elemeken vehettük észre.

ÁRARÁNY

Kategóriájában minden konkurens terméket „überel” az Epson limuzinja, – ez az a nyomtató, amellyel a lehető legtöbbféle

nyersanyagra nyomtathatunk. A piezokristályos nyomtatófej-technológia 2 pikoliteres cseppeivel bizonyított, képminőségében nagyon jó, valódi fotóminőségben dolgozik, A/4-es méretben is keret nélkül. Egynémely versenytársától legfeljebb szövegnyomtatáskor marad le kissé. Elérkeztünk végül a legkényesebb ponthoz, a kasszához: itt is magasra teszi a mércét a termék, ezért kiváló szolgáltatásait leginkább a digitális fotózás igényes mániákusai értékelik majd.

NÉVJEGY

Termék:	Epson Stylus Photo 950
Forgalmazó:	QWERTY Computer
Ára:	149 000 Ft
web:	http://www.epson.hu

EGRI IMRE

Csütörtökön 23 óra után,

PONTHU

az RTL Klub műsorán!

SiS Xabre 600

Ide veled, régi kardom?

A grafikus kártyák piaca kicsit olyan, mint az autóké. A hirdetésekben a metálfényezésű, könnyűfém felnis csúcsmo- dell néz vissza ránk, egyébként is erről beszél mindenki. Amiből pedig a legtöbbet adják el – és amiből a gyártók is élnek –, az az alapmodell. Nem csoda, hogy a tajvani illetőségű SiS is szeretné kivágni a maga szeletét ebből a tortából. A tortaszeletelő neve: Xabre.

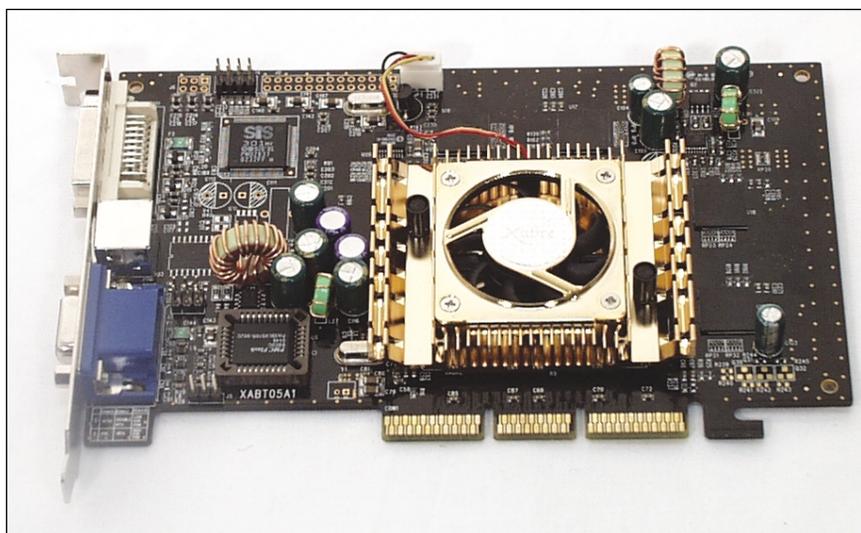
A SiS Xabre GPU-ja egyáltalán nem számít újdonságnak. Az apropót ahhoz, hogy mégis elővettük, két dolog nyújtja. Egyrészt kissé méltánytalanul

giával készül, amely lehetővé teszi, hogy a 30 millió tranzisztorból felépülő GPU-t 300 MHz-es tempóval őrizzék, csakúgy mint a maximum 128 MB DDR memóriát.

A Fast Z-Clear funkciót támogató mag 1,3-as verziójú pixeláryalóval rendelkezik, mind a négy pixel futószalagjához két textúrázóegység tartozik. A DirectX 8.1-kompatibilis chip támogatja a nyolcszoros sebességű AGP felületet is. Ha pusztán a képességeket tekintjük, nemcsak hogy felveszi a versenyt a konkurens- kel, de túl is szárnyalja azokat.

NÉGSZEMKÖZT

A Xabre legszembetűnőbb erénye a meghajtóprogram kezelőfelülete. Akár NVIDIA, akár ATI – létfontos- ságú kezelőfelületek rejtőznek el külön- böző al-al-almenük sokasága mögött. A SiS ezt sokkal elegánsabban oldotta meg. Oly módon, hogy a Tálca értesítési területén (systray) helyez el egy ikont, és erre kattintva csalhatjuk elő a külön- böző funkciók beállítását szolgáló menü- ket. Semmi felesleges csicsa vagy jelen- téktelennek tűnő gomb mögé rejtőző

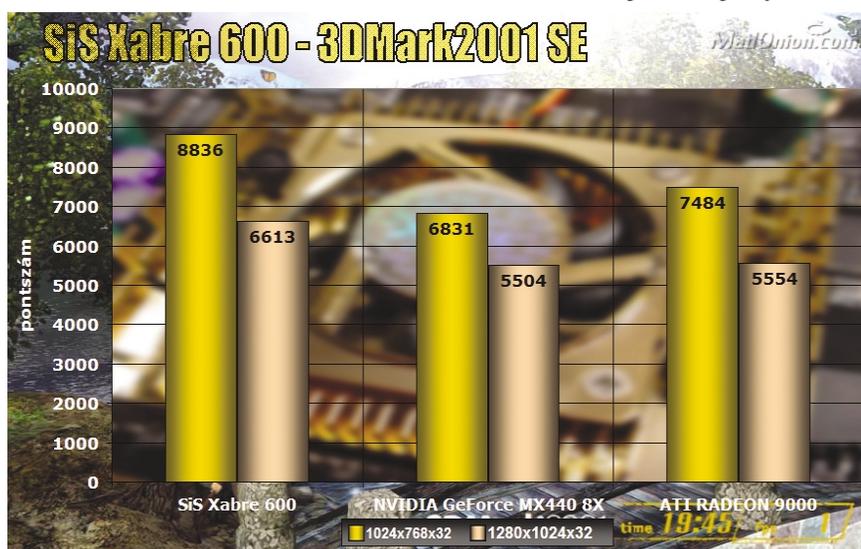

SiS Xabre 600 – egyelőre még csupán referen- ciakártya képében

hanyagoltuk, mert a hazai piac az „alap- modell kategóriában” az NVIDIA és újab- ban az ATI termékek búvőkörében él. Nem állítanánk, hogy nem lehet SiS Xabre ala- pú kártyát kapni az üzletekben, de közel sem olyan népszerű, mint az előbb említett fajsúlyosabb gyártók modelljei. Másrészt a SiS által kibocsátott útitervek szerint a 600-as a Xabre-mag utolsó inkarnációja, hamarosan felváltja majd a DirectX 9- kompatibilis Xabre II, így itt az alkalom, hogy illendően elbúcsúztassuk.

A SZABLYA JELENE

A leggyorsabb Xabre (Xabre = Sabre, azaz szablya) már 0,13 mikrométeres technoló-

TESZTGÉP:

SENORG®

ENTERPRISE PC

TESZTGÉP

Senorg Enterprise
Intel Pentium 4 2,4 GHz
512 MB PC800 RDRAM

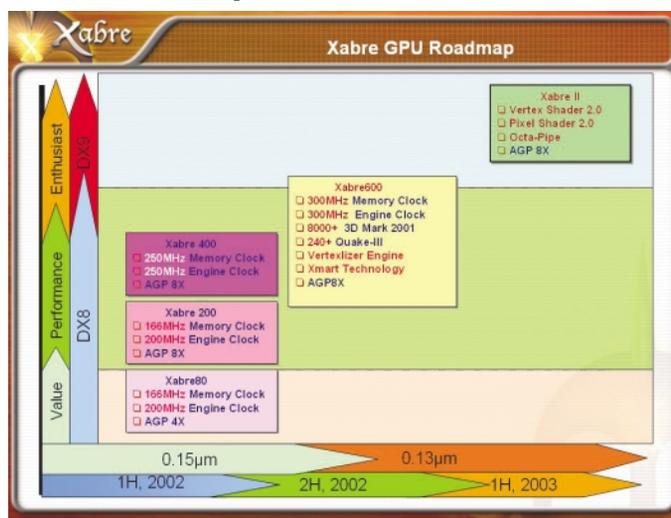
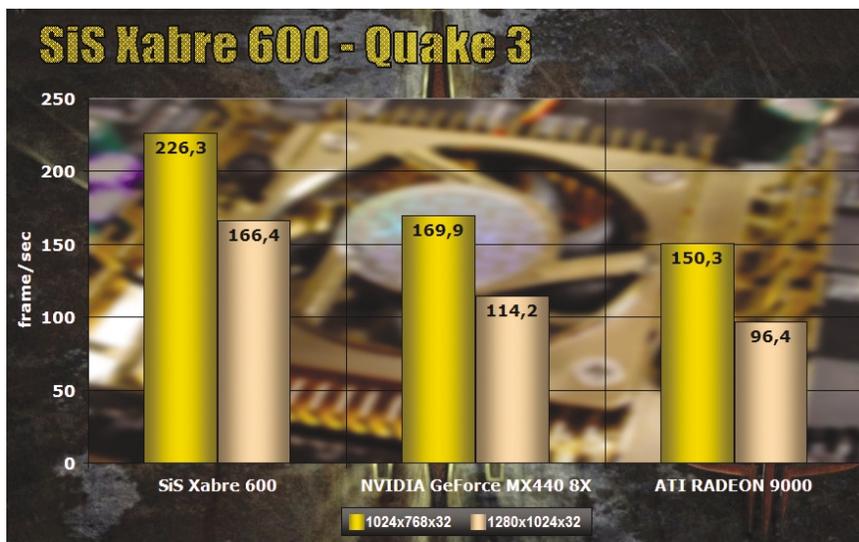
OPERÁCIÓS RENDSZER

Microsoft Windows XP
Professional SP1

GRAFIKUS VEZÉRLŐK

SiS Xabre 600 referenciakártya
Hercules 3D Prophet 9000
Inno3D GeForce4 MX440-8X

felület, csupán egyszerű, letisztult kezelő-szervek. A képminőség objektív megítélé-se mindig kemény dió. A leggyorsabb, ámde tökéletesen lecsupaszított üzem-

Az utolsó a fajtájából. Hamarosan itt a folytatás: a Xabre II

módban az átlagosnál gyengébb a képminőség, míg a minőségi üzemmódban a tempó elfogadhatatlan szintre süllyed. A Xabre 600-as egyáltalán nem hajlamos

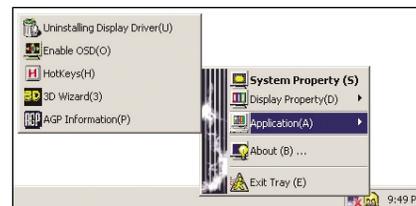
a Xabre-rel kapcsolatban. A szokásos tesztkörnyezetben a szokásos programokkal tettük próbára. A Xabre gyönyörűen teljesít 3DMark2001 alatt, nagyon szépen

a melegedésre – ez a 0,13 mikrométeres gyártási technológiának tudható be. Kiemelendő még a két kijelző párhuzamos kezelésének képessége, mert ebben az árkategóriában ez nem magától értetődő.

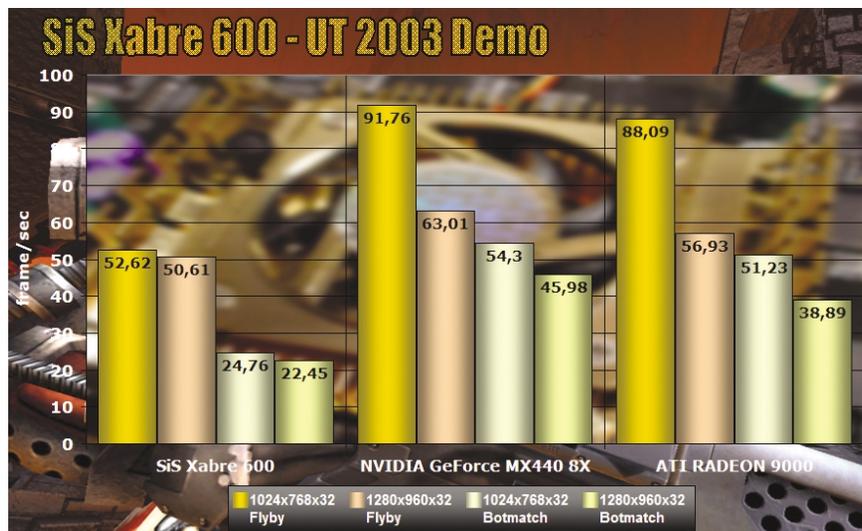
KÉTSÉGEK KÖZT

Be kell vallanunk, hogy komoly fenntartásaink vannak

muzsikál a jó öreg Quake-vel, az Unreal Tournament 2003 alatt viszont csak száználalacsonyabban támogatja. Átnéztünk számos tesztet, és azt kellett tapasztalunk, hogy más szoftverekkel, ha nem is ilyen kiélezett a helyzet, de legalábbis hasonló. Quake-vel és 3DMarkkal szépen elhúzó, más programoknál azonban inkább lemarad, mintsem szépen teljesít. Ez minimum elgondolkodtató! Azt már régen tudjuk: a nagyon elterjedt játékokkal vagy szintetikus tesztprogramokkal az a baj, hogy „be lehet rájuk löni” a kártyákat. Nagyon reméljük, hogy jelen esetben nem erről van szó. Talán csak a pixel shader az, amely nem kellően izmos. Viszont akkor mitől a kiugró eredmény a 3DMark alatt? Akárhogy is, de furcsa ez a helyzet.

A puritánság bája – az egyszerű felület sokkal jobban áttekinthető, mint a konkurenséknél

Amikor ezek a sorok szövegszerkesztőbe kerülnek, a Xabre 600 még nem kapható kereskedelmi forgalomban – mi is egy, a SiS által kibocsátott referenciakártyát teszteltünk –, így nehéz ítéletet mondani. Ha a Xabre 600 alapú kártyák ára megfelelően alacsony lesz, akkor vonzó alternatívát jelenthetnek a VGA-fronton jobban csengő nevű gyártók termékeivel szemben. Ellenben hasonló árszinten – előbbi kétségeink okán – mi a már bejáratos gyártók mellett maradnánk.

SAMU JÓZSEF

Philips JackRabbit JR32RWDV

Fogd a lemezt, és fuss!

Úgy tűnik, a CD jelenleg a legjobb adathordozó: bármely számítógépen lejátszható. A DVD-lemezek is ebben az irányban tendálnak, de nem feltétlenül kell kivárnunk a CD-DVD átmenet végét, ha beruházunk egy olyan univerzális készülékbe, mint például a Philips JackRabbit. Nemcsak CD-t írhatunk, hanem DVD-t is nézhetünk vele – bárhol.

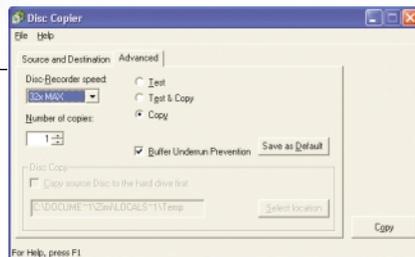
A kár rohanó életmódunk jelképe is lehetne a JackRabbit: munkatempónk olykor tényleg emlékeztet a termék nevében idézett mezei nyúlba vágójára. Talán éppen emiatt lett a mobilitás az utóbbi években fontos szempont, egyúttal – a jó öreg flopi lassú haldoklása miatt – az adatok hordozhatósága is előtérbe került.

Számítógépes oldalról USB 2.0 csatlakozással ellátott, hordozható DVD-olvasó- és CD-RW-író egységet tisztelhetünk a JackRabbitben. Sebessége (maximálisan) 32-szeres íráskor, 10-szeres újraíráskor és 12-szeres DVD-olvasáskor, természetesen ellátták Seamless Link pufferkiürülés elleni védelemmel.

Philips JackRabbit

Jelen tesztünkben a JackRabbit termékcsalád legizmosabb tagját vettük szemügyre közelebbről. Külsőjét tekintve nincs miért szégyenkeznie a készüléknek, sikerült esztétikus formába önteni a technikát. Méreteivel valamivel felülmúlja a discmaneket, bár egy férfikabát zsebébe akár be is férne. Tápellátását hálózati adapterből nyeri, tehát hordozható ugyan, de futtában azért nem üzemeltethető. A burkolat bal oldalán sorakoznak a táp- és adatsatlakozók, jobboldalt pedig a „Kék Gomb” látható, amelyhez szabadon rendelhetünk funkciókat a mellékelt beállítószoftverrel. Mindössze két gombot helyeztek el a készüléken, ezek bekapcsolásra és fedélnyitásra szolgálnak – utóbbi folyamat elegáns megfontoltsággal, puhán zajlik le.

Harminckétszeres a CD-írás csúcsebessége a lemez egyes területein

Mindezen funkciók kiaknázásához szoftvercsokrot is kapunk, íráshoz a Roxio EasyCD Creator Basic-DirectCD együttes szolgáltatásait vehetjük igénybe, DVD-lejátszáshoz pedig a Cyberlink PowerDVD XP áll rendelkezésünkre. Örvedetes, hogy az Easy CD Creatornek olyan verzióját vehettük kezünkbe, amely Windows XP alatt is működőképes, mindenféle extra javítócsomag telepítése nélkül.

Tartja az elvárható tempót a JackRabbit, három és fél perc alatt másolta le 514 megabájtos tesztlemezünket. (Megjegyzendő, hogy a típusjelzésbe is belekódolt 32-szeres sebesség csak optimális esetben, a lemez bizonyos szakaszán érvényes.) Ahhoz, hogy csak olvasóként használjuk, a legújabb Microsoft operációs rendszer alatt nincs szükség semmiféle telepítőprogramra, automatikusan megjelenik a következő szabad meghajtónévvel (betűjel) a Sajátgépben.

A dobozban tetszetős távirányítót is találunk, amellyel a nem számítógéphez kötött funkciókat vehetjük igénybe. Akkor sem „kukul meg” ugyanis a masina, ha nem csatlakoztatjuk PC-hez, sőt ez az oldala az, ami igazán különlegessé teszi. Képes lejátszani a kereskedelemben kapható DVD videolemezeket, kompozit video- és sztereo- (RCA) hangkimenetével bármely ma kapható televízióhoz csatlakoztatható, azaz hordozható asztali DVD-lejátszóként is funkcionál. Koax formátumú, Dolby Digital hangkimenetet is tartalmaz, így megfelelő, AC3 dekóderrel felszerelt erősítővel a térhangzást is visszaadja a készülék. S-Video és fülhallgató-csatlakozást találhatunk még a kis gépház oldalán.

„Megezsi” a VCD/DVD fotóalbumokat és az MP3 zenei lemezeket is. Minden szükséges kábelt megtalálunk az igényes kialakítású dobozban. Ez alkalommal valóban olyan termékkel találkozhattunk, amely egy adott terület – ezúttal CD-írás és CD/DVD lejátszás – minden lényeges funkcióját képes kiváló tempóban ellátni, és ezt nem párosítja agresszív árszabással. Bárhova vetődnénk is, csak egy tévékészülék kell találnunk, hogy lejátszhassuk családi fotó- és videoalbumainkat vagy egy kereskedelmi filmet. Egyetlen hiányosságként a CD-író szoftver szegényes szolgáltatás választékát említhetnénk: bár jól kezelhető az Easy CD Creator, nem tudunk vele például Video CD-t írni. A hardver lehetőségeinek teljesebb kiaknázásához tovább kell fejlesztenünk a Platinum változatra, vagy át kell térnünk más szoftver használatára.

EGRI IMRE

NÉVJEGY	Termék:	Philips JackRabbit JR32RWDV
	Forgalmazó:	Napfény Kft.
	Ár:	89 900 Ft
	Web:	http://www.multimedia.hu

TESZTGÉP:

www.flaxcom.hu

LeadingSpect Super DigiBin W/20 GB HDD

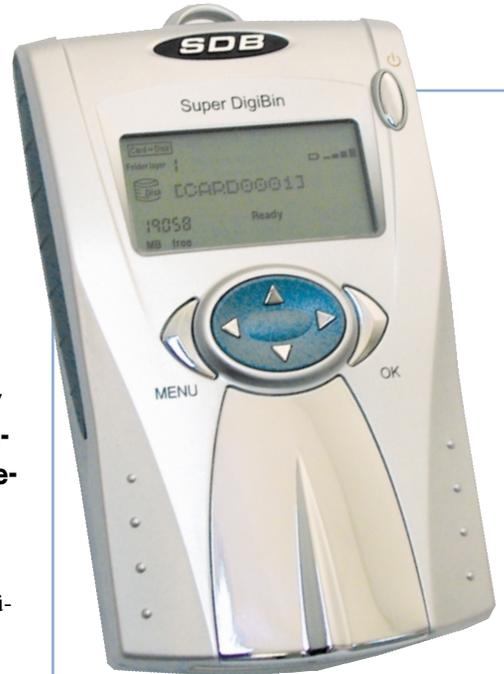
Noteszgép helyett

Bevevő módszer hosszabb utakra digitális kameránk mellé fél tucat memóriakártyát, esetleg egy komplett noteszgépet cipelni, hogy bírjuk kapacitással a rengeteg digitális fotó számára. Az egyik megoldás felettébb drága, a másik még nehéz is. Van azonban kényelmesebb, a feladathoz illő útitárs is!

Minek cipeljünk egy egész noteszgépet, ha bőven elegendő a merevlemez és a kártyaolvasót magunkkal vinni? A bökkenő csak az, hogy ezek külön nem működőképesek – illetve talán mégis. A Super DigiBin CompactFlash kártyaolvasó, 2,5 hüvelykes, 20 GB-os merevlemez és lítium-ion akkumulátor alkotja, melyet éppen erre az igényre fejlesztettek ki. Opcionális adapterekkel SmartMedia, MultiMedia, Secure Digital, Memory Stick kártyák fogadására is alkalmassá tehető a készülék, amely 60 és 80 GB-os változatban is kapható. Kis mérete és tömege okán – kisebb egy discmánél – akár a fotós mellény zsebében is hordozható, az ütődésveszély csökkentésére műbőr tokot mellékelnek. Kék háttérvilágítású,

monokróm kvarckijelzőn követhetjük nyomon az eseményeket és a szabad területet. Az angol nyelvű kezelési útmutató erősen javallja, hogy fejlesszünk tovább a legújabb firmware verzióra a helyes működés érdekében, ez letölthető a gyártó weboldaláról és megtalálható CD mellékletünkön is (← **CD MELLÉKLET**).

Négy alapvető műveletet ismer a készülék: másolás kártyáról DigiBinre és fordított irányban, törlés kártyáról, illetve a DigiBin merevlemezéről. Ezekkel az alpműveletekkel akár heteket kihúzatunk háttértár nélkül, alkalmanként tölts fel a telefényképezett memóriakártya tartalmát a gyakorlatilag végtelen kapacitású merevlemezre. A művelet csak egy

Termék:	LeadingSpect Super DigiBin W/20 GB HDD
Forgalmazó:	Napfény Kft.
Ár:	124 900 Ft
Web:	http://www.multimedia.hu http://www.leadingspect.com

gombnyomást igényel, s automatikusan elnevezett könyvtárak jönnek létre minden feltöltéskor. Hetvenperces folyamatos aktív használatot bír az akkumulátor, ez idő alatt mintegy 8,2 GB adatot tudunk begyűjteni, nem számítva a kártyacsere időtartamát. A világszerte használható töltő-adapter mellett találunk a csomagban autós, szivargyújtóra csatlakoztatható adaptert is.

Számítógépközelbe érve USB 1.1 csatlakozáson szabadulhatunk meg az összegyűlt adatmennyiségtől, ami – ha csordultig töltöttük a merevlemez – bizony számításaink szerint három és fél órással művelet. Ez az, amit kicsit méltánytalanul éreztünk a nem elhanyagolható árhoz és a nagy kapacitáshoz viszonyítva. Remélhetően a gyártó is ráébred arra, hogy egy USB 2.0-s csatlakozás lényegesen vonzóbbá teheti a terméket.

EGRI IMRE

Univerzális töltő

Amennyiben hosszabb időtartamot szeretnénk áthidalni, érdemes lehet beruházni az univerzális, 2000 mAh kapacitású lítiumakkumulátorba. Hátféle csatlakozó áll rendelkezésünkre a különféle készülékek (így például mobiltelefon, kamera vagy épp a DigiBin) üzemidejének megnyújtásához.

LeadingSpect SDB DV 2000

Termék:	LeadingSpect SDB DV 2000
Forgalmazó:	Napfény Kft.
Ár:	29 900 Ft
Web:	http://www.multimedia.hu http://www.leadingspect.com

computer.bolt.hu
www.kronet.hu

1054 Budapest, Alkotmány u. 20.
Tel.: 302-8888, fax: 302-8890/18

KRONOS Office PC

MSI 6368 BLE133 alaplap
integrált VGA
integrált 10/100 UTP ethernet
integrált hang
Intel Celeron 1,1 GHz processzor
256 MB SDRAM (PC133)
30 GB Maxtor HDD
52x LG CD
1,44 MB Samsung FDD
ATX Midi ház
Genius magyar billentyűzet
Genius görgős PS/2 egér alátéttel
1+2 év garancia

Windows XP Home HU OEM szoftverrel!

89 000 Ft + áfa

LG 700B monitor

17", 0,27 mm, 1280x1024/60 Hz

31 500 Ft + áfa

LG 1510s TFT monitor

15", 0,297 mm, 1024x768/75 Hz

74 000 Ft + áfa

HP DJ 3820c nyomtató

tintasugaras, sebesség: 12 lap/perc fekete, 10 lap/perc színes, felbontás: 600x600 dpi fekete, 4800x1200 dpi színes, max. 1000 oldal/hó

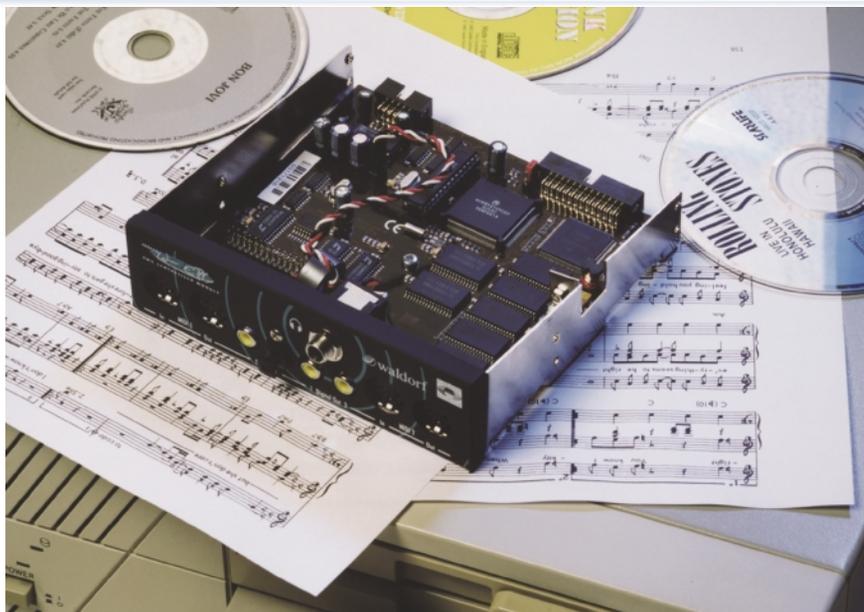
19 200 Ft + áfa

HP LJ 1000w nyomtató

lézér, sebesség: 10 lap/perc, felbontás: 1200x600 dpi, max. 7000 oldal/hó

49 000 Ft + áfa

A jó hangkártya kiválasztása legalább olyan bonyolult feladat, mint a döntés egy otthoni hifeszabó vásárlásakor. Nem csoda, hiszen ettől függ gépünk hangteljesítménye – hiába a DVD vagy a százezres hangfalkészlet, ha egy gyenge kártyára kötjük, a zenei élmény alig haladja meg a hajdani Sokol rádiók szintjét. Cikkünk segít tisztába kerülni a hangkeltő eszközök tudásával és az aktuális piaci helyzettel.

Hogyan vásároljunk hangkártyát?

HANGOS PIAC

A jelenlegi játékprogramok és multimédia-alkalmazások „elektronizált” hangokkal és zenével kápráztatnak el minket, hogy a legmélyebbre merülhessünk a virtuális élményekben. A célból, hogy ezek a hangzások megvalósulhassanak, a programok számítógépünk hangkártyájához fordulnak. Manapság a legtöbb olcsó hangkeltő eszköz is képes valamilyen 3D-s támogatásra (ma már az alaplapra integráltak is), de önálló kártyaként olyan is kapható, amely valódi térhangzást, közel hifiminőséget nyújt.

MÁR CSAK EMLÉK

A „tv-foci” idejében a PC-nek csupán egy csenevész hangszóró állt a rendelkezésére, amely az alappittyesen kívül alig volt képes másra. Néhány vállalkozó kedvű programozó megpróbálkozott ezen keresztül beszédre és egyszerű zenére emlékeztető hangokat megszólaltatni, de az eredmény nem volt igazán kielégítő. Később olyan mértékű igény mutatkozott a megfelelő hangzás iránt, hogy több kártyagyártó önálló hangkártyák fejlesztésébe fogott. Ezek az ISA-kellékek az analóg jeleket a PC-n kívül szólaltatták meg, és a „pittyegőhöz” képest igazán kiváló hangzást produkáltak. Bizonyára több olvasónk is emlékszik a SoundBlaster hősi korszakára – a Creative nevű cég erre alapozta későbbi üzleti sikereit. Ezeknek a kártyáknak csak egy sztereokimenetük

volt, DOS-ból nehézkesen lehetett őket konfigurálni, és – ami a legrosszabb – meglehetősen drágák voltak.

JELEK

Ezekhez képest a mai kártyák rengeteget javultak. A gyorsabb PCI-foglalatot használják, és kimenetükön keresztül többcsatornás térhangzást élvezhetünk a DVD-filmek vagy játékok közben. Némelyiken a lemezes meghajtók számára több belső bemenet található, így akár DVD-ről, akár CD-íróról a kábelek cserélgetése nélkül is hallgathatjuk zenéinket vagy mixelhetjük saját összeállításunkat. Ezek mellett a „jack” bemenetek is szinkódoltak lettek,

ismert bitek helyett koncentráljunk most a kártya magjára, amely magában foglalja a hangprocesszort és az úgynevezett kodeket, a kódolót is. A hangprocesszor feladata nem más, mint a hang manipulálása digitális közegben. Képességétől függően a hangforrások mintavételezési konverzióját végzi el, vagy olyan digitális effektusokat képes előállítani, mint például a kórus- vagy visszhang. Voltaképp ez képezi a hangműveletek „agyát”.

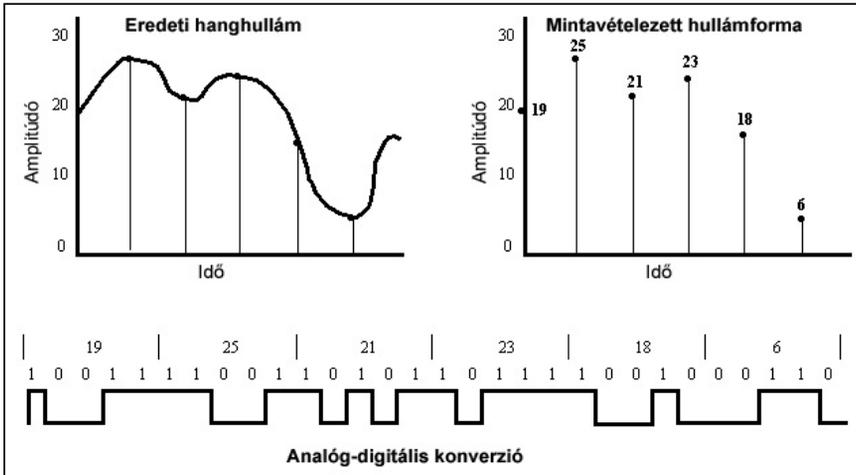
A KÓDFEJTŐ

Az elmondottakon túl van még egy fontos momentum, amely sokkal lényegesebb, mint gyakran hisszük. Ugyebár a hangchip

A játékra optimalizált kártyák leginkább a 3D-s hangeffektusokra vannak kihegyezve, így ezek a termékek támogatják a legtöbb térhangzásszabványt is, amelyek a valóságérzet új szintjeit definiálják.

így könnyebben eligazodhatunk a gép háta mögé mászva. Ezek az aljzatok sok esetben szoftveresen konfigurálhatók, a bemenetek speciális kimenetökké alakíthatók, és például sokkal kényelmesebben váltogathatunk a hangszórók és a fejhallgató között. Mielőtt továbbhaladnánk, meg kell ismerünk a PC-hangkártyák alapjait. A már jól

digitálisan manipulálja a hangot, és – ha csak nincsen egy digitális bemenettel rendelkező audiorendszerünk –, a hangot vissza kell alakítani analóg jellé. Ugyanez visszafelé is igaz: a legtöbb hangforrás, amelyet gépünkhez szeretnénk kapcsolni, analóggént indul; a hangkártyának digitálissá kell változtatnia ezt a jelet. Ezek az ide-oda alakítgatások a múlt havi szá-

munkban már említett DAC (digitális-analóg konverter) és az ADC (analóg-digitális konverter) átalakítókon múlnak. A legtöbb hangkártyán olyan lapkákat találunk, amelyek mindkét átalakítást elvégzik. A DAC képességeit a legtöbb audiofil a legkritikusabb tulajdonságok között tartja számon, a digitális rendszerek fő elemeként. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy a külön-

álló, minőségi DAC konverterek ára száz-ezer forintos nagyságrendben mozog. Hardveres funkciói mellett a kártya hatékonyságát nagyban befolyásolják a hozzá írt megfelelő meghajtóprogramok is. Érdekes figyelemmel kísérni hangkártyánk

gyártójának szoftveres frissítéseit, mert ezek olykor nemcsak hibajavításokat, hanem funkcióbővítéseket is tartalmaznak.

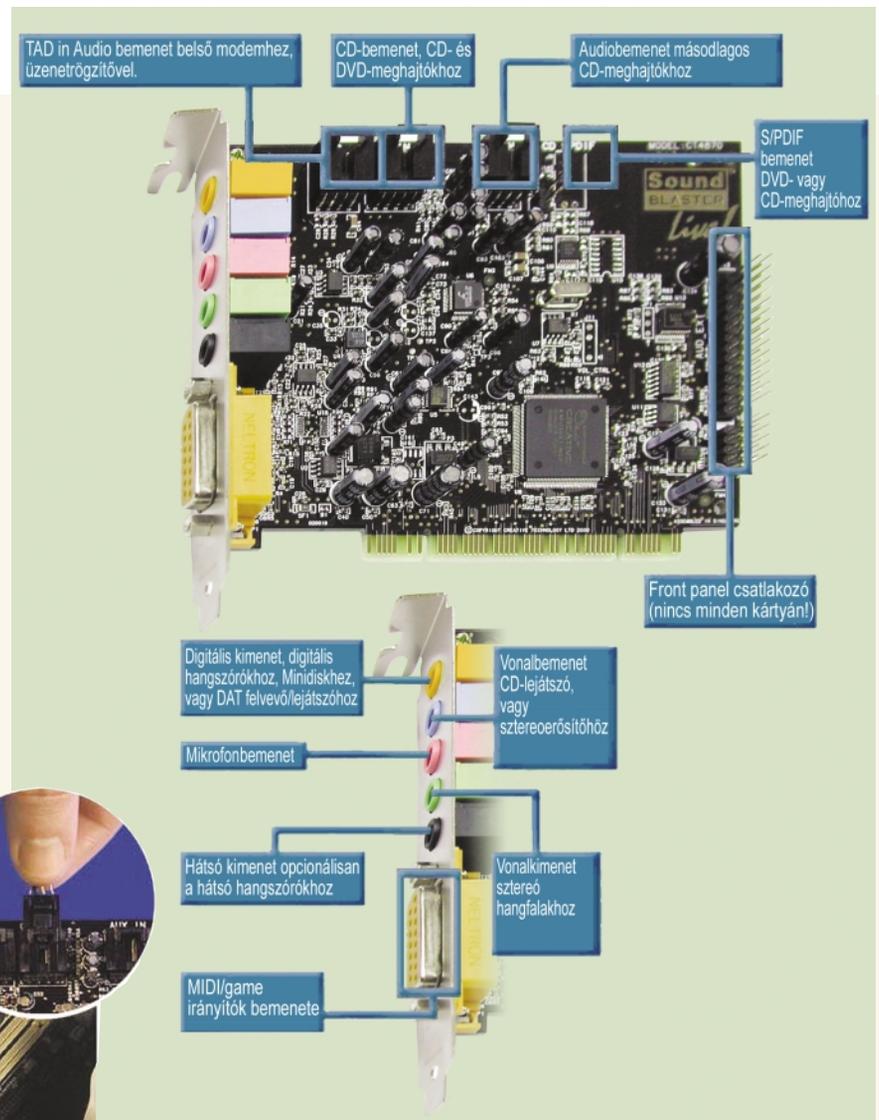
ÖNVIZSGÁLAT

Gondolkodjunk el, mire használjuk gépünket – ha leginkább internetezésre, szövegszerkesztésre, akkor nem szükséges váltani. Ha azonban gépünkben egy néhány éves, öreg hangkártya üzemel, amely csak hétköznapi kétszaternás sztereót támogat, talán itt az ideje kibővíteni audiodimenziókat. Ha DVD-vel fejlesztettük gépünket, filmeket nézünk, gyakorta hallgatunk MP3 állományokat, néhanapján játszunk is, akkor egyértelmű: egy új hangkártyával friss élményekre tehetünk szert!

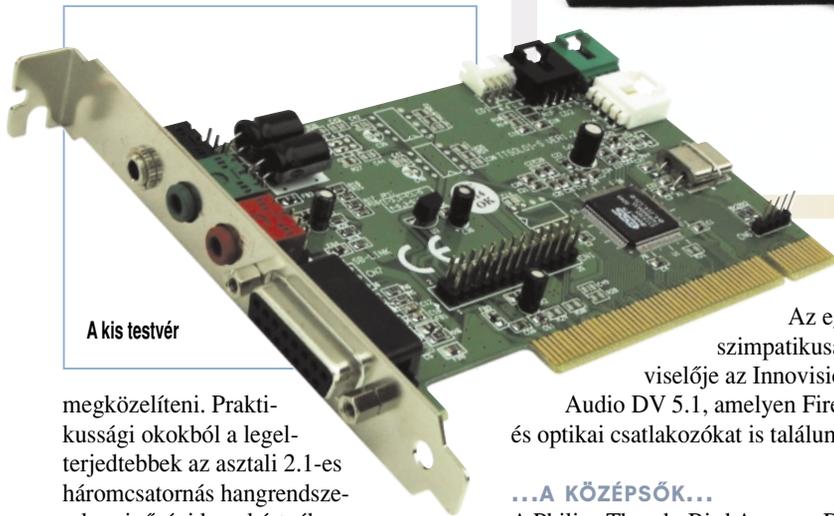
A mai hangkártyák nemcsak kiváló hangminőségűek, hanem számos szolgáltatást is nyújtanak, mint amilyen például a térhangzás. Pszichoakusztikus technikát használva a legtöbb új kártya képes fülünkkel elhitetni a valódi térhangzás

Kártyacsere

Amennyiben PC-nk alaplap hangvezérlővel is rendelkezik, ezt ki kell kapcsolnunk, mielőtt telepítenénk az új kártyát. Ezt vagy a BIOS-ban, vagy pedig az alaplapon, egy jumper segítségével kell elvégeznünk (ellenőrizzük az alaplap leírásában). Ha megtörtént, kapcsoljuk ki a gépet, húzzuk ki a konnektorból – ha már volt hangkártya a gépben, az összes kábelt húzzuk ki a kártyából (a belsőket és a külsőket egyaránt), és jegyezzük meg, melyik kábel hová csatlakozott! Csavarjuk ki a kártyarögzítő csavart, óvatosan vegyük ki a régi kártyát, és helyezzük be helyére az újat. Rögzítsük a csavarral, majd kábelezzük be. Képünkön egy Sound Blaster Live! Platinum 5.1 kártya konnektorait láthatjuk. Természetesen a többi kártyán más foglalatok is lehetnek, de a legtöbbben ezekhez hasonlókat találunk.

illúzióját még akkor is, ha csak két darab hangszórót használunk. A drágább kártyák a Dolby 5.1 hangot is támogatják, amelyek valódi digitális térhangzást eredményeznek (persze, ha már befektettünk egy megfelelő hatszatornás hangrendszerbe, vagy hozzákapcsoltuk gépünket az otthoni házimozikészlethez). Ezek mellett a kártyák a hagyományos sztereofájlokat (MP3 állományok, audiolemezek) is meg tudják bolondítani egy kis 3D-s hangzással. Mindazonáltal az új hangkártya minden tudása kárba vesztethető, ha a hangszórók nem megfelelőek. A legtöbb PC már valamiféle hangfalnak látszó tárggyal érkezik, de ezek legtöbbször a táskarádiók képviselte „hangminőséget” sem képes

A kis testvér

megközelíteni. Praktikus okokból a legelterjedtebbek az asztali 2.1-es háromcsatornás hangrendszerek, minőségi hangkártyához azonban nem árt egy 5.1-es, hatszatornás hangfalkészlet (lásd a *PC World* 2003. februári számában a *Halljuk a különbséget* című írást, ahol a most felmerülő kifejezéseket is ismertettük).

A KICSIK...

Figyeljünk oda vásárláskor: a piacon kapható olcsóbb kártyák szinte mindegyike támogatja a többcsatornás térhangzást, ám még ma is belefuthatunk jobb időket megért, veterán darabokba, amelyek csupán szimpla sztereó „élményt” nyújtanak. Ilyenek például a Fortemedia FM801-AU DSP lapkára épülő kártyák.

Gyakorlatilag semmi különlegeset sem nyújtanak, megszólaltatják a hangforrásokat, persze egyszerre csak egyet, illetve az egész mozgatásakor nem fog „percegni” a hangszóró, mint annak idején az ISA-s kártyák esetében.

Igen keresettek a C-Media CMI8738-6CH lapkára épülő kártyák, amelyek már hatszatornás térhangzáshoz is viszonylag használható megoldást nyújtanak; a Microsoft DirectSound 3D mellett A3D- és EAX-támogatással is felvértezték őket.

KÍVÜL ÁLLÓ

A számítógép belseje tele van elektromos zajokkal; ebben a környezetben az analóg hanggal bármilyen művelet elég kockázatos vállalkozás. Felismerve ezt a problémát, néhány hangkártyagyártó a házán kívülre helyezte el a jelátalakítást otthonát. Úgy okoskodnak, hogy ha a jel átalakítása a számítógépen kívülre kerül, sokkal tisztább munkát eredményez.

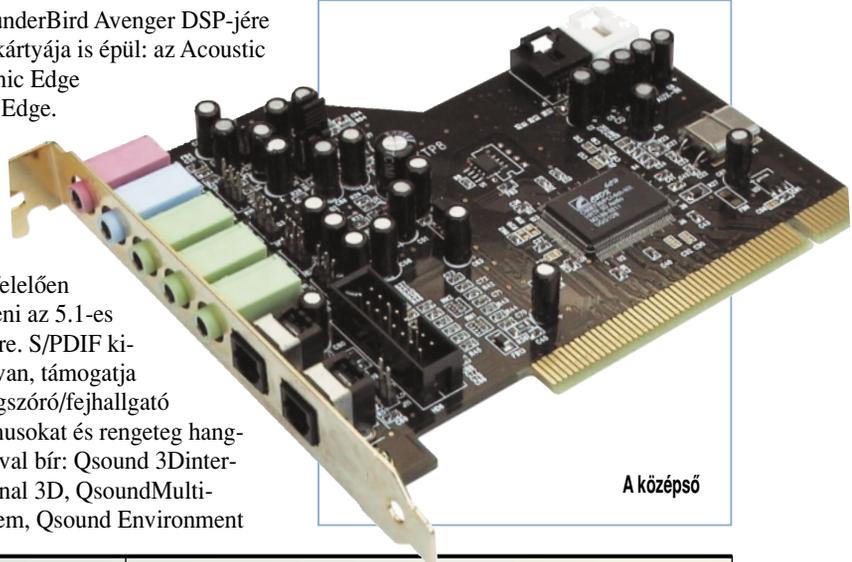
Az egyik legszimpatikusabb képviselője az Innovision Pro Audio DV 5.1, amelyen FireWire és optikai csatlakozókat is találunk.

Modeling, I3D Level 2.0, továbbá EAX 1.0/2.0 kompatibilis és Qxpander stereo-3D átalakításra képes. Egyidejűleg 512 bemenő jelet tud feldolgozni, valamint 64 hangos hullámtáblával is rendelkezik. Újabb meglepetéssel szolgált a Hercules: a Fortissimo III 7.1-es kártyájával. Ugyanis, mint ahogy a neve is mutatja, nyolc-

...A KÖZÉPSŐK...

A Philips ThunderBird Avenger DSP-jére a cég három kártyája is épül: az Acoustic Edge, a Seismic Edge és a Rhythmic Edge.

Ez a chip stereojátékok, filmek hangjait és sztereozeneket is megfelelően képes kiküldeni az 5.1-es hangrendszerre. S/PDIF ki- és bemenete van, támogatja a 2/4/5.1 hangszóró/fejhallgató 3D-s algoritmusokat és rengeteg hangzatos funkcióval bír: Qsound 3Dinteractive positional 3D, QsoundMulti-Speaker System, Qsound Environment

A középső

Gyártó	Webes elérés
Terratec	http://www.terratec.net
Creative	http://www.soundblaster.com
Hercules	http://www.hercules.com
Genius	http://www.genius-kye.com
Innovision	http://www.ivmm.com
Philips	http://www.pcsound.philips.com

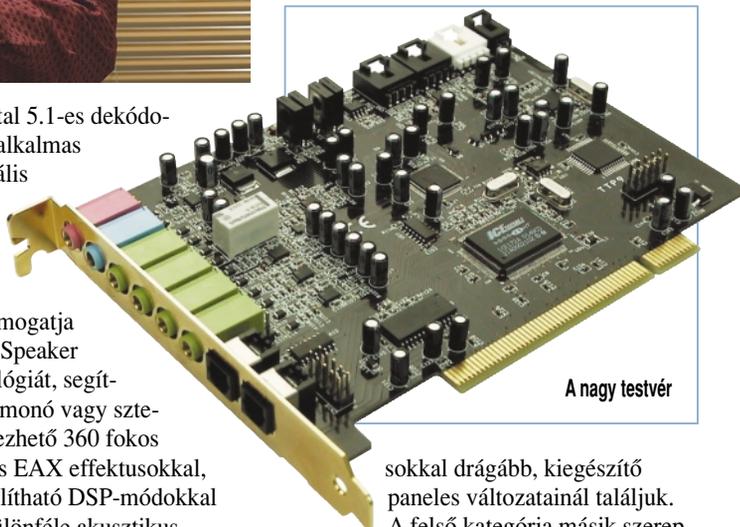
Vegyük görcső alá először az EMU10K2 DSP-re épülő Creative Audigy kártyát! Ma az egyik legismertebb, legkedveltebb modell, ami képességeit tekintve nem is csoda: több, egymástól független hangforrást tud egyidejűleg, valós időben modellezni, kezelni, pozicionálni, ami játékokban, házimozizáskor jöhet igazán jól. A processzor mellett 24 bites/96 kHz-es mintákkal megbirkózó DAC–ADC átalakítókat találunk (de a kártya a gyakorlatban „csak” 24 bites/48 kHz-es valós idejű hangfeldolgozásra képes). Jel/zaj aránya 96 dB, ami igazán kimagasló hangminőséget eredményez. Egyetlen hátránya a „Gamer” verzióknak, hogy nincsenek rajta optikai csatlakozók. Ha ezekre felétlenül szükségünk van, csak az Audigy

csatornás térhangzást támogat a Cirrus Logic SoundFusion CS4624–CQ DSP segítségével. 20 bites és 48 kilohertzes mintavételezésre képes, a térhangzások közül a legtöbbet támogatja (Sensaura 3D, Microsoft DirectSound 3D, EAX 1.0, EAX 2.0, A3D, I3DL2, MacroFX, MultiDrive, ZoomFx, EnvironmentFX). A középszerű legnépszerűbb darabja a Creative Sound Blaster Live! alapját képező EMU10K1 nevű DSP. Hardveres 64 hangos polifóniával és az E-mu által szabadalmaztatott nyolcpontos interpolációs technológiával is rendelkezik, de az 1024 hangos, több hangszínű (multi-timbre) polifóniát is támogatja. Az EMU10K1 bármely hangforráson képes néhány effektus (visszhang, kórus, fémes hang stb.) valós idejű alkalmazá-

sára, Dolby Digital 5.1-es dekódolásra ugyancsak alkalmas – analóg és digitális csatlakozókon egyaránt meg tudja szólaltatni a hangrendszereket. Minthogy támogatja a Creative Multi Speaker Surround technológiát, segítségével bármely monó vagy sztereó forrás elhelyezhető 360 fokban. Hardveres EAX effektusokkal, valamint saját, állítható DSP-módokkal tud szimulálni különféle akusztikus környezeteket.

...ÉS A NAGYOK

Az új DSP-k megjelenésével a korábban csak a legdrágább hangkártyákra jellemző szolgáltatások váltak hozzáférhetővé.

A nagy testvér

sokkal drágább, kiegészítő paneles változatainál találjuk. A felső kategória másik szereplője a VIA által kifejlesztett

Envy24. Erre a lapkára a Terratec két kártyacsaldót is épített. A félprofli DMX 6fire sorozat főbb jellemzői (2003. januári számunkban részletesen bemutatuk a kártyát): az összes csatornán 24 bites/96 kHz-es

SZAKSZARGON

A3D (Aureal3D): olyan, térhangzást leíró szabvány, amely a hangforrások térbeli pozícióját és távolságát is meg tudja adni két hangszóró segítségével. Eredetileg a NASA belső használatú algoritmus volt

ADC (analóg-digitális konverter): általában mint A/D konverter vagy A/D használatos. Ez a szerkezet a folyamatos hullám elektronikai mását digitális információvá alakítja, amely ily módon tárolhatóvá vagy feldolgozhatóvá válik

Digitális: esetünkben a hang bináris számrendszerben történő ábrázolása

DAC (digitális-analóg konverter): leginkább mint D/A vagy D/A konverter használatos. Olyan eszköz, amely a digitális információt analóg eszközökkel lejátszható, feldolgozható elektromos hangjellé alakítja

DSP (Digital Signal Processor): a digitális jeleket feldolgozó lapka. Ez felel többek között a térhangzásért, egyébként szinte az összes digitális feladat rá hárul

EAX (Environment Audio Extensions): a Creative Labs által kifejlesztett térhatású akusztikus környezet

Reverb: a térbeli visszaverődések háromdimenziós effektusainak összessége adott környezetben

Sample (Minta): a hang digitálisan rögzített ábrázolása

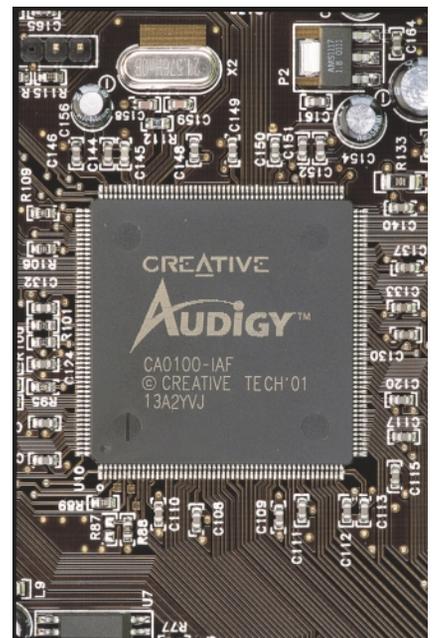
Sample Rate (mintavételezési frekvencia): az a frekvencia, amelyen az analóg jeleket digitális információvá alakítják. A magasabb érték kevesebb információvesztéssel jár, ergo tisztább hangot kapunk. A tipikus frekvenciatartomány 96 kHz-ig terjed, de vannak olyan kártyák, amelyek 192 kHz-en is képesek dolgozni. Az audio CD 44,1 kHz-es mintavételezési frekvenciát használ

Sensaura 3D: számos gyártó kínálja ezt a fajta térhangzást támogató terméket, ilyen például a VideoLogic-féle SonicFury, a Turtle Beach-féle Santa Cruz, a Hercules Game Theater XP-je, illetve a Terratec legtöbb kártyája. Az NVIDIA integrálta az nForce lapkakészletébe, továbbá a Microsoft Xbox és a Sony Playstation 2 is használja

mintavételezés, AC3, DTS-reprodukció, optikai ki- és bemenet, hatszatornás térhangzás, Sensaura 3D, A3D 1.0/2.0, EAX 1.0/2.0, MacroFx. Az Envy24HT DSP-re épül a Terratec új kártyacsaládja, az Aureon. Legjelentősebb

képviselője az Aureon 7.1 Space. Ez, ahogy a neve is mutatja, nyolcszatornás térhangzást szolgáltat, mindegyiket 24 biten/192 kHz-en. Jelenleg ez egyedülálló szolgáltatása, egyetlen más kártya sem képes ezt a mutatóványt utánacsinálni.

A hangprocesszor

Mindezek mellett ugyanúgy kompatibilis az összes háromdimenziós térhangzási szabvánnyal, valamint a Terratec-től már szinte megszokott módon a „jack” csatlakozók mellett találunk rajta optikai ki- és bemeneteket is (S/PDIF).

KONKLÚZIÓ

Nehéz a döntés, hiszen hangkártyák közül a legjobbkat szinte lehetetlen kiválasztani – nincs olyan objektív tesztelési módszerünk, mint például a grafikus kártyák sebességtesztjei, amellyel ki tudnánk fejteni a kártyák közötti egyértelmű különbséget. Az öreg, 16 bites SB kora végleg lejárt, a mai „legrosszabb” hangkártyák is meglepően jól szólnak, maradéktalanul kielégítik az otthoni felhasználás igényeit. Hangminőség tekintetében csak nagyon odafigyelve észlelhetünk eltéréseket, a kártyák leginkább csupán a támogatott szolgáltatásokban különböznek egymástól.

SZÁSZ BULCSÚ

**ÚJ DTK MÁRKABOLT NYÍLT A DOHÁNY UTCÁBAN!
NYITÁSI AKCIÓK, KEDVEZMÉNYEK!**

1074 Dohány utca 104-106

Nyitvatartás: H-P: 9-17

Tel: 352-70-40, 352-70-52

www.pnc.hu

ASRock

Otthoni, irodai biztonság

AZ INTERNETKAPCSOLAT VÉDELME

Előző számunkban új sorozatot indítottunk, amelyben a Windows XP és az Office XP biztonsági megoldásaival szeretnénk megismertetni az olvasót. Ma már közhely, hogy ha internetes kapcsolattal rendelkezünk, akkor megfelelően védekeznünk is kell – mégis, nem beszélhetünk elégszer a témáról.

Az előző részben nagyjából áttekintettük, milyen veszélyek leselkednek ránk, számítógép-használókra, illetve adatainkra jobbra anélkül, hogy tisztában volnánk azokkal vagy akár a védekezés lehetőségeivel. Részletesen foglalkoztunk azzal, hogy a Windows XP és az Office XP új, átgondolt biztonsági beállításai hogyan segítenek a vírusok terjedésének megakadályozásában. Ma az internetezés biztonsági problémáiról lesz szó.

PÉLDABESZÉD

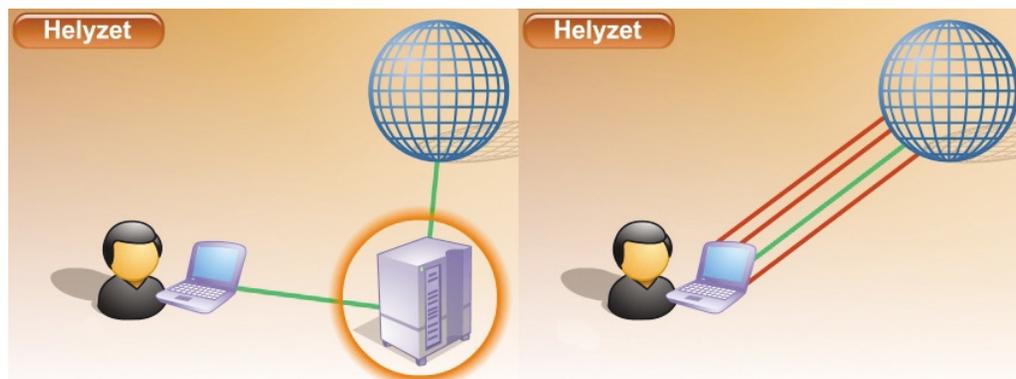
Amennyiben hivatalos utazásunk során telefonos összeköttetéssel kívánunk az internetre kapcsolódni, valószínűleg nélkülözni kell az irodában lévő, tűzfalal védett vállalati hálózatot. A szállodai

cégek weboldalait, kiszivárogtatják az adataikat, vagy akkora forgalmat generálnak, hogy lehetetlenné teszik a hozzáférést a cég oldalaihoz. Egyre többen szeretnék megismerni böngészési szokásainkat, így szinte napról napra nő a különböző kémprogramok száma, s ezek lassan hasonló fenyegetést jelentenek, mint a vírusok. Ugyanezek a rosszindulatú emberek hasonló módon betörhetnek akár a mi számítógépünkre is, ellopják adatainkat, sőt olyan programokat telepíthetnek gépünkre, amelyen keresztül egyfolytában figyelhetik, mit csinálunk, vagy akár be is avatkozhatnak: mintha a láthatatlan gonosz szellem egyszer csak elkezdene törölni állományokat, vagy programokat futtatna legcsekélyebb beavatkozásunk nélkül. De akár azt

nehezen találják meg, a mi otthoni gépünket viszont annál egyszerűbben. Amikor számítógépünkkel munkahelyünkön dolgozunk, és az ott lévő hálózaton érjük el az internetet, a vállalati tűzfal-megoldás (remélhetőleg) az egész céget védi az említett veszélyektől. Otthon azonban legyen akár modemes, akár valamilyen széles sávú kapcsolatunk (ADSL, kábelt stb.), a gép bekapcsolásától fogva ki vagyunk téve a rosszindulatú emberek és programok beavatkozásának, amely ellen nekünk kell védekeznünk.

TŰZFAL? AZ NEM EGY ÉPÜLET RÉSE?!

Ahhoz, hogy megértsük, mi a tűzfal, és mit tesz, egy kicsit meg kell értenünk az internet működését. Ahhoz, hogy kommunikálni tudjunk, szükségünk van egy címre, amely azonosít bennünket mint a világháló egy adott pontját – ez az IP-cím. A kommunikáció kizárólag csomagküldésen alapul: minden információt gondosan becsomagolva küldünk ki, és hasonló módon kapunk meg. Képzeljünk el, hogy számítógépünkön van kb. 65 500 kis kapu (*port*), ezeken keresztül érkeznek és távoznak ezek a csomagok. A „jól nevelt” internetprotokollok (például

A felhasználó noteszgépet munkahelyén a vállalati tűzfal védi az internet felől érkező veszélyektől. De ha otthon vagy másol helyi csatlakozással lép fel a világhálóra, számítógépe védtelen marad az esetleges támadásokkal szemben

szobából indított betárcsázásos (vagy akár nagy sebességű) internetkapcsolatot külső beavatkozás veszélyeztetheti. A Windows XP internetkapcsolathoz tartozó tűzfalvédelme megakadályozza, hogy nem kívánt forgalom jusson be számítógépünkbe, amikor a vállalati hálózaton kívül kapcsolódunk az internetre.

MAGYARÁZAT

Akinek megadatott az a szerencse, hogy otthonában vagy munkahelyén gyors internet-hozzáféréssel rendelkezik, és egy kicsit is nyitottabb szemmel fürkészi a világhálót, az mostanában számos olyan eseményre bukkanhat, amely mind-mind arról szól, hogy az internet nem éppen veszélytelen üzem. Sorban török fel, rajzolják át komoly

A Windows XP beépített tűzfala az ilyen helyzetekben is megvédi a számítógépet

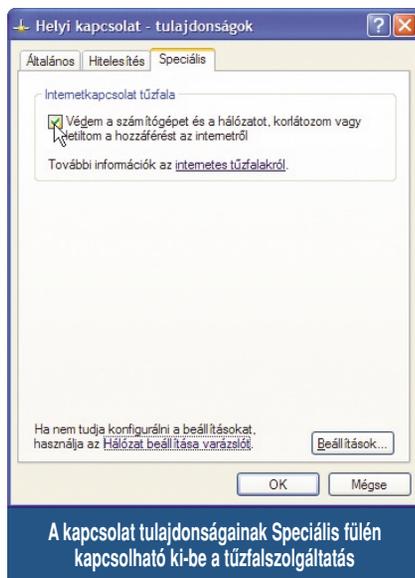
is elérhetik, hogy akarunkon kívül számítógépünk is részt vegyen egy webhely elleni támadásban, ami igazán kellemetlen, mivel a nyomozás során az illetőt csak

a HTTP vagy az FTP csak megadott kapukon küldenek és fogadnak csomagokat – hasonlóképpen az egyes alkalmazások is csak a számukra előírt kapukon keresztül cserélnék adatot. Amennyiben számítógépünk védtelen, bárki megtalálhatja gépünket IP-címünk alapján, ahol a folyton tárva-nyitva levő kapuk szinte hívogatják: „Fáradjon be, legyen a vendégünk!”, pontosabban: „Küldjön nekünk csomagot, amit csak akar, mi mindent fogadunk!” Olyan ez, mintha autónkat kitért ajtókkal hagynánk magára egy forgalmas helyen. A tűzfal nemcsak hogy csukva tartja a kapukat, de jobb esetben egyszerűen el is rejti gépünket a vizsgáló szemek elől. Ha valaki „becsönget” egy csomaggal, a tűzfal újtát állja: „Mit akarsz itt?

Nem is létezik az a kapu, amelyen te be akarsz menni! Na tünés!” A védelem a mi lehetőségeinket is korlátozza: a számítógépünkön levő programok mostantól csak az engedéllyel nyitva tartott kapukon keresztül kommunikálhatnak a külvilággal.

A WINDOWS XP TÚZFALA

A Windows XP az első olyan Windows operációs rendszer, amely beépített tűzfalat tartalmaz a felhasználók védelmére. Ha nem hálózatra kapcsolt gépre telepítjük, alapértelmezés szerint a tűzfal rögtön aktiválódik, amelyet a következő útvonalon ellenőrizhetünk: *Start* → *Vezérlőpult* → *Hálózati kapcsolatok* → jobb kattintás a kapcsolaton (például: *Helyi kapcsolat*) → *Tulajdonságok* → *Speciális*. A megjelenő panel tetején az *Internetkapcsolat tűzfala* keretben egy jelölőnégyzetet látunk. Ha ez ki van pipálva, a védelem aktív.

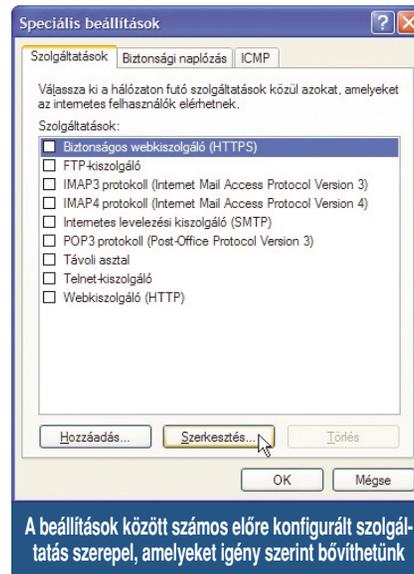

A kapcsolat tulajdonságainak Speciális fülén kapcsolható ki-be a tűzfal szolgáltatás

Céges hálózatban azért nem érdemes az egyes gépeken bekapcsolni, mert éppen a hálózaton belüli állománycsere lehetőségét nehezítjük meg, miközben gépünk a külvilágtól amúgy is védve van. Ellenben otthon, ha bármilyen eszközzel csatlakozunk az internetre, mindig gondoskodjunk arról, hogy a Windows tűzfala működjék! A Windows tűzfala egyirányú, azaz csak a kívülről érkező veszélyek ellen nyújt védelmet. Amennyiben belülről kifelé kezdeményezünk kommunikációt, például a böngésző használatával, akkor azt kérdés nélkül kiengedi, de figyelni, hogy befelé kizárólag az ehhez tartozó adatok juthassanak a gépbe. Ez egyrészt nagyon kényelmes, mert szinte csak a komolyabb, számára ismeretlen alkalmazásokhoz kell konfigurálnunk, másrészt viszont veszélyeket rejt magában. Ha valamilyen más módon (például e-mailben) kapunk egy trójai programot, amely belülről kifelé

kommunikál (azaz „kibeszéli” adatainkat), könnyen előfordulhat, hogy azt is kiengedi. És máris kész a baj.

A tűzfal konfigurálását a kapcsoló paneljének alján látható *Beállítások* gombbal kezdeményezhetjük (ez csak akkor érhető el, ha a tűzfal be van kapcsolva). Egy újabb panel jelenik meg, amelyen három fület találunk. A *Szolgáltatások* fülön előre beállított, közismert internetes tevékenységeket találunk. Ha például állomány-

A beállítások között számos előre konfigurált szolgáltatás szerepel, amelyeket igény szerint bővíthetünk

kiszolgálót szeretnénk működtetni számítógépünkön az FTP-protokollon keresztül, egyszerűen csak ki kell pipálni az *FTP-kiszolgáló* mezőt, és a tűzfal máris kinyitja az ehhez tartozó 21-es számú kaput. Az egyes szolgáltatások kijelölésével és a *Szerkesztés* gombra kattintva ellenőrizhetjük, hogy mely kapukat használják. Ugyanitt kell engedélyeznünk esetleges más szolgáltatások működését. Például ha a Messenger állományt akarunk küldeni, vagy ha valamilyen internetes játékszerverhez szeretnénk csatlakozni, a *Hozzáadás* gombra kattintva ki kell töltenünk a megfelelő mezőket. A kért adatokat általában a szolgáltató cég dokumentációiban találjuk meg.

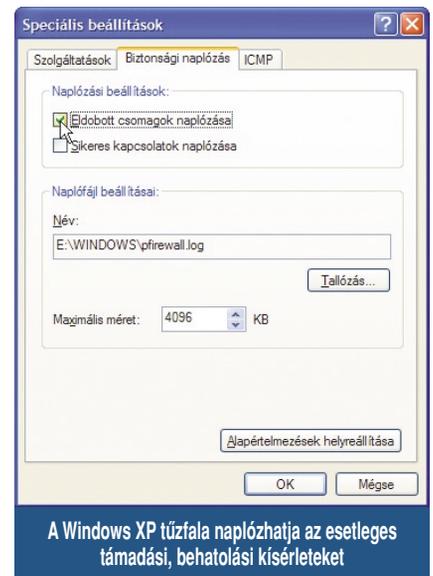
A tűzfal másik fontos feladata, hogy értesítsen minket a külső támadásokról, és naplózza azokat. A *Biztonsági naplózás* fülön beállíthatjuk, hogy csak az eldobott csomagok kerüljenek-e naplózásra, vagy a sikeres kapcsolatok is, megadhatjuk a naplóállományt, valamint annak maximális méretét.

Az *ICMP* fülön arról dönthetünk, hogyan reagáljon a számítógép az érkező ICMP-csomagokra. Az *ICMP (Internet Control Message Protocol)* különböző üzenetcsomagokat szállít a számítógépek között. Ilyen üzenetcsomag keletkezik például a jól ismert *ping* parancs kiadásánál.

(A „ping” – akárcsak a tengeralattjárónál, ahol hangot bocsátottak ki – egy kiküldött adatcsomag elküldése és visszaérkezése közötti időt jelenti.) Amikor valaki „megpingeli” IP-címünket, ilyen kis csomagokat kapunk – ha ez visszaérkezik a küldőhöz, máris tudja, hogy az adott címen működik valamilyen számítógép. Alapértelmezés szerint (bekapcsolt tűzfal mellett) a gép nem reagál ezekre az ICMP-csomagokra, így azt a látszatot kelti, mint ha az adott címen nem volna semmi. Ha viszont szükséges, ezen a fülön beállítható, hogy mégis legyen valamilyen reakció.

HARMADIK TÍPUSÚ LEHETŐSÉGEK

Az elmondottakból – reméljük – kiderült, hogy a tűzfal nagyon hasznos dolog, s használata ma már szinte elengedhetetlen! Ugyanakkor nem túl felhasználóbarát, rengeteg olyan fogalom övezi, amelyet nehéz a megfelelő tudás nélkül pontosan megérteni, és így a használata sem egyszerű. A Windows XP megoldása is hasonló: ki-be kapcsolni még könnyű, de a konfigurálása már korántsem az. A Microsoft persze

A Windows XP tűzfala naplózhatja az esetleges támadási, behatolási kísérleteket

nem akadályoz meg senkit abban, hogy más tűzfalakat is kipróbáljon. Kezdők számára a *ZoneAlarm* magánhasználatra ingyenes változata ajánlható, amely kellő biztonságot és egyszerű kezelőfelületet nyújt. A tapasztaltabbak megpróbálkozhatnak a hasonló feltételek mellett szintén ingyenes és egyre népszerűbb *Kerio Personal Firewall* programmal. A kereskedelmi forgalomban kaphatók közül a *Norton Personal Firewall*, illetve az *AntiVirussal* kombinált *Norton Internet Security* lehet kitűnő választás. (Következő számunk egyik fő témája a tűzfalak és a hozzájuk tartozó kapuk konfigurálása lesz!)

SPÁNYIK BALÁZS

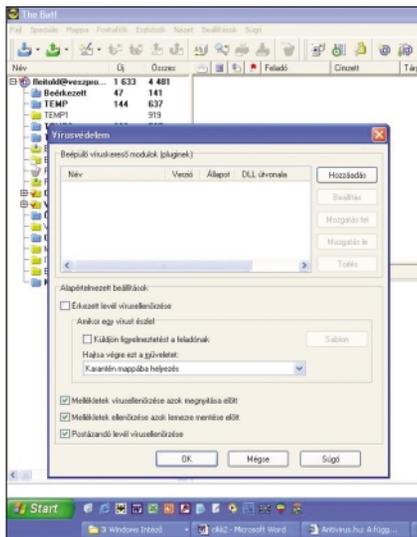
Biztonságunk érdekében

Vírusvédelmi szoftverek tesztje II.

A vírusok többsége manapság az internet közvetítésével érkezik számítógépünkbe – az e-mailes üzenetküldési lehetőséget a vírusok is előszeretettel használják. Ebben a hónapban a vírusvédelmi rendszereket abból a szempontból teszteljük, hogy mennyire képesek megvédeni számítógépünket a levelezőrendszeren át érkező kártevőktől.

Általában minden, az internethez kapcsolt PC rendelkezik valamilyen levelezőprogrammal. Ekkor az e-mailek (illetve bennük gyakran a vírusok is) számítógépünkre érkeznek, potenciális fertőzésveszélyt jelentve. Az ilyen vírusok vagy kihasználják a rendszer gyenge pontjait (például a levelezőrendszer valamilyen hibáját), vagy pedig ráveszik a felhasználót, hogy kattintson rá a csatolt állományra. Mindkét esetben a vírus megfertőzi a számítógépet.

Más a helyzet, ha a weben át érhetjük el postafiókunkat (például: Freemail). Ekkor a vírus NEM a mi számítógépünkre érkezik, hiszen mi csak egy webes felületen keresztül tekintjük meg a tartalmát – a csatolt állományt azonban letölthetjük gépünkre, és máris ki vagyunk téve a támadásnak.

A The Bat! vírusvédelmi opciói

(A legtöbb webes levelezőrendszer azonban rendelkezik vírusvédelemmel – a Hotmail például letöltés előtt ellenőrzi a csatolt állomány vírusmentességét.)

A vírusvédelmet tekintve két fő csoportot különböztethetünk meg. Léteznek olyan eljárások, amelyeket a levelezőrendszerbe telepíthetünk, így az adott levelezőrendszer védik. Egyes levelezőprogramok

(például a The Bat!) lehetőséget adnak vírusvédelmi beépülőmodulok, úgynevezett pluginek installálására. A másik – a vírusvédelmi rendszerek terén elterjedtebb megoldás –, hogy „csak” egy rezidens védelem figyel a biztonságunkra, amely a csatolt állomány megnyitásánál, illetve lemezre mentésénél jelez.

TESZTELÉSI ELJÁRÁS

A tesztelés során Windows 98 alatt a rezidens védelmeket vizsgáltuk úgy, hogy a fertőzött állományokat megnyitottuk. Összesen 162 vírus, vírusonként 5-5 példányát használtuk az ellenőrzéshez.

A tesztelés során a következő jellemző problémákat tapasztaltuk:

➤ az antivírus nem tudott megfelelő naplóállományt készíteni, így csak a dialógusablakokat számolva lehetett statisztikát készíteni

➤ bizonyos vírusok vizsgálata esetén a *Program bezárása* ablak következett, tehát elszállt a kereső.

Ezekben az esetekben, az előző hónap tesztjéhez hasonlóan, megpróbáltunk megfelelő megoldást találni a vírusismeret tesztelésének elvégzésére.

ELŐZETES

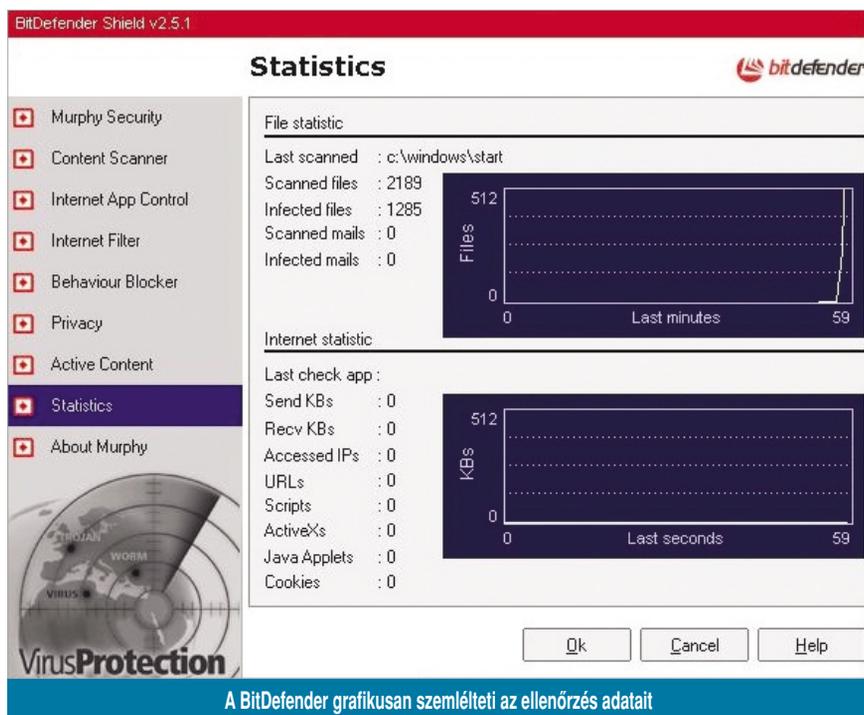
A következő hónap tesztjében a Windows ME, illetve az XP alatt szeretnénk megvizsgálni és összehasonlítani a víruskeresési és azonosítási megoldásokat. Külön

Termék	BitDefender Professional	Dr. Web for Windows	eTrust	F-Secure Anti-Virus
Teszteredmények				
Minden példány ismeretlen ¹	0	1	0	0
Tökéletesen felismert ²	161	161	162	162
Nem minden példányt ismert fel ³	1	0	0	0

¹ Minden példány ismeretlen: az adott vírus egyetlen példányát sem tudta felismerni az antivírusszoftver.

² Tökéletesen felismert vírusok: az adott vírus minden példányát felismerte.

³ Nem minden példányt ismert fel: az adott vírus néhány példányát nem tudta azonosítani, a többit sikeresen felismerte.

kitérünk az antivírusszoftverek menedzselési és karbantartási lehetőségeire is. Most pedig következzenek e havi teszt-eredményeink.

>> BITDEFENDER

A tetszetős kezelőfelülettel rendelkező BitDefender a számítógépen tűzfunkciókat is képes ellátni. A folyamatos ellenőrzés aktuális statisztikáját a számok mellett grafikon is szemlélteti. A víruskereső mag tudásbázisa a 162 vírusból 161 esetén tökéletesen felismerte valamennyi példányt, csak egy esetben fordult elő, hogy két állományban nem azonosított vírust.

Termék: BitDefender Professional
Fejlesztő: Softwin SRL
Forgalmazó: Macasoft Bt.
Web: <http://www.macasoft.hu>

>> DR. WEB

A Dr. Web képes betelepíteni az Outlook Expressbe, és így azonnal észreveszi, ha egy beérkező e-mail fertőzött. A tesztelés során egy vírus esetén fordult elő, hogy

egyetlen példányt sem ismert fel – viszont a többi vírus valamennyi példányát tökéletesen azonosította.

Termék: Dr. Web for Windows
Fejlesztő: ID Anti-Virus Lab.
Forgalmazó: VirFilter.Hu Bt.
Web: <http://www.virfilter.hu>

>> ETRUST

Az eTrust nem képes beépülni az Outlook Expressbe, így a levélben érkező vírust csak annak megnyitásakor, illetve elmentések veszi észre. A vírusismeret tesztelésekor valamennyi vírus minden példányát azonosította.

Termék: eTrust
Fejlesztő: Computer Associates
Forgalmazó: Computer Associates Magyarország
Web: <http://www.ca.com>

>> F-SECURE

Az F-Secure Anti-Virus program csak a fertőzött állomány elindításakor jelez, illetve akkor, ha elmentjük a merevlemezre az állományt. A tesztelés során

valamennyi víruspéldányt felismerte, eltávolította magát a vírust, továbbá a fertőzött állományt is törölte.

Termék: F-Secure Anti-Virus
Fejlesztő: F-Secure Ltd.
Forgalmazó: 2F Kft.
Web: <http://www.2f.hu>

>> KASPERSKY

Nincsen az Outlook Expressbe telepíthető változata, létezik azonban a The Bat!, illetve a Microsoft Office levelezőrendszerekbe installálható modulja. A tesztelés során valamennyi víruspéldányt felismerte, és a vírust eltávolította, illetve törölte a fertőzött állományt.

Termék: Kaspersky Anti-Virus
Fejlesztő: Kaspersky Lab.
Forgalmazó: 2F Kft.
Web: <http://www.2f.hu>

>> MCAFEE

A McAfee VirusScan lehetőséget ad arra, hogy a POP3 protokollal a levelezőrendszerbe érkező e-mailek előzetes ellenőrzésen essenek át. Hasonló hatásokkal működik a VirusScan rezidens védelme is. A tesztelés során minden fertőzött e-mailben észrevette és eltávolította a vírust, illetve törölte az állományt.

Termék: McAfee VirusScan
Fejlesztő: Network Associates
Képviselő: Magyarországi Képviselőlet
Web: <http://www.nai.com> és <http://www.mcafee.com>

>> NORTON ANTI-VIRUS 2003 CORPORATE EDITION

Felkínálja a lehetőséget a beérkező e-mailek automatikus ellenőrzésére. Ezt a rezidens védelem is megteszi a csatolt állomány megnyitásakor, illetve mentések. A Norton AntiVirus 2003 nem teszi lehetővé, hogy a rezidens modulja által érzékelt találatokat egysegesen és teljesen automatikusan kezeljük. Amennyiben a vírus irtása nem lehetséges, egyesével kell megadnunk, hogy mit tegyen a vírusvédelmi megoldás. A tesztelés során mindkét

Kaspersky Anti-Virus	McAfee VirusScan	Norton AntiVirus 2003	Norton Corporate Edition	Norman Virus Control	Panda AntiVirus Platinum 7	RAV for Windows	Sophos Anti-Virus	VirusBuster for Windows
0	0	0	0	0	0	0	0	0
162	162	162	162	161	161	100	162	162
0	0	0	0	1	1	0	0	0

Symantec-termék (egyéni és vállalati) valamennyi víruspéldányt felismerte, kiirtotta, illetve törölte az állományt.

Termék: Norton AntiVirus 2003 Corporate Edition
Fejlesztő: Symantec Corp.
Képviselet: Symantec Magyarország
Web: <http://www.symantec.hu>

>> NORMAN VIRUS CONTROL

Rezidens védelmének kezelhetőségét egy kicsit bonyolítja, hogy szövegszerkesztővel nehezen értelmezhető naplóállományt készít, amelyet csak a saját programja képes elolvasni – igaz, ebben a tetszetős formában tárulnak eléünk az eredmények. Egyetlen vírusnál fordult elő, hogy két víruspéldányt nem tudott azonosítani.

Termék: Norman Virus Control
Fejlesztő: Norman ASA
Forgalmazó: ANT Kft.
Web: <http://www.ant.hu>

>> PANDA ANTI-VIRUS PLATINUM 7

Az új Panda már a letöltéskor (az Outlook Expressbe való érkezéskor) képes észrevenni a fertőzött állományt, de ha a program ezen opcióját nem használnánk ki, akkor a rezidens figyelőmodul azonnal jelez a fájl megnyitásakor vagy mentésekor.

FOLYAMATOSAN FIGYELŐ, REZIDENS VÉDELMEK

A DOS alá is készítették folyamatos vírusellenőrzést biztosító, úgynevezett memóriarezidens vírusvédelmi megoldásokat. Ezek azonban érthetően kisebb hatékonysággal ismerték fel és blokkolták a vírusokat, hisz kompromisszumot kellett kötni: amennyiben igazán hatékony és megbízható védelmet akarunk megvalósítani, akkor fel kell áldozni a sebességet és az erőforrásokat. Ha pedig dolgozni is szeretnénk a gépen, akkor nem lehet az összes erőforrást átadni a vírusellenőrző programoknak.

Igazán hatékony vírusvédelmet csak megfelelő erőforrásokkal (sok fizikai memória, gyors merevlemez és processzor) felvértezett gépen, 32 bites operációs rendszeren lehet megvalósítani. Itt biztosítható – természetesen a processzor és az erőforrások jelentős leterhelésével – a folyamatos ellenőrzés. Ez azt jelenti, hogy a rendszer minden megnyitott állományon és lemezen teljes értékű vírusellenőrzést végez.

A folyamatos ellenőrzés közben tartása többféleképpen állítható be. A felhasználótól teljes mértékben elvehető az ellenőrző program leállításának és beállításának a lehetősége (nagyvállalati rendszerekben ez az általános gyakorlat!), vagy a másik véglet: ez teljesen rá is bízható. A valós életben alkalmazható és alkalmazandó módszerek a kettő között féltúton találhatók. Vannak olyan helyzetek és rendszerek, ahol és amikor ragaszkodni kell ahhoz, hogy a laikus, vírusügyben kellő ismeretekkel nem rendelkező felhasználó ne állíthasson be, és ne állíthasson le semmit. Más rendszereken pedig részleges beállítási lehetőségeket kell biztosítani a számára.

A folyamatos ellenőrzés beállításakor intézkedni kell az ellenőrzendő állománytípusokról: arról, hogy mely lemezeket, lemezterületeket kell ellenőrizni, és melyeket nem (például a swap állományokat), továbbá arról is, mi legyen a fertőzöttnek talált vagy gyanús

többször is olyan probléma merült fel, amely megakadályozta, hogy a teljes vírusedzésre vonatkozó eredményt mondhassunk. Bizonyos vírusok esetén ugyanis a rendszer futása megszakadt, és így nem tudtuk folytatni az ellenőrzést. Ebből adódóan a táblázatban szereplő értékek az első 100 vírusra vonatkoznak, amelyeknek valamennyi példányát azonosította a RAV.

Termék: RAV for Windows
Fejlesztő: GeCAD Software
Forgalmazó: VirFilter.Hu Bt.
Web: <http://www.virfilter.hu>

>> SOPHOS

A Sophos Anti-Virus rezidens védelmének nehézsége, hogy egy szöveges konfigurációs állomány révén konfigurálhatjuk. Itt adhatjuk meg a folyamatosan ellenőrző modul paramétereit. A vírusvédelem a tesztelés során valamennyi víruspéldányt azonosította, illetve eltávolította, vagy törölte.

Termék: Sophos Anti-Virus
Fejlesztő: Sophos
Forgalmazó: Tózsér és Mária Szoftver Iroda
Web: <http://www.swoffice.org>

>> VIRUSBUSTER

Az Outlook Express alatt az elektronikus postával érkező vírusokat a fertőzött állomány megnyitásakor, illetve mentésekor érzékeli. (A Microsoft Office-ban lévő Outlookhoz a VirusBuster speciális védelmet kínál.) Ekkor a program automati-

AMI A FEBRUÁRI SZÁMBÓL KIMARADT

Előző számunkban nem szerepeltek az alábbi termékek vizsgálatának eredményei, mivel e szoftverek későn kerültek a tesztlaborba, és így lapzártáig nem készültünk el a vizsgálatokkal. Most ezeknek az eredményeit adjuk közre.

NORMAN VIRUS CONTROL

Mindkét Windows-platfornon (98 és XP) egyformán viselkedett. A polimorf kategóriában is egy vírus esetén fordult elő, hogy annak egyetlen példányát sem tudta azonosítani. Összesen négy vírus esetén néhány vírushímintát nem ismert fel. A többi vírus valamennyi példányát megtalálta, a kórokozók többségét eltávolította, illetve törölte.

Termék: Norman Virus Control
Fejlesztő: Norman ASA
Forgalmazó: ANT Kft.
Web: <http://www.ant.hu>

SOPHOS

Mindhárom platfornon (Windows 98, XP, Debian Linux) valamennyi víruspéldányt megtalálta, a többségnél azonban a fertőzött állományt törölte, csak kisebb részükből sikerült eltávolítania magát a vírust.

Termék: Sophos Anti-Virus
Fejlesztő: Sophos
Forgalmazó: Tózsér és Mária Szoftver Iroda
Web: <http://www.swoffice.org>

A tesztelés során egy vírusnál fordult elő, hogy egyetlen példányt nem tudott azonosítani, a többi kártevő mindegyik példányát felismerte.

Termék: Panda Anti-Virus Platinum 7
Fejlesztő: Panda Software
Forgalmazó: Panda Software Hungary
Web: <http://www.pav.hu>

RAV

Képes arra, hogy a fertőzött állomány megnyitásakor észrevegye a vírust. Rendelkezik továbbá az Outlookba telepíthető résszel is. A tesztelés során

Termék	Norman Virus Control		Sophos Anti-Virus		
	Windows 98	Windows XP	Windows 98	Debian Linux	Windows XP
Polimorf víruscsomag					
Minden példány ismeretlen	1	1	0	0	0
Tökéletesen felismert	39	39	43	43	43
Nem minden példányt ismert fel	3	3	0	0	0
Minden felismert példányt kiirtott	21	21	5	5	5
Nem minden példányt irtott ki	4	4	0	0	0
Nem tudta kiirtani → törölte vagy átnevezte	17	17	38	38	38
Elterjedt vírusok csomagja					
Minden példány ismeretlen	0	0	0	0	0
Tökéletesen felismert	161	161	162	162	162
Nem minden példányt ismert fel	1	1	0	0	0
Minden felismert példányt kiirtott	77	77	52	52	52
Nem minden példányt irtott ki	3	3	0	0	0
Nem tudta kiirtani → törölte vagy átnevezte	82	82	110	110	110

fájlokkal. A felhasználói hozzáférések blokkolása alapkövetelmény, de ezen túlmenően választható a karanténba helyezés, a törlés, a fertőtlenítés vagy átnevezés, esetleg ezek néhány kombinációja. A folyamatos ellenőrzés – ha jól van beállítva – lehetővé teszi, hogy az összes bejövő csatornát blokkoljuk. Ha bármely csatornán fertőzés érkezik, azonnal lebukik, ha vezérléshez jutva a memóriába kerül, vagy valamelyik háttértárolóra (flopi, merevlemez, CD stb.) írni akar, akár végleges, akár átmeneti fájlokat.

A mai modern vírusellenőr programok számos technológiát alkalmaznak a rosszindulatú programok nyakon csípésére. A hagyományos sztring-keresésen túl ma már egyre nagyobb szerepe van az ellenőrzésben a heurisztikus módszerek alkalmazásának, amikor akár ismeretlen programkártevők is detektálhatók, ha csak vírusokra jellemző műveleteket végeznek. Ez a módszer rendkívül hatékony lehet, és sokkal kevésbé igényli a gyakori program- és adatbázis-frissítéseket, mint a klasszikus víruskereső módszerek. Azt azonban nem árt észben tartani, hogy a heurisztikus keresés sok esetben téved. (Ez a *PC World* CD-szerkesztője számára sem ismeretlen – minden hónapban akad olyan olvasónk, aki azért telefonál be, mert programja vírusot talált a CD-n. A téves riasztásban minden esetben a heurisztikus beállítás volt a ludas – *A szerk.*)

HELYREIGAZÍTÁS

A februári számban, a teszteredmények táblázatban a Panda Software Debian Linux alatt futó vírusvédelmi programját tévesen Antivirus Platinum 7 terméknek tulajdonítottuk – a táblázat soraiban pedig a Windows-plaforkokon elért eredmények szerepeltek. A mellékelt táblázatban mind a terméknevet, mind pedig az eredményeket javítottuk.

Szintén a februári számban, a 72–73. oldalon közreadott táblázathoz kapcsolódóan nem kellően részleteztük, hogy a paramétereizhetőségen azt értjük: a vírusvédelmi programban megadható (előzetes beállításként), hogy mit tegyünk vírustalálat, heurisztikus jelzés, illetve nem irtható vírusok azonosítása esetén.

Termék	Panda Antivirus Command Line (Linux/Win32)
Platform	Debian Linux
Polimorf víruscsomag	
Minden példány ismeretlen	0
Tökéletesen felismert	38
Nem minden példányt ismert fel	5
Minden felismert példányt kiirtott	19
Nem minden példányt irtott ki	1
Nem tudta kiirtani → törölte vagy átnevezte	23
Elterjedt vírusok csomagja	
Minden példány ismeretlen	2
Tökéletesen felismert	156
Nem minden példányt ismert fel	4
Minden felismert példányt kiirtott	91
Nem minden példányt irtott ki	8
Nem tudta kiirtani → törölte vagy átnevezte	61

kusan ténykedik, vagy a felhasználó választása szerint végzi el a feladatát. A tesztelés során a VirusBuster valamennyi tesztmintában kimutatta a vírust, az irtható vírusokat eltávolította – a nem irthatókhöz pedig megtagadta a hozzáférést.

Termék: VirusBuster for Windows

Fejlesztő: VirusBuster Kft.

Forgalmazó: VirusBuster Kft.

Web: <http://www.virusbuster.hu>

DR. LEITOLD FERENC
(fleitold@checkvir.hu)
(www.checkvir.hu)

Másolás, régiókódok és a szerzői jog

Divide et impera!

Divide et impera!, azaz Oszd meg és uralkodj! – talán még sosem volt ennyire aktuális e mottó, elég, ha csak a különböző régiókódokra, az interneten megosztott állományokra gondolunk. Már megszoktuk, hogy az információs társadalom, a technikai fejlődés szinte nap mint nap újabb kihívások elé állítja a jogrendszert – de ha ezt a felhasználó a saját bőrén tapasztalja meg, kellemetlen helyzetek állhatnak elő. A PC World utánajárt a DVD másolásával, DivX filmekkel, régiókódokkal kapcsolatos jogi kérdéseknek; érdemes alaposan végigolvasni, mert – úgy hisszük – sikerült minden kétséges pontra fényt derítenünk.

A PC World 2002. szeptemberi számában a zene példáján ismertettük az aktuális magyarországi szerzői jogi kérdéseket. Akkor az audiólemezek másolásának, MP3 állományá alakításának kérdéseit feszegettük, s elmondtuk, jogilag mit szabad, és mit nem. Hiszen minden tartalom, amely digitális formátumban hozzáférhetővé válik akár csak egy felhasználó számára is, „osztódással szaporodva” szinte másodpercek alatt továbbterjedhet a világhálón. Nincs ez másként a nullák és egyesek halmazára alakított filmek esetében sem: ma már számos olyan ügyes szoftvert lehet letölteni az internetről, amely lehetővé teszi, hogy a DVD-n rögzített filmeket tetszőleges formátumú digitális állományá konvertáljuk, tömörítsük, továbbítsuk, „megosszuk”. Mielőtt belemennénk a „mit szabad, és mit nem” rejtelmeibe, lássuk a technikai és technológiai alapokat!

A RÉGIÓKÓDOK

A filmekkel kapcsolatos szerzői jogokat (többszörözés, hagyományos és online

terjesztés, nyilvános előadás) az alkotók a forgalmazó cégek révén gyakorolják. A forgalmazók persze igyekeznek e kizárólagos jogukat a lehető legjobb határfokon érvényesíteni, azaz a profit maximalizálására törekednek. E cél érdekében

„regional playback control”) bevezetésével próbálták meg irányításuk alatt tartani. E módszer lényege, hogy a DVD-lejátszóba épített kódolvasó, valamint a gyári, műsoros DVD-lemezen elhelyezett kód „együtműködésének”

A digitális hordozókra való másolatkészítéssel kapcsolatban a törvény egy általános korlátot is tartalmaz: másvalakivel elektronikus hordozóra nem szabad másolatni, azaz csak saját magunk végezhetjük a másolást.

a különböző felhasználási módokra (mozi, videokazetta, televízió) csak az általuk megszabott ütemben lehet engedélyt szerezni. Az internet megjelenése előtti séma viszonylag egyszerű volt: a moziból éppen kifutott filmek megjelentek videokazettán, majd egy idő után a televíziók kínálatában is.

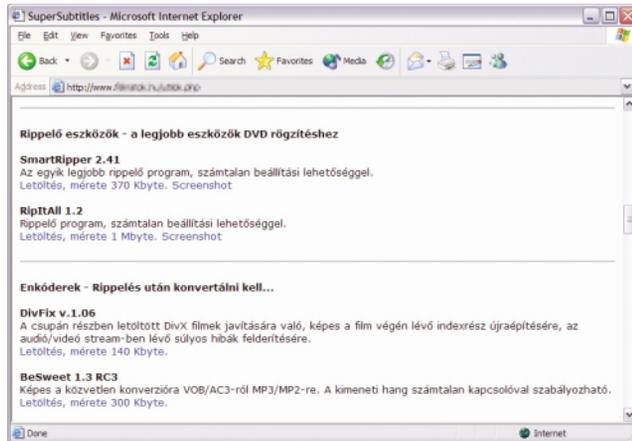
Ezt a néhány évtizede megszokott algoritmust kavarta fel az elmúlt század '90-es éveiben előbb az internet, majd a DVD-lemezek megjelenése. A DVD-filmek terjedését a jogosultak az úgynevezett „ré-

gítségével egy Amerikában megjelent DVD-lemezt nem képes lejátszani egy Európában megvásárolt DVD-lejátszó. (Így időben eltérő lehet egy film amerikai és európai DVD-premierje.)

A MÁSOLÁSVÉDELME

A DVD-lemezek másolásvédelméért a CSS algoritmus felelős (Content Scrambling System). A CSS „olyan, mint egy zár a háztulajdonos ajtaján, egy széfet nyitó számkombináció vagy egy áruházban forgalmazott termékekre szerelt biztonsági

(riasztó) berendezés” – állapítja meg egy amerikai bíró 2002 májusában a Universal vs. Corley ügyben (*az ügyet lásd alább*).

Elég csak egy keresőbe beírni, hogy DVD-másolás, és számtalan oldal siet „segítségünkre”

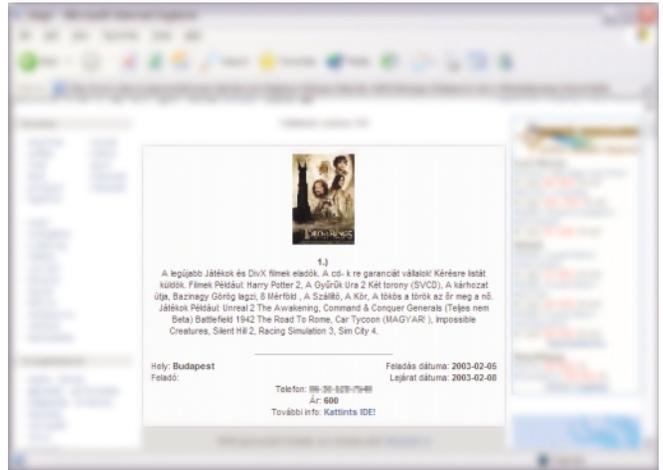
Más szóval: a CSS egy kriptográfiai alapú hitelesítő és másolásvédelmi rendszer, amelyet a DVD-lemezeket és az ilyen lemezek lejátszására alkalmas készülékeket (DVD-lejátszókat, illetve számítógépekben üzemelő DVD-olvasókat) előállítók alkalmaznak világszerte.

A SZERZŐI JOG ÁLLÁSPONTJA

Amint arról *szepetemberi cikkünkben* már részletesen szóltunk, a hatályos magyar szerzői jogi szabályozás szerint a legtöbb műfajtáról – így a filmekről is – bárki készíthet nem kereskedelmi terjesztésre szánt, úgynevezett „magáncélú” (azaz a családi, baráti kör művelését szolgáló) másolatot. Ezen másolatok számának – minőségük javulásával együtt járó – ugrásszerű növekedése tette elkerülhetetlenné az üres hordozókkal összefüggésben megfizetett átányjogdíj (ún. „üreskazetta-jogdíj”) bevezetését, amely a nyolcvanas évekre Európa-szerte megtörtént, és azóta minden újonnan megjelenő hang- és képhordozóra kiterjesztik. Magyarországon ezt az üres kazettákra 1982-ben bevezetett díjat az írható és újraírható CD-k importőrei például 1996 óta, az írható és újraírható DVD-t importálók pedig 2002-től kötelesek megfizetni. (A jogdíj-fizetési kötelezettség tehát időben jóval megelőzte a jogdíjfizetés ellenőrzésére hivatott hologramos „Artisjus-matrica” tavaly január 1-jén történt bevezetését.) E jogdíj hivatott kompenzálni a jogosultak (jelen esetben a filmforgalmazók) magánmásolatok miatti „bevételkiesését”. Napjainkra azonban a digitálmásolat-készítésre alkalmas eszközök, illetve az ilyen másolatok korlátlan terjesztésére módot adó, bárki számára hozzáférhető

számítógépes világhálózat megjelenésével a magáncélú másolás jogintézménye ismét teljesen új kontextusba került, újabb feladat elé állítva a jogalkotót a szerzői jogosultak és

ezen műszaki intézkedéseket mind a polgári jog, mind a büntetőjog eszközeivel élve védelemben részesítette a jogalkotó. Amint az a *Jogszabályok* című keretes írásunkból látható, a büntetőjogi „arszenál” igénybevételére csak abban az esetben

Kétségkívül illegális tevékenység

a felhasználók érdekeinek ismét felborulni látszó egyensúlyának helyreállítása érdekében. Mivel nincs az a jogszabály, amely képes lenne megállítani a digitális hordozókról ilyen-olyan ügyeskedéssel valaki által

van mód, ha a cselekményt *haszonszerzés végett* követik el.

A szerzői jogi törvény említett rendelkezéseire alapozva 2002-ben a Btk.-ba is bekerültek a hatásos műszaki intézkedésre

JOGSZABÁLYOK

1999-es szerzői jogi törvényünk szerint: „A szerzői jog megsértésének következményeit kell alkalmazni minden olyan cselekményre – ideértve eszközök gyártását és forgalmazását, szolgáltatások nyújtását is –, amely jogosulatlanul teszi lehetővé vagy könnyíti meg a szerzői jog védelmére szolgáló hatásos műszaki intézkedések megkerülését, és amelynek a műszaki intézkedés megkerülésén kívül nincs számottevő gazdasági jelentősége, illetve célja.” [1999. évi LXXVI. tv. (Sztj.) 95.§ (1) bek.] A „véletlen” ködfeltörők felelősségének mentesítése a törvény csak a rosszhiszemű „megkerülést” szankcionálja. A fenti rendelkezés ugyanis „csak akkor alkalmazható, ha az említett cselekményeket végző személy tudja, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett tudnia kellene, hogy a cselekmények jogosulatlanul teszik lehetővé vagy könnyítik meg a szerzői jog védelmére szolgáló, hatásos műszaki intézkedések megkerülését.” [Sztj. 95.§ (1) bek.]

Adósak vagyunk még a védett műszaki intézkedés definíciójával, amelyet szintén tartalmaz a jogszabály: a fentiek alkalmazásában „műszaki intézkedésnek minősül minden eszköz, termék, alkatrész, eljárás, illetve módszer, amely arra szolgál, hogy a szerzői jog megsértését megelőzze vagy megakadályozza. A műszaki intézkedést akkor kell hatásosnak tekinteni, ha az intézkedés eredményeként a mű a felhasználó számára csak – a szerző engedélyével végzett – olyan cselekmények útján válik hozzáférhetővé, amelyek az ehhez szükséges eljárás alkalmazását vagy hozzáférési kód megadását igénylik.” [Sztj. 95.§ (2) bek.]

egyszer „lehamozott” tartalom (azaz szerzői művek) terjedését, a jog az egyetlen lehetséges ponton avatkozott be. Az illetéktelen hozzáférést és tartalom többszörözését megakadályozó műszaki eszközöket részesíti védelemben, és az ilyen műszaki védelmi intézkedések (pl. hozzáférési kódok, másolásvédelem) kijátszását, feltörését („megkerülését”) jogsértésnek minősíti. Magyarországon

vonatkozó rendelkezések: „Aki a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét szolgáló és a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott műszaki intézkedés megkerülése céljából az ehhez szükséges eszközt, terméket, berendezést vagy felszerelést haszonszerzés végett a) készíti, előállítja, b) átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

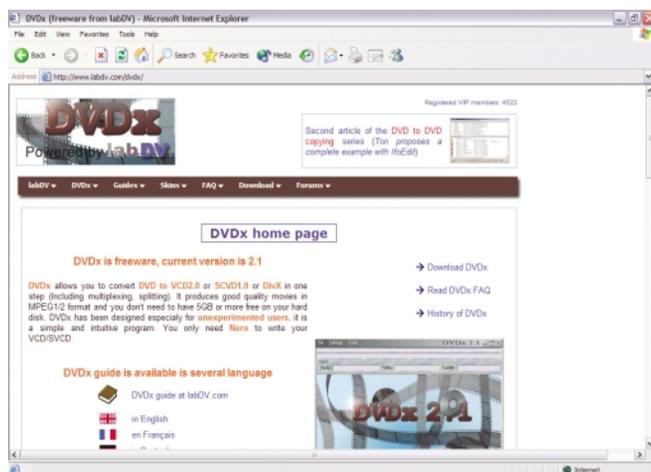
(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét szolgáló műszaki intézkedés megkerülése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő gazdasági, műszaki, szervezési ismereteket másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét szolgáló műszaki intézkedés kijátszását üzletszerűen követik el.

(Btk. 329/B§)

A GYAKORLAT: SZABADSÁGOT JOHANSENNEKI

A fenti szabályoknak még nincs magyar bírói gyakorlatuk, amely a részletkérdéseket tisztázva életet lehelt volna a rendelkezésekbe. Így mind a régiókódokról, mind a CSS-ről pusztán saját véleményünk

Az ingyenes DVDx-szel talán a legtájékozatlanabb felhasználó is képes DVD-t AVI-ba másolni

alapján állíthatjuk, hogy azok a magyar szabályozás alapján a szerzői művekhez való hozzáférést korlátozó hatásos műszaki eszköz jogszabályi definíciójának megfelelnek, azaz a polgári és büntetőjogi védelem kiterjed rájuk. Ugyanakkor szolgáltat némi alapot e véleményalkotáshoz a tény, hogy az e tekintetben szinte azonos rendelkezéseket tartalmazó amerikai jogszabály alapján az Egyesült Államokban már több ízben is megállapították, hogy a CSS kód feltörése jogellenes magatartás.

A CSS algoritmust hatástalanító DeCSS programot állítólag egy norvég tinédzser, név szerint Jon Johansen készítette el 1999-ben, saját bevallása – helyesebben vallomása, hiszen a fiatalember ellen Norvégiában büntetőeljárás indult –

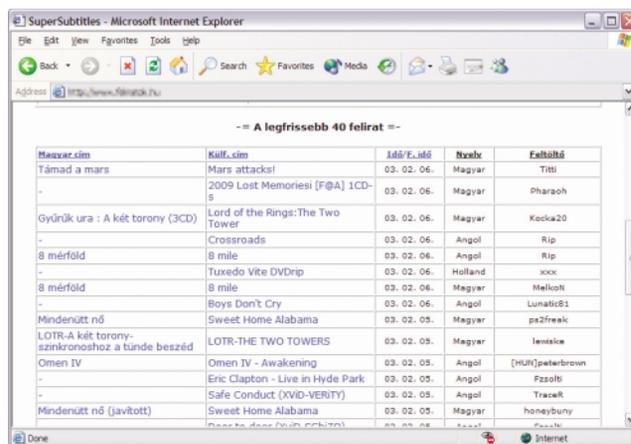
szerint a célból, hogy a Linux operációs rendszer alatt is lehetővé váljon DVD formátumú filmek megtekintése. (A legfrissebb hírek szerint a fiatalember az oslói bíróság felmentette, elfogadva azon védekezését, hogy csupán saját műérzkelés, megtekintés céljából törte fel a DeCSS kódot.) A DeCSS aztán persze felkerült az internetre, és immár semmi sem állíthatta meg a terjedését. Még az sem, hogy néhány amerikai bíróság a hollywoodi filmstúdiók keresete alapján egy sereg, a DeCSS programra élő kapcsolatokkal hivatkozó amerikai honlap üzemeltetőjét e hiperhivatkozások eltávolítására kötelezte. Így jártak a www.dvd-copy.com és a www.crackdown.com oldalak, illetve a 2600 című hackermagazin Eric Corley által üzemeltetett honlapja, a www.2600.com. (Persze ezen terjesztési mód megszűnése után „low tech” módszerekkel terjed tovább a DeCSS: a forráskódot „dalszöveggént”, valamint plólkra nyomtatva is terjesztik.)

Az említett amerikai bírói értelmezések leszögeztek: a CSS algoritmus

dése, illetve az általa elérni kívánt eredmény a lényeg. (A bíróság egy álkulcsot hasonlított a DeCSS-t, amelynek terjesztése annak ellenére nem tartozik a véleményszabadság körébe, hogy esetleg valamilyen szöveget is írtak a kulcsra). Büntetőjogi felelősségre vonásra csak abban az esetben kerülhet sor, ha a „megkerülés” hasznosítás céljából történt, azaz ha a másolásvédelmet azért törlik fel, hogy a lemásolt hordozót másnak értékesítsék.

ERGO: MIT NE TEGYÜNK?

Bár véleményünk szerint a régiókódok is a törvény által védett műszaki eszközöknek minősülnek, azok megkerülése nem minden esetben szankcionálható. A szerzői jogi törvény előbbiekben idézett rendelkezései ugyanis – álláspontunk szerint – „nem tiltják a hozzáférést gátló műszaki védelmi eszköz olyan megkerülését, melynek célja csupán a tartalom saját érzékelésének lehetővé tétele”. A régiókódok kijátszása szoftveres vagy hardveres ügyeskedéssel tehát egyedül abban az esetben maradhat szankció nélkül, ha annak nyomán csak a „megkerülő” személynek nyílik lehetősége a DVD megtekintésére.

Alig akad olyan film, amelyhez ne találjunk magyar nyelvű feliratot

feltörésére szolgáló DeCSS elkészítése és terjesztése mint hatásos műszaki eszköz megkerülése az amerikai szerzői jogi törvény rendelkezéseibe ütközik. A magyar jog szempontjából is releváns tény: a bíróság nem találta bizonyítottnak, hogy a DeCSS-nek a másolásvédelem feltörésén túl attól független gazdasági jelentősége, célja lett volna. (Azaz az amerikai bíróság nem fogadta el ilyen célként a Linux-kompatibilitás elérését). A DeCSS közzététele – az alperesek állításával ellentétben – a bíróság szerint nem tekinthető az amerikai alkotmányban biztosított szólásszabadság gyakorlásának sem, hiszen a szoftver nem egyéni véleményt tükröz, hanem elsődlegesen funkcionális termék, amelynél – különösen ebben az esetben – a műkö-

Ha ezt más számára is lehetővé teszi – akár a megkerülés módszerének vagy az arra szolgáló eszköznek az átadásával, akár a megkerülés eredményeképp lehetővé vált másolatkészítés útján – jogilag felelőssé válik.

A saját célú műérzkelés lehetővé tételén túl minden más olyan művelet, amely a DVD-lemezhez vagy -lejátszóhoz kapcsolódó hatékony műszaki eszközök megkerülésével jár, polgári peres úton büntethető. E körbe eshet a CSS-szel ellátott műsoros DVD tartalmának – a CSS „megkerülésével” – bármilyen más hordozóra történő lemásolása, átalakítása még akkor is, ha az egyébként magáncélra (azaz a családi, baráti kör műélvezete céljából) készül.

Szintén jogsértés lehet, ha az egyébként másolásvédett DVD-lemez tartalmát képező, ún. VOB állományokat alakítják szoftveres segítséggel más (például AVI) formátumba – amennyiben a VOB fájlokat is „ki kell kódolni” a konverzió előtt. Tekintettel a jogsértő megkerülésre, a jogosult polgári per során – a jogsértés megállapításán túl – azonnali eltávolítást, a jogsértésben részt vevőkről történő tájékoztatást, a jogsértéssel elért gazdagodást (praktikusan minimum a lemásolt hordozó piaci árát), illetve egyéb kár felmerülése esetén kártérítést kérhet.

A hatályos magyar jog szerint szabad felhasználásnak minősül a filmek internetről való magáncélú letöltése – bármilyen formátumról legyen is szó.

A másolásvédelem magáncélra való feltörésének tilalma levezethető az EU új irányelvéből is, hiszen az külön kiemeli, hogy a műszaki intézkedést alkalmazóknak egyes esetekben biztosítaniuk kell a szabad felhasználás címzettjei számára a másolat-készítést: amíg tehát az irányelv nem hatályosul, a megkerülés még magáncélra – kivéve a saját műérzékelés célját – sem hajtható végre. Hogy az üreshordozó-jogdíjjal kompenzált magáncélú másolás általános szabadsága és a másolásvédelem alkalmazása között feszülő logikai ellentét gyakorlati megoldására hogyan kerül sor, azt az EU a tagállamokra bízta. (Jogharmonizációs kötelezettségeink miatt a magyar szerzői jogi törvényt várhatóan 2003-ban fogják a kérdést érintően is módosítani, ám a kérdést megnyugtatóan rendező megoldási javaslat mindeddig még nem látott napvilágot – az EU-tagállamokban sem.)

MIT SZABAD?

A fenti körön kívül eső, tehát a *védelmi intézkedés megkerülését nem igénylő minden magáncélú másolás megengedett:*

✓ Önmagában nem tilos például analóg VHS kazettákra rögzíteni a DVD-n található filmet. Más kérdés, hogy ezt alapesetben sokszor meggátolja a VHS kazet-

tákkal összefüggésben ismert hardveres védelem – ún. „Macrovision”-védelem –, amely a kép és hang eltorzítása útján megakadályozza az élvezhető minőségű másolat elkészítését. Ha azonban valaki a kereskedelmi forgalomban egyébként beszerezhető olyan készüléket használ, amelyek rendeltetészerű használatának körében – a Macrovision-védelem hiánya miatt – mód van a DVD-film VHS kazettára történő másolására, nem követ el jogsértést. Aki megvásárol például egy videomagnót és egy DVD-lejátszót egyszerre tartalmazó eszközt, amely lehetővé teszi, hogy

a DVD lejátszásakor a filmet VHS-re rögzítse, önmaga nem követi el a másolásvédelem jogsértő megkerülését. Hasonló a helyzet akkor, ha a DVD-lejátszó kimenetét egyszerűen rákapcsolja valaki a PC-n található videokártya bemenetére, és lejátszás közben digitálisan rögzíti a felvételt. Ezek a módszerek ugyanis jogi szempontból nem térnek el attól, ha valaki a DVD lejátszása közben a tévé vagy a PC képernyőjén megjelenő filmet videokamerával – magáncélra – rögzíti.

✓ Szintén nincs jogi akadály a televízióban sugárzott filmek bármilyen (AVI, DivX stb.) formátumban tetszőleges hordozóra történő rögzítésének, vagy akár a kölcsönkapott – persze nem másolásvédett – DVD lemásolásának.

✓ A hatályos magyar jog szerint szintén szabad (nem engedélyköteles) felhasználásnak minősül a filmek internetről való magáncélú letöltése (bármilyen formátumról legyen is szó), és a kópiák további – szintén a már körvonalazott magánszférán belül maradó – többszörözése.

KÖZÖSBE ADNI TILOS?

Ugyanakkor az internetről történő hagyományos – ügyfél-kiszolgáló alapú – letöltés technikáján már túllépett a gyakorlat.

A már filmeket is terjesztő peer-to-peer (p2p) fájlcsere rendszerek (mint például a Napster-utódok: a Kazaa vagy a BearShare) korszakában nem mehetünk el a mellett a kérdés mellett, hogy szerzői jogi szempontból vajon milyen megsértés alá esik egy ilyen p2p szoftver használata. Tény, hogy az állománycsere szoftver felhasználója a magáncélra való másolat-készítésnél az esetek többségében többet tesz: a meghajtóján tárolt tartalom egy részét megosztja a „p2p-közösség” összes többi tagjával – azaz gyakorlatilag általa teljesen ismeretlen személyek tömegével. Mivel a hazai bírói gyakorlat szerint szerzői jogi szempontból minden olyan rendszer nyilvánosnak minősül, amelyhez bárki csatlakozhat, könnyen elképzelhető, hogy a p2p-rendszer aktív résztvevőinek tevékenységét egy bíró adott esetben a hagyományos feltöltéses tartalomszolgáltatáshoz (a szerzői jog nyelvén: „nyilvánosságba közvetítés lehívására hozzáférhetővé tétel útján”) hasonlóan engedélyköteles szerzői jogi felhasználásnak tekintené. Más kérdés, hogy az egyébként az anonimitás homályába burkolózó felhasználókat nem lesz könnyű azonosítani. Egyelőre csak Amerikából ismert olyan példa, hogy a fájlcsere program felhasználóit szerzői jogdíj megfizetésére próbálták kötelezni.

Itt említjük meg, hogy a digitális hordozókra történő másolat-készítéssel kapcsolatban a törvény egy általános korlátot is tartalmaz: mással elektronikus hordozóra nem szabad másoltatni, azaz csak saját magunk végeztethetjük a másolást. Végül ismét hangsúlyozzuk, hogy büntetőjogi felelősségre vonásra csak abban az esetben kerülhet sor, ha a „megkerülés” hasznos célból – azaz „vagyonosi előny elérésére törekedve” – történt. Ennek tipikus példája, ha a másolásvédelmet azért török fel, hogy a lemásolt hordozót más számára értékesítsék.

SZINGER ANDRÁS
info@artisjus.com

Az Ön vállalkozásának is a legfontosabbat kínáljuk! Számlázó és raktárkezelő programjainkat a különböző igényekhez igazodva készítettük el, így minden vállalkozási forma részére a számára legmegfelelőbb programot biztosítjuk.

Vámtarifa kereső programunk FREE! A demó programok honlapunkról letölthetők, vagy telefonon megrendelhetők ingyenesen CD-n! Több ezer felhasználónk, naponta indítja el számlázó programjainkat!

Legnagyobb referenciánk:

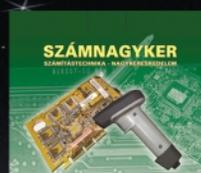
9 üzlet, 100 munkaállomás, 200 000(!) számla, 150 000 vevő és 600 000 gyári szám lekezelése 2002-ben. Mindez SQL server nélkül, mert programjainknak nincs szüksége külső adatbázis kezelőre!

1148 Budapest, Fogarasi út 12-14.

www.provimax.hu
Ingyenes tanácsadás:

(06-1) 222-7514, (06-1) 470-0052

200.000.-

150.000.-

48.000.-

35.000.-

24.000.-

14.600.-

A kivágott kupon leadása,
a feltüntetett nettó listaárból
10% kedvezményre jogosít! (PW-08)

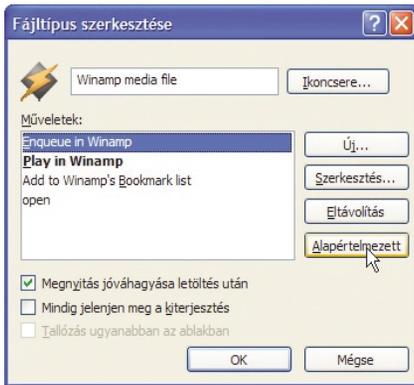
Tegye rendbe rendszerét!

Takarítás a Windowsban

A PC-s hétköznapokban sok adatszemet gyűlik össze – nagy részben ennek maga a Windows az oka. Megmutatjuk önnek, hogyan tudja a felesleges dolgokat megtalálni és eltüntetni. Arra is kitérünk, miképpen tarthatunk rendet állományaink között. **Vigyázat! Sok esetben a rendszer mélyére is leásunk!**

A Windows a felhasználó minimális fegyelmzettsége nélkül hamar „belefullad” az állandóan növekvő adatszennybe. Sokat segíthet a CD mellékletünkön megtalálható *SysCleaner 2.1*, ám nem árt, ha tisztában vagyunk, mitől gyűlik a sok szemét.

A rendszer átnézése sok veszéllyel jár, és csak a kellő hozzáértés birtokában lehet veszélytelenül sepregetni. A „legegyszerűbb” (vagy inkább legbiztonságosabb) módszer a teljes operációs rendszer újratelepítése. Ekkor ugyan vigyáznunk kell arra, hogy adatainkat, dokumentumainkat, képeinket előtte elmentsük, de minimális odafigyeléssel újra tiszta rendszerünk lesz. A másik megoldás, hogy rendesen felforgatunk mindent, és mentve a menthetőt, alaposan „átmoszuk” a rendszert.

Az alapértelmezett művelet megváltoztatásával rávehetjük a Winampet, hogy dupla kattintáskor a számat egyszerűen csak sorolja be a lejátszólistába

Ehhez azonban sok esetben bele kell nyúlnunk a rendszerleíró adatbázisba – kérjük, ezeket a műveleteket csak nagy odafigyeléssel, legalább középszintű technikai tudással hajtsák végre!

DUPLA KATTINTÁS

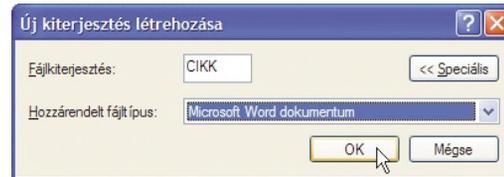
Windows 95, 98, ME, NT, 2000 és XP

Sok telepített program átveszi a vezérlést bizonyos állománytípusok felett. A fájl-típushoz tartozó legfontosabb funkció,

legtöbbször a program elindítása a helyi menüből is elérhető, nemcsak a dupla kattintás hatására. A jobb egérgombot azonban ritkábban használjuk, szeretjük inkább a kétszeri kattintással használatba venni programjainkat, állományainkat.

A régimódi 3 karakter hosszú kiterjesztések helyett lehetőség nyílik saját, beszédes kiterjesztések alkalmazására.

Ám gyakran az alapértelmezett művelet nem egyértelmű: például a Windows néhány grafikus formátumú állományt alapértelmezés szerint saját Nézőkéjével nyit

Létrehozhatunk új, beszédes kiterjesztéseket, majd azokat ismert állománytípusokhoz rendelhetjük hozzá

meg, annak ellenére, hogy egy megfelelő program is telepítve van, amelyet előnyben részesítenénk a Nézőkével szemben. Hasonló a helyzet az MP3 fájlokkal is: a dupla kattintás hatására a Winamp betölti ugyan az állományt, de törli az eddigi lejátszási listát. Ebben az esetben sok

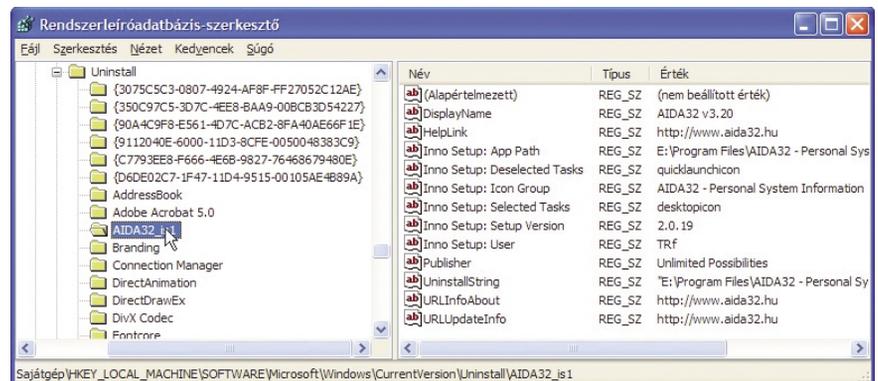
felhasználó szívesebben venné, ha az alapértelmezett művelet a már meglévő listához való hozzáfűzés lenne.

A kívánt alapértelmezett művelet beállításával kényelmesebbé tehetjük életünket. Ehhez az *Intézőben* nyissuk meg a következő panelt: *Eszközök* → *Mappa beállításai* → *Fájltípusok* (Windows 95/98 alatt: *Nézet* → *Mappa beállításai* → *Fájltípusok*). Keressük meg a kívánt állománytípust, és kattintsunk a *Speciális* gombra (Windows 95/98 alatt: *Szerkesztés*). A megjelenő ablakban több

műveletet találunk. A vastagon szedett – leggyakrabban a *Megnyitás* (*Open*) – az alapértelmezett, az összes többi a helyi menün keresztül érhető el. Mindössze

annyit kell tennünk, hogy rákattintunk a kívánt műveletre, majd az *Alapértelmezett* gombra. Néhány állománytípus esetén nem működik ez a módszer, ilyenkor a *Speciális* gomb inaktív. Ekkor a rendszerleíró adatbázis

siet a segítségünkre. Az adott fájl-típus kiterjesztése a *HKEY_Classes_Root\KITERJESZTÉS* bejegyzés alatt található. Ha például a *.BMP* kiterjesztésnél az áll jobboldalt, hogy *PSP.Image*, akkor meg kell keresni a *PSP.Image* kulcsot. Ha ott töröljük a jobb oldalon az „Editflag”-eket, akkor visszatérve a Windows Intézőjébe újradefiniálhatjuk az alapértelmezett műveletet.

Az *Uninstall* a rendszerleíró adatbázis egy tipikus kulcsa, ahova a programok beírják eltávolítási paramétereiket – kézi törlés után már nincs rá szükség

AZ ADATÁLLOMÁNYOK HELYE

Windows 95, 98, ME, NT, 2000, XP

Az *Intéző* az állományokat és mappákat rendszerint betűrendben mutatja. Megváltoztathatjuk ugyan az ikonok elrendezését, a *Részletek* nézetben sorba rendezhetjük a fájlokat és mappákat méret és keletkezési dátum szerint – de azt nem tudjuk megmondani, hogy a *Nyaraltunk* nevű mappa mindig legfelül legyen. Segít egy apró trükk, egy kis névváltoztatás. A betűrendbe rendezés a Windowsban az ANSI/ASCII kódtáblának megfelelően történik. Ez azt jelenti, hogy, az állomány- és mappanevekben néhány olyan különleges jel, mint a felkiáltójel (!), a dollár (\$), az „és” jel (&) vagy a zárójelek kerülnek előre, utána jönnek a számok 0–9-ig, majd végül a betűkarakterek. Ha azt szeretnénk, hogy a *Nyaraltunk* mappa mindig legelöl legyen, akkor csak annyit kell tenni, hogy átnevezzük például *!Nyaraltunk-ra*, azaz a név elé teszünk egy felkiáltójel-t. Ha több mappát szeretnénk legelől látni, és azokat egy bizonyos sorrendben, akkor használhatjuk a zárójeleket számokkal kombinálva. Például: (1)Nyaraltunk, (2)Levelezés stb.

BESZÉDES KITERJESZTÉSEK

Windows 95, 98, ME, NT, 2000, XP

Az alkalmazások minden állományt összesznek azáltal, hogy a szokásos kiterjesztésüket – mint pl. DOC, JPG vagy PPT – hozzábiggyeszti a fájl nevéhez. Pedig adott Word-dokumentum mögött megbújhat valami lényeges, de akár lényegtelen téma is. A képállományok lehetnek festmények, fotók, országok térképei vagy éppenséggel csak egy képernyőkép. Így a szokásos kiterjesztések használatával megfosztjuk magunkat attól a lehetőségtől, hogy további információt tároljunk. Az újabb Windows-verzióknál (ME, 2000 és XP) a *Mappa beállításai* panel *Fájltípusok* fülén felvehetünk új kiterjesztéseket, és egyszerűen hozzájuk rendelhetünk egy kívánt alkalmazást. Az *Új* gombra kattintva a megjelenő panelen írhatjuk be a kívánt kiterjesztést. Figyelem! Pont nélkül! Ezután kattintsunk a *Speciális* gombra. A Windows egy szörnyen hosszú listába gyűjti az általa ismert valamennyi fájl-típust, ezek közül választhatjuk ki, hogy melyikkel szeretnénk felruházni kiterjesztésünket. Ezzel egyszerre mind a megfelelő programot hozzárendeljük a kiterjesztéshez, valamint az alapértelmezett és a helyi menüs műveletek is beállíthatódnak.

A legegyszerűbb példa lehet a Microsoft Word-állományainak több különböző alosztályba sorolása. Megadhatjuk a követ-

Tisztítsa meg a rendszert a felesleges fájlmaradványoktól!

kező kiterjesztéseket: CIKK vagy LEVEL, amelyeket a *Microsoft Word Dokumentum* típushoz rendelünk. Ezt követően a már meglévő Word-állományokat elláthatjuk az új kiterjesztésekkel: egyszerűen át kell őket nevezni.

A régebbi Windows-verzióknál az új kiterjesztéseket a rendszerleíró adatbázisban

A rendszerleíró adatbázis Kereső funkciójával is rálehetünk egy kézzel törölt program maradványaira

kell kézzel beállítani, ami nemcsak jóval bonyolultabb, de rendszerünk egészségére is fokozottan veszélyes.

Tipp! *Néhány régebbi alkalmazás ragaszkodik a szokásos kiterjesztéséhez. Elsősorban képállományok esetén akadhatunk olyan programokra, amelyek nem hajlandók megérteni, hogy egy FOTO kiterjesztésű fájl is lehet kép. Tehát érdemes először letesztelni az adott alkalmazást egyetlen állomány átnevezésével, és csak ha működik, akkor alakítsuk át a maradék több százat!*

PROGRAMMARADVÁNYOK ELTŰNTETÉSE

Windows 95, 98, ME, NT, 2000, XP

Kezdő Windows-használók hajlamosak arra, hogy programok eltávolításakor egyszerűen kézzel töröljék a program mappáit

Listaár
29.000* Ft
+ áfa

MagyarOffice

PROFESSZIONÁLIS

A megbízható munkatárs

A MagyarOffice integrált irodai alkalmazáscsomag **funkciógazdagsága átfogó megoldást** nyújt mind intézmények, mind vállalkozások számára. Tartalmaz:

- szövegszerkesztőt (MagyarOffice Írógép),
- táblázatkezelőt (MagyarOffice Számolótable),
- bemutató-készítőt (MagyarOffice Vetítő),
- rajzoló és képszerkesztőt (MagyarOffice Rajzoló)
- böngészőt és levelezőt (Mozilla) valamint
- adatbázis-kezelőt (MySQL).

Windows és Linux operációs rendszeren egyaránt futtatható, és képes minden elterjedtebb fájlformátum kezelésére, beleértve a Word, Excel, PowerPoint fájlokat is. A magyar nyelvű felhasználói felület és segédlet mellett számos további funkciókat kínál:

- továbbfejlesztett sűgő (index, kereső, tool-tipp, multimédiás útmutató)
- magyar elválasztó és helyesírás-ellenőrző modul, valamint szinonima-szótár
- magyar clipart-képek és sablonok
- új diagramok (pl.: továbbfejlesztett magyar térképdia-modul)
- továbbfejlesztett levelezőprogram (enigmail PGP, GPG titkosítással)
- idegen nyelvű helyesírás-ellenőrzés (angol, német, francia)
- nem-lineáris optimalizáló modul

A MagyarOffice 1.0 Professzionális teljes funkcionalitású megoldás – ráadásul más hasonló irodai csomagok árának töredékeért. A leggazdaságosabb informatikai fejlesztési és szoftverlegalizációs lehetőség!

1148 Budapest, Nagy Lajos király útja 40.
Telefon: (36) 1 363-4510
Fax: (36) 1 470-0144
magyaroffice@multiracio.hu
www.magyaroffice.hu • www.multiracio.hu

* Több licenz vásárlásához kötődő engeményekről és akciókról érdeklődjön viszonteladóinknál!

** A MagyarOffice Alap, Standard és Professzionális változatairól részletes információt talál honlapunkon.

0317

és parancsikonzait ahelyett, hogy lefuttatná a program saját eltávolítóját, vagy szabályosan, a *Vezérlőpult* → *Programok hozzáadása* panelen végeznék el ugyanezt. Ha véletlenül letörünk egy ilyen mappát, a program már nem lesz képes maradéktalanul eltávolítani saját magát. Ilyenkor majdnem minden esetben visszamaradnak bejegyzések a rendszerleíró adatbázisban, nem is beszélve a fölösleges fájlokról és mappákról (bár sok esetben a telepített program sem távolítja el saját magát megfelelően). Ez egy esetben még nem tűnik súlyosnak, de ha többször megismételjük, a Windowsban akkora szemétdomb keletkezik, hogy lényegesen csökken a rendszer teljesítménye.

Ha túlságosan nagyra duzzadt a Windows Media Player adatbankja, tudunk kurtítani rajta.

Szerencsére a problémának van egy nagyon egyszerű és kézenfekvő megoldása. A megfelelő szoftvert telepítsük újra pontosan ugyanabba a mappába, ahol volt (amelyet letöröltünk). Ekkor a telepítő felülírja a maradvány fájlokat és a rendszerleíró adatbázis bejegyzéseit. Ezután távolítsuk el a programot, de most már az eltávolító program saját eltávolítójának segítségével (vagy a *Vezérlőpult* → *Programok hozzáadása* menüpontból).

Ha nem áll rendelkezésünkre az előző módszerhez a program eredeti telepítője, akkor alá kell merülnünk a rendszerleíró adatbázisba (*Start* → *Futtatás* → **regedit** → **Enter**), és fel kell kutatnunk minden olyan kulcsot, amely a programmal kapcsolatos. Többféle megközelítést alkalmazhatunk. Az egyik módszer, hogy az ismert helyeken keressük meg és távolítjuk el a program maradványait. Például a `HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Uninstall` ágba rendszerint minden program beilleszt egy kulcsot telepítéskor, éppen az eltávolító adatait. A *DisplayName* bejegyzés elárulja, hogy melyik programról szól. Ezt máris törölhetjük. Vizsgáljuk meg a `HKCU\Software` és a `HKLM\Software` kulcsait is – általában itt is megőrkítik magukat a programok saját kulcsokkal: rendszerint előbb a fejlesztő, kiadó nevét, majd ez alatt a program nevét olvashatjuk. Itt csak az a feladatunk, hogy eldöntsük, van-e az adott cégtől több program is a gépünkön.

Ha nincs, törölhetjük a cég kulcsát, ha van, akkor pedig értelemszerűen csak a szóban forgó programnak a kulcsát.

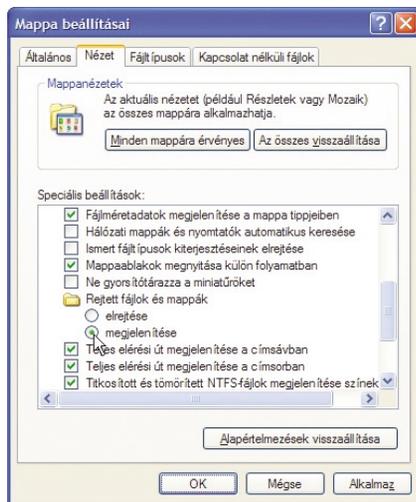
A másik megközelítés a keresés. A **Ctrl+F** billentyűre megjelenő panelen írjunk be egy jellemző részletet vagy a fejlesztő, kiadó, vagy a program nevéből. (Az egészet azért nem jó beírni, mert minél hosszabb a keresendő szöveg, annál tovább tart a keresés – lehetőleg ne használjunk 8-10 karakternél hosszabb szöveget.) Ezt követően az **F3** megnyomásával lépkedhetünk találatról találatra. Az adott kulcsról nekünk kell eldöntenünk, hogy köze van-e a korábban letörölt programhoz, azaz eltávolítható-e, vagy sem. Legyünk nagyon óvatosak, ha valamiben nem vagyunk biztosak: inkább hagyjuk a helyén – még mindig így okozzuk a kisebb kárt.

MEDIA PLAYER ADATBANK

Windows 95, 98, ME, NT, 2000, XP

A Windows Media Player a médiaállományok összes hozzáférési információit egy adatbankban tárolja. Windows 2000 és XP alatt ezek az információk a `Documents and Settings\All Users\Application Data\Microsoft\Media Index` mappában a `wmplibrary_v_0_12.DB` állományban található meg. Ezek rejtett könyvtárak: ahhoz, hogy láthatók legyenek, be kell kapcsolnunk az *Intézőben* a rejtett állományok megtekintését (*Eszközök* → *Mappa beállításai* → *Nézet* → *Rejtett fájlok és mappák* → ...*megjelenítése*).

Windows 95/98/ME alatt ez a fájl a %windir%\All Users mappában található (ahol a %windir% a Windows könyvtár teljes elérési útvonala, általában C:\Windows). Mivel ebben az állományban a számítógép összes felhasználójának összes lejátszott média- és videoállományának az információi szerepelnek, ez egy idő után figyelemre méltóra növekedhet. Megelégedhetünk azzal, hogy ezt az állományt időről időre töröljük. Így a következő használatkor egy új adatbank jön létre, amelybe a Windows Media Player bátran írogatja a bejegyzéseit. Más megoldás: hozzunk létre az említett mappában egy üres szövegállományt (jobb egérgomb → Új → Szöveges dokumentum). Töröljük az adatbankot, majd az üres szövegállományt nevezzük át wmplibrary_y_0_12.DB-re.

A rejtett fájlok és mappák megjelenítését, mint amilyen a Media Player adatbankja is, engedélyeznünk kell a **Mapa beállításai** között

A következő lejátszás alkalmával a Windows Media Player megpróbálja aktualizálni az adatbankot, de a szövegfájl formátumával nem tud mit kezdeni. A szövegállomány üres, a médiafájlok pedig lejátszhatóak maradnak.

Tipp! A Media Player bosszúja: adatbank nélkül a Media Player nem tud CD-ről a számítógépre zenétet felmásolni. Megoldást nyújt, ha ezen művelet előtt ideiglenesen átnevezzük a szövegállományt – elég csak egy karaktert megváltoztatni benne. A Media Player újraindítása után az létrehoz egy új adatbankot, amely a másolás után törölhető. Ha végeztünk, ne felejtsük el visszanevezni szövegfájlunkat!

KÖVETKEZŐ SZÁMUNKBAN TOVÁBBI TIPPEKET ADUNK A WINDOWS RENDBEN TARTÁSÁHOZ.

NOTEBOOKOT RÉSZLETRE

ASUS M2400E
P4M 1.8 GHz
256 MB 40 GB
CDRW-DVD

370 000 + áfa
részletre: 0 % önerő - 27 500 Ft/hó
50 % önerő - 13 875 Ft/hó

ASUS L2000E
P4M 1.8 GHz
256 MB 40 GB
CDRW-DVD

340 000 + áfa
részletre: 0 % önerő - 25 900 Ft/hó
50 % önerő - 13 000 Ft/hó

ASUS L3800C
P4M 2 GHz
256 MB 40 GB
CDRW-DVD

tartós bérlet: 12/18/24/30/36 hónap
21 900 Ft/hó-tól

A gépek további paramétereit megtalálhatók a honlapunkon.

Ajánlatunk céges ügyfeleknek szól és tájékoztató jellegű. Előzetes hitelbírálat szükséges. A törlesztő részletek bruttó összegűek.

Display Szervíz Kft. (1) 412-4380, 1134 Bp., Csángó u. 8. info@display.hu, www.display.hu

0380

Új BRAND a magyar piacon

Szaktanácsadás
Kereskedelem
IT Outsourcing
IT Megoldások

Intel® alapú VAR Desktop számítógépek

celeron™

pentium® 4

PGA 370-Pin Socket
MicroATX Form Factor
Ultra ATA/100
DDR-400 MHz SDRAM

Bemutató és részletek:
2003. március 21., péntek
www.var.hu

VAR Vortex^{xx} PC
Költségkímélő és egyben korszerű, kiváló ár- és teljesítmény arányú PC, mely megfelel napjaink leggyakoribb otthoni és üzleti felhasználási céljainak.

VAR Velocity^{oo} PC
Otthoni felhasználók számára ajánlott PC a legkülönfélébb alkalmazások futtatására. Minden tudásszintnek megfelelő, játékok, grafikai programok, oktatószoftverek használatára.

VAR Vertigo^{oo} PC
Üzleti felhasználók számára ajánlott PC, figyelembe véve a maximalizált hatékonyságot, a számos alkalmazás futtatását, a gyors válaszidőket és további teljesítménynövekedést.

VAR Volcan^{oo} PC
Nagyobb teljesítményt igénylő felhasználók számára ajánlott PC, amely a legmodernebb technológiával rendelkezik, a gyorsabb grafikus számítások, szélessávú fájlmegosztások érdekében.

VAR Kft., 1149 Budapest, Fogarasi út 11/a, tel.: 222-2827, fax: 363-2781
www.var.hu, var@var.hu

0377

SEGÉLYVONAL

E hónapban kicsit furcsára sikerül Segélyvonalunk. Az utóbbi időben úgy megszapordtak az internettel kapcsolatos kérdések, hogy most ez képezi e havi válogatásuk gerincét. E mellé néhány általános és bizonyos alkalmazásokról szóló érdekesebb kérdést, illetve választ válogattunk össze. A Windowszal kapcsolatos problémákat átmenetileg az XP-tippekhöz „száműztük”.

Általános

Leáll, újraindul

K Összeraktam egy új PC-t, telepítettem rá operációs rendszert, és éppen a Dokumentumok mappa tartalmát másoltam át a régi meghajtóról az újra, amikor a rendszer fogta magát, és újraindult. És ezt azóta is folyamatosan játssza velem, a legváratlanabb pillanatokban újraindul. Az egyetlen szabályszerűség, amelyet megfigyeltem, hogy mindig olyankor történik a baj, amikor erőteljes merevlemez tevékenység folyik a rendszerben. A processzor hőmérséklete normálisnak tűnik, sikeresen lefuttattam a Memtest 86-ot is. Már kicseréltem a merevlemez és a tápegységet is, de hiába. Kérem, adjanak tanácsot, mit tegyek?

V Az ilyen típusú problémák forrásának felderítése azért roppant nehéz, mert nem tudhatjuk, hogy a bajt a részegységek közötti inkompatibilitás, vagy valamely részegység meghibásodása okozza-e. Valójában az egyetlen biztos megoldás az, ha mindent kiszedünk a gépből, ami nem létfonosságú, így telepítjük rá az operációs rendszert, majd óvatosan egyesével visszapakoljuk őket, és nagyon figyelünk.

Kis szerencsével így felfedezhetjük, mikor kezd el rakoncátlanokdni a gép. Ha nem jön be, következhet a költségesebb megoldás: cseréljük ki egyesével mindent a gépben egy másik alkatrészre. Hátha. Mivel a hibajelenség minden bizonnyal összefüggésben áll az erőteljes merevlemez-tevékenységgel, talán az a baj, hogy az alaplap nem működik stabilan a merevlemezhez kiválasztott átviteli sebesség és mód esetén. Az automatikus beállítások használata helyett érdemes alacsonyabb átviteli módot kiválasztani, esetleg kikapcsolni a DMA átvitelt. Ezt a számítógép BIOS-ában vagy az *Eszközkezelőben* az *IDE vezérlő tulajdonságai* oldalon tehetjük meg. Ilyen típusú problémákat az alaplap hibája is okozhat, úgyhogy az első kicserélendő alkatrésznek az alaplapot választanánk.

Az olcsóbb is jó

K Új CompactFlash kártyát szeretnék venni digitális fényképezőgépemhez, és a katalógusokat böngészve azt látom, hogy nagy különbség van a márkás kártyák és a névtelen termékek ára között. Ez a differencia a teljesítményben és a képminőségben is megmutatkozik? Egyáltalán mi a különbség a Type I és Type II kártyák között?

V A fő különbség a vastagságukban van. A Type I 3,3 milliméter, a Type II 5 milliméter vastag. Így míg az előbbi simán használható az utóbbihoz gyártott készülékben, fordítva ez már nem igaz: egyszerűen nem fér be a lyukon.

Ami a képminőségre vonatkozó kérdést illeti: a flash memória egy digitális adathordozó, azaz vagy működik, vagy nem. Köztes állapot, amely esetleg gyengébb képminőséget eredményezne, nincs. Az olcsóbb memóriakártyán lévő lapkák valószínűleg ugyanazoktól a gyártóktól származnak, mint a drága termékeken lévőek. A márkanév persze szigorúbb minőség-ellenőrzést garantál, de a magasabb

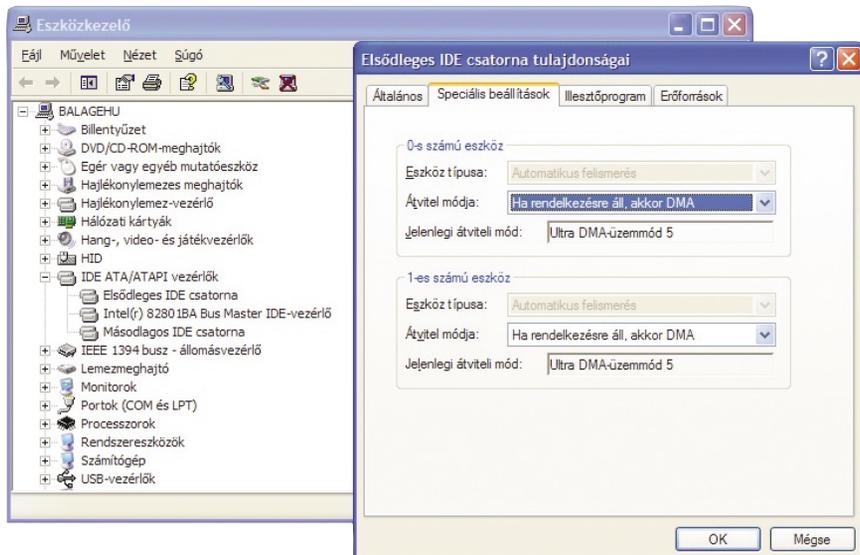
A méret a lényeg: ennyi a különbség a két CompactFlash szabvány között

árral a reklámozást, a marketinget és a termékhez kapcsolódó magasabb forgalmazói jutalékot is meg kell fizetnünk. Minden kártyán előfordulhatnak persze hibák, de ha az ember megbízható helyen vásárol, ahol a hibásnak bizonyuló kártyát meghatározott időn belül kicserélik, akkor nem érdemes fölöslegesen szórni a pénzt, nyugodtan megvehetjük az olcsóbb terméket is.

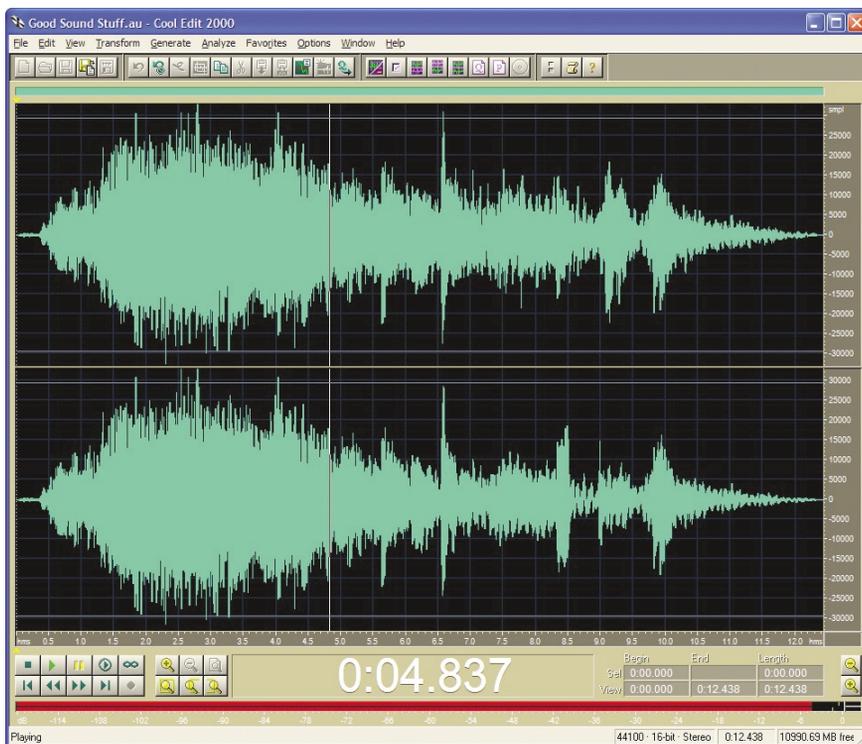
Bakelit CD

K Egyik korábbi tanácsukban azt írták, a hangkártyák beállíthatók úgy, hogy az analóg jelet digitálissá alakítsák. Ez a témakör engem is izgat, mert kedvenc hanglemezeimet szeretném CD-re írni. Milyen hangkártyát, illetve szoftvert ajánlanak?

V Minden hangkártya képes a bemenetére érkező analóg hangjelet digitális adatárammá alakítani, a Windows *Hangrögzítője* pedig elvileg lehetővé teszi, hogy a hangot WAV állományok formájában rögzítsük. Mégsem ajánljuk ezt a szoftvert hanglemez számok rögzítéséhez; sokkal jobb választás ilyen célra például a *Cool Edit 2000* (www.syntrillium

Ha nem stimmel valami a merevlemez-eléréssel, érdemes szétnézni a *Rendszertulajdonságok* rá vonatkozó részében

Kevesbé ismert, pedig remek hangrögzítő és -szerkesztő program a Cool Edit 2000

.com; **CD MELLÉKLET**). A legtöbb CD-író szoftver csomagjában pedig van olyan program, amellyel zenei CD-t készíthetünk WAV állományokból. Természetesen léteznek ennél sokkal pro-fibb megoldások is a hanglemezek CD-re írásához, de kezdetnek ezek is megteszik. Akit a téma komolyabban érdekel, annak figyelmébe ajánljuk az *LP to CD-R Tips* nevű oldalt (<http://homepages.nildram.co.uk/~abcomp/lp-cdr.htm>), ahol rengeteg

jó tanács olvasható a hanglemezek „CD-sítésével” kapcsolatban.

Ha a SMART beszél, az rosszat jelent

K Rendszerem az alábbi „bájos” üzenettel köszönt minden egyes bootoláskor, egyből a meghajtók felismerése után: *SMART failure predicted on primary master: Maxtor 5T040H4. WARNING: immediately back-up your data and rep-*

lace your hard disk drive. A failure may be imminent. A problémát a kérdéses meghajtó formázása, az operációs rendszer újratelepítése és a BIOS frissítése sem oldotta meg... Egyetlen kérdésem van csupán: tényleg nyugdíjazhatom rövid időn belül a kétéves merevlemezemet, vagy van valami költségkímélőbb megoldás is?

V Az a rossz hírünk, hogy ez nem vírus. Ez rosszabb! Az üzenetet valószínűleg a gépbe épített SMART (*Self Monitoring Analysis and Reporting Technology*; kb. önmegfigyelést elemző és jelentő technológia) figyelő küldi, amely a PC-ben a merevlemezekre ügyel (már ha be van kapcsolva a BIOS-ban). Ha már eddig is voltak gyanús jelek (pl.: bekapcsoláskor nem jelenik meg a merevlemez, furcsa elszállások stb.), akkor sajna biztosra vehető, hogy szegénynek már nincs sok hátra. Javaslatunk: mivel ilyenkor akár egy óra habozás is végzetes lehet az adatokra, mentsünk mihamarabb mindent, ami menthető. Ha még garanciális, vigyük vissza a boltba, ahol vettük, vagy annak szakszervizébe – a SMART jelzése eléggé komolyan vehető ahhoz, hogy kicseréljük.

Internet

Ne töltsse le a letöltés után!

K Az Outlook Express 6.0 levelezési szabályaival kapcsolatban volna egy kérdésem. A műveletek megadására szolgáló rovatban van egy olyan lehetőség, hogy *Ne töltsse le*

ÚJ NOTEBOOKOK

Az új ASUS és HP notebookok árai nálunk a legkedvezőbbek! Az árakat naponta a piacon található legjobb árhoz igazítjuk! Weblapunkon készleteinket óránként frissítjük!

ASUS L3500TP P4 2400
15,1" TFT / 256 MB RAM /
40 GB HDD /
DVD CD-RW Rom /
2 év garancia / 56,6 modem
100 ethernet
389.900 Ft+áfa

1092. Bp. Ráday 49.
+36 20 3987 350
+36 1 476 8397
www.notebookworld.hu
mail@notebookworld.hu

NAPI ÁRKÖVETÉssel !!!

Most további kedvezményeket kínálunk a hirdetésünk bemutatójának!

ASUS L2000e C 1500
14,1" TFT / 128 MB RAM
20 GB HDD / DVD CD-RW
2 év garancia / 56,6 modem
100 ethernet

289.900 Ft+áfa

ASUS M2400E C 1500
14,1" TFT / 128 MB RAM
20 GB HDD / DVD CD-RW
2 év garancia / 56,6 modem
100 ethernet / 1,9kg
299.900 Ft+áfa

Acer TravelMate

P3 700 / 14,1" TFT / 128 MB RAM
6 GB HDD / FDD / CD /
56,6 modem / 100 ethernet
199.900 Ft + 0 % áfa
3 hónap szervízgarancia

R+R PERIFÉRIA

<http://www.periferia.hu> periferia@periferia.hu
Bp. 1071. Peterdy u.35. +36 1 321 3588
Bp. 1075. Király u. 31/b. +36 1 342 0635

Új Compaq notebook akció !

Compaq EVO N1020v C 1600
14,1" XGA TFT / 256 MB RAM / 30 GB HDD /
DVD CD-RW / 1 év garancia / 56,6 modem /
100 Ethernet / XP Home magyar
280.500 Ft + áfa

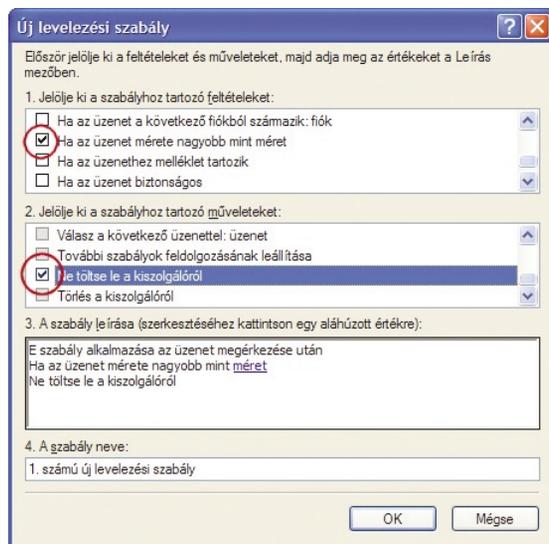
Compaq N1020v P4 2200
15,1" XGA TFT / 256 MB RAM / 40 GB HDD /
DVD CD-RW / 1 év garancia / 56,6 modem
100 Ethernet / XP Pro magyar
363.600 Ft + áfa

**Projektor és Notebook bérbeadás
Szerviz: notebook, desktop, nyomtató
Használt és új notebook értékesítése**

a kiszolgálóról. A szabály leírására szolgáló rovatban viszont mindig az áll, hogy **E szabály alkalmazása az üzenet megérkezése után.** Hogyan írhatom elő a számítógépnek, hogy ne töltsön le egy levelet, ha a szabályt csak az üzenetnek a rendszerre történő megérkezése után alkalmazhatja?

V Az E szabály alkalmazása az üzenet megérkezése után szöveg csakugyan nagyon félrevezető, és tulajdonképpen figyelmen kívül hagyható. Gyakorlatilag azonban az a helyzet, hogy a levélnek legalább egy részét tényleg le kell tölteni a rendszerre ahhoz, hogy az Outlook Express eldönthesse, alkalmazni kell-e rá valamilyen szabályt.

A Ne töltsse le a kiszolgálóról és a Törles a kiszolgálóról műveletek a levél Feladó, Címzett, Másolatot kap és Tárgy rovatai-

Nincs sok értelme nem letölteni egy levelet, amely már amúgy is letöltődött az ellenőrzéshez

nak tartalma, valamint a levél prioritása alapján működnek. Ezeket az információkat a levél fejléce tartalmazza, ezeket tehát mindenképpen le kell tölteni a szabályok alkalmazásához. A levél méretének és feladási fiókjának megállapításához semmit sem kell letölteni, annak vizsgálata ellenben, hogy a levél törzse tartalmaz-e bizonyos szavakat, és hogy tartozik-e hozzá melléklet, csak a teljes üzenet letöltése után lehetséges. Ezért tehát nem igazán praktikus olyan szabályokat alkalmazni, amelyek csúnya kifejezések előfordulása esetén törölnek leveleket, vagy a kiszolgálón hagyják az üzenetet, ha melléklettel látták el. Érdemesebb például mérethatárhoz kötni a levél letöltését. Vigyázzunk azonban a levelezési szabályokkal, mert megnövelhetik a levelek letöltési idejét, ugyanis majdnem minden levél fejlécét kétszer kell letölteni: először külön, hogy el lehessen végezni

SPEMETELNI TILOS!

A spam – a kéréten és gyakran rámenősen tolokodó elektronikus reklámlevél – a jelek szerint hónapról hónapra mind több olvasónk életét keseríti meg. Aki rendszeresen kap ilyen leveleket, az nem nagyon tehet mást, mint hogy beszerez valamilyen spamszűrő szoftvert. Vagy egy ennél is drasztikusabb megoldást választ: megváltoztatja e-mail címét. Ha azonban még nem kerültünk fel a spamküldők listájára, néhány egyszerű szabály betartásával biztosíthatjuk, hogy ez a kellemes állapot az emberi kor legvégső határáig kitartson.

1. Maradjunk inkognitóban. Ha hírcsoportokra, üzenőtáblákra és a webhelyek vendégkönyveibe küldünk üzenetet, ne használjuk saját elektronikus postacímünket, vagy legalább kiegészítő szöveg (NoSpam, Delete_This vagy hasonló) beszúrásával zavarjuk össze a címet (például: bela@nospam.idg.com). Ily módon a címgyűjtő szoftverek érvénytelen levélcímet fognak rögzíteni, a legtöbb ember viszont elég értelmes ahhoz, hogy felismerje a fölösleges szöveget, amelyet törölnie kell a címből, ha írni akar nekünk.

2. Ne adjunk meg postacímét. Amikor a weben regisztrációs űrlapokat töltünk ki, ne írjuk be az e-mail címünket (kivéve, ha megbízható helyről van szó). És nézzünk utána, nincs-e a lapon valami jelölőnégyzet, amelynek beikszelésével letilthatjuk, hogy másoknak továbbítsák az adatainkat. Abban az esetben, ha olyan helyen akarjuk regisztráltatni magunkat, amelyben nem bízunk meg teljesen, hozunk létre ingyenes postafiókot valamilyen ingyenes szolgáltatónál (például a JobUniverse-nél; <http://www.jobuniverse.hu>), és használjuk ezt. Ha azután erre a címre elkezdene áramlani a reklámszemét, egyszerűen szüntessük meg a címet, és regisztráltassunk egy újat, amennyiben szükséges.

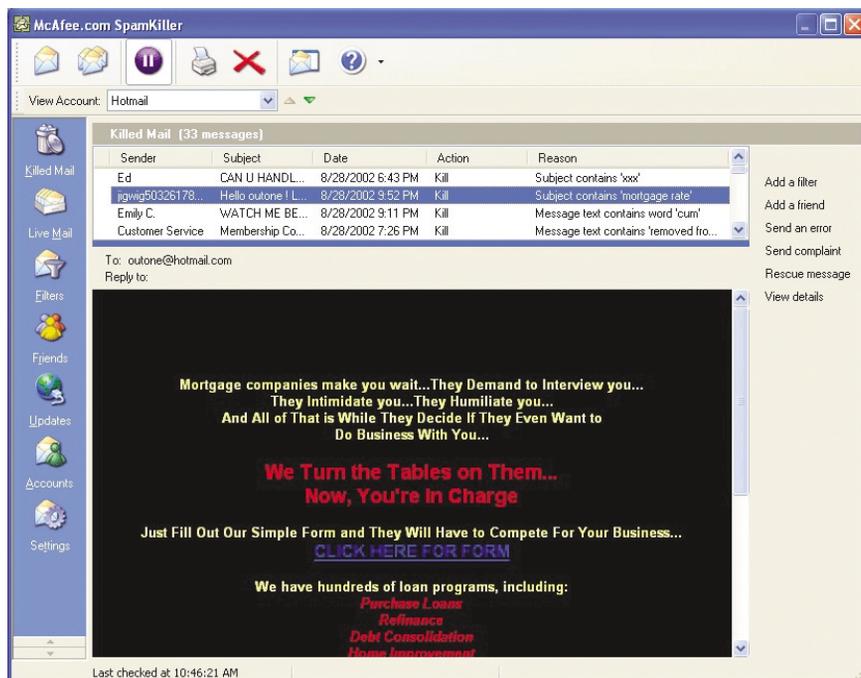
a levelezési szabályokkal kapcsolatos vizsgálatokat, másodsor pedig együtt a fogadni kívánt levelekkel. Ezenkívül számos utasítást is kétszer kell elküldeni a levélkiszolgálóra, és ezek válaszüzeje ugyancsak megnyújtja a letöltési időt.

Önreklám

K Egyik reggel kéréten reklámlevelet találtam elektronikus postaládámban, és amikor megpróbáltam a feladóját letiltani, meglepődve láttam, hogy az üzenet minden jel szerint tőlem érkezett.

Hogyan blokkolhatnám a levél ármányos feladóját anélkül, hogy a saját e-mail címemet letiltanám?

V Ami a konkrét kérdést illeti, hacsak nem az a hobbink, hogy elektronikus leveleket küldözgetünk magunknak, nyugodtan beállíthatunk egy olyan szabályt, amely letiltja azokat a leveleket, amelyek a saját címünkről érkeznek. A probléma azonban ennél általánosabb, és a megoldása sem ilyen egyszerű. Mint a példa mutatja, a *Feladó* rovatban szereplő cím nem ad megbízható felvilágosítást arról, ki küldte valójában a levelet. Itt gyakorlatilag bármi állhat: sok levélkiszolgáló egyáltalán nem vizsgálja, hogy ami ott szerepel, valóban érvényes e-mail cím-e. Éppen emiatt nem érdemes a *Feladó* rovat tartalma alapján szűrni a reklámszemetet,

McAfee SpamKiller 4: a kéréten levelek elleni harc éllövása

3. Ne hirdessük magunkat. Személyes honlapunkon ne tegyük közzemlére elektronikus levélcímünket. Ha látogatóink számára szeretnénk felkínálni az e-mail küldésének lehetőségét, használjunk ehhez egy levélúrlapot; ha pedig internetes szolgáltatónk ezt a lehetőséget nem támogatná, valamilyen ingyenes JavaScripttel készítsünk e-mail gombot. De az is jó megoldás, ha egy bittérképszerkesztő szöveg-eszközzel létrehozunk egy GIF állományt e-mail címünkkel: a látogatók így látni fogják, hova írjanak, a címgyűjtő robotok viszont képnak hiszik a címet.

4. Találjuk meg önmagunkat. Kedvenc keresőnkkel nézzünk utána a weben e-mail címünknek. Ha mi megtaláljuk, akkor előbb-utóbb a spametelők címkereső szoftverei is ráakadnak. Írjunk a hely webmesterének, és távolítsassuk el a címet. (Azért illúzióink ne legyenek, ez a legritkább esetben sikerül – A szerk.)

mert a levélszemét küldői egy címet általában csak egyszer használnak. Közeli juthatunk a tényleges feladóhoz a beérkezett levelek internetes fejleceinek tanulmányozásával. Ám az *Outlook Express* levelezési szabályai nem dolgoznak ezekkel a mezőkkel. Ráadásul még ezek alapján is csupán a levelet továbbító kiszolgáltót tudjuk egyértelműen azonosítani, magát a feladót nem feltétlenül.

A legtöbb reklámszemétet olyan levélkiszolgálókon keresztül küldik el, amelyeket a megfelelő biztonsági intézkedések hiánya miatt illetéktelen személyek is használhatnak levéltovábbításra. Ezek feladói egyszerűen csak kihasználják a szerverek biztonsági réseit.

Aki valóban meg akar szabadulni a kéretlen reklámlevelektől, annak valamilyen megbízható spamellenes célprogramra van szüksége: ilyen például a *McAfee Spam-Killer* vagy az igen kiváló *SpamNet* kezdeményezés (<http://www.cloudmark.com>; **CD MELLÉKLET**). Amint a példából is kitűnik, a levelezési szabályok és a tiltólisták nem igazán hatékony eszközök a spamek kiszűrésére.

Vékony dróton sok adat

K Sok hirdetést látok manapság a szélessávú kapcsolatokról, és nem értem, hogyan száguldoznak ekkora sebességgel az adatok azon a telefonvonalon, amelyen néha még a modemem kapcsolatom sem működik rendesen.

V A részletes magyarázat meghaladja rovatunk terjedelmi kereteit, de dióhéjban annyit mondhatunk: bár a szélessávú kapcsolat ugyanazt a vonalat használja, mint a modemem, a technológia teljesen

eltérő. A hagyományos kapcsolat hangfrekvenciákon zajlik, ami jelentős mértékben korlátozza a vonal adatátviteli kapacitását, a DSL (*Digital Subscriber Line* – digitális előfizetői vonal) ellenben rádiófrekvenciát használ: ez nagyobb átviteli sávszélességet biztosít, a kezeléséhez viszont a vonal mindkét végén speciális berendezésekre van szükség.

A vezeték minősége azonban a DSL esetén sem közömbös, sőt még fontosabb, mint a közönséges hangfrekvenciás átvitelnél, úgyhogy ahol modemmel nem megbízható a kapcsolat, ott tartós szélessávú kapcsolatról sem nagyon lehet szó. Emiatt van az, hogy a DSL-kapcsolat lehetősége nem mindenütt áll rendelkezésre, és a szerződések megkötését mindig alapos vonalvizsgálat előzi meg.

Eltűntetett levelek

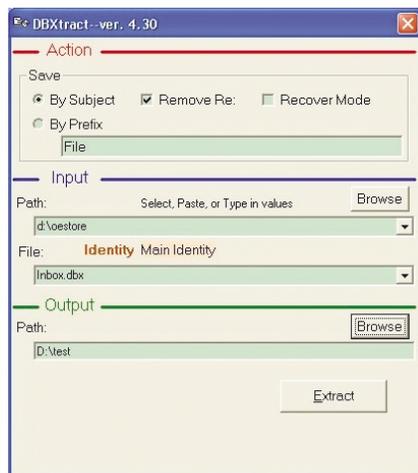
K Letöltöttem a McAfee vírusölő-jének frissítését, és azóta nem találok az Outlook Express-mappáimban lévő leveleimet. Amikor telepítés után újraindítottam a számítógépet, csak egyetlen levél volt a *Beérkezett levelek* mappájában: egy üdvözlő üzenet az Outlook Express-től. A Windows XP-t futtatom, úgyhogy megpróbálkoztam a *Rendszervisszaállítással*, de nem

hozott megoldást. A DBX fájlokra is megpróbáltam rákeresni, de hiába. **Hogyan tudnám visszaállítani az állományaimat?**

V Olvasónk nem az egyetlen, akinek a VirusScan „átrendezte” az Outlook Express levélállományait. Ez ismert probléma, és a McAfee azt tanácsolja az áldozatoknak, hogy szerezék be a Virus-Scan legfrissebb változatát a <http://www.mcafeeretail.com/naicommon/download/patches.asp#virusscan> címről.

(A 6-os változathoz szükséges ez a javítás – vs060230.exe –, amely tavaly nyár óta letölthető az említett címről – A szerk.) Az elveszett levelek visszaszerzésére a McAfee közzétett egy eljárást, amely egy ingyenes segédprogram alapul. A program neve: *DBXtract* (<http://www.oehelp.com/dbxtract>; **CD MELLÉKLET**) címről tölthető le, a hozzá tartozó leírás pedig a <http://www.oehelp.com/bsctract.default.aspx> címen olvasható.

Ha letöltöttük a programot, zárjuk le az Outlook Express, és hozzunk létre egy mappát a visszaállított levelek számára.

A DBXtract megkísérli visszaállítani az Outlook Expressből felszívódott leveleinket

A DBXtract megtalálja a visszanyerni kívánt e-maileket tartalmazó inbox.dbx állományt. Kattintsunk az *Output Path* rovat mellett lévő *Browse* gombra, és keressük meg a frissen létrehozott mappát, majd kattintsunk az *OK* gombra és az *Extract* parancsra. Az inbox.dbx állományban lévő levelek önálló EML fájlkként csomagolódnak ki ebbe a mappába. Miután a levelek kicsomagolása véget ért, indítsuk el az Outlook Express. Nyissuk meg a kicsomagolt leveleket tartalmazó mappát, jelöljük ki az összes e-mail állományt, és húzzuk át őket az egyik Outlook Express-mappába. Ezután törölhetjük az EML fájlokat tartalmazó mappát. Miután azonban a DBXtract sérült állományból állítja vissza az adatokat, való-

színű, hogy néhány üzenetünk elvész vagy érvénytelenné válik (főként a *Nincs tárgy* fejléccel ellátott üzenetek).

Ez az eljárás remélhetőleg sokakon segít. De az igazság az, hogy minél többet használtuk az Outlook Express-t a hiba felfedezését követően, annál kisebb az esélye annak, hogy az üzenetek túlnyomó részét visszanyerhetjük. Az egyetlen biztos módszer az, ha egy korábbi inbox.dbx tartalék másolatból állítjuk vissza a leveleket.

Telefonról a világhálóra

K Laptopommal internetezni szeretnék mobiltelefonom segítségével. Mi szükséges hozzá, illetve milyen sebességgel fogok kapcsolódni a hálózathoz? Mivel tud többet egy GPRS-es telefon?

V A mobiltelefonnal való internetezéshez már legalább öt éve megteremtették a feltételeket, de a lassúsága miatt kevesen vették igénybe. Annak idején maximum 9600 bit per másodperc volt a maximális adatsáv, ezt igyekezett néhány szolgáltató 14 400-ra felbővíteni, de aki jelenleg is modemen keresztül jut a napi internetadagjához, az tudja, hogy néha az 56 ezer is kevés... Ezt a nagy mobilgyártó cégek is látták, ezért kezdtek kísérletezni más megoldásokkal. A legelőnyösebbnek az ún. GPRS technológiát találták. Ezzel már akár az 56 ezer bit per másodperc is elérhető; pont olyan, mintha egy szimpla modem lenne beépítve mobiltelefonunkba. Tavaly jelentek meg először idehaza az első ilyen készülékek, majd robbanásszerű terjedés kezdődött. Mára a legtöbb új telefon ismeri ezt a technológiát. A noteszgépek sokféle csatlakozási felületet kínálnak, de ritka az olyan fajta, amelyik minden igényt kielégít. Lássuk tehát a lehetőségeket!

Soros port: kiveszőben van a jövő számítógépeiről, de ma még szinte minden noteszgépen megtalálható. Ellenben több telefongyártó cég még mindig csak soros kábelt ad a telefonhoz. Ha rendelkezünk vele, telefonunkat úgy használhatjuk, mint egy külső modemet.

Infraport: szintén halálra van ítéelve a lassúsága miatt, de a jobb noteszgépeken még megtalálható. Több gyártó is készít infrás mobiltelefonokat. Ez a legegyszerűbb vezeték nélküli kapcsolat, s néha megbízhatóbb, mint ha kábellel próbálkoznánk!

USB port: rendkívül elterjedt, szép jövő áll előtte, de sajnos egyelőre kevés cég árusít ilyen csatlakozást a készülékeihez. Lehetőség van valamilyen „utángyártott” csatlakozót választani, de ezt a gyártók nem javasolják, és a hivatalos szoftverek

nem is működnek vele. Akad olyan kábel, amelyhez viszont hasonló kaliberű programot mellékelnek, néha még modemmeghajtó is jár hozzá.

BlueTooth: ez a kábel nélküli technológia még gyerekcipőben jár. Jelenleg egyszerűen csak két eszközt lehet csatlakoztatni egymáshoz. Beállítása kissé komplikáltnak tűnhet, de valószínűleg ez fogja felváltani a régebbi csatlakozási felületeket, főleg az infrakapu helyét.

A GPRS-re minden esetben elő kell fizetni a mobilszolgáltató cégnek, ekkor részletes tájékoztatást kapunk annak használatáról.

Fontos, hogy vonalas előfizetésre (például Axeleró) kompatibilitási okokból nem tudunk rácsatlakozni mobiltelefonnal. Csak a három szolgáltató hálózatán át internetezhetünk.

Alkalmazások

DLL-ek lelőhelye

K A minap betettem a meghajtóba egy CD-ROM-ot, és duplán kattintottam a lemezen lévő launcher.exe programra, hogy elindítsam; a CD-ROM azonban nem indult el, helyette megjelent egy hibáüzenet, amely az *msvbvm60.dll* fájl hiányolta. Ez miféle állomány, és hol kellene lennie: a rendszeremen vagy a CD-n?

V A CD készítőjének illetet volna feltennie a lemezre. Ez az elég általános megosztott állomány tudniillik a Windows ME-nek és az XP-nek már szabványos tartozéka, a régebbi változatokból azonban hiányzik. Sok alkalmazás telepíti ugyan, úgyhogy a korábbi Windows-verziók felhasználói közül is sokan rendelkeznek vele, de mint olvasónk problémája mutatja, mégsem mindenki.

Szerencsére a baj könnyen orvosolható. Menjünk el a <http://www.dll-filex.com/dllindex/index.shtml> oldalra, válasszuk ki a listáról az *msvbvm60.dll*-t, és töltsük le. Windows 95 és 98 rendszerekben a *Windows\System* mappába, Windows NT

Ha van tévékártyánk, számítógépünk ideális videóvá alakítható, például a PowerVCR II segítségével

és 2000 rendszerekben pedig a System32 mappába kell kerülnie. A *Dll-files* helyet egyébként nagyon megéri felvenni a kedvencek listájára: ha elvész valamilyen DLL állományunk, innen jó eséllyel pótolhatjuk.

Felvétel indul!

K Nemrég vettem egy tévékártyát, és szeretnék rögzíteni vele SVCD formátumba, amelyet később lejátszani asztali DVD-ben is. Tudnának ajánlani hozzá valamilyen szoftvert? Ja, és mennyi helyet foglal majd el a merevlemezben a kész film?

V Amennyiben rögzítésre és szerkesztésre adjuk a fejünket, komolyabb konfigurációban kell gondolkodnunk. Az SVCD formátumú rögzítéshez minimum egy 1 GHz-es Pentium III, 256 MB memória, 32 MB-os videokártya, valamint minimum 10 GB szabad merevlemezterület szükséges. A tv-kártyákat napjainkban kivétel nélkül WDM alapú (Windows Driver Modell) eszközmeghajtókkal szállítják, ezért nem használhatók Windows 98 SE verziónál régebbi operációs rendszerekben. A legtöbb rögzítőprogram szintén ezeket a meghajtókat szereti. A kártyák mellé is szoktak adni szoftvereket. Ha szerencsénk van, lehet, hogy a következőkben felsoroltak valamelyikét kapjuk. Egyes esetekben a rögzítést szervesen beépítették a tévéző szoftverbe (Pinnacle). Sajnos az ingyen elérhető programok közül egyik sem rendelkezik a fizetősök profi tudásával, csak kinszenvedés a használatuk. A profi programok terén a Cyberlink és az Intervideo cégek viszik a prímet. A DVD-szoftverek piacát is ők uralják, így elég korán felismerték a tévékártyákban rejlő lehetőségeket is. A Cyberlink a *PowerVCR II*, míg az Intervideo a *WinDVR 2* szoftverével igyekszik leigazni a piacot, illetve

utóbbi a legújabb WinDVD szoftverbe is beépítette a rögzítési lehetőséget, *WinDVD Recorder* néven. Mindkét program esetében be kell állítani a csatornákat és a felvenni kívánt formátumot. Saját rögzítési

profil alakíthatunk ki a felbontásra, a bitrátára és a tömörítés formájára nézve. Mindkét szoftver MPEG-1 és MPEG-2 formátummal képes dolgozni, így akinek erős gépe van, az akár DVD formában is eltárolhatja kedvenc filmjét. Ezenkívül beépített időzítőt is tartalmaznak, tehát úgy használhatjuk számítógépünket, akár egy videomagnót, csak a gépet hagyjuk bekapcsolva.

Egy másfél órás film mérete SVCD formátumban kb. 1,5–3 GB-ig terjedhet, a tömörítési értékektől függően. De számoljunk hozzá a szerkesztéshez szükséges helyet is! Az elkészült filmek vágását elvégezhetjük a *TMPGEnc* nevű szoftverrel is a *File* menüben található *MPEG Tools...* menüponttal (*utóbbi szoftverről toplistas összeállításunkban is írtunk*). Végül az elkészült filmet felírhatjuk CD-re, például a Nero-Burning ROM-mal. Egy lemezre kb. 750 megabájtnyi film fér föl menü nélkül.

HALASI MIKLÓS–MÓRAY GÁBOR–
SPÁNYIK BALÁZS

Continental® TEVES

A világ egyik legjelentősebb önálló autóiipari technológia- és rendszerbeszállítója, a Continental Teves veszprémi gyára bővíti tevékenységét.

Ennek során

szoftverfejlesztő mérnök

munkatársakat keresünk.

Feladatok:

- gépjárművek elektronikus fékrendszereinek vezérléséhez szoftverfejlesztési, tesztelési és bevezetési feladatok ellátása.

Elvárásaink:

- villamos/informatikusmérnöki végzettség,
- C és/vagy Delphi programnyelvek ismerete,
- kommunikációképes angolnyelv-tudás,
- programozási tapasztalat.

Amit ajánlunk:

- biztos, hosszú távra szóló munkalehetőség,
- ennek megfelelő versenyképes, teljesítménnyel arányos bér és egyéb juttatások,
- „programozóbarát” munkafeltételek.

További információk és a jelentkezés feltételei:
www.multijob.hu honlapon.

Multijob Kft. 1063 Bp., Szinyei M. u. 21. Telefon: 374-7010 Telefax: 374-7014
E-mail: info@multijob.hu

D-Multijob Debrecen – 06/52-342-279

Gy-Multijob Győr – 06/96-336-034

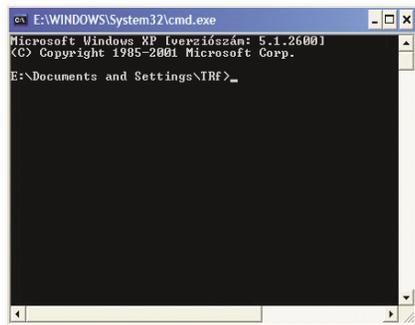
Az XP sem habos torta!

Windows XP-tanácsok

Csicsamentes parancssor

K Azt vettem észre, hogy az XP parancssorának ablaka teljesen másképp néz ki, mint a többi. Inkább a régi Windowsokra hasonlít, szögletes és ronda. Meg tudják mondani, hogy ez miért van? Ki lehet javítani?

V Röviden: nem. A Parancssor olyan különleges módban fut, amelynek ablakain nem működik a Windows XP új felülete. Egyébként nem ez az egyetlen alkalmazás, amelyen vagy egyáltalán nem, vagy csak félig-meddig érvényesül

Sajnálatos, de a Parancssor ablakán nem látszik az XP-felület

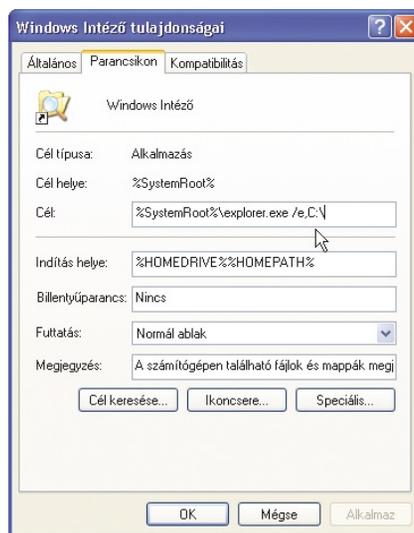
a Luna; ha alámerülünk a rendszer mélységeibe, találkozunk majd jó pár ilyen furcsasággal.

Nyitottan minden jó ötletre

K Amikor megnyitom az Intézőt, a bal oldali ablakosztás tetején az Asztalt látom, alatta a Dokumentumokat és almappáit. Nem tudom, miért van ez így, de nekem nem tetszik: én azt szeretném, ha az Intéző úgy nyílna meg, hogy a C: meghajtó gyökérfájlistáját mutatja. Hogyan érhetném ezt el?

V Az Intézőt azért alakították ki így, mert a tervezők abból a feltételezésből indultak ki, hogy a felhasználók összes állományukat a Dokumentumok mappában tartják majd, ugyanis az minden felhasználó számára egy elkülönített terület a merevlemezén, a többit pedig rábízzák a rendszerre. A tapasztaltabb felhasználók viszont nem így működnek: ők szeretik áttekinteni a teljes meghajtót, szeretnek maguk létrehozni rajta különféle mappákat, és szívesen igazítanak itt-ott a PC beállításain.

Az Intéző elindításához használt parancsikonok módosításával azonban elérhetjük, hogy indításakor a kedvünkre való mappát mutassa. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk a parancsikontra, majd a Parancsikon fölé, és a Cél mezőben, ahol jelenleg

Kis ügyességgel rábíráható az Intéző, hogy mindig ott nyíljon meg, ahol szeretnénk, például a C: lemez mutatva

a %SystemRoot%\explorer.exe áll, tegyünk egy szöközt, majd írjuk be, hogy /e,C:\. Ha ezzel a parancsikonnal indítjuk el az Intézőt, a szoftver az Asztal helyett a C: meghajtó gyökérfájlistáját mutatja kibontva.

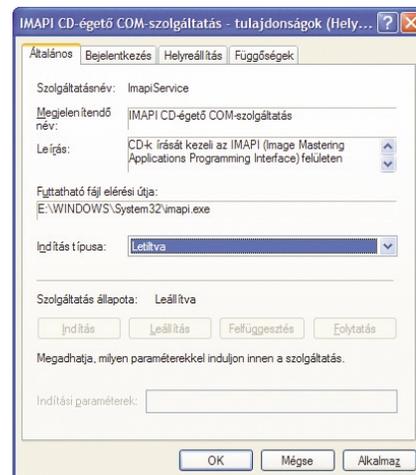
Elveszett ikonok nyomában

K A feleségem és én a Windows XP-t, valamint az Internet Explorer 6.0-t használjuk, és mindkettőnknek gondot okoz a leválás az internetről. Illetve nekem már nem, mert az értesítési területen felfedeztem egy monitorpárt ábrázoló kis ikont; ha ezen a jobb egérgombbal kattintok, előcsalhatom a Kapcsolat bontása parancsot, és nyert ügyem van. A feleségem viszont nem ilyen szerencsés, az ő gépén nincs ilyen ikon. Amikor az Internet Explorer-t lezárja, néha megjelenik egy kis ablak, amely felkínálja a kapcsolat szétbontásának lehetőségét, néha nem, és ilyenkor kézzel kell kihúznia a modemből a telefonzsinórt. Ha előhívom a Tálcá tulajdonságait, a Testreszabás gombra

kattintva két ikonlistát látok: az egyiket az Aktuális elemek, a másikat pedig a Régebbi elemek cím alatt. A két monitort ábrázoló ikon a második listán található. Mi a különbség a kettő között, és hogyan lehetne a feleségem számítógépén is elővarázsolni ezt a hasznos kis ikont?

V Az egyik lehetőség, hogy azért nem jelenik meg az ikon, mert nincs engedélyezve. Az ikon engedélyezéséhez kattintsunk a Start->Csatlakozás tételekre, majd internetkapcsolatunk nevén. A Csatlakozás panelben kattintsunk a Tulajdonságok gombra, és a Beállítások oldalon jelöljük be a Folyamatjelző megjelenítése lehetőséget, majd zárjuk le a panelt.

Az Aktuális elemek és Régebbi elemek listáján szereplő ikonok között az a különbség, hogy az első lista a jelenleg futó programok és szolgáltatások ikonjait tartalmazza, a második pedig azokat, amelyek korábban futottak, de pillanatnyilag

A Régebbi elemek azon programok ikonjait jelölik, amelyeket korábban futtattunk, de jelenleg nem aktívak

le vannak zárva. A viselkedés megváltoztatásával (a három lehetőség: elrejtés, ha nem aktív; sosem látszik; mindig látszik) azt szabályozhatjuk, hogy a program következő elindításakor miként jelenjen meg az ikon.

Aktiválás vs. regisztrálás

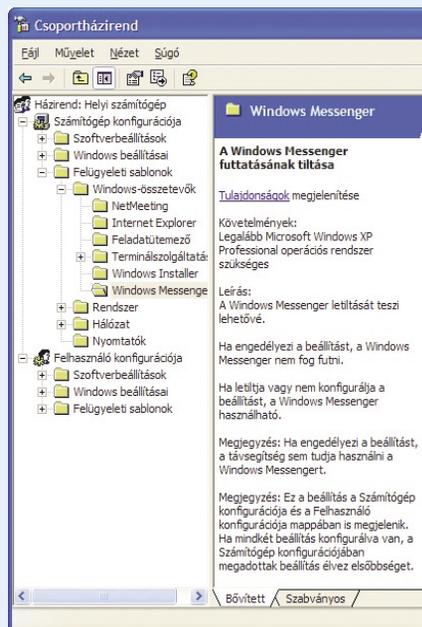
K Ne haragudjanak, ha erről már volt szó, viszonylag kezdő vagyok még ebben a témakörben. Szóval nemrég telepítettem a Windows XP-t, és már a művelet végén megkérdezte tőlem, hogy kívánom-e aktiválni, illetve regisztrálni a terméket. Mivel még nem annyira bízom az ilyen automatikus folyamatokban, azt kérdeztem: pontosan mi is ez az aktiválás, és megegyezik-e a regisztrációval?

A HÓNAP XP-TIPPJE

Lőjük le a Messengert – végleg!

Aki nem használja a Windows Messengert, bizonyára szívesen venné, ha megakadályozhatná valahogy a futását, és kiküszöbölhetné, hogy megjelenjen a *Tálca* értesítési területén. A dolog nem megvalósíthatatlan, de a technikája attól függ,

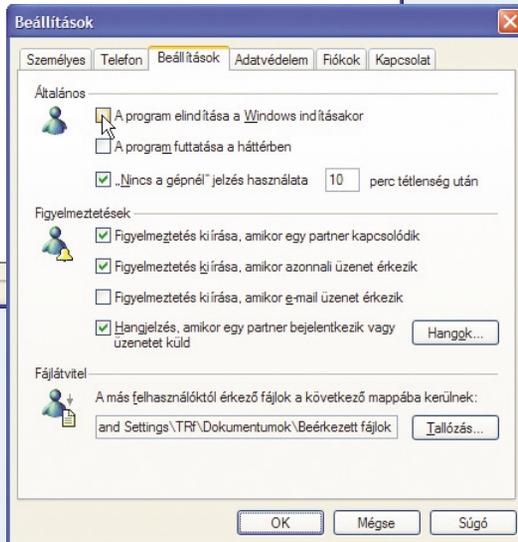
A Windows XP Home kiadásában nem áll rendelkezésre a *Csoportházirend szerkesztő*. Teendőinket itt a rendszerünkre telepített Messenger verziószáma határozza meg. Nyissuk meg tehát a programot, és kattintsunk a *Súgó* → *Windows Mes-*

A „megátalkodott” Messengert immár számtalan módon eltemethetjük: a képen a Windows XP Professional házirend megoldása látható

hogy melyik Windows XP- és Windows Messenger-változatot használjuk. A Windows XP Professionalban a következőket kell tennünk:

A *Start* → *Futtatás* kiválasztása után írjuk be, hogy *gpedit.msc*. Ekkor elindul a *Csoportházirend szerkesztő*. Ebben bontsuk ki a következő tételeket: *Helyi számítógép* → *Számítógép konfigurációja* → *Felügyeleti sablonok* → *Windows Messenger*. Kattintsunk kétszer a *Windows Messenger futtatásának tiltása* sorra, majd klikkeljünk az *Engedélyezve* parancsra, végül az *OK* gombra. Hogy világos legyen, a tiltást engedélyezzük.

Talán ez a megoldás mind közül a legegyszerűbb: magában a Messengerben kapcsoljuk ki, hogy automatikusan elinduljon

senger névjegy tételre. Ha a 4.0 verziószámot látjuk, akkor az *Eszközök* → *Beállítások* → *Beállítások* kiválasztása után állítsuk kijelöletlenre a *program elindítása a Windows indításakor* jelölőnégyzetét, és ha minden igaz, a Windows legközelebbi újraindításakor a Messenger nem indul útnak.

A Windows Messenger sajnos az Outlook Express futásakor is elindul. A Microsoft ennek megakadályozására azt a technikát ajánlja, hogy indítsuk el az Outlook Express, válasszuk ki az *Eszközök* → *Beállítások* tételt, és az *Általános* oldalon állítsuk kijelöletlenre az *Automatikus bejelentkezés a következő szolgáltatásba: Windows Messenger* opciót, majd kattintsunk az *OK* gombra, és zárjuk le az Outlook Express. Amikor azonban a gyakorlatban kipróbáltuk ezt az eljárást, csaldóttan kellett tapasztalunk, hogy az Outlook Express újraindításakor a letiltott elem mégiscsak elindul. És ezt kizárólag úgy tudtuk megakadályozni, hogy töröltük, vagy átneveztük a *C:\Program Files\Messenger* mappát.

A Messenger 4.5-ös vagy újabb változatában a kapcsolat egyszerűbb. Indítsuk el a *rendszerleíró-adatbázis-szerkesztőt* (*Start* → *Futtatás* → *regedit* → *Enter*). A szerkesztőben nyissuk ki a *Hkey_Local_Machine* → *Software* → *Policies* mappát, jelöljük ki a Microsoft mappát, kattintsunk rá a jobb oldali egérgombbal, és válasszuk ki az *Új* → *Kulcs* menütelemet. Nevezzük el az új kulcsot *Messengernek*. Hasonló módszerrel hozzunk létre alatta egy *Client* nevű kulcsot.

A másik ablaktáblában a jobb gombos menüből válasszuk ki a *Duplaszó* tételt. Az új értéknek adjuk azt a nevet, hogy *PreventRun*. Kattintsunk rá duplán, az *Érték* mezőbe írjuk be, hogy 1, ezután zárjuk le a *rendszerleíró-adatbázis-szerkesztőt*.

Olvasóink dolgát megkönnyítendő, CD mellékletünkre feltettünk egy *unmessenger.reg* elnevezésű állományt, amely dupla kattintásra elvégzi mindazokat az átalakításokat az adatbázisban, amelyek a Windows Messenger 4.5 futásának megakadályozásához szükségesek. Ha később mégis szeretnénk visszacsínálni a változtatásokat, kattintsunk kétszer a *remessenger.reg* programra (☛ **CD MELLÉKLET**).

V Különböző cégek termékeik védelmében más és más trükköket, technológiákat eszelnek ki. A Microsoft a termékaktiválással próbálja elejét venni a szoftveralkodásnak. Ennek lényege, hogy egy programot (például az Office XP-t vagy magát a Windowst), csak egy gépen lehessen használni. A termékaktiválás előtt alkalmunk van a szoftvert kipróbálni. Ez a Windows esetében 30 nap, az Office esetében 50 indítás (akár Word, akár Excel, mind egy-egy indításnak számít!). Azért hozták létre ezt a kipróbálási időt, hogy a felhasználó „belakja” a szoftvert. Ha

már biztonságosnak érzi, lehet aktiválni. Ilyenkor (terméktől függően!) két vagy három lehetőség közül választhatunk:

1. *Kézi, avagy a telefonos aktiválás*: ilyenkor a felhasználó kap egy kódot a számítógéptől, majd felhív egy (az adott országban hívható) telefonszámot. A bediktált (nem rövid!) kód után kapunk egy közel hasonló hosszúságú kódot, amelyet be kell írni a válaszmegj. A gépi kód és a válaszkód egy gépen nem fordulhat elő még egyszer, így ha készen vagyunk az aktiválással, a válaszkódot többé már nem használhatjuk fel.

2. *Modemes aktiválás*: akkor használható, ha nincs internetkapcsolatunk, vagy jelenleg nem használjuk. Ilyenkor a modem feltárcsáz egy telefonszámot, majd egy szerverre való bejelentkezés után maximum 10 másodperc alatt automatikusan megtörténik az aktiválás.
3. *Internetes aktiválás*: ez a legkönnyebb mód szoftverünk legalizálására. Ha már van netkapcsolatunk, csak két gombot kell megnyomni (a varázsló elején és a végén egyet-egyet), és máris korlátlanul használhatjuk a terméket. Mindhárom esetben egy záróüzenetet ka-

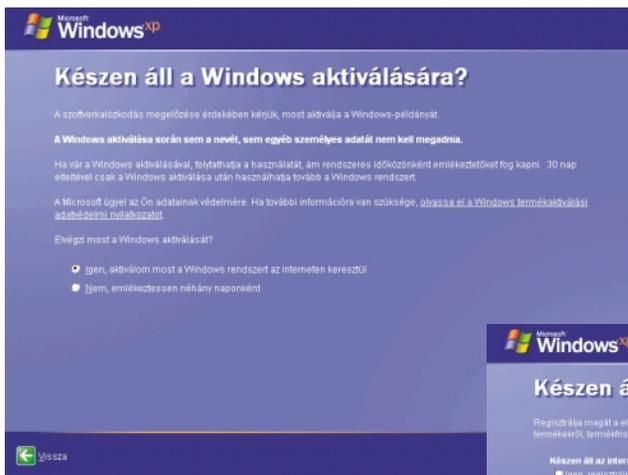
punk az aktiválás sikerességéről. Ha nem vagyunk biztosak a Windows XP aktiválása felől, írjuk be a *Futtatás*ba az alábbi parancsot: `\\WINDOWS\system32\oobe\`

`msoobe.exe /a` és válaszul egy ablakot kapunk.

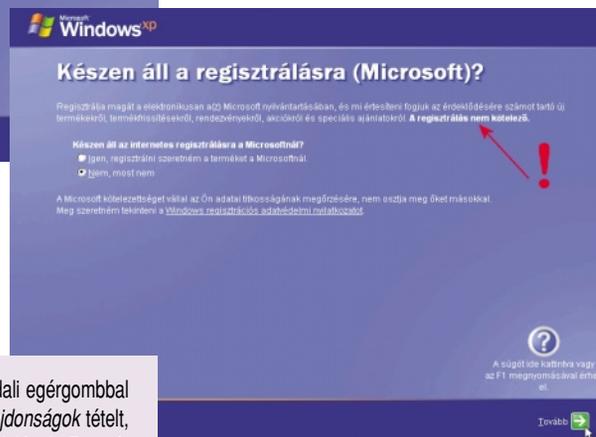
A regisztráció nem ugyanaz, mint az aktiválás! Az aktiválás egy idő után kötelező, ha használni szeretnénk a programot, míg a regisztrációval nevesítjük a terméket. Tehát a nevünket, címünket, e-mail címünket adhatjuk meg a későbbi terméktámogatás és tájékoztatás érdekében. Ez nem kötelező, még akkor sem, ha a program rákérdez erre az aktiválás során!

Még annyit meg kell említeni, hogy az OEM-termékek aktiválás után a hardver részét képezik (akárcsak a processzor vagy a ház), ezt követően csak a géppel együtt adhatók el (és fordítva). A termék-

kulcsot a ház jól látható oldalára kell ragasztani, eltávolítása a kód károsodását eredményezi. Ezzel szemben a dobozos termékek később eladhatók, a termékkulcs a lemez tokján helyezkedik el, és nem gépfüggő.

Az aktiválás kötelezően elvégzendő művelet ahhoz, hogy teljesen birtokba vehessük a Windows XP-t. Ennek egyik lépéseként felkínálják ugyan a regisztrációt, de ez korántsem kötelező

AUTOMATIZÁLT LEMEZKARBANTARTÁS

Sok időt takaríthatunk meg a Windows *Lemezkarbantartójának* automatizálásával. Az eszközt a Windows ütemezőjével bármikor futtatni tudjuk, előbb azonban el kell készítenünk egy olyan profilt, amely az eszköz futásánál alkalmazott beállításokat tartalmazza.

Ehhez kattintsunk a *Start* → *Futtatás* parancsokra, és írjuk be, hogy `Cleanmgr /Sageset:x` (ahol az x egy szám: leendő beállításaink azonosítója).

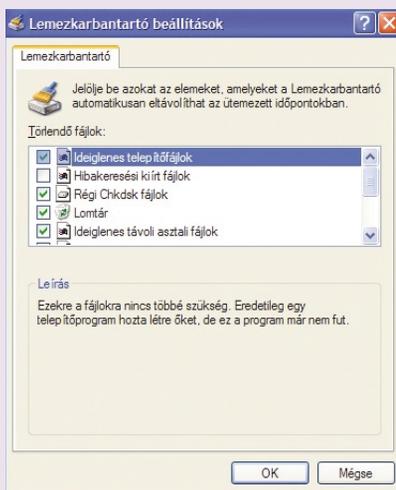

FA Lemezkarbantartó meghívásakor meg kell adnunk egy számot, amely azonosítja majd elvégzett beállításainkat

Ekkor elindul a *Lemezkarbantartó*. A megjelenő panelben tegyünk pipát azon elemek választónégyzetébe, amelyeket az eszköz automatikusan eltávolíthat. Ha kész, okézzuk le.

A *Lemezkarbantartó* lezárul, és a beállításokat elraktározza a rendszerleíró adatbázisban. Ezt követően indítsuk el a Windows ütemezőprogramját (*Start* → *Programok* → *Kellékek* → *Rendszereszközök* → *Ütemezett feladatok*), és kattintsunk kétszer az *Ütemezett feladatok hozzáadása* sora, majd a varázslóval írjuk be tetszés szerinti időpontra a lemezkarbantartást. Amikor a feladat

bekerült az ütemtervbe, a jobb oldali egérgombbal kattintsunk rá, válasszuk ki a *Tulajdonságok* tételt, és a megjelenő panel *Feladat* oldalának *Futtatás* mezőjében a lemezkarbantartó program utasítás-sora után egy szókész kihagyásával írjuk be, hogy `/Sagerun:x` (ahol x a korábban alkalmazott szám); ezáltal biztosítjuk, hogy a *Lemezkarbantartó* a rendszerleíró adatbázisban elraktározott beállítások szerint fusson. Eltérő x értékeket alkalmazva természetesen többfajta profilt is létrehozhatunk, és más-más időben különböző beállításokkal futtathatjuk a *Lemezkarbantartót*.

A Lemez karbantartása panel megnyitása után a jelölőnégyzetek kipipálásával válasszhatjuk ki a törölni kívánt állományokat

VA Windows XP lezárta az 1995-ben kezdődött Win9x-es korszakot, és egyetlen terméké olvasztotta ezt a vonalat az NT-s (Windows NT, 2000) termékvonallal. A Microsoft azonban úgy döntött, továbbra is szétválasztva kezeli az otthonra szánt, illetve az üzleti életet kiszolgáló verziókat még akkor is, ha kód-alapjuk teljesen azonos. Az előbbi *Home Edition* néven jelent meg (Home; zöld doboz), az utóbbi pedig *Professionalként* (Pro; kék doboz).

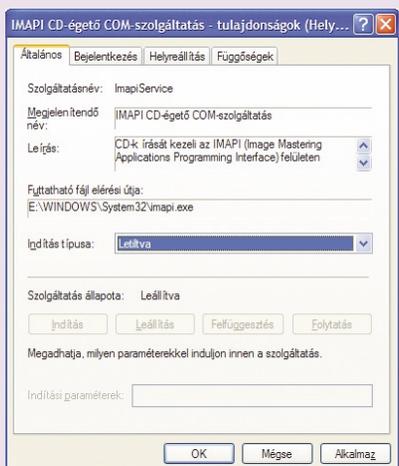
A Home kiadás is megkapta a Windows új felületét, belekerült a jelentősen továbbfejlesztett kompatibilitási mód, amely lehetővé teszi, hogy korábbi rendszerekre, akár DOS-ra írt programokat is lehetőleg gond nélkül futtathassunk. Ugyanakkor biztonsági rendszere – a felhasználók jogosultságainak terén, illetve azok kezelésében – egyszerűsített. Bekerült, sőt elsősorban itt használható igazán jól a *Gyors felhasználóváltás* és a multimédiás lehetőségek: filmszerkesztés a *Movie Makerrel*, fejlett médiaszolgáltatások a *Media Playerrel*, egyszerűbb képkezelés a beépített nézőkével.

A Professional változatot úgy készítették el, hogy mindazt tudja, amit a Home tudott, így a tapasztaltabb felhasználók

Előz a CD-író program

Ez egy apró tipp azok számára, akik saját CD-író programot használnak (pl. Nero Burning ROM-ot), így nem veszik igénybe a Windows XP beépített CD-író rutinját. Ha a szolgáltatások között ezt a rutint letiltjuk, saját programunk gyorsabban indul el. Kattintsunk a jobb gombbal a *Sajátgépen*, és a menüből válasszuk ki a *Kezelés* tételt. Nyissuk meg a *Szolgáltatások és...* fát, majd azon belül kattintsunk a *Szolgáltatásokra*. A jobb oldali részben keressük meg, és kattintsunk duplán az *IMAPI CD-égető COM-szolgáltatás* sora. A megnyíló panelben az *Indítás típusa* listából válasszuk ki a *Letiltva* sort, majd kattintsunk az *OK* gombra. Indítsuk újra a rendszert.

Mostantól fogva az XP beépített írója nem működik, ennél fogva saját CD-író programunk könnyebben hozzáfér a szükséges erőforrásokhoz, és így hamarabb indul el. Csekélyke öröm, de sok kicsi sokra megy.

Ha kikapcsoljuk az XP CD-író szolgáltatását, saját CD-író programunk gyorsabban „szóhoz jut”

bármelyiket választhatják otthoni számítógépükre. A Pro lényegesen fejlettebb biztonsági tulajdonságokkal (állítható jogosultsági szintek, házi rendek stb.), a többprocesszoros gépek kezelésének lehetőségével rendelkezik. Csak ebben találunk rendszer-visszaállítási funkciókat, dinamikus lemezkezelést, adattitkosítást. A Professional változat képes tartomá-

nyokhoz csatlakozni, és rengeteg olyan egyedi tulajdonsága van, amely fontos szerepet játszik a hálózatfelügyeletben, ugyanakkor mindezek teljes egészében hiányoznak a Home-ból. A sort még hosszan lehetne folytatni, de felesleges ennyire a részletekbe bocsátkozni. A lényeg, amit tudnunk kell a megfelelő rendszer kiválasztásánál, hogy

mindkettő ugyanazon a továbbfejlesztett Windows 2000-es kódra alapul, így ebben a tekintetben nem szenved hátrányt a Home. Ettől elvonatkoztatva azonban

Home Edition vagy Professional? – modern korunk hamleti kérdése

gondoljunk rá úgy, mint egy jelentősen felturbózott Windows 98-ra. A Professional főleg a hálózatos, munkahelyi lehetőségekkel több, amelyekre az esetek többségében nincs is szükség otthon. Tehát kezdő és hobbi felhasználóknak: Home, tapasztaltabbaknak: Pro – talán ez a leg-egyszerűbb megoldás.

**HALASI MILÓŠ-MÓRAY GÁBOR-
SPÁNYIK BALÁZS**

OZAKI
Multimedia Speakers

DTX - 300

40Hz - 20kHz
2.1 csatorna
Mágneses védelem

2x1,5W

A szembetűnő hangzás

30Hz - 20kHz
5.1 Dolby Digital rendszer
Különálló kontrollerek
Fadobozos mélynyomó
Mágneses védelem

A hirdetésben szereplő fotók illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszereltségben különbözhet a pépen láthatótól.

ECS
alaplapok

SONIC blue
Rio
DIGITAL AUDIO

Club
GRAPHICS
videokártyák

CODEGEN
számítógépek

Pulsar
Pulsar Hungary Kft.

Hivatalos magyarországi forgalmazó.

www.pulsar.hu

sales@pulsar.hu

Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.

Tel.: 219-0395, Fax: 219-0394

Javitott telepítőkészlet

Jól fésült Windows XP

Boszorkánykonyhánkban ezúttal igen érdekes dolgot művelünk: egy olyan Windows XP telepítő CD-t készítünk, amely már tartalmazza az XP-hez kiadott első szervizcsomag újdonságait és fontosabbnak vélt segédprogramjainkat is, ráadásul a számítógép indulásakor képes lesz automatikusan betölteni az XP telepítőjét.

A Windowsokhoz kiadott szervizcsomagok (idegen szóval *service pack*; rövidítve *SP*) fontos szerepet játszanak egy operációs rendszer életében. Nemcsak az addig kiderült hibákat javítják ki,

új telepítőkészletet készít (ezt hívják *csendes frissítésnek* is), így a mostanában kapható változatok már beépítve tartalmazzák az SP1-et. Persze azok számára, akiknek már másfél éve van Windows XP-jük, ez nem annyira vigasztaló. A *PC World* beavatja most önöket a titokba: ezt házilag is elkészíthetik!

HOZZÁVALÓK

Először is szükség lesz a Windows XP-hez kiadott javítócsomag legfrissebb verziójára (ehhez kapcsolódó útmutatónkat lásd *Melyiket szeressem?* című keretes

XP-hez az *angol* javításra, a magyarhoz pedig a *magyarra* lesz szükség; keverni a kettőt nagyon egészségtelen!

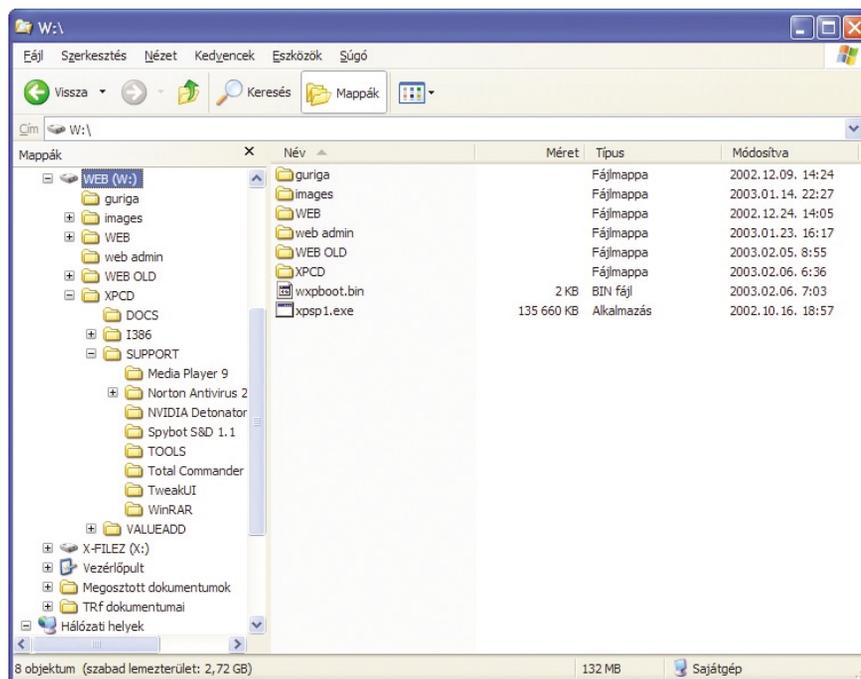
Ahhoz, hogy az elkészített CD – az eredetihez hasonlóan – a számítógép elindulásakor automatikusan elinduljon (idegen szóval *bootolható* legyen), szükségünk lesz az XP *bootszektorára*. Ez letölthető weboldalunkról, de kinyerhető az eredeti telepítő CD-ről is. Példánkban mi ehhez a *Nero Burning ROM*-ot használjuk majd. Végül, de nem utolsósorban, küldünk el körülbelül másfél *gigabájt* (!) üres helyet egyik merevlemezünkön!

A *Rendszertulajdonságok* ablak megmutatja, ha szervizcsomaggal javított Windows XP-t használunk

hanem komoly biztonsági problémákat oldhatnak meg, és új funkciókkal is bővíthetik a rendszert. Ráadásul mindez egy mozdulattal elintézhető, nem kell minden telepítés után 15-20 darabban letölteni az aktuális frissítéseket a *Windows Update* oldalról. A dolog hátulütője viszont, hogy a javítócsomag koloncként lóg a nyakunkon: immár nem elég a telepítőlemez, a javításnak is a kezünk ügyében kell lennie – ez nem is olyan egyszerű, hiszen egy száz megabájtot meghaladó méretű állományról beszélünk, amelyet vagy egy külön CD-n, vagy merevlemezemen hordozgatunk magunkkal, esetleg mindig letöltjük, ha szükség van rá. Egyik sem kényelmes megoldás.

Ha valaki most venne Windows XP-t (és nem a féléves raktárkészletből kapná a terméket), azt tapasztalná, hogy telepítés után rögtön a javított változat került fel a számítógépre. A Microsoft ugyanis beleépíti a javításokat a rendszerbe, és ehhez

Az általunk létrehozott XPCD mappa, benne az XP telepítőkészlete és némi egyéni kiegészítés a *SUPPORT* mappában

írásunkban). Figyeljünk oda, hogy ennek általában két változata van: a rövidebb *Express Install*, valamint az átfogó, ám a száz megabájtot jóval meghaladó *Network Install*. Senkit ne tévesszen meg a név, akkor is az többira lesz szükségünk, ha gépünk soha életében nem látott még hálózatot! Értelemeszerű, de azért hangsúlyozzuk, hogy az angol Windows

Bár nem feltétel, de a legjobb, ha az alábbi műveleteket abból az operációs rendszerből végzzük el, amelynek javított telepítőlemezét éppen el kívánjuk készíteni.

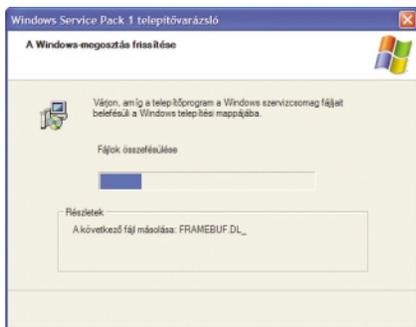
AZ ELKÉSZÍTÉS MÓDJA

Hozunk létre egy mappát *XPCD* néven, majd helyezük a Windows XP CD-t a meghajtóba, és másoljuk fel a tartalmát

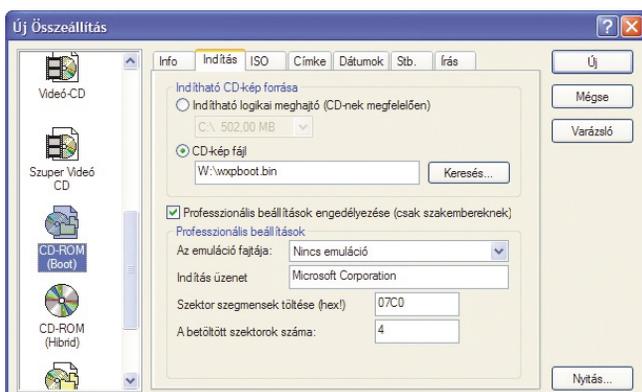
Melyiket szeressem?

Általában teljesen egyértelmű, hogy egy adott operációs rendszerhez melyik az utolsó, legfrissebb javítócsomag. A Windows XP-re azonban sajnos ez nem vonatkozik. E cikk írásakor a Microsoft éppen két napja adta ki az SP1a változatot, amely annyiban különbözik az eredeti SP1-től, hogy kivették belőle a Java motort. Mint ismeretes, a Windows XP már eredetileg sem tartalmazta a Java programok futtatásához szükséges virtuális gépet, ezt külön le kellett tölteni. A tavaly nyár végén megjelent javítócsomag tartalmazta ugyan ezt a komponenst, ám a Sun és a Microsoft között dúló értelmetlen háború miatt, továbbá az éppen aktuális bírói döntésnek megfelelően a Microsoft újra kiadta a service packet, ezúttal Java nélkül. Sőt, amint a weboldaláról kiderül, ő a továbbiakban nem óhajt, nem kíván, nem tud ezzel foglalkozni; akinek Javára van szüksége, az forduljon a Sunhoz. Mivel az SP1a semmi másban nem tér el az eredeti SP1-től, érdemes lehet az utóbbit előadni valahonnan (letölthető például a *PC World* weboldaláról mind az angol, mind a magyar verzió). Elképzelhető, hogy e cikk megjelenéséig napvilágot lát a beígért SP1b változat, amely beépítve tartalmazza a Sun-féle modult – ez esetben olvasóinkra bizzuk, hogy melyik javítócsomaggal végzik el a cikkben bemutatott műveleteket.

ebbe a mappába. A meghajtó sebességétől függően ez 5–10 percig is eltarthat. Ezt követően a korábban már letöltött megfelelő javítócsomagot másoljuk át az XPCD

Ha ezt látjuk, minden rendben: ekkor történik a fájlok összefűzése

mappa mellé (vigyázat, nem bele, hanem mellé!). Hogy egyszerűbb legyen rá hivatkozni, átnevezhetjük például *xpsp1.exe*-re. Mivel nem telepíteni akarjuk, hanem a tartalmával frissíteni a felmásolt állományokat, külön paraméterekkel kell meghívunk a *Futtatás* (*Start*→*Futtatás*) panelből az alábbi módon:

W:\xpsp1.exe -s:W:\XPCD

A fenti példában értelemszerűen a W: helyére annak a meghajtónak a betűjelét helyettesítsük be, amelyen a mappát létrehoztuk, és ahol a javítócsomag is meg-

található. Figyeljünk oda, hogy az említett példában a mappa és a javítócsomag a W: meghajtó főkönyvtárában van. Ha nálunk nem így volna, ne felejtjük el mindkét helyen a teljes elérési utat megadni (W:\mappa\mappa2...). Innentől nagyjából ugyanaz zajlik le, mint amikor valóban telepítjük a javítócsomagot, amely végül üzenetben tájékoztat arról, hogy elkészült a frissítéssel. Ha ezt követően tanulmányozzuk az XPCD mappát, láthatjuk, hogy új, a javításra vonatkozó állományok is bekekerültek.

EGYÉNI FÜSZEREZÉS

A Windows XP telepítőlemezen nagyjából 500 megabájt foglalt, így kb. 150 megabájt a kihasználatlan terület. Ha már úgyis saját CD-t készítünk, miért ne töltenénk ezt meg hasznos dolgokkal?

▲ Két fontos panel létfontosságú beállításokkal a Nero programból ▶

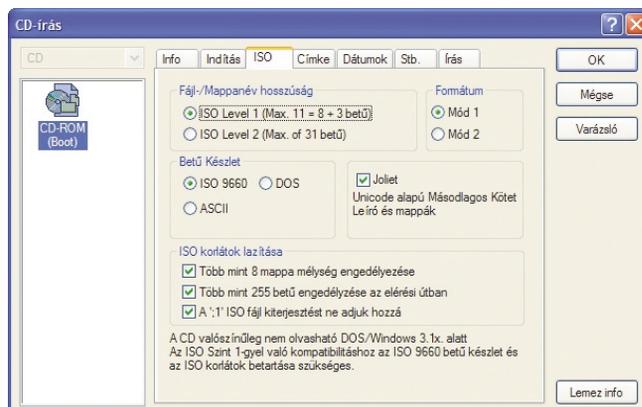
Saját elmaradhatatlan kedvenceinket a *SUPPORT* mappába másoljuk be. Ezek természetesen nem települnek majd fel a Windowszal, de azt követően nem kell keresgélni, CD-t cserélni, a legfontosabb dolgok rögtön kéznél lesznek. Érdemes talán egy víruskeresőt, tűzfalat vagy más biztonságtechnikai programot (például

valamelyik kémprogram-eltávolítót) feltenni a Windows védelme érdekében. Hasonló kategóriába tartozik a közkedvelt *TweakUI* vagy más olyan program, amellyel testre szabható a Windows felülete és működése. Jó hasznát vehetjük különböző meghajtóknak vagy más segédprogramoknak, ha nem létfontosságú, hogy mindig a legfrissebbek legyenek. Bátran feltehető a grafikus kártya, a hangkártya vagy hálózati adapter meghajtója, esetleg az aktuális *DirectX*-verzió, de jól jöhetnek a rendszerdiagnosztikai, tömörítő-, fájlkezelő, zenelejátszó stb. programok is.

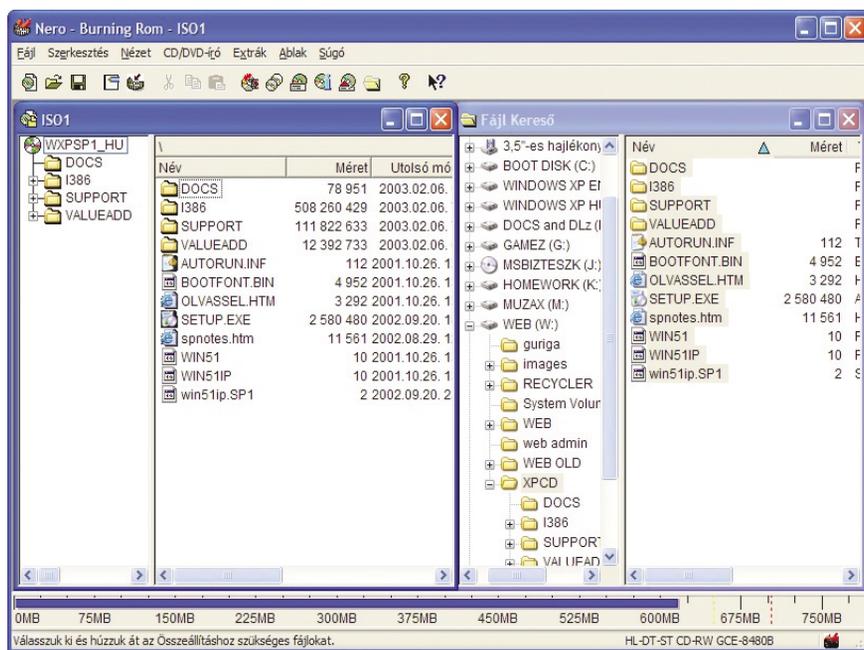
Egyre kell csak vigyáznunk: az XPCD mappa tartalma ne haladja meg a 650 (esetleg 700) megabájt. Ezt úgy ellenőrizhetjük, hogy kilépünk belőle, a jobb egérgombbal rákattintunk, és kiválasztjuk a *Tulajdonságok* pontot a menüből.

LASSÚ TŰZÖN ÉGESSÜK

Ha otthoni szoftvertárunkban nem szerepelne még a *Nero Burning ROM*, ez a legjobb alkalom, hogy letöltsük a *PC World*, vagy a fejlesztő weboldaláról (<http://www.ahead.de>); sajnos a CD mellékleten a konkrét dátumhoz kötött időkorlát miatt nem szerepel. Ugyanitt a magyar nyelvi modul is elérhető. Indítás után kattintsunk a *Demo* gombra, majd lépjünk ki a varázslóból. Az *Új Összeállítás* (*New Compilation*) panel bal oldalán válasszuk ki a *CD-ROM (Boot)* feliratú ikont. Ugorjunk az *Indítás* (*Boot*) fülre, majd a *CD-kép fájl* (*Image file*) mezőben adjuk meg, hol található az XP bootszektorát tartalmazó állomány, vagy adjuk meg az eredeti CD-t forrásnak.

Lépjünk tovább az ISO fülre. Megírandó CD-nk tulajdonságai a következők: *ISO Level2*, *Mód 1*, *ISO 9660* és *Joliet*. Pipáljuk ki a panel alján levő három mezőt is. A *Címke* fülön válasszunk valamilyen találó címkét a CD-nek (például: *WXPSPI_HU*), valamint tetszés szerint kitölthetjük a többi mezőt is. A beállításokkal el is készültünk,

Az utolsó lépés előtt: kiírásra vár az SP1-gyel „dúsított” telepítőkészlet

nyomjuk meg a panel jobb oldalán az *Új (New)* gombot.

A következő lépésben kell megmondanunk a Nerónak, hogy mit kívánunk kiírni a CD-re. A jobb oldali *Intéző* ablakban keressük meg az XPCD mappát, jelöljük ki a *tartalmát*, és húzzuk át a bal oldali részbe. Fontos, hogy ne a mappát, hanem a tartalmát jelöljük ki írásra, ellenkező esetben hiába írjuk meg a lemezt, az nem fog működni!

A Nero eszközsávjának közepén kattintunk a *CD-írás* ikonra. Ismét az előbb látott panel jelenik meg, ám ezúttal ugorjunk az *Írás (Write)* és a *CD-lezárása (Finalize CD)* mezőket, *Írásmódnak (Write Method)* pedig állítsuk be a *Lemez egy menetben (DAO, Disk-At-Once)* módot. Gondosan válasszuk meg az írási sebességet: a telepítőkészlet rengeteg (több ezer) apró állományból áll, amely halála a gyors CD-

Automatikus aktiválás

Az alábbi módszerrel úgy telepíthetjük újra a Windowst, hogy az rögtön aktiválva is legyen. Ehhez szükségünk lesz a már aktivált rendszerből a `Windows\System32` mappában található `wpa.dbl` állományra, amely a szükséges információkat tartalmazza, és szintén fel kell tennünk a készítendő telepítőlemezre (szintén a *SUPPORT* mappába). Ez nem illegális, hiszen ez a fájl csak a birtokunkban levő, megadott termékulcsú Windowszal működik, és csak azon a konfiguráción, amelyen korábban már aktiváltuk egyszer. Teljesen felesleges ellopni vagy más gépeken próbálkozni vele: nem fog működni. De saját rendszerünkön – amennyiben nem változtattunk rajta semmi komolyat – így egy kicsit megvédehetjük magánszféránkat a redmondi fürkésző tekintetek elől. Az XP telepítése után indítsuk el az operációs rendszert csökkentett módban, és a CD-ről másoljuk be az állományt a `Windows\System32` mappába, majd indítsuk újra a gépet. A Windows felszólít minket az aktiválásra, de ha a konfiguráció és licenc megegyezik a korábbiakkal, az aktiválás anélkül történik meg, hogy erről az XP értesítene a Microsoftot. Ha azonban bármilyen változás van, kénytelenek leszünk a megszokott módon aktiválni.

írásnak. Maradjunk inkább alacsonyabb (például 4-szeres) sebességnél, de akkor járunk a legjobban, ha készítünk egy képfájlt (image), és abból írjuk a CD-t.

JÓ ÉTVÁGYAT!

A puding próbája az evés, a Windows XP CD-é pedig a bootolás. Ha elkészült a lemez, helyezzük a meghajtóba, majd indítsuk újra a gépet. Amennyiben szükséges, a BIOS-beállításoknál adjuk meg a CD-meghajtót elsődleges booteszköznek (ellenkező esetben a merevlemezről indul a számítógép, és nem sikerül a próba). Nyomjunk meg egy gombot, ha a gép felajánlja, hogy a CD-ről indítja a rendszert, majd dőljünk hátra, és várjuk meg, amíg elindul a Windows XP telepítője. Ha eljutunk az üdvözlő képernyőig, akkor 99 százalék, hogy remek telepítőlemez ketyvasztottunk.

HTTP://WWW.KREATIVKLUB.INFOTECHNA.HU

Kreatív Klub

ÉLŐ INFORMATIKAI MAGAZINMŰSOR
A FIX-TV MŰSORÁN MINDEN KEDD ESTE 21.00 - 22.00 - 16.

MŰSORVEZETŐ - SZERKESZTŐ:
FEKETE GÁBOR RICHÁRD (FEKUSZ)

SZERKESZTŐ:
NÉMETH LAJOS

ADÁSUNKBÓL:

KREATÍV SAROK ROVAT:
3D-S ALKALMAZÁSOK, ANIMÁCIÓKÉSZÍTÉS, WEBDESIGN, FLASH PROGRAMOZÁSA ÉS ANIMÁCIÓS LEHETŐSÉGEI, GRAFIKÁK ÉS GRAFIKAI MUNKÁK A KÉPEKTŐL A MOZIFILMEKIG...

MYTECH - HIGHTECH ROVAT:
MINDEN AMI ÚJDONSÁG, "A JÖVŐ VILÁGA MINDENNAJAINKBAN".
- DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐK,
- NYOMTATÁS TECHNOLÓGIÁK,
- ZSEB PC-K ÉS PALMTOPK...

TESZTEK - NESZTEK ROVAT:
KÖZÉPKATEGÓRIÁS ÁRBAK LÉVŐ TERMÉKEK "FACE TO FACE" TESZTJE A NEM SZAKFELHASZNÁLÓ SZEMSZÖGÉBŐL, HASZNÁLHATÓSÁG, SZOFTVER ELLÁTOTSÁG, ÁRTELJESÍTMÉNY...

ÉLŐBEN KÉRDEZHETSZ A MEGHÍVOTT SZAKEMBEREKTŐL!

MINDEN ADÁSBAN NYEREMÉNYJÁTÉK

ARCULAT WWW.GRAPHYCOM.HU
HARDWARE&SOFTWARE WWW.WISHTEAM.HU

Printertippek

NYOMTATÁSI MESTERFOGÁSOK

A nyomtatás tipikusan olyan tevékenység, amelyet a Windowsban magától értetődőnek tekintünk, és csak akkor foglalkozunk vele, ha nem működik. De minek várnánk meg, míg beüt a baj: néhány ügyes megoldással tegyük már most gyorsabbá, hatékonyabbá nyomtatásunkat!

A mikor kiadjuk a nyomtatás parancsot egy alkalmazásnak, az információ – még mielőtt a nyomtatóra továbbítódna – a merevlemezen lévő ideiglenes tárolóállományba kerül. Ezt a folyamatot idegen szóval *spooling*nak, azaz sorba állításnak nevezzük. Amikor a tárolóban elegendő adat gyűlik össze az első oldal kinyomtatásához, a Windows megkezdi az adatok továbbítását a nyomtatóra, még akkor is, ha az alkalmazás nem fejezte be az adatok továbbítását az ideiglenes tárolóállományba. A rendszer itt tulajdonképpen két érdeket próbál összehétközíteni: azt, hogy az alkalmazás minél gyorsabban megszabaduljon a nyomtatási munkától, valamint azt, hogy a nyomtató minél hamarabb meg-

Amikor kiadjuk a nyomtatás parancsot egy alkalmazásnak, az információ – még mielőtt tovább menne a nyomtatóra – a merevlemezen lévő ideiglenes tárolóállományba kerül.

kezdhesse a munkát. Aki nem a kompromisszumok embere, ne érje be a Windows alapbeállításával, és módosítsa őket saját igényeinek megfelelően. (Egy figyelmeztetés: tippjeink működése hálózati nyomtatókon és olyan eszközökön, amelyek fájlba való nyomtatásra vannak beállítva, nem garantált!)

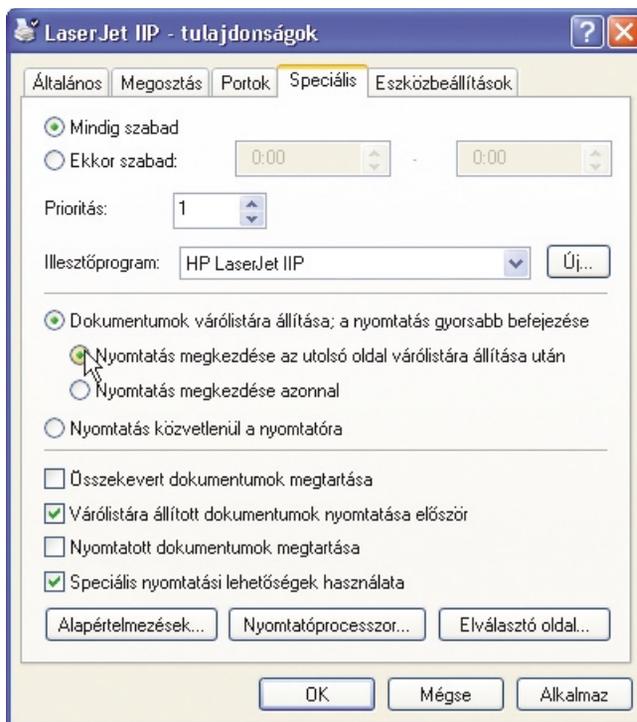
Sorban álló dokumentumok

>> MINDEN WINDOWS-VÁLTOZAT

A *Spooling* beállítások megjelenítéséhez a *Start* menü megfelelő részéből keressük elő a nyomtatókra vonatkozó panelt. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk annak a nyomtatónak az ikonjára, amelyet módosítani akarunk, és válasszuk ki a *Tulajdonságok* tételt. A Windows 9x-ben és ME-ben kattintsunk a *Részletek* fülre, majd a *Nyomtatási sor beállítása* gombra, a Windows 2000-ben és XP-ben egyszerűen kattintsunk a *Speciális* fülre. Ha azt szeretnénk, hogy az alkalmazásnak a lehető legkevesebbet kelljen várakoznia, jelöljük be a *Dokumentumok várólistára állítása; a nyomtatás gyorsabb befejezése* opciót (alapértelmezésben ezt jelölik be), majd a *Nyomtatás megkezdése az utolsó oldal várólistára állítása után* tételt. Ez a beállítás azonban nagyobb tárterületet igényel a dokumentumok tárolására.

Amennyiben viszont a lehető leghamarabb szeretnénk kézbe kaparintani a kinyomtatott oldalakat, és azt sem bánjuk különösebben, ha ennek érdekében az alkalmazásnak kicsit várakoznia kell, válasszuk ki a *Nyomtatás közvetlenül a nyomtatóra* opciót. (A Windows bizonyos változataiban ez a lehetőség nyomtatómegosztás esetén nem áll rendelkezésre. Ha mégis használni szeretnénk, kattintsunk a *Megosztás* lapra, és kapcsoljuk ki a nyomtató megosztását.) Amennyiben úgy ítéljük meg, hogy

A Windows XP és 2000 lehetővé teszi, hogy mondjuk, éjszakára tegyük át a dokumentum kinyomtatását.

A Windows várólistás beállításainak módosításával nyomtatás után gyorsabban hozzáférhetünk az alkalmazáshoz

egyik beállítás sem felel meg tökéletesen az igényeinknek, később visszatérhetünk ehhez a panelhez, és kipróbálhatjuk a köztes lehetőséget jelentő *Nyomtatás megkezdése azonnal* (XP-változat), illetve a *Nyomtatás megkezdése az első oldal sorba állítása után* (Windows 9x) opciót is.

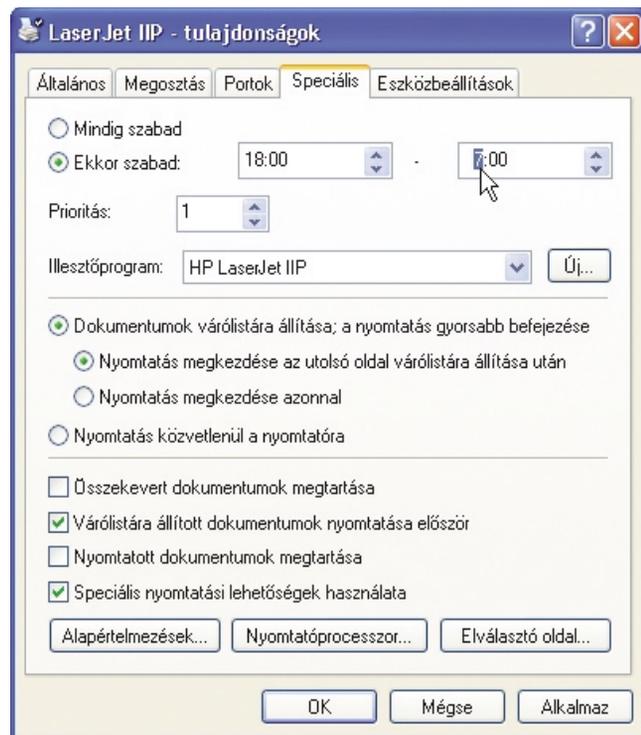
Nyomtatás időre

>> WINDOWS 2000 ÉS XP

Amikor dokumentumot nyomtatunk, normális esetben az oldalak nem sokkal a nyomtatás megindítása után elkezdnek kicsusszanni a nyomtatóból. A Windows XP és 2000 azonban lehetővé teszi,

hogy későbbre – mondjuk, ebéd utánra vagy éjszakára – tegyük át a dokumentum kinyomtatását. A nyomtatási idők ütemezésével hatékonyabbá tehetjük például a hálózati nyomtatók kihasználását; de akkor is jól jön ez a szolgáltatás, ha a nyomtató az íróasztalunk közelében van, és munkaidőben szeretnénk minimálisra csökkenteni a zajt.

Az ütemezéshez válasszuk ki a nyomtató *Tulajdonságok* paneljét, majd ennek *Speciális* oldalán jelöljük be az *Ekkor szabad* lehetőséget, azután állítsuk be annak az időtartománynak a kezdetét és végét, amikor a Windows nyomtatási munkákat küldhet a nyomtatóra. Ezt követően kattintsunk az *OK* gombra. Innentől fogva akár mennyi nyomtatási munkát a várólistára állíthatunk, és az anyagok csak a megadott időben fognak kijönni a nyomtatóból. (Feltéve persze, hogy a számítógép és a nyomtató is be van kapcsolva a megadott időben.)

A Windows 2000-ben és az XP-ben ütemezhetjük a nyomtatásokat

De nemcsak az összes sorban álló dokumentumra adhatunk meg ilyen ütemezést, hanem önálló dokumentumokra is. Ehhez a *Nyomtatók* vagy *Nyomtatók és faxok* modulban kattintsunk kétszer a nyomtató ikonjára, majd a megjelenő listában a kívánt dokumentumra, végül kattintsunk a *Tulajdonságok* párbeszédpanel *Általános* oldalán az *Ütemezés* szekció *Csak ekkor* sorára, és adjuk meg annak az időtartománynak a kezdő- és végpontját, amelyen belül a dokumentumot ki akarjuk nyomtatni.

Nyomtatás, ahogy én akarom

>> MINDEN VÁLTOZAT

Néha azt szeretnénk, hogy a dokumentumok várólistára kerüljenek, és mi azonnal hozzáférhessünk alkalmazásunkhoz, máskor meg azt, hogy azonnal elkezdődjék a nyomtatás. Olykor az volna jobb, ha minden munka éjszaka jöjjön ki a nyomtatóból, máskor meg már nappal szeretnénk hozzájutni a nyomtatókhoz. Igényeink gyakran változnak. Szerencsére könnyen megoldható, hogy a nyomtató állandó átfigurálása nélkül mindig pontosan úgy nyomtathassunk, ahogyan akarunk. A trükk az, hogy több ikont telepítünk egyazon nyomtatóhoz, és mindegyik használati módhoz beállítunk közülük egyet-egyet. (A Windows 2000-ben ez a tipp a hálózati nyomtatókra valószínűleg nem működik.) Nyissuk meg a *Nyomtatók* vagy *Nyomtatók és faxok* párbeszédpanel, és a fent leírtak szerint állítsuk be nyomtatónk a leggyakoribb használati módra. Ezután válasszuk ki a frissen konfigurált

készülék ikonját, üssük le az (F2) billentyűt, adjunk neki egy olyan nevet, amely emlékeztet az ikon beállítására – például „Várólistás nyomtatás” –, és üssük le az (Enter) gombot. Ha ez megvan, kattintsunk duplán a *Nyomtató hozzáadása* ikonra, vagy az XP-ben a bal oldalon lévő *Nyomtató hozzáadása* kapcsolóra, és haladjunk végig a *Nyomtató hozzáadása* varázsló képernyőin, mintha csak a meglévő nyomtatót akaránk újratelepíteni. Amikor a nyomtató megkérdi, hogy meg kívánjuk-e tartani a jelenlegi illesztőprogramot, vagy inkább újat akarunk használni,

Nyomtatónkat igazi átváltozó művészé tehetjük, ha több nyomtatóikont készítünk, és mindegyiket másként konfiguráljuk

jelöljük be a *Meglévő illesztőprogram megtartása (ajánlott)* lehetőséget, majd kattintsunk a *Tovább* gombra. Amikor a varázsló nevet kér a nyomtató számára, írjunk be valami olyasmit, ami jellemzi a beállítást – például „Azonnali nyomtatás”. Kattintsunk a *Tovább* gombra, és kövessük a varázsló utasításait. Ha minden kész, válasszuk ki az újonnan létrehozott ikont, és a korábban leírtak szerint konfiguráljuk a parancsikont az alternatív beállításnak megfelelően.

Ha ezek után nyomtatni akarunk egy alkalmazásból, a *Nyomtatás* parancs kiadása után a *Nyomtatás* párbeszédpanel *Név* lenyíló listájáról csak ki kell választanunk azt a nyomtatóbejegyzést, amelynek egyéni beállításai megfelelnek az adott dokumentummal kapcsolatos igényeinknek.

Takarékos nyomtatás

>> WINDOWS 2000 ÉS XP

Amennyiben nyomtatónk támogatja ezt a lehetőséget, a Windowsból több oldalt is ki-nyomtathatunk egy lapra. Ez a papírtakarékos nyomtatási mód kiválóan megfelelő oldalelrendezések áttekintéséhez, vagy nagybetűs anyagok (például prezentációs diák) kinyomtatásához.

Nyissuk meg az alkalmazás *Nyomtatás* párbeszédpaneljét, válasszuk ki a kívánt nyomtatót, és kattintsunk a *Tulajdonságok* gombra. Ha a *Nyomtatás* párbeszédpanel tetején van *Elrendezés* fül, kattintsunk rá. (Elképzeltető, hogy a jobb oldali egérgombbal kattintanunk kell a nyomtató ikonjára, és kiválasztani valami olyasmit, hogy *Nyomtatási beállítások*.) Az *Oldal per lap* sor melletti lenyíló listáról választhatjuk ki az egy lapra nyomtatandó oldalak számát; a panel sematikus képen mutatja is a választásnak megfelelő oldalelrendezést. Ha elégedet-tek vagyunk vele, kattintsunk az *OK*, majd a *Nyomtatás* gombra.

A Windows 2000 és XP másfajta módot is kínál a nyomtatási prioritások beállítására. A korábban leírt módon nyissuk meg a *Tulajdonságok* panelt, és kattintsunk a *Speciális* fülre. Itt a *Várólistára állított dokumentumok nyomtatása először* opció bejelölésével magasabb prioritást adhatunk azoknak a dokumentumoknak, amelyeket a Windows már a merevlemezre küldött. Ez a beállítás felülírja a korábban ismertetett kézi prioritási beállításokat, és (a Microsoft szerint) hatékonyabbá teszi a nyomtatást.

A nyomtatási munkákat minden Windows-változatban ugyanúgy tudjuk törölni a sorból: a jobb oldali egérgombbal kattintsunk a kívánt (pontosabban nem kívánt) dokumentumra, és válasszuk ki a *Megszakítás* vagy a *Nyomtatás megszakítása* parancsot; vagy jelöljük ki a dokumentumot a sorban, és üssük le a (Delete) billentyűt. Ha a Windows megerősítést kér, kattintsunk az *Igen* gombra.

Villámnyomtatás

>> MINDEN VÁLTOZAT

Ha ki kell nyomtatni egy fájlt, a legtöbbször automatikusan azt a megoldást választják, hogy megnyitják az állományt a megfelelő alkalmazásban, kiválasztják a *Fájl*→*Nyomtatás* parancsot, végül lezárják az alkalmazást. Pedig van rövidebb út is. Nyissuk meg az *Intézőt*, s keressük meg a kinyomtatni kívánt állomány(oka)t. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk az állományra (vagy állománycsoportra), és válasszuk ki a *Nyomtatás* parancsot.

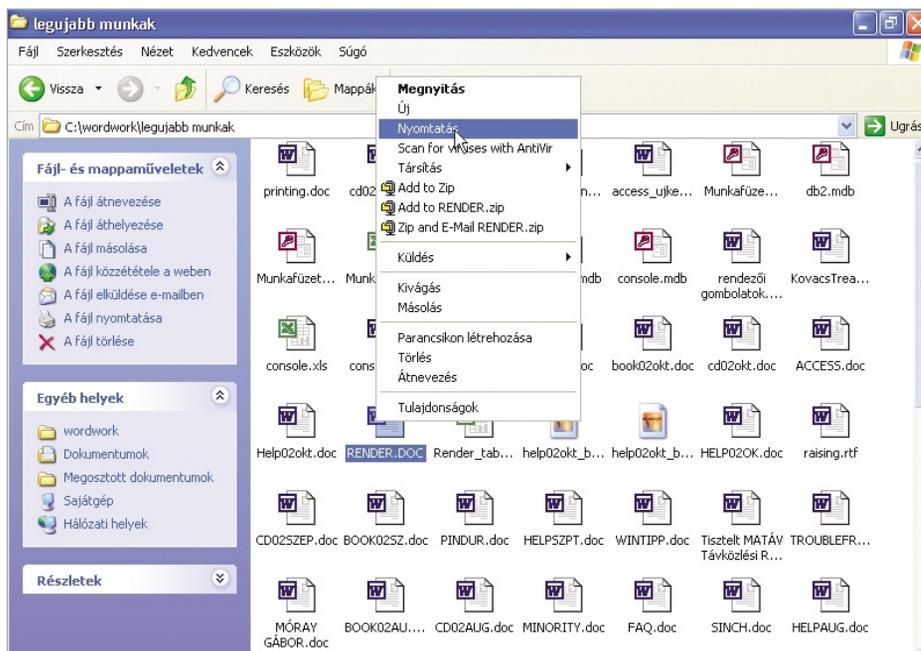
Ki a következő?

>> MINDEN VÁLTOZAT

A Windows nyomtatósorából kiderül, milyen dokumentumok várnak nyomtatásra: közülük bármelyiket kitörölhetjük, és a várakozó anyagok prioritási sorrendjét is meghatározhatjuk – feltéve, hogy rendelkezünk az ehhez szükséges jogosítvánnyal. Általában azonban csak azon dokumentumokkal kapcsolatban intézkedhetünk, amelyeket mi magunk küldtünk el a nyomtatóra.

A nyomtatósort úgy tudjuk megnyitni, hogy duplán kattintsunk a *Tálca* értesítési területén lévő nyomtatóikonra vagy megnyitjuk a *Nyomtatók*, illetve *Nyomtatók és faxok* panelt, aztán duplán kattintsunk a megfelelő nyomtató ikonjára. Ha több dokumentumot küldtünk el, az állományok beérkezésük sorrendjében várnak sorukra.

A sorrend megváltoztatásához a Windows 98-ban és ME-ben egyszerűen húzzuk át új helyükre a tételeket. A Windows 2000-ben és XP-ben kattintsunk duplán a kívánt dokumentumra. Ekkor megnyílik a *Tulajdonságok* párbeszédpanel, melynek *Általános* oldalán a *Prioritás* csúszkával alacsonyabbra vagy magasabbra állíthatjuk a dokumentum nyomtatási prioritását. A csúszka alatti 1 és 99 közé eső szám jelzi numerikusan a prioritás értékét, így segítve a szint pontos beállításában.

Ha nyomtatóra akarunk átküldeni egy dokumentumot, a jobb gombos helyi menüből tehetjük meg a leggyorsabban

A legtöbb fájl típusnál automatikusan elindul a társított alkalmazás, elküldi az állományt a nyomtatóra, majd minden további nélkül lezárul. Néha – például a Windows XP-ben a képállományoknál – a *Nyomtatás* tételre végrehajtott jobb gombos kattintás valamelyik speciális eljárást indítja el, például aktivizálja a *Fénykép nyomtatása varázslót*. Ez néhány további lépést iktat a folyamatba, de ha alapeállításokkal akarunk nyomtatni, a *Tovább* gombra kattintgatva végigszághatunk a képernyőin. ■

Hogyan használjuk? Trillian üzenetküldő

KÖZPONTI TÁRGYALÓ

Új rovatot indítunk Rutin cím alatt. Minden hónapban egészen részletesen kitárgyalunk egy-egy programot, a telepítéstől a beállításokon át egészen a napi szintű használatig. Márciusban a kommunikációs gordiuszi csomó kigubancolásával nyitunk: a Trillian csevegőprogram részletes ismertetésével.

Többször megírtuk már: a Trillian segítségével az összes nagy „üzenőfalat” – mint az AIM, a MSN, az ICQ, a Yahoo! és az IRC – egy programból használhatjuk. A Trillian már meglévő azonosítóinkat használja, így nincs szükség újabb regisztrációra. Szinte semmilyen olyan szolgáltatásról nem kell lemondanunk, amelyet ezek a rendszerek önálló működésben nyújtottak. Küldhetünk barátainknak állományokat, képekkel illusztrálhatjuk a beszélgetést, különféle listánként rendezhetjük ismerőseinket. A sokrétű felhasználás mellett kezelése meglepően egyszerű,

néhány kattintással minden kedvünk szerint beállítható. Minden kezdet nehéz azon-ban, így hát lássuk, hogyan kapcsolódjunk fel az ismert hálózatokra! (A program telepítési útmutatóját lásd a 141. oldalon.)

ASZTALTÁRSASÁG

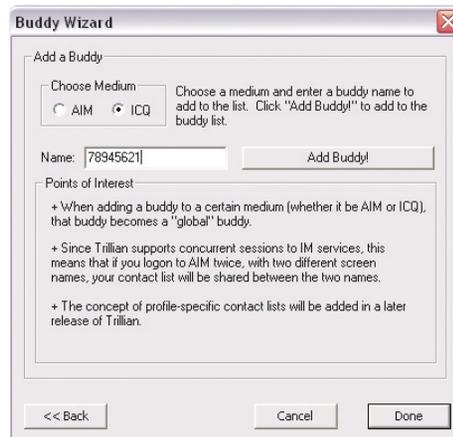
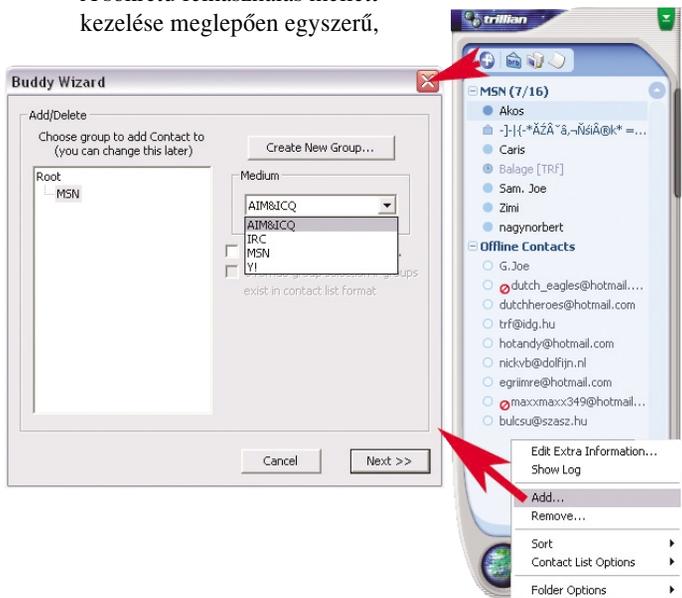
Sikeresen beléptünk a rendszerbe, ám ahhoz, hogy csevegessünk, beszélgetőpartnerekre van szükség. Ismerőseinket könnyen hozzáadhatjuk címlistánkhoz, csak nyomjuk meg a bal felső sarokban

lévő kerek gombot, vagy a jobb egérgombbal a Trillian belsejébe kattintva a feljövő

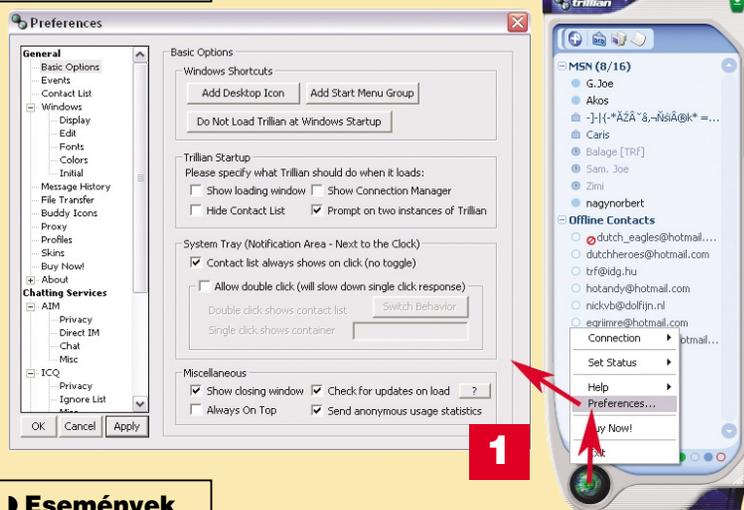
menüben válasszuk az *Add...* sort. Ezután ki kell választanunk, hogy ismerősünk melyik szolgáltatónál (például ICQ vagy MSN) van regisztrálva, majd nyomjunk *NEXT*-et. ICQ esetében be kell írunk ismerősünk ICQ-számát, majd az *Add Buddy!* gombbal tudjuk hozzáadni címlistánkhoz. Ha a művelet sikerrel járt, a neve megjelenik a Trillian listáján. MSN esetében barátunk regisztrált e-mail címét kell beírunk, ez alapján tudja hozzáadni a rendszer címlistánkhoz.

KONFIGURÁCIÓS LABIRINTUS

A program konfigurációs menüjét a bal alsó sarokban lévő mini földgömbre kattintva érhetjük el; a felpattanó menüből válasszuk ki a *Preferences* sort. A konfigurációs menü első ránézésre nagyon rémisztőnek hat, de ne ijedjünk meg: a legtöbb opcióra egy átlagfelhasználónak sohasem lesz szüksége. Lássuk azonban azokat a menüpon-
tokat, amelyeket ajánlatos alaposabban ismernünk!

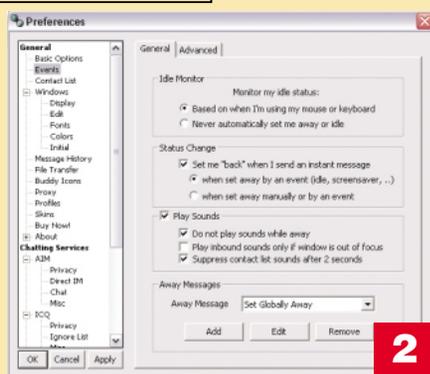
Alapopciók

1

1 Rögtön a legfelső sorban találjuk az alapvető beállítási lehetőségeket kínáló *Basic Options*-t. A *Windows Shortcuts* mezőben a legnagyobb gombra kattintva aktiválható, hogy a Trillian a gép indításakor automatikusan elinduljon. Ami még fontos lehet, az a *Trillian Startup* mezőben található *Show loading window* – kapcsoljuk ki, ekkor nem fog felugrani a program indulásakor a betöltési ablak. A *Status change* mezőben beállítható, hogy AWAY módból magától vissza-kapcsoljon, ha egy gyors üzenetet küldünk.

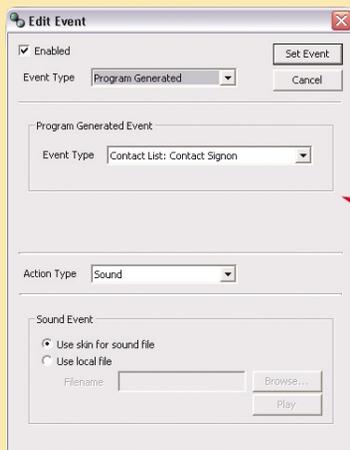
Események

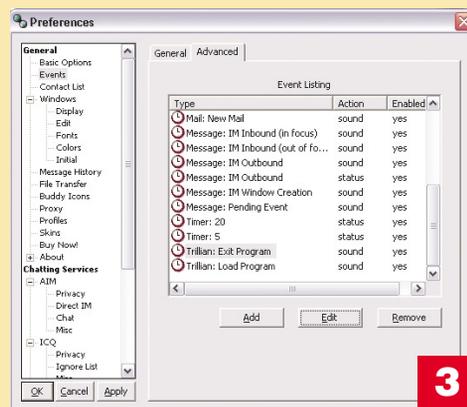
2

2 Az alapbeállítások között tudjuk finomítani a program automatikus reakcióit. Az *Idle Monitor* mezőben azt állíthatjuk be, hogy a szoftver mi alapján váltsa státusunkat. Alapértelmezésként a Trillian az egér- és billentyűzethasználatot vizsgálja, és ez alapján kapcsol minket AWAY módba, tehát bizonyos idő múlva jelzi a külvilág felé, hogy távol vagyunk gépüinktől. Ha manuálisan szeretnénk kapcsolni, akkor válasszuk a *Never automatically...* opciót. Az *Away Messages*-ben megadható, hogy milyen üzenetet küldjön a program, ha státust váltunk. A fenti fülön váltunk az *Advanced* feliratra, amellyel a speciális beállítások menüjébe kerülünk.

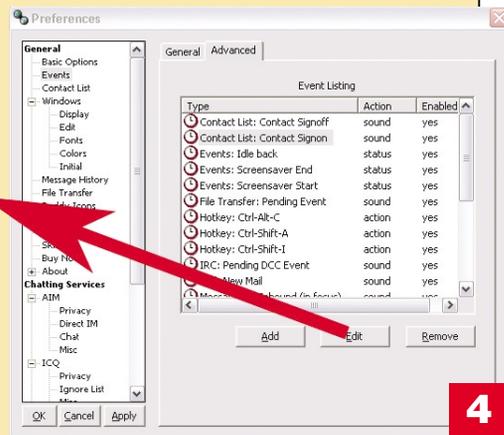
3 Itt bármely eseményt személyre szabhatunk, vagy saját funkciót állíthatunk be. Válasszuk ki egyet, majd nyomjuk meg az *Edit* gombot.

4 A felugró *Edit Even* ablakban állíthatjuk be, hogy mi történjen.

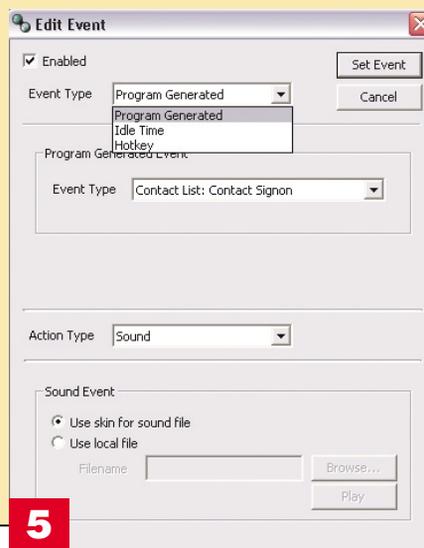

3

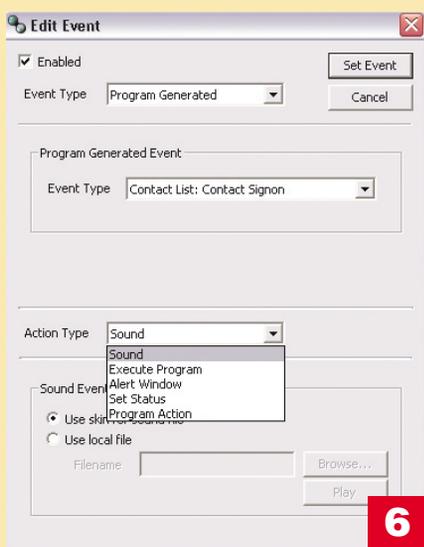

4

5 Az *Event Type* sorban kiválaszthatjuk az esemény fajtáját, amely lehet *Program Generated* azaz a program egyik funkciója, *Idle Time* azaz időzítéses vagy pedig *Hotkey* gyorsbillentyűk által vezérelt cselekmények. Ezután be kell állítani, hogy mikor kapcsolódjon be, például hogy mely programfunkciókra, milyen időzítéssel vagy mely gyorsbillentyűre.

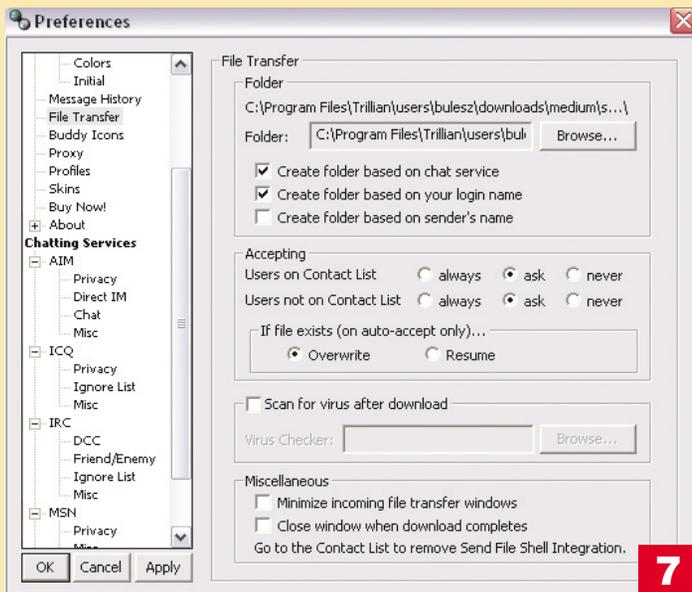
5

6 Ha ez megvan, adjuk meg, hogy mit tegyen: a *Soundot* kell megjelölni a hanglejátszáshoz; az *Execute Programot* programfuttatáshoz, az *Alert Window-t* a felugró ablak megjelenítéséhez, a *Set Statust* üzemmódváltáshoz, míg a *Program Actionnel* a program egyes funkcióit indíthatjuk el.

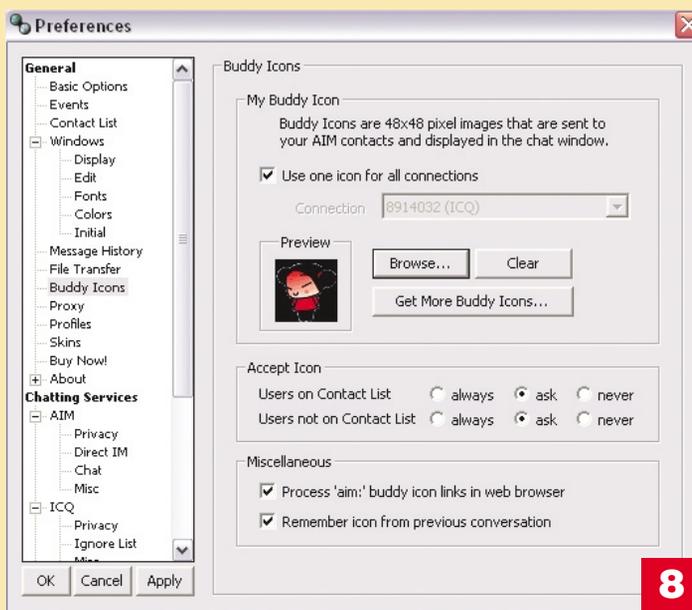
▶ Állományküldés/fogadás

7 Ebben a menüpontban állíthatjuk be a fogadott állományokkal kapcsolatos opciókat. Elsőként, hogy hová kerüljenek (*Folder*), valamint hogy létrehozzon-e a program a médiumnak, a küldőnek vagy a felhasználó nevének megfelelő alkönyvtárakat. A *Fogadás (Accepting)* mezőben definiálható továbbá, hogy a fájlok a címlistánkon lévő emberektől automatikusan fogadjuk, elutasítsuk, esetleg rákérdezzünk-e a program. Ugyanezek a paraméterek vonatkoznak az „idegenektől” kapott állományokra is. A *Scan for virus after download* mezőben megadhatjuk vírusirtó programunk elérését, hogy a letöltött fájlok automatikusan ellenőrizze. A legelső mezőben (*Miscellaneous*) beállíthatjuk, hogy a letöltési ablakot minimalizálja, majd a töltés végeztével magától becsukja.

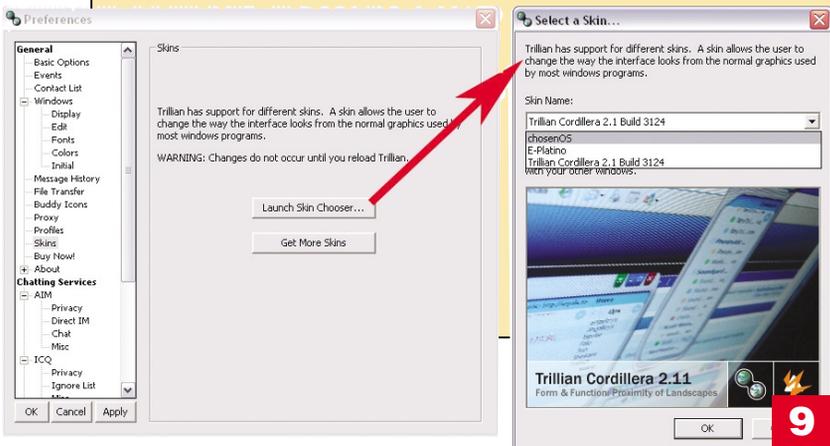
▶ Barátom képe

8 Érdekesebbé tehető a beszélgetés, ha a szöveg mellett kis képecské is megjelenik barátaink neve mellett. Saját ikonunkat a *Buddy Ico* menüjében tudjuk beállítani. A *My Buddy Icon* mezőben lehet megadni, hogy milyen képet rendeljünk saját kapcsolatainkhoz: lehet az összes médiumhoz egyet vagy akár mindegyikhez külön-külön másikat is. Az *Accept Icon* mezőben definiálható, hogy automatikusan fogadjuk-e barátaink ikonját, rákérdezzünk-e előtte a program vagy mindet elutasítsa-e. Ugyanezek a paraméterek szabhatók azokra is, akik nincsenek rajta címlistánkon.

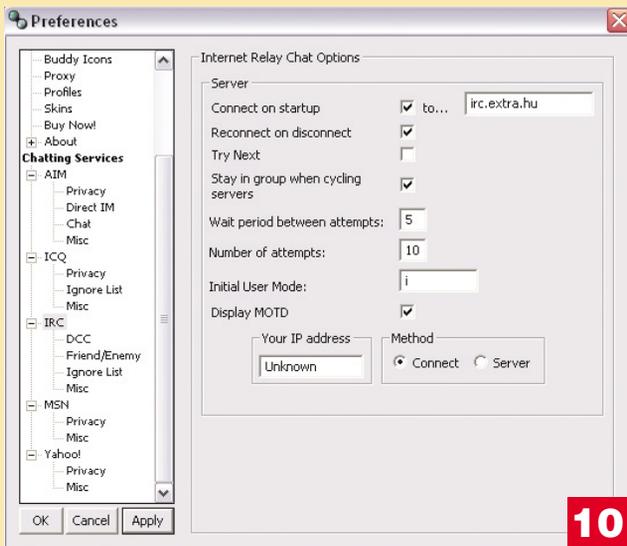

▶ A király új ruhája

9 Nemcsak a Trillian működése, hanem a külseje is szabadon változtatható. A *Skins* menüben két gombot találunk: a *Launch Skin Choosert* megnyomva egy újabb ablak kerül elő, amelynek a legördülő menüjéből lehet választani a már feltelepített külsők közül. A bőr kiválasztása után nyomjunk *OK-t*, majd indítsuk újra a Trilliant, hogy új ruhájában pompázzon. A *Get More Skins* gombra kattintva a Trillian honlapjára kerülünk, ahol számtalan „gúnya” közül válogathatunk. A bőrök ZIP fájlokban tölthetők le, amelyeket a *Trillian/Skins* alkönyvtárban kell kicsomagolnunk.

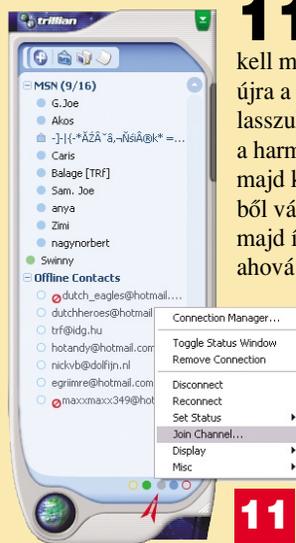
IRC

10

10 A médiumok közül egyedül az IRC használatához van szükség némi kézi beavatkozásra. Ugyanis itt a felhasználó beállításain túl meg kell határozni, hogy melyik szerverre kapcsolódjunk. A legegyszerűbb, ha a konfigurációs menü IRC menüpontjára kattintunk, és itt állítjuk be a következőket. Pipáljuk ki a *Connect on startup* kis négyzetét, majd a *to..* mezőbe írjuk be valamelyik általunk ismert hazai IRC szerver címét.

12-13 A felugró menüben válasszuk ki a legfelső *Connection Manager...-t*. Ebben az ablakban állíthatjuk be, hogy melyik IRC szerverre szeretnénk kapcsolódni. A *képünkön* látható, bekarikázott mezőbe írjuk be a szerver nevét – például *irc.extra.hu* vagy *irc.elte.hu*, vagy *irc.hub.hu*, ez a három a legnépszerűbb csetelőközpont. A portot hagyjuk *6667-en*, különben problémánk lehet a kapcsolódással. Ezt követően, ha gondoljuk, alatta megváltoztathatjuk személyes adatainkat, becenevünket, e-mail címünket stb. A kis fülön kattintsunk a *Perform Bufferre*.

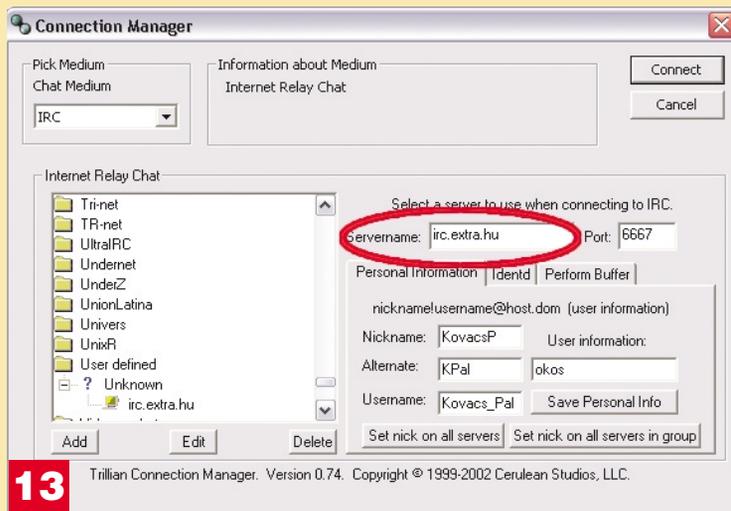
11

11 Ezt követően a bal alsó sarkokban lévő *APPLY* gombot kell megnyomnunk, majd indítsuk újra a programot. Ha ez megvan, válasszuk ki a Trillian médiumlistájából a harmadik szürke gombot (*IRC*), majd kattintsunk rá. A felugró menüből válasszuk ki a *Join Channel...-t*, majd írjuk be a csevegőszoba nevét, ahová be akarunk lépni.

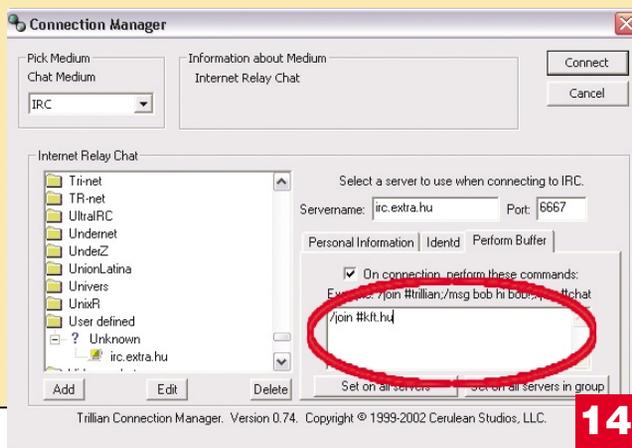
Ahhoz, hogy nyugodtan csevegessünk IRC-n is, feltétlenül meg kell győződnünk a beállítások helyességéről. Nincs más dolgunk, mint rákattintani az IRC gombjára, amely alap-„bőr” használata esetén a harmadik kis szürke karika a programablak alján.

12

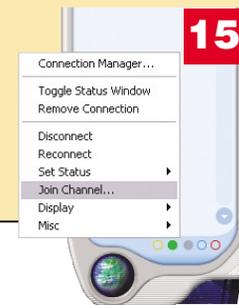
13

14

14 Itt lehet beállítani, hogy csatlakozáskor milyen műveletet hajtson végre automatikusan. Például hasznos lehet, hogy magától kapcsolódjon kedvenc csatornáinkra, amihez a mezőbe csak be kell írni, hogy */join #CSATORNANÉV*.

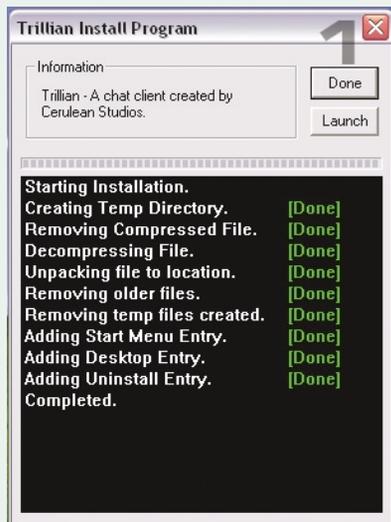
15 Globális használat során, ha csatornákra szeretnénk kapcsolódni, kattintsunk az IRC ikonjára, és a felugró menüből válasszuk ki a *Join Channel...-t*, majd írjuk be a csatorna nevét.

15

SZÁSZ BULCSÚ

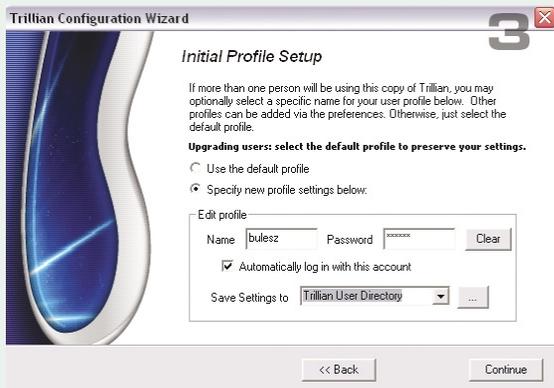
TELEPÍTÉS ÉS ALAPBEÁLLÍTÁSOK

1. Telepítés után a program indításához kattintsunk a **LAUNCH** felírra!

2. A szokásos üdvözlőlapra járunk, a **NEXT**-re klikkelve juthatunk tovább a felhasználói adatok és a csevegőkapcsolatok beállításaihoz

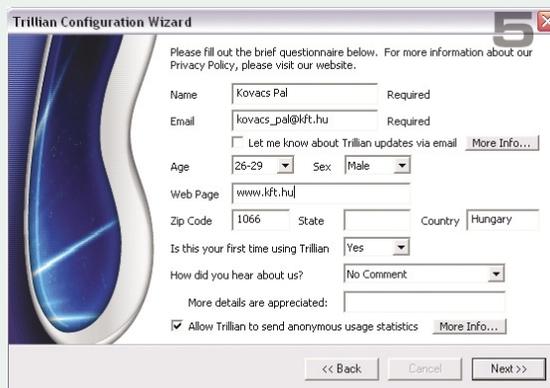

3. Ha nem csupán egy felhasználó fogja használni a Trilliant, akkor megadhatjuk saját profilunknak a nevét és jelszavát. Program frissítésekor hagyjuk a választást alapértelmezésen (**DEFAULT PROFILE**). Ha azt szeretnénk, hogy mindig ezzel a profillal jelentkezze be, akkor pipáljuk ki a név alatti kis kockát. Az alsó legördülő menüvel megadhatjuk, hogy a beállításunkat hová mentse a program. Ha végeztünk, nyomjuk meg a **CONTINUE**-t!

A telepítéstől a komplett felkapcsolódásig és a használat megkezdéséig az alábbi képeket követve juthatunk:

4. Egy újabb „üdvözlőlapba” botlottunk, a **NEXT**-re kattintva megkezdhetjük „csetkapcsolataink” beállítását

5. Ebben az ablakban adhatjuk meg felhasználói adatainkat. Nevünk és e-mail címünk megadása feltétlenül szükséges. Ha nem kedveljük a kéretlen leveleket, és a Trillian frissítéseiről sem szeretnénk értesítést kapni, akkor hagyjuk üresen az e-mail címünk alatti kockát (*Let me know about...*). Amennyiben a névtelen statisztikához sem járunkunk hozzá, a legelső kockát is üresen kell hagyni (*Allow Trillian to send...*). Ha megvagyunk, nyomjuk meg a **NEXT** gombot!

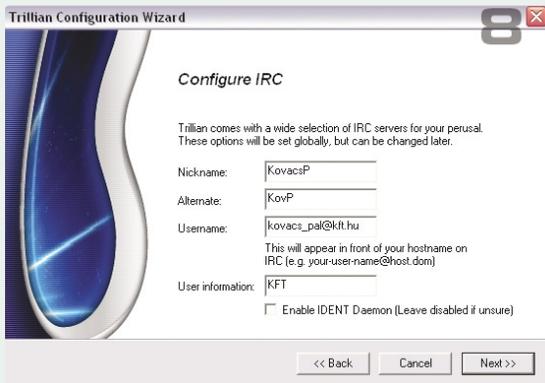

6. Az America Online (AOL) üzenő rendszert állíthatjuk be, de mivel Európában ez nem hozzáférhető, így mindent üresen hagyva klikkeljünk a **NEXT**-re!

7. Megérkeztünk az ICQ beállításához. A kapcsolódáshoz tudnunk kell ICQ-számunkat és jelszavunkat. Ezeket a saját ICQ-szám létrehozásakor kaptuk meg. Ezt az azonosítót gyakorlatilag úgy kell felfognunk, mint egy telefonszámot: ez alapján ismer fel bennünket a rendszer. Az UIN mezőbe írjuk meg ICQ-számunkat, majd alá, a PASSWORD-höz adjuk meg jelszavunkat. Az automatikus kapcsolódáshoz a jelszó alatti kockát pipáljuk ki (*Connect on Trillian startup!*)! Ha már van telepítve ICQ a gépen, és az ismerősök listáját onnan szeretnénk átvenni, akkor a My Contact List mezőben a felső mondatot jelöljük meg (*I have an ICQ...*), ha mi magunk, manuálisan szeretnénk hozzáadni címeinket a listához, akkor a második mondatot jelöljük meg (*I would like to add...*). Amikor végeztünk, a NEXT gombbal jutunk tovább

8. Ebben az ablakban az IRC csevegőhálózat felhasználói beállításait határozhatjuk meg. Legelőször becenevünket kell megadnunk a NICKNAME mezőben. Alatta az ALTERNATE sorba azt a másodlagos nevet írjuk, amelyet akkor használunk majd, ha becenevünk netalán foglalt lenne. Utána a felhasználói nevet kell megadni (USERNAME), amely nem más, mint e-mail címünk. A többi mezőt hagyjuk üresen, majd nyomjuk meg a NEXT-et!

9. Itt már meglévő MSN Messenger kapcsolatunk adatait kell megadnunk: először a felhasználónevet (USERNAME), amely az MSN Passportnál regisztrált e-mail címünk, majd alatta jelszavunkat (PASSWORD). Ezek után írjuk be a csevegés közben használt becenevünket (DISPLAY NAME), és pipáljuk ki a kockát, ha szeretnénk, hogy a Trillian indításakor automatikusan belépjünk az MSN-be (*Connect on Trillian startup*). Jöhet a NEXT

10. Itt a Yahoo!-felhasználási adatokat kell megadnunk. A használni kívánt becenevet (SCREEN NAME) és a jelszavot (PASSWORD) kell beírni. Majd az automatikus kapcsolódás kockáját kell kipipálni, ha kell (*Connect on Trillian startup*). Amikor végeztünk, kattintsunk a NEXT gombra

11. Most a proxy beállítását kell elvégezni. Ha nem proxyn keresztül kapcsolódunk az internetre, akkor a bal oldali gombot jelöljük meg (*I am directly connected...*). Ha viszont proxyn keresztül jutunk ki a hálóra, akkor a jobb oldali gombot nyomjuk meg (*I require a proxy...*), majd állítsuk be az adatait. Ezt követően kattintunk a NEXT-re

12. A záróképhez értünk, ahol hasznos élőkapcsok közül választhatunk, mint például a Trillian Sűgő, Trillian Fórum stb. A kezdéshez viszont nyomjunk OK-t! Ne feledjük, hogy a Trillian csak a már meglévő felhasználói fiókkal tud csatlakozni a hálózatokhoz, új fiókokat közvetlenül a szolgáltatóknál nyithatunk!

DVD-film a következő számunkban!

ÁPRILISBAN A CD MELLÉKLET MELLETT EGY DVD-FILMET IS ADUNK MINDEN PÉLDÁNYHOZ!

A sas leszállt

Michael Caine, Donald Sutherland és Robert Duvall főszereplésével a PC World ismét egy DVD-filmet ad ajándékba minden olvasójának. Az izgalmas háborús kalandfilmben Hitler parancsot ad, hogy raboltassa el az ellenség vezérét, Churchillt. Radl ezredes veszi kezébe a szinte lehetetlen vállalkozást. Megtalálja hozzá a megfelelő embereket: Steiner ezredest – az Angliában nevelkedett kiváló és vakmerő katonát – és csapatát, valamint Devlint, az angolok ellen harcoló írt. Seregély nevű angol kémük állítása szerint Churchill a következő hónapban egy eldugott kis kelet-angliai faluban tölt egy hétvégét. Együtt van tehát minden szükséges kellék, hogy az évszázad nagy bravúrját végrehajtsák...

Óriásmonitorok tesztje

Tudjuk, hogy monitorok ügyében nem csak a méret a lényeg, de mindenképpen meghatározó. A nagy árcsökkenések idejét éljük, emiatt sokan már egy számmal nagyobb pályáról álmodoznak jóképű tizenhét colos modelljük előtt. Tesztünkben a legbarátságosabb árú 19 colos képátlójú készülékeket vesszük szemügyre.

MEGJELENIK ÁPRILIS 4-ÉN

E SZÁMUNK HIRDETŐI

Ability Office	87. oldal	Kimsoft '99 Kft.	49. oldal	Pulsar Hungary Kft.	75., 129. oldal
Acomp Kft.	118–119. oldal	Kronos Trade	96. oldal	QWERTY Computer	35. oldal
Allied Telesyn	109. oldal	Kvint-R	97. oldal	R+R Periféria	121. oldal
AMP Computers	Top5	Kyocera	65. oldal	Revolution Software	CD
AOC	9. oldal	Láva Manager Iroda	CD	Samsung Electronics	148. oldal
APC	5. oldal	LG	147. oldal	Scansoft	11. oldal
Asus	15. oldal	Media Markt	2–3. oldal	SCH Computing	CD
Canon	43. oldal	Mercury Magyarország	27. oldal	Sony Hungary	behúzás
Cetra	39. oldal	Minolta	27. oldal	Sowah Hungary Kft.	31. oldal
Codra	115. oldal	MK Trading	47. oldal	Symantec	57. oldal
Comdex	28. oldal	MultiJob	125. oldal	Számítástechnika 71., 73., 145. oldal	
DigitArt	144. oldal	Mycom	78. oldal	Teta Magnetic	49. oldal
EnterNet 2001 Kft.	4., 143. oldal	Neusiedler Szolnok Rt.	103. oldal	Unitel City	
Epson	19., 21., 23., 25., 37. oldal	Nikon	97. oldal	Computer	79. oldal
Expert Computer	77. oldal	Origami System's	49. oldal	UPC	91. oldal
Fix.TV	132. oldal	Panda Software	35. oldal	VAR Computer	117. oldal
Gaba Computer	95. oldal	PC World		Vision	67–69. oldal
Gemofis Kft.	Top5	nyereményjáték	64. oldal	Win Computer	30. oldal
Gigabyte	29. oldal	PNC Kft.	102. oldal	X-Byte	17. oldal
GTS-Datanet	55. oldal	Pont.hu	90. oldal	XPC Computer	Top5
HCS	49. oldal	Pont5N Bt.	CD	2F2000 Kft.	123. oldal
InCash Rendszerház	30. oldal	Provimax	113. oldal	576 Kbyte	133. oldal

PCWORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN

www.pcworld.hu
segitseg@pcworld.hu

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:
IFJ. JANCsó LÁSZLó, PELLER ANDRÁS, STEMLER BALÁZS,
POZSONY BALÁZS, TORONTÁLI FERENC
FŐSZERKESZTŐ: BOGNÁR ÁKOS (B. Á.)
HARDVERROVAT-VEZETŐ: SAMU JÓZSEF
SZOFTVERROVAT-VEZETŐ: SPÁNYIK BALÁZS
CD-SZERKESZTŐ: TÓSZEGI SZABOLCS
HIRSZERKESZTŐ: KITZINGER SZONIA
MUNKATÁRSAK: EGRI IMRE, MÓRAY GÁBOR, SZÁSZ BULCSÚ
OLVASÓSZERKESZTŐ: HAVADI KRISZTINA
MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES
CÍMLAP: DARABONT GERGELY
TÖRDÉLŐSZERKESZTŐ: SZEGVÁRI ÉVA
KORREKTOR: SZ. ERDŐS JUDIT
SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LENGYEL ANDREA

KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIDŐ KFT.
FELELŐS KIADÓ: BÍRó ISTVÁN ÜGYVEZETŐ IGAGZGATó
LAPIGAGZGATó: SZIGETVÁRI JÓZSEF
MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE

A LAP RÉGEBBI SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATóK ÜGYFÉL-
SZOLGÁLTATUNKON: 1065 BUDAPEST, RÉVAY U. 10.
(NYITVA: HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG: 8.30–16.30 ÓRÁIG,
PÉNTEKEN: 8.30–15 ÓRÁIG)

ÜGYFÉLSZOLGÁLTAT.

TELEFON: 474-88-58, FAX: 269-56-76
E-MAIL: TERJESZTES@IDG.HU
LEVÉLCÍM: 1374 Bp. 5. Pf. 578
INTERNET: HTTP://WWW.PCWORLD.HU/

SEGÉLYVONAL E-MAILBEN: SEGITSEG@PCWORLD.HU
SEGÉLYVONAL TELEFONON: (06-70) 334-6634
A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADó CÍME: 1065 Bp., RÉVAY U. 10.

HIRDETÉSFÉLVÉLT: IDG KERESKEDELMI IRODA
HIRDETÉSI IGAGZGATó: POóR ROZI
TELEFON: 474-88-60, 474-88-52, FAX: 302-02-99
E-MAIL: KERIRODA@IDG.HU

SZERKESZTŐSÉGÜNK A HIRDETÉSEK TARTALMÁÉRT
NEM VÁLLAL FELELŐSSÉGET.

SZINBONTÁS: IDG FORMAKÉSZÍTó ÜZEM

NYOMÁS, KÖTÉSZET: RÉVAY NYOMDA KFT.
ÜGYVEZETó IGAGZGATó: LÁZÁR LÁSZLó

HU ISSN: 1215-5055

TERJESZTI A HÍRKER RT., A LAPKER RT.
ÉS AZ ALTERNATÍV TERJESZTÓK

ELŐFIZETHETó A KIADó TERJESZTÉSI OSZTÁLYÁN
(IDG LAPKIDŐ KFT. 1374 Bp 5., Pf. 578), A HÍRLAPKÉZESÍTŐKNÉL,
VALAMINT A VIDÉKI POSTAHIVATALOKBAN.
OTP BANKKÁRTYÁVAL AZ INTERTICKETNEL, A 266-0000 SZÁMON
HÉTFŐTŐL SZOMBATIG 9–20 ÓRÁIG

Egy SZÁM ÁRA 1296 Ft, ELŐFIZETŐKNEK 972 Ft. ELŐFIZETÉSI DÍJ
EGY ÉVRE 11664 Ft, FÉL ÉVRE 5988 Ft, NEGYEDÉVRE 3030 Ft.

LAPUNK BÁRMELY RÉSZÉNEK MÁSOLÁSÁVAL ÉS TERJESZTÉSÉVEL
KAPCSOLATBAN MINDEN JOGOT FENNTARTUNK.

© PC WORLD 2003. MÁRCIUS

AZ ÚJÁSZ MELLÉ CSOMAGOLT DEMÓ CD-K A PC WORLD TERÍTÉS-
MENTES AJÁNDÉKAI. ONÁLLóN NEM HOZHATóK FORGALOMBA.

TÁJÉKOZTATJUK KEDVES OLVASóINKAT, HOGY A KÜLÖNBözó PC WORLD-
VERSIENYEKEN, -AKCIóKON ÉS -REJTVÉNYPÁLYÁZATOKON RÉSZT VEVők ÁLTAL
MEGADOTT ADATOK NYILVANTARTÁSUNKBA KERÜLNEK. AZ ADATOK MEGADÁSÁVAL
HOZZÁJÁRULTAK AHHOZ, HOGY AZOK FELHASZNÁLÁSÁVAL AZ IDG MAGYARORSZÁGI
LAPKIDő KFT. ÉRDEKLődÉSÉBE TARTOZó KIADVÁNYOK ÉS CÉGEK
AKCIóIRA, KIADVÁNYAIRA, SZOLGÁLTATÁSÁIRA FELHÍVJUK FIGYELMÜKET
– UGYANAKKOR KÖTELEZÜNK MAGUNKAT, HOGY AZ ADATOKAT HARMADIK SZEMÉLYNEK,
INTÉZMÉNYNEK NEM ADJUK ÁT.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus®**
programmal végezzük, levelezésünk biztonságáról pedig a
Kaspersky Anti-Virus® program gondoskodik.
Mindezeket a 2F 2000 Kft., a szoftverek magyarországi
képviselje biztosítja számunkra.
Az információk valódiságát
http://www.2f.hu

MATESZ®
IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

TOP 5

A tél sem telt el érdekesség nélkül. Több olyan újdonság jelent meg a piacon, amelyre már sokan vártak. Gyorsabb processzorokat, videokártya-csemegéket jelentettek be, valamint továbbfejlesztették az alaplapokat is. Am a sok újdonság ellenére mégis valamiféle vihar előtti csend érezhető; sok cég nem akarja idejekorán fellebbenteni a fátylat új termékeiről – a nagy bejelentések a CeBIT nemzetközi szakkonferencián várhatók e hónap közepén. Remélhetőleg a következő hónapot a hardverújdonságok igazi dömpingje fogja jellemezni.

A jelen helyzetet tekintve, valóban lényeges változás nem volt tapasztalható ebben az időszakban, a legtöbb termék esetén az árak nem változtak számottevő mértékben. Kielezett piaci verseny leginkább az alaplapok és a grafikus kártyák szegmensében volt megfigyelhető, az új gyártók

megjelenése a fogyasztók számára igencsak kedvező irányban mozdította el az árakat. A nyomtatókat és a monitorokat közel azonos áron kínálták, csakúgy, mint a merevlemezeket. Jelentős árcsökkenés volt azonban a DDR memóriáknál, amelyek ára visszasüllyedt a nyár végi szintre. A noteszgépek kínálatában folyamatosan találunk akciós termékeket, így ezek átfogó árára nézve nehéz jóslásokba bocsátkozni. Mivel ebben a számunkban a hangkártyák világában is kalandoztunk, így a TOP 5 rovatban is helyet kaptak a hónap legjobbjai.

Processzorok

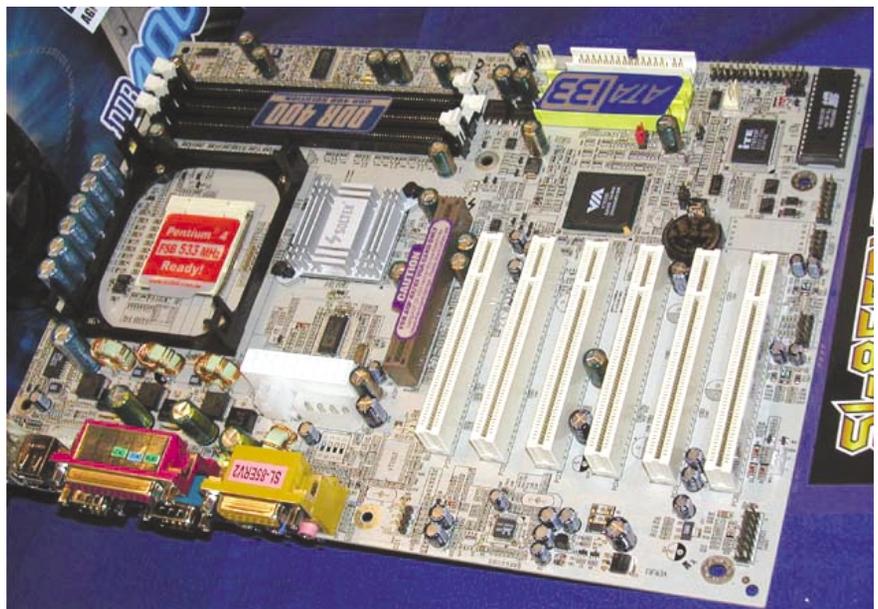
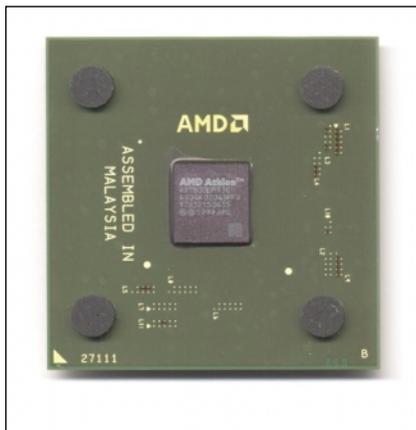
A legnépszerűbb termékek továbbra is a processzorok voltak. A két fő rivális, az Intel és az AMD háborújának újabb lendületet adott, hogy az AMD bejelentette a Barton magos Athlon XP 3000+ processzorát. Ennek legfőbb előnye, hogy 640 kilobájt belső cache memóriával rendelkezik. Gyakorlatilag ez az egyetlen különbség a Barton és a Thoroughbred magok között. Minden jel arra mutat, hogy a K7-es sorozat elérte határát, és a 3200+ processzor lesz ennek a családnak

az Athlon XP 2000+ tűnik a legjobb vételnek. A mag 1670 MHz órajelen ketyeg, és teljesítménye alkalmassá teszi minden mai feladat elvégzésére. Mivel már igen alacsony áron is hozzá lehet jutni minőségi Socket A foglalatú alaplaphoz, így ez a processzor akkor is jó választás, ha alacsony költséggel szeretnénk igen erős gépet építeni. Ez a modell már jó ideje kapható, így kiforrott, olcsó hűtő is elegendő az optimális üzemhőmérséklet megőrzéséhez.

PROCESSZOROK				
Megnevezés	Foglalat	Órajel	Szaktolt	Bruttó ár
AMD Duron 1300	Socket A	1300 MHz	AMP Computers Kft.	11 500 Ft
Intel Celeron 1700	Socket 478	1700 MHz	PC Direct Kft.	15 375 Ft
Intel Celeron 2000	Socket 478	2000 MHz	Vision Computers Kft.	23 290 Ft
(ÚJ!) AMD Athlon XP 2000+	Socket A	1680 MHz	AMP Computers Kft.	20 548 Ft
AMD Athlon XP 1800+ (T-Bred)	Socket A	1575 MHz	Bluefish Computers Kft.	17 240 Ft

az utolsó típusa, amelyet a tervek szerint nyár végén fognak bemutatni. Az elérhető árú processzorok közül jelenleg

ALAPLAPOK

Megnevezés	Platform	Lapkakészlet	Memória típusa	Szolgáltatások	Értékelés
ASUS A7V8X	Socket A	VIA KT400	PC1600/PC2100/PC2700/ PC3200 DDR RAM	ATA 133, AC 97 hang, Gigabit lan, RAID, Serial ATA, AGP 8x	Komplett szolgáltatáscsomag a legkorszerűbb gépekhez, magasszintű hardvertámogatás
ECS L7VTA	Socket A	VIA KT400	PC1600/PC2100/PC2700/ PC3200 DDR RAM	ATA 133, AC 97 integrált hang, USB 2.0, 8x AGP	A legolcsóbb DDR400-as alaplap
Gigabyte GA8SG667	Socket 478	SiS 648	PC1600/PC2100/PC2700/ 3200 DDR RAM	ATA 133, 6-channel audio, USB 2.0, 8x AGP	Rengeteg szolgáltatás, hatékony bővíthetőség
(ÚJ) Soltek SL-85ERV2	Socket 478	VIA P4X400A	PC1600/PC2100/PC2700/ PC3200 DDR RAM	ATA 133, AGP 8x, CNR, 6 csatornás hang, 6 darab USB 2.0	Nagyon jó tunninglehetőségek, bőséges szolgáltatás
ASRock G-Pro	Socket 478	SiS 650	PC1600/PC2100/PC2700 DDR RAM + SD RAM	ATA 100, 5.1 hang, LAN, USB 2.0	Egy Pentium 4-es rendszer olcsó alapja lehet

MEREVLEMEZEK

Megnevezés	Méret	Fordulatszám	Csatolás	Garancia	Szabolt	Bruttó ár
Új! Samsung SP6003H	60 GB	7200 RPM	ATA 133	3 év	3 Testőr Computers Bt.	29 000 Ft
Maxtor 40 GB	40 GB	5400 RPM	ATA 100	1 év	Mistral Computer Kft.	20 986 Ft
Seagate Barracuda IV. 40 GB	40 GB	7200 RPM	ATA 100	1 év	Aqua Computer Kft.	21 850 Ft
Western Digital 80 GB	80 GB	7200 RPM	ATA 100	1 év	Bluefish Computers Kft.	27 365 Ft
Maxtor 60 GB	60 GB	7200 RPM	ATA 133	1 év	AMP Computers Kft.	22 786 Ft

Alaplapok

Mind több gyártó jelent meg az elmúlt időben az alaplapok piacán, amelynek elsődleges érezhető hatása (a mérséklődő árak mellett) a szélesebb termékkínálat volt. Egyre több és egyre használhatóbb kombinációkkal jelennek meg az integrált szolgáltatásokkal tervezett alaplapok.

Az NVIDIA Nforce2 lapkakészletre épülő lapok legfontosabb tulajdonságai a fejlettebb audiochipben és a duál DDR memóriakezelésben keresendők. Egy másik vonalon a SiS lapkakészletre szerelt alaplapok hódítanak, leginkább alacsony árakkal. Aki az arany középutat választja, annak a VIA lapkái ajánlottak, kiemelkedő teljesítményük és nagy megbízhatóságuk miatt. Egyik jeles képviselője a Soltek friss modellje, az **SL-85ERV2**. A lap már első ránézésre különleges, ugyanis a helyi divatnak megfelelően fehér NYÁK-ra épült. Tulajdonságait tekintve is igen meggyőző, szinte minden porcikája a maximális teljesítményt szolgálja. Az alaplap lelkét a VIA P4X400A lapkakészlete adja, amely 533 MHz-es FSB-t, DDR400-as memóriatámogatást, UATA 133 csatlófelületet és nyolcszoros AGP-kompatibilitást nyújt. Ezek mellett hatcsatornás hangmodult, hat darab USB 2.0/1.1 aljzatokat, valamint játékezőrő bemenetet találhatunk rajta. BIOS-a igen fejlett, a teljes finomhangoláson túl (órajel, feszültség) hardverfigyelő rendszere is van. Szolgáltatásait figyelembe véve igen széles körű igényeket képes kielégíteni, legyen szó

akár egy nagy teljesítményű munkaállomás, akár egy otthoni multimédia-erőmű építéséről.

Merevlemezek

Gyakran hallunk panaszt a magas fordulatszámú merevlemezek fokozott felmelegedésére, amely gyakran instabilitást okozhat. Szerencsés esetben csupán gépünk „hőháztartását” boríthatja fel.

A problémák megelőzése érdekében extra hűtést vagyunk kénytelenek alkalmazni, tovább növelve ezzel gépünk zajszintjét. Ideális egy olyan meghajtó lenne, amely a nagy sebesség mellett sem melegszik fel túlzottan, és emellett még csendes is. A **Samsung SP6003H** ilyen merevlemez. Többórás fokozott használat után is végig langyos maradt, és nagyon csendesen üzemelt – cserébe minimális sebességet kell áldoznunk. 60 GB kapacitása sokáig kellő helyet biztosít adataink számára, a megbízhatóságot a S.M.A.R.T. technológia támogatása szavatolja.

A Samsung merevlemezekre 3 év garancia vonatkozik, amely igencsak megnyugtató, hiszen az elmúlt év folyamán a legtöbb gyártó mindössze egy évre csökkentette a termékgarancia időtartamát. A Noise-Guard és a SilentSeek szolgáltatásoknak köszönhetően zajszintje végig a lehető legalacsonyabb marad.

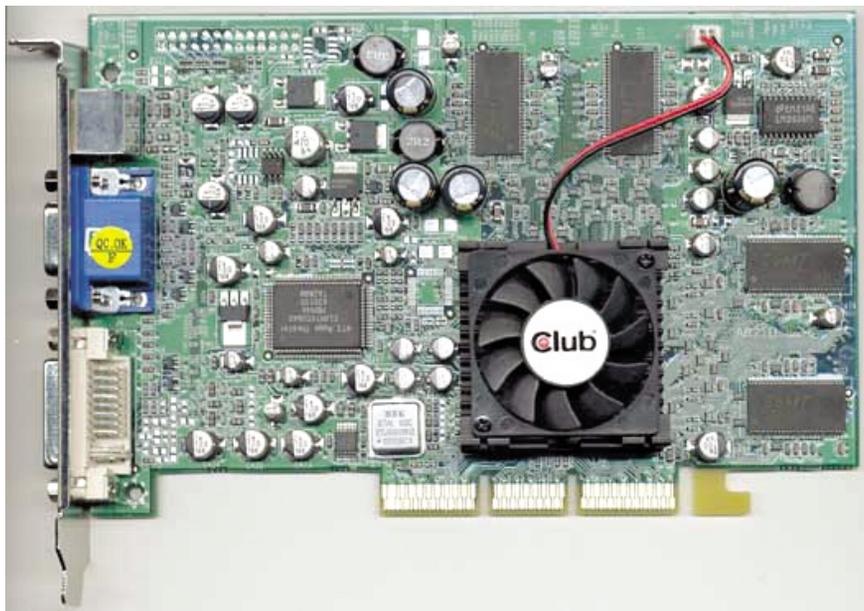
CD-írók

Egyre több cég jelenik meg újabb kombinált optikai meghajtókkal, amelyek DVD-olvasók és CD-írók is egyben. Ennek hatására árak jelentősen mérséklődött. Népszerűségük másik oka, hogy csupán egymeghajtónyi helyet foglalnak el, így csökkenthető a zsúfoltság (és a felesleges hőleadás, illetve tápfogyasztás) a házon belül. A Toshiba egyik ilyen kombinált modellje az **SD-R1202**.

HARDVER

CÉGNÉV	AMP COMPUTERS
CÍM	1167 Budapest, Teréz krt. 21. /Oktogon Üzletház Tsz. 6. üzlet
TELEFON	302-8737, 2-690-232/113, 02-209-322-181, 06-30-328-73-31
FAX	302-87-37, 2-690-232/113
INTERNET	www.amp.hu
PROFIL	Konfigurációk és tesztelt, márkás hardveralkatrészek széles választékával várjuk kedves vásárlóinkat, teljes árgaranciával. Gépösszeállítás ingyenesen, 1-2 órán belül, egyedi igények alapján is! Ingyenes házhoz szállítás Budapest területén 50 000 Ft felett
AKCIÓ	Nagy év eleji & téli akciókkal várjuk kedves vásárlóinkat! Az aktuális akciós termékekről honlapunkon az akció gomb alatt tájékozódhat!

Szabolt	Bruttó ár
Aqua Computer Kft.	27 875 Ft
Users Computer Kft.	22 300 Ft
Mikland Szalon Kft.	26 279 Ft
E-Connect Kft.	24 945 Ft
5. Dimenzió Kft.	18 950 Ft

Ez a típus egy igen gyors, alacsony elérési idejű tizenhatszoros CD-írónak felel meg. Túlírási képessége 94 perc, de be tudja olvasni akár a 98 perces lemezeket is, valamint támogatja a CD-szövegezést, a zenei anyagokhoz. Az összes DVD-szabvánnyal kompatibilis. DVD-lejátszás közben a film

Ha nem akarunk költeni két külön meghajtóra, ez a típus megállja a helyét mind DVD-ként, mind CD-íróként.

Grafikus kártyák

A grafikus kártyák piacán egyre nagyobb nyüzsgés figyelhető meg, sok új gyártó

GRAFIKUS KÁRTYÁK

Megnevezés	Lapka
Abit Siluro GeForce4 Ti420	NV25
ÚJ! Club3D Radeon 9100	R200
Hercules 3D Prophet 9000 128 MB	RV250
Excalibur Radeon 9000 PRO	RV250
Xelo Radeon 9000 PRO	RV250

HANGKÁRTYÁK

Megnevezés	Csatornák száma
Creative Audigy	6 (5.1)
ÚJ! Terratec Aureon 5.1 Fun	6 (5.1)
Genius SoundMaker 5.1 DVD	6 (5.1)
Abit AU10 Plus	6 (5.1)
Philips Seismic Edge	6 (5.1)

USB Flash Kulcstartók (pen drive)

Megnevezés	Méret	Szabolt	Bruttó ár
PenDrive 64 MB	64 MB	Aqua Computer Kft.	8375 Ft
TwinMOS	128 MB	3 Testőr Computers	13250 Ft
PenDrive 256 MB	256 MB	AMP Computers Kft	21995 Ft
Zynet PD-A1 256 MB	256 MB	Users Computer Kft.	22238 Ft
PenDrive 128 MB	128 MB	Alien Computers Kft.	12450 Ft

képe tiszta és hibátlan, és tökéletesen folyamatos marad. Egyetlen hátránya, hogy nem boldogul a védett zenei lemezekkel.

lépett színre az európai piacon, kiélezve ezzel az amúgy is erőteljes árversenyt. Az NVIDIA bejelentette nagyágyúját, a Geforce FX kártyákat, de mind tudása, mind fizikai tényezői miatt egyelőre úgy

tűnik, nem hoz jelentős áttörést a piaci pozíciókban. Továbbra is kiegyenlített a két fő konkurens, az ATI és az NVIDIA versenye, habár a mérleg nyelve az ATI oldalára látszik elbillenni. Egyre több gyártó jelenik meg új Radeon kártyákkal a piacon, ezzel is erősítve az ATI globális pozícióját. A siker a jól megszerkesztett termékpalettában keresendő, ugyanis mindenkinek kínálnak korszerű kártyákat, legyen szó akár az olcsó, belépőszintű irodai eszközökről vagy a csúcsteljesítményű, multimédiás, háromdimenziós grafikai erőművekről. Ezek a kártyák a Radeon 8500-as sorozatával törtek be a „3D”-s

CD-ÍRÓK

Megnevezés	Sebesség (írás/újrírás/olvasás)	Puffer-memória	Értékelés	Szabolt	Bruttó ár
LG GCC-4320B	32/10/40/(16 DVD)	2 MB	Gyors elérés, halk üzemelés, stabil teljesítmény	Users Computer Kft.	24 425 Ft
MSI CR48-A	48/16/48	2 MB	OEM, ExaLink Buffer Underrun védelem, EXACT-Rec írástámogatás, nem túl hangos	Alien Computers Kft.	13 700 Ft
Samsung 48/16/48	48/16/48	8 MB	Dobozos, a nagy pufferméret miatt biztonságosabb az írás, nagyon gyors elérési idő	Európa Computer Kft.	14 906 Ft
ÚJ! Toshiba SD-R1202	16/10/40/(16 DVD)	2 MB	Gyors elérés, halk üzemelés, kombinált meghajtó, nagyon jó DVD-képességek	PC Direct Kft.	27 125 Ft
ÚJ! Aopen CRW3248	32/10/40	8 MB	OEM, nagy puffer, nagyon gyors elérési idő, Just Link, Just Speed technológia	E-Connect Kft.	12 770 Ft

Memória mérete	Ki/bemenetek	Értékelés	Szabolt	Bruttó ár
64 MB	SVGA/S-VIDEO/DVI	DirectX 8.1 támogatás, kiváló 3D-s teljesítmény	Mikland Szalon Kft.	36 414 Ft
128 MB	SVGA/S-VIDEO/DVI	DirectX 8.1 támogatás, nagyon jó 3D-s teljesítmény, kiváló videolejátszási jellemzők, a legjobb ár/teljesítmény arány	Vision Computers Kft.	29 690 Ft
128 MB	SVGA/S-VIDEO/DVI	DirectX 8.1 támogatás, professzionális videolejátszási képességek, kiváló terméktámogatás	Media Markt	43 000 Ft
64 MB	SVGA/S-VIDEO/DVI	DirectX 8.1 támogatás, nagyon jó 3D-s teljesítmény, kiváló videolejátszási jellemzők	AMP Computers Kft	24 750 Ft
64 MB	SVGA/S-VIDEO/DVI	DirectX 8.1 támogatás, 4 × AGP támogatás, tévékimenet, nagyon jó ár/teljesítmény arány	5. Dimenzió Kft.	33 675 Ft

Digitális ki/bemenet	Támogatott 3D szabványok	Értékelés	Szabolt	Bruttó ár
van	EAX, A3D, D3D	Nagyon jó hangminőség, egyedi szolgáltatások	AMP Computers Kft.	15 748 Ft
van (optikai)	EAX, A3D, Sensaura, I3DL2, D3D	Kristálytisza hang, dinamikus hangzás, legjobb ár/érték arány, az összes térhangzási szabványt támogatja	Pixel Multimédia Kft.	11 237 Ft
nincs	Q3D, A3D, D3D	Többcsatornás térhangzás, olcsó	PcLand / R-Design Kft.	5 240 Ft
nincs	Q3D, A3D, D3D, EAX	Távírányító, sok térhangzást támogat	Users Computer Kft.	9 188 Ft
nincs	EAX, A3D, D3D	Nagyon jó hangja van, gyenge terméktámogatás	Mikland Szalon Kft.	11 743 Ft

kártyák élmezőnyébe, ugyanis ennek tudása messze meghaladta korabeli társainak tudását. Annyira jól sikerült ez a modell, hogy az új közép/alsó kategóriás kártyák, a Radeon 9000/Pro sorozat is erre a grafikus

processzorra épül. Mivel az új típusok megjelenésekor a cég még rengeteg raktárkészlettel rendelkezett az R200-as lapkából, és még jelenleg is megállja a helyét a piacon, így a Radeon 8500 újjászületett

Radeon 9100 néven. A Radeon kártyák egyik legjelentősebb képviselője, a Club3D is megjelent ezzel a kártyával, **Club3D Radeon 9100 128MB DDR** néven. A kártya gyakorlatilag teljesen megegyezik az R8500-zal – órajele 275/275 MHz, támogatja a HyperZ II technológiát (amely a memória-sávszélességet növeli), a Truform eljárást (amely a háromdimenziós objektumok éleit simítja el), a Smoothvision technikát (amely elmosza a pixeleket), a Smartshader eljárást (amelynek köszönhetően sokkal élesebb térbeli képet kapunk). Tehát grafikai sebességben legtöbbször meghaladja az R9000 Pro kártyákat is – erre utal a kártya új neve is, a Radeon 9100. Jelenleg ennek a kártyának a legjobb az ár/teljesítmény aránya, és szolgáltatásait tekintve ma is kiérdemelné a *Legjobb vétel* címet.

Hangkártyák

Hangkártyakörkép cikkünkben bemutattuk a jelenlegi piaci helyzetet, a trendeket, így nincs más hátra, mint körülnézni, hogy mi kapható a piacon. Szerencsés helyzetben vagyunk, ugyanis szinte az összes gyártó termékei beszerezhetők itthon. A Creative új kártyái mind a felső szegmenst célozzák meg, ami leginkább az igen magas árban

TINTASUGARAS NYOMTATÓK

Termék	Csatlakozás	Felbontás (DPI)	Sebesség (lap/perc)	Patronok ára, fekete/szines (Ft)	Patronok kapacitása fekete/szines	Oldalköltség, fekete (Ft)	Oldalköltség, színes (Ft)
HP DeskJet 3320	USB 1.1	1200x1200	7	6000/7000	220/190	27,27	36,84
 Lexmark Z13	USB 1.1	1200x1200	7	6238/7363	220/190	28,35	38,75
Epson Stylus C42SX	Párhuzamos	1440x720	11	4798/6718	270/150	17,77	44,79
HP DeskJet 3325	USB 1.1	1200x1200	8	8800/9100	495/430	17,78	21,16
Canon i320	USB 1.1	2400x1200	9	8500/9250	410/275	20,73	33,64

válík nyilvánvalóvá. Tudásukat tekintve az olcsóbb kártyák is kielégítőek lehetnek, de aki professzionális hangminőségre vágyik realis összegért, annak leginkább a Terratec kártyái között kell körülnéznie. A gyártó nemcsak a pénzes fogyasztókat célozta meg – noha kínálatában százezres stúdiókártyákat is találunk –, így a megfizethető árú, otthoni hangkártyáinál is kiemelkedő hangminőséget és egyedülálló

GEMOFIS KFT. Bp. Hungária krt. 131
 384-7080, 364-1539
 GSM: 30/942-8132
 Fax: 384-7082

**Hardver, Szoftver, Telepítés
 Szerviz, Rendszer felügyelet**

Akciók

Minolta Magicolor 2300 színes	199.000
HP DeskJet 3320 tintasugaras	10.500
HP DeskJet 3820 tintasugaras	19.900
HP LaserJet 3200 multifunkciós	174.000
HP LeserJet 1000W lézer	50.300
HP LeserJet 1005W lézer (ÚJ)	70.400
OkiPage 14ex lézer	95.000

További termékek

Microsoft Office XP SBE OEM Hun.	67.000
Microsoft Office XP Prof + Publisher OEM	87.200
Microsoft Works 7.0 Hun	12.000
Magyar Office Családi/Alap	6.400/17.500
Magyar Office Std/Prof	23.300/28.100
Office 2003 Std/Prof	9.520/23.900
Ability Office	30.400
Windows XP Home/Prof OEM	23.900/37.400
Visual Studio .NET Pro 2002 Eng.	275.400
Macromedia Dreamweaver MX Win spec.	144.000
Macromedia Flash MX Win spec.	144.000
Macromedia Studio MX Win spec.	221.000
CorelDraw Graphic Suite 11 Domino Hun.	109.300
Corel Ventura 10 + CorelDraw 11 akc.	195.000
Adobe Acrobat 5.0 Hun/Upg	74.400/29.300
Adobe PhotoShop 7.0 CE Win spec	186.000
Adobe PageMaker 7.0 IE Win	166.000
Adobe Design Collection 6.0 CE Win	313.000
Borland Delphi 7 spec/Upg	142.000/112.000
Clipper 5.3 (doku. nélkül)	58.900
Norton Antivirus 2003/Upg	15.100/9.300
Norton Internet Secur. 2003/Upg	21.800/12.400
Norton SystemWorks 2003 PRO spec	25.900
F-Secure Antivirus for Workstation	30.900
Panda Antivirus Platinum/Titanium	13.700/6.400
Total Commander 5.5 1u/2-9u	11.000/8.800
SuSE Linux 8.1 Hun	15.400
Debian Linux 3.0 (Woody)	4.800
Mandrake Linux 9.0 Std/PowerPack	7.000/14.000
Red Hat Linux 8.0 Personal/Prof	14.000/53.800
Toner HP 1100, 1100A-hoz	13.200
Toner HP 5L, 6L-hez	13.800

Árlista, információk: www.gemofis.hu
 E-mail: gemofis@gemofis.hu
 Az árak nem tartalmazzák az ÁFÁ-t.
 Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

MEMÓRIÁK

Megnevezés	Megabájt	Memória fajtája	Szabolt	Bruttó ár
DDR 512 MB OEM	512 MB	DDR PC2700 (333 MHz)	AMP Computers Kft.	25 705 Ft
DDR 256 MB Samsung	256 MB	DDR PC2100 (266 MHz)	E-Connect Kft.	10 900 Ft
DDR 512 MB OEM	512 MB	DDR PC3200 (400 MHz)	Extrém Computer Kft.	27 160 Ft
DDR 256 MB OEM	256 MB	DDR PC2700 (333 Mhz)	Bluefish Computers Kft.	10 240 Ft
RAMBUS 800 256 MB Samsung	256 MB	RD 800	ACOMP	22 490 Ft

NOTESZGÉPEK

Megnevezés	Processzor	RAM	Merevlemez	Képernyőméret (col)
Portocom FreeForce	Celeron 1,1 GHz	128 MB	10 GB	14,1
 ASUS L2000 D	AMD Athlon 1400+	128 MB	20 GB	14,1
Clevo D410S KingBook!	Pentium 4 2 GHz	256 MB	20 GB	15
IPC MultiNote D5	Celeron 1,7 GHz	256 MB	20 GB	15
Gericom WEBSHOX Plus	Pentium 4 2 GHz	256 MB	40 GB	14,1

Garancia	Szabolt	Bruttó ár
1 év	PC Direct Kft.	15 625 Ft
1 év	Bluefish Computers Kft.	12 490 Ft
1 év	Mikland Szalon Kft.	17 903 Ft
1 év	Alien Computers Kft.	18 200 Ft
1 év	Aqua Computer Kft.	20 500 Ft

szolgáltatásokat kapunk. Ilyenek például az optikai ki- és bemenetek, a hatszornás térhangzás, a bőséges programcsomag és a professzionális terméktámogatás, mind a meghajtók, mind az ügyfélszolgálat terén. A német cég legújabb fejlesztése az Aureon kártyacsalád, amelyek első sorban az otthoni igények kielégítésére törekszenek. Ez az alap hatszornás (5.1) kártyától a nyolcszornás (7.1) hangrendszerig terjed, amely akár 24 bit/196 kHz-es lejátszásra is képes, amely még

sok hangmérnöki stúdióban is csak ritka vendég. Egy átlagos felhasználáshoz a leginkább az *Aureon 5.1 Fun* hangkártya felel meg. Ez a kártya támogatja

a hatszornás térhangzást, a 48 kHz-es felvételt vagy lejátszást. Kompatibilis az EAX 2.0, DirectSound 3D, A3D, MacroFX, ZoomFX, Sensaura 3D és I3DL2 térhangzási rendszerekkel, amint a neve is mutatja, játékokra is ideális tehát.

A kristálytisza hang érdekében a DVD, DAT vagy miniDiskes felhasználáshoz jól jön a két optikai ki/bemenet, amelyeknek köszönhetően gyakorlatilag teljesen zajmentes hangot kaphatunk, ez már csak az erősítőn és persze a hangfalakon múlik. Az Aureon legkisebb tagja elsősorban azoknak ajánlott, akik minőségi hang mellett szeretnék élvezni DVD filmjeiket, a játékokat, zenéiket, és az optikai csatlakozók előnyeiről sem mondanak le.

Monitorok

Aki sokat ül számítógép előtt, az tapasztalatból tudja, hogy egy jó monitor kincset ér. Nemcsak azért, mert kevésbé rontja szemünket, hanem mert az éles, azonnal áttekinthető kép a munka hatékonyságát is szolgálja. A képélesség mellett a képfrissítési frekvencia a minőségi képernyő másik sarkalatos pontja. Ma már igen olcsón hozzájuthatunk egy 17 hüvelykes képernyőjű monitorhoz, figyeljünk azonban oda a választásnál, mert a képméret még nem minden. Ha biztosra akarunk menni, válasszuk az *LG 773F* monitorát.

MONITOROK

Megnevezés	Kép méret	Max. felbontás	Max. frissítés (1024×768)	Max. frissítés (1280×1024)	Garancia	Értékelés	Szabolt	Bruttó ár
 LG 773F	17 col	1280×1024	85 Hz	65 Hz	1 év	Jó képminőség, sötétített üveg az optimális kontraszthoz	Users Computer Kft.	39 930 Ft
Samsung SyncMaster 753S	17 col	1280×1024	85 Hz	65 Hz	1 év	0,23 mm-es képponttávolság, éles kép, nagy kontraszt	Mikland Szalon Kft.	36 674 Ft
BLT K-7002D	17 col	1280×1024	85 Hz	65 Hz	1+2 év	Nagyon jó képminőség, köszönhető a Phillips képcsőnek, alacsony ár	AQUA Computer Kft.	34 250 Ft
CTX VL700	17 col	1280×1024	89 Hz	67 Hz	3 év	Alacsony ár, nagyon szép, egyedi képfrissítési frekvenciák	E-connect Kft.	36 025 Ft
Belinea 103095 Flat	17 col	1600×1200	105 Hz	75 Hz	3 év	Kiváló képminőség, magas képfrissítési frekvencia, 1600×1200 maximális felbontás, flat képernyő	AMP Computers Kft.	42 400 Ft

Grafikus kártya	Kiegészítők	Garancia	Értékelés	Szabolt	Bruttó ár
SiS 630	CD-ROM	2 év	Portocom minőség, belépőszintű ár	PcLand/R-Design Kft.	336 350 Ft
SiS 650	DVD-ROM, Floppy	2 év	Elegáns külső, jó teljesítmény, tartós, erős ház	Notebook.hu Kft.	336 250 Ft
SiS 650	CD-R/DVD-ROM kombinált meghajtó, táska	1 év	Nagy teljesítményű, a 15 colos kijelző ideális multimédiás alkalmazásokhoz	Notebook-Centrum Kft.	381 000 Ft
SiS 630	DVD-ROM	2 év	A DVD-nek köszönhetően ideális mindenfajta otthoni, multimédiás felhasználáshoz, a teljesítménye hosszú ideig kielégítő marad	VLR-Computer Kft.	361 250 Ft
SiS 650	DVD-ROM, táska	2 év	Nagy tárhelykapacitással rendelkezik, nagyon jó teljesítménye van, de relatíve gyenge a grafikai motor	ACOMP	374 850 Ft

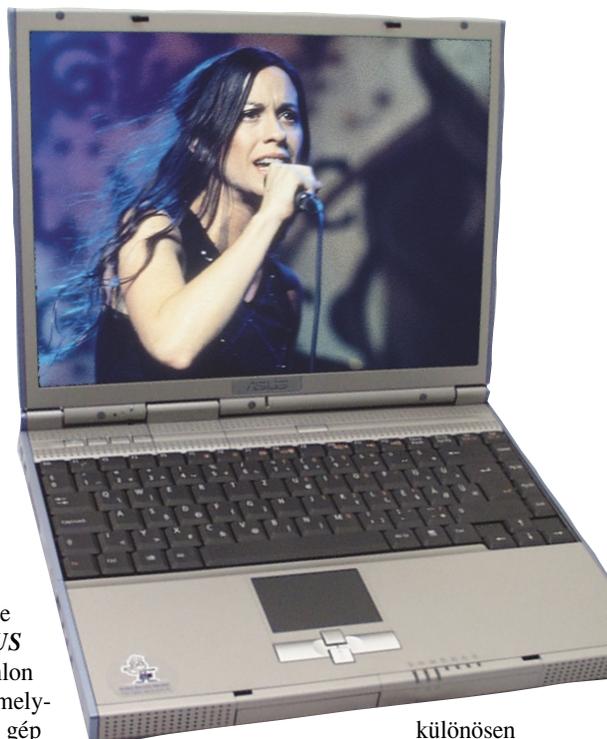
és a kiváló minőség teszi igazán kedvelté ezeket a típusokat. A **Lexmark Z13** egyik mintapéldája ennek a helyzetnek, ára ugyanis roppant alacsony, tudásában azonban vetekszik a középkategória vezető modelljeivel. Maximális felbontása 1200×1200 dpi, így akár fotóminőségben is nyomtathatunk. Nyomatási sebessége átlagosnak mondható: 7 lap/perc fekete-fehér nyomtatáskor, színesben pedig percenként 4 lapot tud „megrajzolni”. A takarékoságot szem előtt tartva patronkímélő üzem-

módban is használható: ekkor ugyan egy kicsit romlik a képminőség, de a patron élettartama lényegesen megnövekszik. Mivel havi kapacitása csupán 1000 lap, leginkább otthoni felhasználásra ideális.

Noteszgépek

A noteszgépek piaca is egyre jobban fejlődik, a gyártók meg erősödésével egyre kifinomultabb és tökéletesebb típusok jelennek meg. Ezt a tendenciát a grafikus lapkák piacán zajló ádáz harc is erősíti. Mivel a hordozható számítógépek teljesítménye mindinkább növekszik, a hagyományos irodai felhasználás mellett egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a multimédiás felhasználások is. Ennek alapfeltétele a kellően erős processzor. Az **ASUS L2000 D** típusában egy AMD Athlon XP 1400+ processzor dolgozik, amelynek teljesítménye még egy asztali gép esetében is bőven elegendő volna. 128 MB DDR memóriája van, amely szűkösen ugyan, de képes kiszolgálni a mindennapi munka igényeit. 20 GB-os merevlemezén bátran nyújtozkodhatunk, az operációs

rendszer mellett bőven marad hely személyes anyagainknak is. Nyolcszoros DVD-meghajtójával nemcsak filmeket nézhetünk, hanem az archív anyagok böngészéséhez is igen hasznos. Szinte mindennel képes kapcsolatot teremteni, ugyanis az infraport mellett PS/2, USB, Fire Wire, 56 k modem- és 10/100-as hálózati csatló is helyet kapott rajta. A multimédiás feladatokat a 16 bites hang-, valamint a tévékimenet látja el. Külseje elegáns, ahogy azt már a többi ASUS noteszgépeknél megszokhattuk, akár még az Operába is magunkkal vihetnénk. Ajándékként most DVD-filmet, egy ASUS hordtáskát és egy ASUS egeret is kapunk hozzá. Ez utóbbi

különösen hasznos lehet, ha gondjaink adódnak az érintőpad használatával. A gyártó a vásárlástól számított két év garanciát biztosít, így jó ideig gépünk műszaki állapota miatt sem kell agódnunk. ■

Habár létezik ennél olcsóbb termék is, nem biztos, hogy a minőséget érdemes volna feláldoznunk pár ezer forintért. Ez a típus átlagos paraméterekkel rendelkezik, úgymint: 1280×1024-es maximális felbontás, 1024×768-ban 85 Hz képráfrissítés, 0,27 mm-es képpontméret, OSD digitális vezérlés. Mivel azonban megfelel a legszigorúbb TCO 99-es minőségi tanúsítványnak is, nem kell attól tartanunk, hogy valamilyen cserben hagy minket. Sötétített tüvegének köszönhetően kiegyenlíti a képcső kontrasztját, így hosszabb használat során is sokkal kevésbé irritálja a szemet, mint hagyományos társai. Irodai, otthoni munkához ideális jelölt.

Nyomatók

Az olcsó tintasugaras gépek továbbra is nagy népszerűségnek örvendenek a nyomtatók piacán. Az alacsony ár mellett az egyre fejlettebb szolgáltatások

HARDVER

CÉGNÉV	XPC Computer Kft.
CÍM	1203 Budapest, Szent Erzsébet tér 10.
TELEFON	286-2005, 70/315-2878
FAX	286-2005
INTERNET	www.xpc.hu
PROFIL	Hardverek és komplett márkás gépek értékesítése, rendszerintegráció, support
AKCIÓ	XPC Celeron 1700 Mhz (Intel Celeron Tual 1700 Mhz, 1845 Gl alaplap, 128 MB DDRAM, 3D VGA, 20 GB HDD, 52x CDROM, 1,44 Floppy Drive, 3D hangkártya) 64 900 Ft + ÁFA

A *PC World* mindent megtesz azért, hogy a táblázatokban szereplő termékek és árak hűen tükrözzék a piaci kínálatot, felelősséget azonban nem vállal az ott olvasható termékek elérhetőségéért, a termékek áraiért és az árváltozásokért.

Top 5 rovatunk márciusi száma 2003. február 24-én került a nyomdába.